

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK MÜZİĞİ ANABİLİM DALI
TÜRK MÜZİĞİ BİLİM DALI

AZİZ MAHMUT HÜDÂYÎ DÎVÂNİ'NDAN BESTELENMİŞ
ESERLERİN GÜFTE, BİÇİM VE USÛL AÇISINDAN
İNCELENMESİ

Selman EGİLMEZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Doç. Dr. Ali ÇOBAN

KONYA - 2023

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Selman EGİLMEZ		
	Numarası	20813101010		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Türk Müziği / Türk Müziği		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	X	
		Doktora		
	Tez Danışmanı	Doç. Dr. Ali ÇOBAN		
Tezin Adı	Aziz Mahmut Hüdâyî Dîvânı'ndan Bestelenmiş Eserlerin Güfte, Biçim ve Usûl Açısından İncelenmesi			

Selman EGİLMEZ tarafından hazırlanan 'Aziz Mahmut Hüdâyî Dîvânı'ndan Bestelenmiş Eserlerin Güfte, Biçim ve Usûl Açısından İncelenmesi' başlıklı bu çalışma .../.../2023 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Sıra No	Danışman ve Üyeler		
	Unvanı	Adı ve Soyadı	İmza
1			
2			
3			

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Öğrencinin	Adı Soyadı	Selman EGİLMEZ		
	Numarası	20813101010		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Türk Müziği / Türk Müziği		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	X	
		Doktora		
	Tez Danışmanı	Doç. Dr. Ali ÇOBAN		
Tezin Adı	Aziz Mahmut Hüdâyî Dîvânı'ndan Bestelenmiş Eserlerin Güfte, Biçim ve Usûl Açısından İncelenmesi			

Bu tezin hazırlanmasında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Selman EGİLMEZ

(İmza)

.....

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü

ÖZET

Öğrencinin	Adı Soyadı	Selman EGİLMEZ		
	Numarası	20813101010		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Türk Müziği / Türk Müziği		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	X	
		Doktora		
	Tez Danışmanı	Doç. Dr. Ali ÇOBAN		
Tezin Adı	Aziz Mahmut Hüdâyî Dîvânı'ndan Bestelenmiş Eserlerin Güfte, Biçim ve Usûl Açısından İncelenmesi			

Aziz Mahmut Hüdâyî; yaşadığı 16. ve 17. yüzyılda yedi padişahın taht-ı devlette bulunduğu ve bu padişahların büyük hürmet ve alâka ile bilgi ve görüşlerine müracaât ettikleri tasavvuf tarihinin en şöhretli ve yetkin mutasavvıflarındandır. Birçok yerde müderrislik vazifeleri icra etmiş, Osmanlı devletinde “kadılık” makamına kadar yükselmiştir. Hem muâsırı olan ve hem de kendisinden sonra yaşamış birçok âlim ve şâiri fikrî yönden etkilemiştir. “Celvetiyye” tariki onunla teşekkül etmiştir. Vefâtında altmış kadar halifesi ve otuz kadar eseri ile Anadolu ve Balkanlar'daki dînî-tasavvûfî hayat üzerinde derin tesirler uyandırmıştır. O, aynı zamanda şîirlerine nazîreler yazılmış mutasavvıf bir şâirdir. Tüm bu vasıfları sebebiyle Tasavvuf Tarihi için olduğu kadar; kendi şîirlerine beste yapacak derecede ilm-i mûsikîye vukûfiyeti bulunması, günümüze kadar şîirlerinin birçok bestekârca bestelenmesi, ehl-i tasavvuf ve mûsikî tarafından hâlen de sevilerek icrâ ediliyor olması da onu Türk Musikisi sahası içinde de şüphesiz önemli bir yere yerleştirmiştir. Nitel bir özellik taşıyan çalışmamızda; Cumhurbaşkanlığı nota arşivlerinde bulunan, sözleri Aziz Mahmut Hüdâyî'nin “Dîvân-ı İlâhiyât”'ından alınarak bestelenmiş eserleri tespit edip onları güfte, biçim ve usûl açısından tahlil etmeye çalıştık. Bu çalışmada evrenimiz “Türk Söz Mûsikîsi beste yapımında güfte ve usûl”, örneklemimiz ise “Güftesi Aziz Mahmut Hüdâyî'ye ait olan bestelenmiş eserler” dir.

Anahtar Kelimeler: Türk Müziği, Aziz Mahmut Hüdâyî, Güfte, Beste, Biçim, Usûl

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü

ABSTRACT

Author' s	Name Surname	Selman EGİLMEZ		
	Student Number	20813101010		
	Department	Turkish Music / Turkish Music		
	Study Programme	Master's Degree (M.A.)	X	
		Doctoral Degree (Ph.D.)		
	Supervisor	Doç. Dr. Ali ÇOBAN		
Title of the Thesis/Dissertation	An Analysis of The Works Composed From Aziz Mahmut Hüdâyî's Dîvân In Terms of Lyrics, Form And Method			

Aziz Mahmut Hüdâyî is one of the most famous and competent sufis in the history of Sufism, that sultans, which total of seven sultans were in charge in the 16th and 17th centuries, consult to their knowledge and opinions with great respect and relevance. He performed the task of mudarris (similar to a professor) in many places and was able to move into the position of kadi (judge and legal authority in a particular district) in the Ottoman Empire. He influenced many scholars and poets both his contemporaries and who lived after him intellectually. Also, the Celvetiyye sect was formed with him. With about sixty successors and about thirty works up to his death, he had profound effects on religious-sufi life in Anatolia and the Balkans. He is also a Sufi poet who was written a lot of nazire, poems similar to his work written by other poets. Thanks to all these qualities, as well as to the history of Sufism, the fact that he has the ability to compose his poems, that his poems have been composed by many composers to date, and that it is still performed by people of Sufism and music, has undoubtedly placed it in an important place in the field of Turkish Music. In our qualitative study, we identified the works composed from the work of Aziz Mahmut Hüdâyî called "Dîvân-ı İlâhiyât" in the Presidential notation archives and tried to analyze them in terms of wording, form, and tempo. In this study, our population is "lyrics and tempo in the production of Turkish Oral Music compositions", and our sample is "Composed works whose lyrics belong to Aziz Mahmut Hüdâyî".

Keywords: Turkish Music, Aziz Mahmut Hüdâyî, Lyric, Composition, Form, Tempo

İÇİNDEKİLER

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU	ii
BİLİMSEL ETİK SAYFASI	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
ÇİZELGELER LİSTESİ	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
KISALTMALAR	xxii
TEŞEKKÜR	xxiii
1.GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Konusu ve Problemi.....	21
1.2. Alt Problemler.....	22
1.3. Araştırmanın Amacı	22
1.4. Araştırmanın Önemi.....	22
1.5. Varsayımlar	23
1.6. Sınırlılıklar	25
1.7. İlgili Araştırmalar.....	25
2. YÖNTEM	29
2.1. Araştırmanın Modeli	29
2.2. Evren ve Örneklem	29
2.3. Veri Toplama Teknikleri.....	29
2.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması	30
3. BULGULAR VE YORUMLAR	39
3.1. Sofyan Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri	39
3.1.1. Acemaşîran İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı	39
3.1.2. Bestenigâr İlâhi / Ey Pâdişâh-ı Bî-Zevâl	40
3.1.3. Beyâti İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini	41
3.1.4. Birleşik İsfahân İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı	42
3.1.5. Bûselik İlâhi / Bizi İnsân Eden Sensin	43
3.1.6. Bûselik İlâhi / Münâdîler Nidâ Eyler.....	44
3.1.7. Eviç İlâhi / Mevlâm Senin Âşıkların	45
3.1.8. Eviç İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini.....	46

3.1.9. Gülizar İlâhi / Behey Bülbül Fedir Feryâd	47
3.1.10. Hicaz İlâhi / Buyruğun Tut Rahman'ın	48
3.1.11. Hicâz İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı.....	49
3.1.12. Hicaz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık Nola	50
3.1.13. Hicaz İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı	51
3.1.14. Hüseyinî İlâhi (Giydirme) / Açıldı Çün Bezm-i Elest ¹⁴	52
3.1.15. Hüseyinî İlâhi (Giydirme) / Erişdi Hicrânın Demi	53
3.1.16. Hüseyinî İlâhi / Ey Vâhidü Ferdü Samed	54
3.1.17. Hüzzam İlâhi / Handân Olur Ma'nâ Gülü	55
3.1.18. Hüzzâm İlâhi / İsteyen Yârin	56
3.1.19. Isfahân İlâhi / Sevdây-ı Sivâdan Geç.....	57
3.1.20. Karcıgar İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı.....	58
3.1.21. Mâhur İlâhi / Bir Pâdişâha Kul Ol Kim.....	59
3.1.22. Nevâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest	60
3.1.23. Nevâ İlâhi / Gülistânda Gülü Handân Eden Dost.....	61
3.1.24. Nevâ İlâhi / Kuldan Sana Lâyık Nola.....	62
3.1.25. Neveser İlâhi / İsteyen Yârin	63
3.1.26. Nihâvend İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini	64
3.1.27. Nikriz İlâhi / Buyruk Senin Fermân Senin	65
3.1.28. Nikriz İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini.....	66
3.1.29. Rast İlâhi / Erişdi Hicrânın Demi	67
3.1.30. Rast İlâhi / Ey Gülleri Handân Edip Bülbülleri Nâlân eden.....	68
3.1.31. Rast İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı	69
3.1.32. Rast İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân.....	70
3.1.33. Rast İlâhi / Zâkir Safâya Erişir	71
3.1.34. Sabâ İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı	72
3.1.35. Segâh İlâhi / Ârif ol âyîne-i insâne bak	73
3.1.36. Sûzinak İlâhi / Gördünse Cânân İllerin	74
3.1.37. Şevkefzâ İlâhi / Tevhîd İle Olur Her Derde Dermân.....	75
3.1.38. Uşşak İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest.....	76
3.1.39. Uşşak İlâhi / Ey Pâdişâh-ı Bî-Vezîr.....	77
3.1.40. Uşşâk İlâhi / Sadr-ı Cemi Mürselîn	78
3.1.41. Uşşâk İlâhi / Tevhîd İle Olur Her Derde Dermân.....	79

3.2. Yürük Semâi Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri	81
3.2.1. Hüseyinî İlâhi / Behey Bülbül Nedir Feryâd	81
3.3. Düyek Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri.....	82
3.3.1. Acemaşîran İlâhi / Dost İle ettiğin Ahdi Unutma.....	82
3.3.2. Acemaşîran İlâhi / Dost İle ettiğin Ahdi Unutma.....	84
3.3.3. Acemaşîran İlâhi / Ey Tâlib-i Dîdâr Olan.....	85
3.3.4. Acemaşîran İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı	86
3.3.5. Arazbâr İlâhi / Gider Şekk ü İnkârı	87
3.3.6. Bestenigâr İlâhi / Firkat Cehennemden Eşed.....	89
3.3.7. Dügâh İlâhi / Tecelî-i Cemâl İster	90
3.3.8. Eviç İlâhi / Ey Vâhid ü Ferd ü Samed	91
3.3.9. Eviç İlâhi / Nefyetmeğe Ağyârı.....	92
3.3.10. Eviç İlâhi / Yeter Dost Meclisinde Keşf-i Râz Et.....	93
3.3.11. Ferahfezâ İlâhi / Ey Tâlib-i Dîdâr Olan.....	94
3.3.12. Ferahfezâ İlâhi / Halâs Et Kalbimiz Hubb-i Sivâdan	96
3.3.13. Ferahnâk İlâhi / Bahâr Oldu Yine Açıldı Güller	97
3.3.14. Gülizâr İlâhi / Münâdîler Nidâ Eyler.....	99
3.3.15. Hicâz İlâhi / Ârif Ol Âyine-i İnsâne Bak.....	100
3.3.16. Hicâz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık N'ola.....	102
3.3.17. Hicâz-ı Acem İlâhi / Gelin Diyelim Şevk ile.....	103
3.3.18. Hüseyinî İlâhi / Lûtfeyleyip Bir Kez Nazar.....	105
3.3.19. Hüzâm İlâhi / Ey Dertlilerin Dertine Dermân Eden Allâh.....	106
3.3.20. Hüzâm İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı.....	107
3.3.21. Hüzâm İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı	108
3.3.22. Hüzâm İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı	109
3.3.23. Hüzâm İlâhi / Seherden Açılan Güller Nedendir	110
3.3.24. Hüzâm İlâhi / Yeter Oldun Fenâ Bâğında Nâlân	111
3.3.25. Isfahân İlâhi / Sakın Dünyâya Aldanma.....	112
3.3.26. Karcığâr İlâhi / Cenâb-ı Pâkine Lâyık Amel Yok	113
3.3.27. Karcığâr İlâhi / Gördünse Cânân İllerin	115
3.3.28. Karcığâr İlâhi / Hüdâyâ Cümle-i Âlem	116
3.3.29. Karcığâr İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı.....	117
3.3.30. Kürdî İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı	118

3.3.31. Muhayyer İlâhi / Açılalım Güller İle	119
3.3.32. Muhayyer İlâhi / Âşıkın Maksûdu Ol Mahbûb-i Bî-Hemtâ İmiş	121
3.3.33. Muhayyer İlâhi / Yeter Oldun Fenâ Bağında Nâlân	122
3.3.34. Nevâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest	123
3.3.35. Nevâ İlâhi / Mâsivâ Kaydından Et Bizi Halâs	125
3.3.36. Nihâvend İlâhi / Bizi İnsân Eden Sensin	126
3.3.37. Nikriz İlâhi / Üryân Gelip Yine Üryân Giderler	127
3.3.38. Rast İlâhi / Sakın Dünyâya Aldanma	128
3.3.39. Rast Şuûl / Elâ Yâ Es'ade'l-Evlâd	129
3.3.40. Sabâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest	130
3.3.41. Sabâ İlâhi / Kudûmun Rahmet ü Zevk u Safâdır Yâ Resûlallâh	131
3.3.42. Sabâ İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân	133
3.3.43. Segâh İlâhi / Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ	134
3.3.44. Sultâniyegâh İlâhi / Yâ Mâlike Yevmi'd Dîn	136
3.3.45. Sûzidil İlâhi / İsteyen Yârin Hâk Eder Vârın	137
3.3.46. Sûzidil İlâhi / Nefse Uyup Râh-ı Haktan	138
3.3.47. Şedd-i Arabân İlâhi / Tecellî-i Cemâl İster	139
3.3.48. Uşşâk İlâhi / Gelin Diyelim Şevk ile	141
3.3.49. Uşşâk İlâhi / İnâyetle Nazar Eyle Kuluna	142
3.3.50. Uşşâk İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı	143
3.3.51. Uşşâk İlâhi / Tecelî-i Cemâl İster	145
3.3.52. Uzzâl İlâhi / Tecellî-i Cemâl İster	146
3.3.53. Yegâh İlâhi / Karîn-i Bezm-i Hâs Eyle	147
3.3.54. Sabâ İlâhi / Olmayıcak senden 'Atâ	148
3.3.55. Sûzidîl İlâhi / Buyruk Senin Fermân Senin	150
3.3.56. Şehnâz İlâhi / Buyruk senin Fermân Senin	152
3.3.57. Uşşâk İlâhi / Kuldan Sana Lâyık N'ola	153
3.4. Raks Aksağı Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri	155
3.4.1. Beyâtî Arabân İlâhi / İştinse Nidây-ı Hakk	155
3.5. Aksak Semâi Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri	156
3.5.1. Çârgâh Nakış Ağır Semâi / Vücûdun Mazhar-ı Tamm-ı Hüdâ'dır Yâ Resûlallâh	156
3.6. Lenk Fahte Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri	157

3.6.1. Çârgâh Nakış II. Beste / Bülbül Ki Âşiyân-ı Kadîmi Koyup Gelir	158
3.7. Nim Evsat Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri.....	161
3.7.1. Acem Kürdî İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân	161
3.7.2. Acemaşîrân İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân.....	162
3.7.3. Hicâz Cumhur İlâhi / Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ.....	164
3.7.4. Hüseyînî İlâhi / Hakdan Özge Nesne Yoktur	166
3.7.5. Nevrûz İlâhi / Kudûmun Rahmeti Zevk ü Safâdır Yâresûlallâh.....	168
3.8. Çifte Düyek Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri.....	169
3.8.1. Hicâz İlâhi / Buyruğun Tut Rahmân'ın	169
3.8.2. Hicâz İlâhi / Buyruğun Tut Rahmân'ın	171
3.9. Bektâşi Raksı Evferi Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri	172
3.9.1. Beyâtî Araban İlâhi / Behey Bülbül Nedir feryâd	172
3.10. Durak Formunda Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri	173
3.10.1. Acemaşîrân Durak / Lutfeyleyip Bir Kez Nazar	173
3.10.2. Beyâtî Durak /Buyruk Senin Fermân Senin	174
3.10.3. Dilkeşhâverân Durak / Be Hey Bülbül Nedir Feryâd.....	175
3.10.4. Eviç Durak / Vuslat Gibi Nimet Mi Olur	176
3.10.5. Hisâr Bûselik Durak / Mevlâm Senin Âşıkların	177
3.10.6. Hüseyînî Durak / Nefse Uyup Râh-ı Hak'tan Taşra Çıkmak Yol Mudur?	178
3.10.7. Kürdî Durak / Cenâb-ı pâkine Lâyık Amel Yok	179
3.10.8. Nişâburek Durak / Sehv İle Olduysa Günâh.....	180
3.10.9. Reng-i Dil Durak / Ey Dertlilerin Derdine Dermân Eden Allâh	181
3.10.10. Sabâ Durak / Sevdây-ı Sivâdan Geç Gel Hû Diyelim Yâ Hû.....	182
3.10.11. Sultâni-Irak Durak / Olmayıcak Senden Atâ	183
3.10.12. Şedarabân Durak / Be Hey Bülbül Nedir Feryâd	184
3.10.13. Şevkefzâ Durak / Tıynet-i Âdemde Olmasa Eğer Sevdây-ı Hak	185
3.10.14. Şîvenümâ Durak / Hüdâyâ Cümle-i Âlem.....	186
3.11. Evsat Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri.....	187
3.11.1. Acem Kürdî İlâhi / Ey Gönül Şol Şâh-ı Âli-şâmı Gör.....	187
3.11.2. Acem Tevşih / Kudûmun Rahmeti Zevk u Safâdır Yâ Resûlallâh	188
3.11.3. Çârgâh Tevşih / İki Cihân Sultânının Doğduğu Ay Geldi Yine.....	190
3.11.4. Dügâh İlâhi / Erişdi Hicrânın Demi.....	191

3.11.5. Dügâh Tevşih / Sadr-ı Cemi Mürselin.....	192
3.11.6. Eviç İlâhi / Ol Ey Hüdâyî Subh u Şâm.....	193
3.11.7. Hicaz Hümâyûn İlâhi / Aşk-ı Mâşûku Edelden İhtiyâr.....	194
3.11.8. Hicâz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık N’ola.....	195
3.11.9. Hüseyinî İlâhi / Elden çıkardık Mâhımız.....	196
3.11.10. Müsteâr İlâhi / Her Şeb Terâvih Tâ’ati.....	197
3.11.11. Segâh Tevşih / Sadr-ı Cemi’ Mürselin’	198
3.11.12. Uşşâk İlâhi / Nefse Uyup Râh-ı Hak’tan Taşra Çıkmak Yol mudur..	199
3.12. Beste Devri Revânı Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri.....	200
3.12.1. Sazkâr İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest.....	200
3.13. Devr-i Kebîr Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri.....	201
3.13.1. Çârgâh 1.Beste / Âşıkın Maksûdu Ol Mahbûb-i Bî-Hemtâ İmiş.....	201
3.13.2. Çârgâh Tevşih / Kudûmün Rahmeti Zevk ü Safâdır Yâ Resûlâllâh.....	203
3.13.3. Mâhur İlâhi / Aç Gözün Gafletten Uyan.....	204
3.14. Muhammes Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri.....	206
3.14.1. Irak İlâhi / Mevlâm Senin âşıkların.....	206
3.14.2. Nikriz İlâhi / Âşıklar Sâdıklar İşitmiş Olun.....	207
3.15. Darbeyn Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri.....	207
3.15.1. Kürdî İlâhi / Ey Bu Gönlüm Şehrini Bin Lûtf İle Âbâd Eden.....	208
3.16. Hafif Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri.....	209
3.16.1. Hicaz Hümâyûn İlâhi / Cenâb-ı Pâkine Lâyık Amel Yok.....	210
3.16.2. Sabâ İlâhi / Olmayıcak Senden ‘Atâ.....	211
4. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	212
4.1. Sonuç.....	212
4.2. Öneriler.....	220
5. KAYNAKLAR.....	222
6. EKLER.....	226
ÖZGEÇMİŞ.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 1. Alâeddin Yavaşca'ya göre Türk mûsikîsi formlarının sınıflandırılması..	15
Çizelge 2. Mehmet Gönül'e göre Türk mûsikîsi formları tasnifi	16
Çizelge 3. Tahlil edilen eserler listesi.....	32

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. “Acemaşîran İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız ek-1)	39
Şekil 2. “Bestenigâr İlâhi / Ey Pâdişâh-ı Bî-Zevâl” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-2).....	40
Şekil 3. “Beyâti İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-3).....	41
Şekil 4. Birleşik Isfahân Terâvih İlâhisi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-4).....	42
Şekil 5. “Bûselik İlâhi / Bizi İnsân eden Sensin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-5).....	43
Şekil 6. “Bûselik Münâdîler nidâ eyler” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-6)	44
Şekil 7. “Mevlâm Senin Âşıkların” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-7).....	45
Şekil 8. “Eviç İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-8)	46
Şekil 9. “Gülizar İlâhi / Behey Bülbül Fedir Feryâd” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-9).....	47
Şekil 10. “Hicaz İlâhi / Buyruğun Tut Rahmanın” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-10).....	48
Şekil 11. “Hicâz İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-11).....	49
Şekil 12. “Hicaz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık Nola” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-12).....	50
Şekil 13. “Hicaz İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-13).....	51
Şekil 14. “Hüseynî İlâhi (Giydirme) / Açıldı Çün Bezm-i Elest” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-14).....	52
Şekil 15. “Hüseynî İlâhi (Giydirme) / Erişdi Hicrânın Demi” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-15)	53
Şekil 16. “Hüseynî İlâhi / Ey Vâhidü Ferdü Samed” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-16).....	54
Şekil 17. “Hüzzam İlâhi / Handân Olur Ma’nâ Gülü” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-17).....	55
Şekil 18. “Hüzzâm İlâhi / İsteyen Yârin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-18)	56

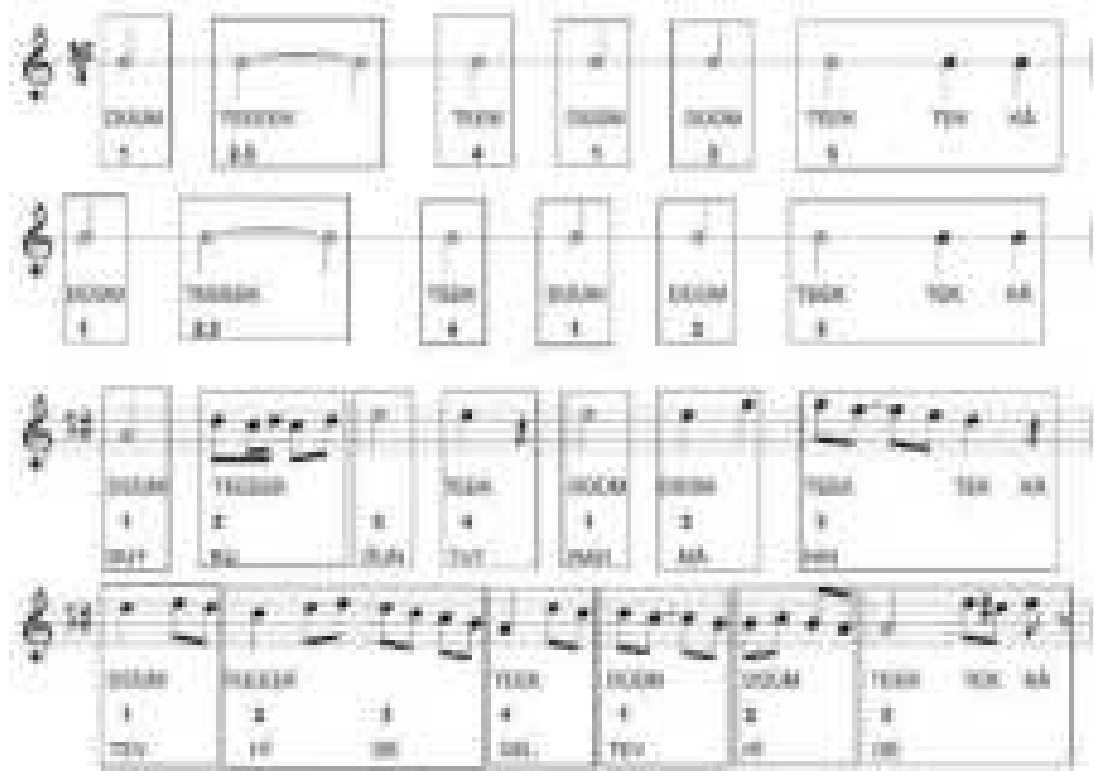
Şekil 19. “İsfahân İlâhi / Sevdây-ı Sivâdan Geç” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-19).....	57
Şekil 20. “Karcığâr İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-20).....	58
Şekil 21. “Mâhur İlâhi / Bir Pâdişâha Kul Ol Kim” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-21).....	59
Şekil 22. “Nevâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-22).....	60
Şekil 23. “Nevâ İlâhi / Gülistânda Gülü Handân Eden Dost” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-23)	61
Şekil 24. “Nevâ İlâhi / Kuldân Sana Lâyık Nola” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-24).....	62
Şekil 25. “Neveser İlâhi / İsteyen Yârin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-25)	63
Şekil 26. “Nihâvend İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-26).....	64
Şekil 27. “Nikriz İlâhi / Buyruk Senin Fermân Senin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-27).....	65
Şekil 28. “Nikriz İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-28).....	66
Şekil 29. “Rast İlâhi / Erişdi Hicrânın Demi” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-29)	67
Şekil 30. “Rast İlâhi / Ey Gülleri Handân Edip Bülbülleri Nâlân eden” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-30).....	68
Şekil 31. “Rast İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-31)	69
Şekil 32. “Rast İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-32)	70
Şekil 33. “Rast İlâhi / Zâkir Safâya Erişir” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-33)	71
Şekil 34. “Sabâ İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-34).....	72
Şekil 35. “Segâh İlâhi / Ârif Ol Âyine-i İnsâne Bak” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-35).....	73
Şekil 36. “Sûzinak İlâhi / Gördünse Cânân İllerin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-36).....	74
Şekil 37. “Şevkefzâ İlâhi / Tevhîd İle Olur Her Derde Dermân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-37).....	75

Şekil 38. “Uşşak İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-38).....	76
Şekil 39. “Uşşak İlâhi / Ey Pâdişâh-ı Bî-Vezîr” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-39).....	77
Şekil 40. “Uşşak İlâhi / Sadr-ı Cemi Mürselîn” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-40).....	78
Şekil 41. “Uşşak İlâhi / Tevhîd İle Olur Her Derde Dermân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-41)	79
Şekil 42. “Hüseynî İlâhi / Behey Bülbül Nedir Feryâd” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-42).....	81
Şekil 43. “Acemaşîran İlâhi / Dost İle ettiğin Ahdi Unutma” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-43)	83
Şekil 44. Acemaşîran İlâhi / Dost İle Ettiğin Ahdi Unutma isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-44)	84
Şekil 45. “Acemaşîran İlâhi / Ey Tâlib-i Dîdâr Olan” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-45).....	85
Şekil 46. “Acemaşîran İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-46).....	86
Şekil 47. “Arazbâr İlâhi / Gider Şekk ü İnkârı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-47).....	87
Şekil 48. “Bestenigâr İlâhi / Firkat Cehennemden Eşed” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-48)	89
Şekil 49. “Dügâh İlâhi / Tecelî-i Cemâl İster” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-49).....	90
Şekil 50. “Eviç İlâhi / Ey Vâhid ü Ferd ü Samed” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-50).....	91
Şekil 51. “Eviç İlâhi / Nefyetmeğe Ağyârı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-51)	92
Şekil 52. “Eviç İlâhi / Yeter Dost Meclisinde Keşf-i Râz Et” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-x)	93
Şekil 53. “Ferahfezâ İlâhi / Ey Tâlib-i Dîdâr Olan” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-53).....	94
Şekil 54. “Ferahfezâ İlâhi / Halâs Et Kalbimiz Hubb-i Sivâdan” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-54).....	96
Şekil 55. “Ferahnâk İlâhi / Bahâr Oldu Yine Açıldı Güller” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-55)	97
Şekil 56. “Gülizâr İlâhi / Münâdîler Nidâ Eyler” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-56).....	99

Şekil 57. “Hicâz İlâhi / Ârif Ol Âyine-i İnsâne Bak” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-57).....	100
Şekil 58. “Hicâz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık N’ola” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-58).....	102
Şekil 59. “Hicâz-ı Acem İlâhi / Gelin Diyelim Şevk ile” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-59)	103
Şekil 60. “Hüseyinî İlâhi / Lûtfeyleyip Bir Kez Nazar” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-60).....	105
Şekil 61. “Hüzzâm İlâhi / Ey Dertlilerin Derdine Dermân Eden Allâh” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-61).....	106
Şekil 62. “Hüzzâm İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-62).....	107
Şekil 63. “Hüzzâm İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-63).....	108
Şekil 64. “Hüzzâm İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-64).....	109
Şekil 65. “Hüzzâm İlâhi / Seherde Açılan Güller Nedendir” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-65)	110
Şekil 66. “Hüzzâm İlâhi / Yeter Oldun Fenâ Bağında Nâlân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-66)	111
Şekil 67. “İsfahân İlâhi / Sakın Dünyâya Aldanma” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-67).....	112
Şekil 68. “Karcığâr İlâhi / Cenâb-ı Pâkine Lâyık Amel Yok” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-68)	113
Şekil 69. “Karcığâr İlâhi / Gördünse Cânân İllerin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-69).....	115
Şekil 70. “Karcığâr İlâhi / Hüdâyâ Cümle-i Âlem” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-70).....	116
Şekil 71. “Karcığâr İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-71).....	117
Şekil 72. “Kürdî İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-72).....	118
Şekil 73. “Muhayyer İlâhi / Açılalım Güller İle” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-73).....	119
Şekil 74. “Muhayyer İlâhi / Âşıkın Maksûdu Ol Mahbûb-i Bî-Hemtâ İmiş” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-74).....	121
Şekil 75. “Muhayyer İlâhi / Yeter Oldun Fenâ Bağında Nâlân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-75).....	122

Şekil 76. “Nevâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-76).....	123
Şekil 77. “Nevâ İlâhi / Mâsivâ Kaydından Et Bizi Halâs” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-77)	125
Şekil 78. “Nihâvend İlâhi / Bizi İnsân Eden Sensin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-78).....	126
Şekil 79. “Nikriz İlâhi / Üryân Gelip Yine Üryân Giderler” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-79)	127
Şekil 80. “Rast İlâhi / Sakın Dünyâyâ Aldanma” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-80).....	128
Şekil 81. “Rast Şuûl / Elâ Yâ Es’ade’l-Evlâd” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-81).....	129
Şekil 82. “Sabâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-82).....	130
Şekil 83. “Sabâ İlâhi / Kudûmun Rahmet ü Zevk u Safâdır Yâ Resûlallâh” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-83)	131
Şekil 84. “Sabâ İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-84)	133
Şekil 85. “Segâh İlâhi / Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-85)	134
Şekil 86. “Sultâniyegâh İlâhi / Yâ Mâlike Yevmi’d Dîn” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-86)	136
Şekil 87. “Sûzidil İlâhi / İsteyen Yârin” eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-87).....	137
Şekil 88. “Sûzidil İlâhi / Nefse Uyup”adlı eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-88).....	138
Şekil 89. “Şedd-i Arabân İlâhi / Tecellî-i Cemâl İster” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-89).....	139
Şekil 90. “Uşşâk İlâhi / Gelin Diyelim Şevk ile” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-90).....	141
Şekil 91. “Uşşâk İlâhi / İnâyetle Nazar Eyle Kuluna” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-91).....	142
Şekil 92. “Uşşâk İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-92).....	143
Şekil 93. “Uşşâk İlâhi / Tecelî-i Cemâl İster” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-93)	145
Şekil 94. “Uzzâl İlâhi / Tecelî-i Cemâl İster” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-94)	146

Şekil 95. “Yegâh İlâhi / Karîn-i Bezm-i Hâs Eyle” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-95).....	147
Şekil 96. “Sabâ İlâhi / Olmayıcak senden ‘Atâ” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-96).....	148
Şekil 97. “Sûzidîl İlâhi / Buyruk Senin Fermân Senin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-97).....	150
Şekil 98. “Şehnâz İlâhi / Buyruk Senin Fermân Senin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-98).....	152
Şekil 99. “Uşşâk İlâhi / Kuldan Sana Lâyık N’ola” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-99).....	153
Şekil 100. “Beyâti Arabân İlâhi / İştinse Nidây-ı Hakk” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-100) ..	155
Şekil 101. “Çârgâh Nakış Ağır Semâi / Vücûdun Mazhar-ı Tamm-ı Hüdâ’dır Yâ Resûlallâh” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-101) ..	156
Şekil 102. “ Çârgâh Nakış II. Beste / Bülbül Ki Âşiyân-ı Kadîmi Koyup Gelir” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-102) ..	159
Şekil 103. “Acem Kürdî İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-103).....	161
Şekil 104. “Acemaşîrân İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-104).....	162
Şekil 105. “Hicâz Cumhur İlâhi / Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-105).....	164
Şekil 106. “Hüseynî İlâhi / Hakdan Özge Nesne Yoktur” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-106) ..	166
Şekil 107. “Nevrûz İlâhi / Kudûmun Rahmeti Zevk ü Safâdır Yâresûlallâh” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-107).....	168

- Şekil 108.** “Hicâz İlâhi / Buyruğun Tut” eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-108)..... 169
- Şekil 109.** “Hicâz İlâhi / Buyruğun Tut Rahmân’ın” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-109)..... 171
- Şekil 110.** “Beyâtî Araban İlâhi / Behey Bülbül Nedir feryâd” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-110)..... 172
- Şekil 111.** “Acemaşîrân Durak / Lutfeyleyip Bir Kez Nazar” isimli esere ait tef’ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-111)..... 174
- Şekil 112.** “Beyâtî Durak /Buyruk Senin Fermân Senin” isimli esere ait tef’ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-112)..... 174
- Şekil 113.** “Dilkeşhâverân Durak / Be Hey Bülbül Nedir Feryâd” isimli esere ait tef’ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-113) 176
- Şekil 114.** “Eviç Durak / Vuslat Gibi Nimet Mi Olur” isimli esere ait tef’ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-114)..... 176
- Şekil 115.** “Hisâr Bûselik Durak / Mevlâm Senin Âşıkların” isimli esere ait tef’ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-115)..... 177
- Şekil 116.** “Hüseynî Durak / Nefse Uyup Râh-ı Hak’tan Taşra Çıkmak Yol Mudur?” isimli esere ait tef’ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-116) . 178
- Şekil 117.** “Kürdî Durak / Cenâb-ı pâkine Lâyık Amel Yok” isimli esere ait tef’ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-117)..... 179

- Şekil 118.** “Nişâburek Durak / Sehv İle Olduysa Günâh” isimli esere ait tef’ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-118)..... 180
- Şekil 119.** “Reng-i Dil Durak / Ey Dertlilerin Derdine Dermân Eden Allâh” isimli esere ait tef’ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-119) 181
- Şekil 120.** “Sabâ Durak / Sevdây-ı Sivâdan Geç Gel Hû Diyelim Yâ Hû” isimli esere ait tef’ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-120) 182
- Şekil 121.** “Sultâni-Irak Durak / Olmayıcak Senden Atâ” isimli esere ait tef’ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-121)..... 183
- Şekil 122.** “Şedarabân Durak / Be Hey Bülbül Nedir Feryâd” isimli esere ait tef’ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-122)..... 184
- Şekil 123.** “Şevkefzâ Durak / Tıynet-i Âdemde Olmasa Eğer Sevdây-ı Hak” isimli esere ait tef’ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-123) 185
- Şekil 124.** “Şivenümâ Durak / Hüdâyâ Cümle-i Âlem” isimli esere ait tef’ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-124)..... 186
- Şekil 125.** “Acem Kürdî İlâhi / Ey Gönül Şol Şâh-ı Âlî-şânı Gör” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-125)..... 187
- Şekil 126.** “Acem Tevşih / Kudûmun Rahmeti Zevk u Safâdır Yâ Resûlâllâh” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-126)..... 188
- Şekil 127.** “Çârgâh Tevşih / İki Cihân Sultânının Doğduğu Ay Geldi Yine” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-127) 190
- Şekil 128.** “Dügâh İlâhi / Erişdi Hicrânın Demi” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-128)..... 191
- Şekil 129.** “Dügâh Tevşih / Sadr-ı Cemi Mürselin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-129)..... 192
- Şekil 130.** “Eviç İlâhi / Ol Ey Hüdâyî Subh u Şâm” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-130)..... 193
- Şekil 131.** “Hicaz Hümâyûn İlâhi / Aşk-ı Mâşûku Edelden İhtiyâr” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-131)..... 194
- Şekil 132.** “Hicâz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık N’ola” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-132)..... 195
- Şekil 133.** “Hüseynî İlâhi / Elden çıkardık Mâhımız” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-133)..... 196
- Şekil 134.** “Müstear İlâhi / Her Şeb Terâvih Tâ’ati” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-134)..... 197
- Şekil 135.** “Segâh Tevşih / Sadr-ı Cemi’ Mürselîn” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-135)..... 198
- Şekil 136.** “Uşşâk İlâhi / Nefse uyup Râh-ı Hak’tan Taşra Çıkmak yol Mudur” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-136)..... 199

Şekil 137. “Sazkâr İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-137).....	200
Şekil 138. Çârgâh 1.Beste / Âşıkın Maksûdu Ol Mahbûb-i Bî-Hemtâ İmiş” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-138).....	201
Şekil 139. “Çârgâh Tevşih / Kudûmün Rahmeti Zevk ü Safâdır Yâ Resûlâllâh” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-139).....	203
Şekil 140. “Mâhur İlâhi / Aç Gözün Gafletten Uyan” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-140).....	204
Şekil 141. “İrak İlâhi / Mevlâm Senin âşıkların” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-141).....	206
Şekil 142. “Nikriz İlâhi / Âşıklar Sâdıklar İşitmiş Olun” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-142).....	207
Şekil 143. “Kürdî İlâhi / Ey Bu Gönlüm Şehrini Bin Lûtf İle Âbâd Eden” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-143).....	208
Şekil 144. “Hicaz Hümâyûn İlâhi / Cenâb-ı Pâkine Lâyık Amel Yok” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-144).....	210
Şekil 145. “Sabâ İlâhi / Olmayıcak Senden ‘Atâ” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-145).....	211

KISALTMALAR

d.	: doğumu
Fâilâtün2 Fâilün	: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün
Fâilâtün3 Fâilün	: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün
h.	: hicrî
Mef'ûlü Mefâîlü2 Feûlün	: Mef'ûlü / Mefâîlü / Mefâîlü / Feûlün
Mefâîlün2 Feûlün	: Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün
Mefâîlün4	: Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün
Müstefîlün2	: Müstefîlün / Müstefîlün
N. Biçimi	: Nazım Biçimi
N. Türü	: Nazım Türü
ö.	: ölümü
örn.	: örnek / örneğin
s.	: sayfa
vb.	: ve benzeri
vd.	: ve diğer
yy.	: yüzyıl

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın konusunun belirlenmesinde ve sürecinde bilgi ve tecrübeleri ile bana rehberlik eden, her aşamasında hoşgörü ve desteklerini benden esirgemeyen danışman hocam Doç. Dr. Ali Çoban'a; değerli öneri ve yönlendirmeleri ile çalışmalarına katkıda bulunan ve mûsikîde bana yeni bir ufuk açan Ne.Ü. Konservatuvarı kurucusu ve müdürü hocam Prof. Dr. Mehmet GÖNÜL'e; eserlerin tahlil sürecinde usûl konusunda bana yardımcı olan konservatuvar Müd. Yrd. Öğ. Gör. Ufuk Akın İNCE'ye, şiirler konusunda katkı sunan Prof. Dr. Kemal KAHRAMANOĞLU'ya; tez çalışmalarım boyunca duâlarıyla yanımda olan sevgili annem ile bu yoğun süreçte anlayış ve özverileri ile en büyük destekçilerim eşim Keziban hanıma ve kızım Şefika Dilârâ'ya şükranlarımı sunarım.

Selman EGİLMEZ

Konya, 2023

1.GİRİŞ

Aziz Mahmûd Hüdâyî

Hayatı

Aziz Mahmud Hüdâyî hem maneviyât âleminin önemli şahsiyetlerinden biri hem de cihan padişahlarına yön veren bir mâneviyât sultânıdır. 948/1541 yılında Şereflikoçhisar’da doğdu. Asıl adı Mahmud’dur. “Hüdâyî” sıfatı şeyhi Muhyiddin Üftâde tarafından verilmiş, “Azîz” sıfatı ise kendisine halk tarafından duyulan derin saygının bir ifadesidir. Kendisinin

“N’ola eylersen Hüdâyî’ye nazar

Ceddîm ü pîrimsin ey kân-ı atâ”,

“Canlar içinde cânân

Ma’den-i ilm ü irfân

Ceddîm ü pîrim sultân

Sensin yâ Resûlallâh” (Tatçı & Yıldız, 2005, s. 94-95,323)

şeklindeki ifâdeleriyle o, Hz. Peygamber (a.s)’ın soyundan geldiğini bildirmiştir. Sivrihisar’da çocukluğunu geçirmiş ve burada ilmî tahsiline başlamıştır. Daha sonra İstanbul’da Küçük Ayasofya Medresesi’ne girmiş ve medrese tahsilini burada tamamlamıştır. Bir defa okuduğunu hemen hafızasına alması, medresedeki hocası Nâzırzâde Ramazan Efendi’nin dikkatini çekmiş ve hocası onu muîdi yapmıştır. “Sözlükte “tekrarlayan” anlamına gelen muîd kelimesi, medreselerde müderrisin verdiği dersi arkadaşlarına tekrar eden ve müderrise yardımcı olan öğretim elemanıdır” (Es-Sakkâr, 2020, s. 86-87).

Diğer yandan Halvetiyye mensuplarından Küçük Ayasofya Camii şeyhi Nureddinzâde Muslihuddin Efendi’nin sohbetlerine devam etmiştir ki tasavvuf ile tanışması bu yıllardadır.

Hocası Nâzırzâde; Hüdâyî’yi Edirne Selîmiye Medresesi’nde müderrisken de yanından ayırmamış, Mısır ve Şam kadılıkları yaptığı yıllarda da o hocasının hep hizmetinde bulunmuştur. Hüdâyî’nin hocası ile Mısır’da bulunduğu yıllarda,

Kerîmüddîn el-Halvetî'den "usûl-i esmâ" terbiyesi gördüğü bilinmektedir. "Usûl-i esmâ" Halvetîlerde bir seyr ü sülûk şeklidir.

Hüdâyî otuz yaşlarında iken 1573'te Mısır'dan hocası ile dönmüş, Bursa Ferhâdiye Medresesi'ne müderris ve Câmî-i Atîk Mahkemesi'ne nâip tayin edilmiştir. Bursa'ya gelişinin üçüncü yılında hocası Nâzırzâde'nin vefâtı onu derinden sarsmış, bununla beraber talebelik yıllarından itibaren tasavvuf çevreleri ile olan yakınlığı sebebiyle tasavvufa olan ilgisi, gördüğü bir rüya ve yaşadığı bir hadise, onun resmî vazifelerinden ayrılmasında önemli bir etken olmuştur. Hüdâyî Bursa'da vaaz ve sohbetlerine devam ettiği Muhyiddîn Üftâde'ye intisap ederek artık tasavvuf yoluna girmiştir.

Kaynaklar, Hüdâyî'nin hayatında büyük değişimlere sebep olan bu intisaba dair iki rivayet nakletmektedir. İlk rivayete göre, Hüdâyî gördüğü bir rüyada, yerlerinin Cennet olacağını sandığı ve aralarında hocası Nâzır-zâde Efendi'nin de bulunduğu bazı kimselerin Cehennem ateşinde yanmakta olduğunu seyrederek. Bu hâl karşısında çok üzülür ve bunun mâna âleminde kendisine gösterilen bir işaret olduğunu düşünür. Ertesi gün malını, mülkünü ve vazifesini terk ederek Üftâde'ye derviş olur. İkinci rivayet ise, Bursa kadılığı esnasında kendisine getirilen bir boşanma davası hakkındadır. Bursalı bir zat her sene Hacca gitmek için niyetlendiği halde gidemez. Ertesi yıl hacca gitmekten söz edince eşinin 'Boş yere niyet etme, her sene niyetleniyorsun, ama gidemiyorsun' deyince, "İnşaallah gideceğim, gidemezsem seni talâk-ı selâse ile boşarım" cevabını verir. Arife gününe kadar evinde kalan adam, aynı gün ortadan kaybolur ve bayramın beşinci günü evinin kapısını çalar. Ancak eşi sözünü hatırlatarak kapıyı açmaz. Adam hacca gidip geldiğini anlatmaya çalışsa da eşini inandıramaz ve kadıya başvurur. Adam anlattıklarında ısrarcı olup hac kfilesinin dönüşünün beklenmesini ve onların şahitliğine başvurulmasını ister. Kafile dönüşünde şahitler hacda beraber olduklarını, oturdukları ve buldukları yerleri söyleyince kadı Hüdâyî, talak (boşanma) olmamıştır kararı vererek adamdan bunu nasıl yaptığını açıklamasını ister. O da eskici Mehmed dedenin aracılığı ile mekân tayyetmek suretiyle bu işin gerçekleştiğini söyler (Tezeren, 1987, s. 9-10).

Hüdâyî'nin Üftâde'ye bağlanmasında anlatılan iki olaydan hangisinin önce gerçekleştiği kesin olarak bilinmemekle beraber, boşanma davasıyla başlayan Hac

olayının ardından Hüdâyî'nin Mehmed dedenin dükkânına giderek ona bağlanmak istediği, Mehmed dedenin de Hüdâyî'yi "Nasibin bizden değil, Hz. Üftâde'dendir" diyerek kendisini Üftâde'ye gönderdiğine dair rivayet daha yaygındır (Yılmaz H. K., 1990, s. 46-47). Gam ve belâ mesleği olarak gördüğü müderrislik ve nâiplikten ayrılması, malı mülkü boş vermesi, nefis ve gururunu yenmesi için de kadı kıyafetleri ile Bursa sokaklarında omzunda taşıdığı sırtığa ciğerleri dizerek satması; şeyhi Üftâde'nin Hüdâyî'den kendisine intisap etmeden evvel istediği şartlar olarak bilinmektedir. Bunları ve daha birçok riyâzet gereklerini tereddütsüz kabul edip uygulayan Hüdâyî, üç yıl gibi kısa bir sürede seyr ü sülûkunu tamamlamıştır.

Muhyiddin Üftâde, Hüdâyî'yi çocukluk yıllarını geçirdiği Sivrihisar'a halife tayin etmiş ve o burada altı ay kalmıştır. Bursa'ya ziyaret için geldiğinde şeyhi Muhyiddin Üftâde de vefât edince (ö.1580) şeyhinin makamına geçmiş, Trakya ve Balkanlar'da bir süre kalmış ve sonra İstanbul'a dönmüştür.

İstanbul'da Şeyhülislam hoca Saadeddin Efendi'nin delâletiyle, talebelik yıllarında tasavvuf sohbetlerine devam ettiği Küçük Ayasofya Camii Tekkesi'nde sekiz yıl şeyhlik yapmıştır. Aynı zamanda Fatih Camii'nde vaizlik yapmış, tefsir ve hadis dersleri okutmuştur.

1589'da bugün Üsküdar'daki Hüdâyî dergâhının bulunduğu yeri satın alarak dergâhın inşaatını başlatmış ve 1595'te inşaat çalışması tamamlanmıştır. İkâmetinin Üsküdar'a geçmesi ile Fatih Camii vaizliğini bırakıp Üsküdar Mihrimah Sultan Camiinde vaazlarına devam etmiştir. 1616'da Sultan Ahmed Camii'nin açılışına Sultan I. Ahmed, Şeyhülislam Mehmed Efendi ve Kuyucu Mehmed Paşa beraberinde iştirak etmiş, ilk hutbeyi Aziz Mahmud Hüdâyî okumuş ve pazartesi günleri burada vaaz verme görevini kabul etmiştir. Sultan I. Ahmed tarafından fermân-ı hümâyunla; Üsküdar'da Çilehâne ve bir hamam yaptırdığı Bulgurlu köyü, Gaziler Tepesi'nin bir kısmı ve İlisuluk tarlaları Aziz Mahmud Hüdâyî adına tescillenmiştir.

Kanûnî'nin kızı Mihrimah Sultan'dan torunu Ayşe Sultan (ö. 1598) ile de evlendiği rivayet edilen Aziz Mahmud Hüdâyî, Safer 1038'de (Ekim 1628) vefat etti. Üsküdar'daki türbesinde medfundur. Altısı kız olmak üzere on bir çocuğu oldu ve nesli, kızları Ümmügülsüm (ö. 1641),

Zeyneb (ö. 1642) ve Fatma Zehrâ (ö. 1675) vasıtasıyla devam etti (Yılmaz H. K., 1991, s. 338-340). Vefatı IV. Murat zamanına rastlar.

Şâirlerin önemli kişilerin vefatlarına tarih düşürdükleri bilinmektedir.

Ölümü için yazılan tarihler küçük bir divan oluşturacak kadar çoktur. Bunlardan birkaçı şöyledir:

Hüdâyî hû çeküp rûhı hemân azm-i cihân itdi

Kutb idi Mahmûd Efendi cânı teslîm eyledi

Şeyh Mahmûd Hüdâyî / Vâh kim kutb-ı ârifîn gitdi

Terk-i dünyâ eyledi Mahmûd Efendi (Yılmaz H. K., 1990, s. 72).

Hüdâyî'nin bugün türbesinde sandukası üzerinde yazılı olup şeyhi Muhyiddîn Üftâde hakkında yazdığı şiirin de sanıldığı gibi Dîvân'da bulunmadığı bilgisini de burada vermeyi uygun görüyoruz. Bu şiiri Bursalı Mehmed Tâhir efendi, *Osmanlı Müellifleri* isimli eserinde zikretmektedir. "Hüdaî Hz. lerinin haklarındaki manzumeleri olup sandukalarında muallâk olan manzume aşağıdadır:

Bağ-ı aşkın andelibi Hazret-i Üftadedir.

Dertli âşıklar tabibi Hazret-i Üftadedir

Vasıl-ı Kâmil odur Tevhid-i zâta şüphesiz

Dost ilinin rehnüması Hazret-i Üftadedir.

Eyliyen ruhundan istimdat iruşür matlebe

Hal iden her müşkilâtı Hazret-i Üftadedir

Mürşid-i âli dilersen dâmen-i pakini tut

Gösteren rah-ı Hüdayı Hazret-i Üftadedir

Sıdk ile kul ol Hüdayı eşiğinde daima

Bil hakikat Kutbu'l-Aktap Hazret-i Üftadedir"

Bu şiir Hüseyin Sebilci ve Cinuçen Tanrıkorur tarafından bestelenmiştir. (M.Tahir Ef., 1972, s. 215)

Eserleri

Hüdâyî hakkında ilk bilgi verenler olarak; ilk dönem kaynaklarından Evliyâ Çelebi'nin *Seyâhatnâme*'si, Kâtip Çelebi'nin *Fezleke*'si, Atâyî'nin *Zeyl-i Şekâik*'i , 'Nâimâ Tarihi' olarak bilinen *Ravzatü'l-Hüseyn Fî Hulâsati Ahbâri'l-Hâfikayn*'i zikredebiliriz. Sonraki dönem müverrih ve müelliflerin eserlerinde de Hüdâyî hakkında bilgiler bulunmaktadır. Ona dair yazılan menâkıbnâmelerden yine Atâyî'nin *Menâkıb-ı Şeyh Mahmud el-Üsküdâri* ve Hüdâyî dergâhının son şeyhi Mehmed Gülşen Efendi'nin *Külliyât-ı Hazret-i Hüdâyî* isimli eserleri; bazı menkıbe, kerâmet ve sözlerini ihtivâ eden eserlerdendir.

Hüdâyî; Arapça ve Türkçe birçok eser vermiştir. Başlıca eserleri şunlardır:

“Arapça Eserleri

1. *Nefâisü'l-mecâlis*
2. *Câmi'u'l-fezâ'il ve kâmi'u'r-rezâ'il*
3. *Miftâhu's-salât ve mirkâtü'n-necât*
4. *Hulâsatü'l-ahbâr fî ahvâli'n-nebiyyi'l-muhtâr*
5. *Habbetü'l-mahabbe*
6. *Keşfü'l-kınâ' 'an vechi's-semâ'*
7. *Hayâtü'l-ervâh ve necâtü'l-eşbâh*
8. *El-Fethü'l-Îlâhî*
9. *Tecelliyât*
10. *Et-tarîkatü'l-Muhammediyye*
11. *Fethü'l-bâb ve ref'u'l-hicâb*
12. *El-Mecâlisü'l-va'ziyye*
13. *Vâkıât (et-Tirü'l-mesbûk el-müştemilü mâ-cerâ mine't-tâifî fî-esnâi's-sülûk)*
14. *Mecmûa-i Hutâb*
15. *Hâşiye Kuhistânî Fî Şerh-i Fıkh-ı Keydânî*
16. *Merâtibu's-sülûk*

Türkçe Eserleri

- 1- *Dîvân-ı İlâhiyât*
- 2- *Necâtü'l-Garîk Fi'l-Cem'i Ve't-Tefrik*
- 3- *Tarîkat-nâme*
- 4- *Mektubât*
- 5- *Nesâih ve Mevâiz*
- 6- *Mi'râciye*” (Yılmaz H. K., 1991, s. 338-340).

Sûfî Kişiliği

Hüdâyî'nin tarihe mâl olmasındaki en önemli etken, diğer hasletleri bir yana şüphesiz onun tasavvufî şahsiyetidir. Tasavvufun önce ferdin sonra toplumun evrilmesindeki etkileri, tasavvuf tarihinin konusudur. Ancak anadolu irfânının oluşumunda da tasavvufun etkilerini teslim etmeliyiz.

Selçuklu-Bizans sınırlarında dört yüz çadırılık aşîretten müteşekkil bir uç beyliğinin, fazla bir zaman geçmeden muntazam bir ordu ve devlet tesîsi ile tarih sahnesinde boy göstermesinin ardında; elbette ki bunu hazırlayan birçok dînî, ictimâî ve iktisâdî şartlar bulunmaktadır. Bir medeniyetin, devlet ve milletin hayatîyetinin sebeplerini ortaya koyarken, ictimâî hayatın beden yapısını sevk ve idâre eden olguların tespiti ve irdelenmesi ile daha sağlıklı çıkarımlara ulaşılabilir. Osmanlı devletinin teessüs yıllarında olduğu gibi, bir imparatorluk haline gelişinde de; tasavvûfî müesseselerin ve toplumu tepeden tırnağa kuşatan, âdetâ sarıp sarmalayan tarîkatlerin rolü oldukça önemlidir. Tarih kaynakları; Selçuklu ve Osmanlı tebaasının tarîkatler etrafında kenetlenerek söz konusu devletleri geniş ve güçlü bir teşkilât olarak ortaya çıkarmış olmalarında ve büyük Türk medeniyetinin tekâmülünde, tasavvufun önemini ortaya koymaktadır.

Hüdâyî'nin yaşadığı dönem (1541-1628), tarîkatlerin sosyal hayat içerisinde oldukça aktif rol aldıkları bir dönemdir. “Osmanlı toplum dinamiğini oluşturan üç sacayağından (cami, medrese, tekke) biri olan tekke, gerek nicelik gerekse nitelik bakımından bu dönemde en üst noktadadır. Bütün tarikat mensupları gerek merkezleri olan tekkelerde, gerekse câmi, medrese ve buldukları sâir yerlerde Anadolu'da

tasavvuf kültürünü yaymak, halkın irfan seviyesini yükseltmek, idarenin daha sıhhatli yürümesini sağlamak amacıyla yoğun faaliyet göstermişlerdir” (Yılmaz N. , 2007, s. 475-476)

Tasavvufun kelime anlamına bakacak olursak; “bir tevâzu’ sembolü olan yün elbise giymeleri sebebiyle âbid ve zâhidlerin sūfî diye anılmaya başlandığı ve onların bu hayat tarzını ifade için ‘sūf’ kelimesinden ‘tasavvefe’ (yün giydi) fiilinin türetildiği, tasavvuf tâbirinin bu fiilin masdarı olarak kullanıldığı ileri sürülmüş, bu görüş hem anlam hem dil bilgisi açısından uygun bulunduğu için genel kabul görmüştür. Tasavvuf yolunu benimseyenlere *sūfî*, *ehl-i tasavvuf* veya *mutasavvif* adı verilmiştir. İngiliz şarkiyatçısı Reynold A. Nicholson, Kuşeyrî’nin *er-Risâle*’si, Ferîdüddin Attâr’ın *Tezkiretü’l-evliyâ*’sı ve Abdurrahman-ı Câmî’nin *Nefehâtü’l-üns*’ünde geçen yetmiş sekiz tanıma kronolojik sırayla yer vermiştir” (Öngören, Tasavvuf, 2011, s. 119-126).

Amacımız tasavvufu anlatmak olmadığı için ilgi çekici bulduğumuz birkaç tarifi vermekle iktifâ edeceğiz.

Ma’rûf-i Kerhî tasavvufu, “Hakikatleri elde etmek ve halkın elindekilerden ümîdi kesmektir” şeklinde tarif etmiştir (Öngören, 2011, s. 119-126).

Irak tasavvuf okulunun tartışmasız önderi Cüneyd-i Bağdâdî (ölm.910) şöyle demiştir; “tasavvuf çok ibadet etmek, çok oruç tutmakla değil ihlâsla, nefis cömertliğiyle öğrenilir” (El-Kuşeyrî, 1964, s. 139).

Annemarie Schimmel’in “*İslâm’ın Mistik Boyutları*” isimli eserinde tasavvufun tarifine dair verdiği bilgileri de burada almalıyız. “Cüney’de atfedilen bir söze göre o, Kur’an’da adı geçen peygamberlerde sūfilerin ilk örneğini görmektedir (daha sonraki çağlarda türlü nebevî makamlardan geçerek yükselme ya da peygamberlerden birisinin ruhuyla özdeşleşme, kimi tasavvûfî yollardan biri olmuştur). Cüneyd, sekiz peygambere tâbî olarak ‘tasavvufun temeli sekiz haslettir’ diyor. Sūfî sehâda (cömertlik) İbrâhim’e tâbî olur; çünkü o, cömertlik konusunda oğlunu kurbân edecek bir dereceye ulaşmıştır. Rızâda İshak’a uyar; zîrâ Allah’ın emrine rızâ göstererek aziz canını fedâ etmeye hazır olduğunu söylemiştir. Sabır hususunda Eyyüb’e uyar; çünkü o, yaralarının kurtlanması belâsına sabretmişti. İşârette Zekeriyâ’ya uyar; çünkü Hakk

Teâlâ onun için ‘Hani o Rabbine gizli bir sesle seslenmişti...(sûre 19:3) diye buyurmuştur. Gurbette Yahyâ’ya tâbî olur; çünkü o vatanında garip ve yalnız idi, kavmi arasında kavminden garip idi. Seyâhatte (ve gezgincilikte) Îsâ’ya tâbî olur; çünkü o her şeyden arınarak seyahat ederdi, o derece ki bir bardakla (tasla) bir taraktan başka bir şeye sâhip olmazdı. Bir şahsın avucuyla su içtiğini gördüğü zaman bardağını atmış, diğer bir şahsın parmaklarıyla saçlarını düzelttiğine şahit olunca da tarağını fırlatmıştı. Sûf ve yün giyme de Mûsâ’ya tâbî olur; zîrâ onun bütün elbiseleri sûf idi. Fakrda Muhammed’e tâbî olur. Azîz ve Celîl olan Allah, yeryüzündeki bütün hazinelerin anahtarlarını ona göndererek, ‘Kendini sıkıntıya sokma, bu hazinelerden güzel güzel faydalan’ dediği halde o şöyle demişti: ‘İstemem yâ ilâhî, beni bir gün doyur, bir gün aç bırak.’” (Schimmel, 2018, s. 48-49).

Son olarak; “Tasavvufu, rûhu “mâsivâ”dan arındırma ve İslamî değerlerle donatma yolu; tarikatları ise bu faaliyetleri gerçekleştirmek için tarihî süreç içerisinde oluşan irfân ocakları şeklinde tarif edebiliriz. Tasavvufun h.VI. asırdan itibaren kurumsallaşmaya başlamasıyla tarikatlar teşekkül etmeye başlamış ve günümüze ulaşan büyük tarikatlar İslam memleketlerinin her tarafında yayılmaya başlamıştır” (Çoban, 2007, s. 5).

Tezimizde eserlerini ele acağımız Aziz Mahmud Hüdâyî zamanında tarikat olarak teşekkül ettiği bilinen ve ehl-i sünnet akîdesine bağlı olan **Celvetiyye** ise; Halvetiyye’nin de Bayrâmiyye’nin de bir koludur. Halvet ve celvet, tasavvufta birer makam adlarıdır.

Sâlikin belli bir süre için toplumu terk ederek inzivâyâ çekilmesi, bu süre içinde kötü huylarını bırakıp iyi huylar edinmeye çalışması halvet; bu işi başardıktan sonra toplum hayatına dönmesi celvettir (Uludağ, 1993, s. 273).

Celvetiyye; silsilesi itibariyle, Safeviyye ve Bayrâmiyye ile birleşmektedir.

Aziz Mahmud Hüdâyî’nin tarikat silsilesi Üftâde, Hızır Dede (ö. 918/1512), Akbıyık Sultan (ö. 860/1456) vasıtasıyla Hacı Bayrâm-ı Velî’ye ulaştığından Celvetiyye Bayramiyye’nin bir şubesi sayılır. Öte yandan Bayramiyye silsilesinin Nakşibendiyye ile münasebeti dolayısıyla Celvetiyye bu tarikattan da bazı izler taşır. Meselâ

Nakşibendiyye'deki “nazar ber-kadem”, “halvet der-encümen” ve “hafî zikir” Celvetiyye'de de vardır (Yılmaz H. K., 1993, s. 273-275).

Celvetiyye, Aziz Mahmud Hüdâyî'nin çok sayıda müridi ve muhtelif bölgelere gönderdiği halîfeleri vasıtasıyla Anadolu ve Balkanlarda yaygınlaşmıştır. Özellikle İstanbul, Hüdâyî vesilesiyle en yaygın olduğu yerdir. Balkanlar'daki şeyhleri/temsilcileri olan Filibeli İsmâil Efendi, Saçlı İbrâhim Efendi, Atpazarî Osman Fazlı Efendi vb. ile Celvetiyye; Üftâde ve torunlarıyla aynı zamanda İsmail Hakkı Bursevî ile de Bursa'da merkezlik hüviyeti kazanacak kadar itibar kazanmış ve bunu günümüze değin devam ettirmiştir.

Celvetiyye, Aziz Mahmud Hüdâyî'nin vefâtından sonra Selâmiyye (kurucusu Selâmi Ali Efendi [ö. 1104/1692]), Hakkıyye (kurucusu İsmâil Hakkı Bursevî), Fenâiyye (kurucusu Fenâi Ali Efendi [ö. 1158/1745]), Hâşimiyye (kurucusu Hâşim Baba [ö. 1197/1783]) adlı dört şubeye ayrılmıştır (Yılmaz H. K., 1993, s. 273-275).

Edebî Kişiliği

Aziz Mahmud Hüdâyî, tasavvuf tarihi açısından olduğu kadar edebiyat tarihi açısından da önemli bir yere sahiptir. Şiirlerini hem arûz hem de hece vezniyle kaleme almış; samimi, sade ve akıcı bir üslûp benimsemiştir. Hüdâyî için şiir; bir tebliğ vasıtasıdır ve onun şiiri halktan padişahlara kadar geniş bir okuyucu kitlesine ulaşmıştır. Dîvân şâirlerinin biyografik olarak anlatıldığı tezkirelerde Hüdâyî'ye yer verilmemiş olması, onun daha çok tekke ve tasavvuf âleminde varlık göstermiş olması ile açıklanabilir. Şiirlerine nazîre ve hâşiyeler yazılmış olması, büyük kısmının bestelenmiş olması ve eserlerinin kütüphanelerde çokça nüshasının bulunması ise; onun çok okunan ve tanınmış bir mutasavvıf/şâir olduğunun göstergesidir.

Nasıl ki Anadolu tasavvufunun ilk temsilcilerinden sayılan Yûnus Emre (d.1240?-ö.1321?) halkın manevî ihtiyaçlarını temiz bir Türkçe ile yazdığı şiirleri vasıtasıyla karşılamaya çalışmışsa, aynı yaklaşım Hüdâyî'nin şiirlerinde de karşımıza çıkmaktadır.

Dîvân-ı İlâhiyât

Mürâcaât eserimiz olan Dîvân-ı İlâhiyât, Hüdâyî'nin tasavvûfî ilâhi ve gazellerini topladığı eserdir. Eserde 255 adet ilâhi yanı sıra rubâî ve kıt'alar da bulunmaktadır.

Tezimizde tahlilini yaptığımız bestelenmiş eserlerin güfteleri için; ilk baskısı 2005 yılında Üsküdar Belediyesi'nin Üsküdar Araştırmaları Merkezi tarafından yayımlanan, Dr. Mustafa TATÇI ve Dr. Musa YILDIZ'ın hazırladığı “AZİZ MAHMÛD HÛDÂYÎ – DÎVÂN-I İLÂHİYÂT – Tıpkıbasım ve Çeviriyazı” adlı çalışmayı esas aldık. Bu eser Hüdâyî'nin vefatından iki sene sonra istinsâh edilen ve tıpkıbasımının da bulunduğu en eski nüshalardan biri üzerinde, zikredilen yazarlar tarafından hazırlanmıştır. Bahse konu nüshanın tavsîfi;

Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Ef. BI, Yz. Nu: 2372/2. Yk. 54b-173a. Yazı: Harekeli nesih. İstinsâh tarihi: 1040 (M. 1630) 'dir (Tatçı & Yıldız, 2005, s. 12).

Ayrıca “Bu eser Yunus Emre ve Niyâzî-i Mısırî'nin İlâhiyât'ından sonra, gerek yazma ve gerekse matbûlarının çokluğundan; yapılmış olan onlarca besteli ilâhisinden anlaşıldığı kadarıyla, Müslüman Türk coğrafyasında rağbet gören en önemli eserlerden birisidir. Divân-ı İlâhiyât, ilk kez Sahnâf Nûri tarafından (Külliyât-ı Hüdâyî, İstanbul 1287/1870) ve ikinci kez Mehmed Gülşen Efendi tarafından (Külliyât-ı Hazret-i Hüdâyî 1338-1340/1919-1921) iki defa Osmanlı Türkçesiyle; Kemalettin Şenocak (İstanbul 1970) ve Ziver Tezeren (İstanbul 1986) tarafından da günümüz Türkçesiyle basılmıştır” (Tatçı & Yıldız, 2005, s. 2-5).

Ülkemizdeki kütüphanelerde 85 adet, yabancı ülke kataloglarında ise Dîvân-ı İlâhiyât'ın 4 adet yazma nüshası tespit edilmiştir. Nüshaları, buldukları kütüphaneleri ve bu nüshaların künyelerini vermekten ziyade burada sadece adetlerini vermeyi yeterli gördük.

Mûsikîşinas Kişiliği

Tarihî kaynaklarda Celvetîlik içinde mûsikînin önemli bir yeri bulunmaktadır. Bu ise Hüdâyî'nin bizzat kendisinin mûsikîşinas olması sebebiyledir. Tahlillerine yer vereceğimiz, hatta aynı şiire farklı makam ve usûllerde yapılan birçok bestenin de bulunması, onun şiirlerindeki dil, üslup ve muhtevânın herkesçe ne kadar benimsendiğinin bir kanıtıdır.

“Şiirleriyle tanınan, aynı zamanda bir mûsikîşinas olan Azîz Mahmud Hüdâyî'nin mûsikî eğitimini kimden aldığı ve ne derecede eğitim aldığı ile ilgili kaynaklarda yeterli bilgi bulunmamaktadır” (Ertan, 2005, s. 449-463).

XVII'inci asırda ve daha sonraki zamanlarda yetişen birçok mûsikîşinasın da onun şiirlerine besteler vücûda getirdiklerini görüyoruz. Esâsen Hüdâyî bilhassa bestelenmek üzere bir takım manzûmeler kaleme almış, terâvih tesbihleri, temcîdler, münâcâtlar ve ilâhiler yazmıştır. Tesbih ve temcîdlerini bizzat kendisinin bestelediği de rivâyet edilmektedir. Fakat biz, tarihî menba'larda onun nâmına tesbit edilen sadece dört ilahi bestesine tesadüf edebildik. Hüdâyî Aziz Mahmud, kurduğu tarîkatta mûsikîye büyük bir ehemmiyet vermişti. Esasen Celvetî âyini huşû ve huzû'a davet eden hazîn bir mûsiki ile yapılmakta idi. Hafız Kumral, Saban Dede gibi ma'rûf mûsikîşinasların da Hüdâyî dergâhında zâkirbaşılık ettiklerini de görmekteyiz (Ergun, 1942, s. 30).

Kendi bestelediği ve yukarıda zikredilen “bu ilâhîler çârgâh makamında ‘Kudûmün rahmet-i zevk-u safâdır’, nevâ makamında ‘Açıldı çün bezm-i elest’, hüseynî makamında ‘Ey nefsi şûm’ ve nevâ makamında ‘Tahkik eder tasdîkı’ adlı eserlerdir” (Özcan, 2005, s. 267-278).

Yılmaz Öztuna; “Büyük mutasavvıf aynı zamanda üstâd mûsikîşinasın bugün elimizde maalesef yalnız “çârgâh” makâmında ve “düyek” (8/8) îkânda bir “tevcih”i kalmıştır. Nüzhet Ergun’un güftelerini bulabildiği dört eserin biri tevşîh, üçü de ilâhîdir. Tevşîhin güftesi beş beyitlik bir naattir. Diğerlerinin ilâhî şeklindedir. Bunlar sûfyan îkâlarında iki aded “nevâ” ilâhî ile bir de “hüseynî” ilâhîdir. Güfteleri hece ile dir. Besteleri unutulmuştur. Matbû Hüdâyî dîvânında Hüseynî ilâhînin güftesi yoktur. Tevşîh notası Konservatuar’ın neşrettiği “Mevlid Tevşîhleri” arasında yayınlanmıştır. Çârgah düyek tevşîh, dînî mûsikîmizin bugün elimizde kalan en eski ibdâ ve şâheserlerindendir” demektedir (Öztuna, 1973, s. 1721).

Türk Mûsikîsi

Mûsikî, insanın var oluşuyla ortaya çıkmıştır. Tarihî kaynaklar bize ilkel kavimlerde dahi mûsikînin var olduğunu göstermektedir. Kültür ve medeniyetlerini geliştirdikçe insanoglu; musikîyi de bir ilim/sanat haline getirmiş, ona duygu ve düşüncelerinin bir aktarım vasıtası işlevi kazandırmıştır.

Eski zamanlardan günümüze insanlar sevinç, coşku, üzüntü, heyecan gibi duygu ve düşüncelerini müzik sanatıyla ifade etmişlerdir. Müzik (mûsikî) kelimesi ilk olarak

M.Ö. 476 tarihinde Antik Yunanistan'da yaşamış olan şair Pindarus'a ait lirik bir güftede kullanılmıştır. Aslı Yunanca bir kelime olan müzik, Yunanca "Mousike" veya "Mousa" kelimesinden alınmıştır. Yunan mitolojisine göre Tanrı Zeus'un kızları sayılan dokuz peri kızına "Mousa" (Muse-melek) adı verilmiştir. ... Müzik terimi, İngilizce music; Almanca, İsveççe ve Danimarkaca musik; Grekçe musikhe gibi birçok milletin dilinde Latincesine benzer kelimelerle karşılık gelecek şekilde kullanılmaktadır. IX. yüzyıldan başlayarak İslam kültür çevresine el-mûsîka/elmûsîkî şeklinde giren kelime, Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonra bu telaffuza yakın bir şekilde mûsikî olarak kullanılmaya başlanmıştır. Osmanlı döneminde de bu şekilde kullanım devam etmiş ise de Cumhuriyet döneminden sonra kelime Fransızca telaffuzu olan "müzik" şekliyle yaygınlaşmıştır (Gönül & Altıntuğ, 2014, s. 43-62).

Tarihî süreç içerisinde bazı önemli isimlerin mûsikî hakkındaki tanımlamalarına burada yer vermek istiyoruz.

"İlm-i mûsikî'ye dair eserleri ilk elimize ulaşan bilgin ve ilk İslam müellifi El-Kindî'dir. Kindî'de irfan öğretisi "ilm-i insânî" ve "ilm-i ilâhî" şeklinde ikiye ayrılmaktadır. Kindî mûsikîyi mantık, felsefe, quadrivium (dört bilim), hesap, hendese, hey'et ilimleriyle birlikte ilm-i insânî kapsamında değerlendirir. İlm-i ilâhî ise, ancak peygamberlere vahiy yoluyla bildirilen ilimdir" (Turabi, 1996, s. 64).

İbn-i Sînâ mûsikîyi şu şekilde tarif etmektedir: "'mûsikî birbirleriyle uyumlu olup olmadıkları yönünden sesleri ve bu sesler arasına giren zaman sürelerini, bir melodinin nasıl kompoze edildiğinin bilinmesi amacıyla araştıran matematiksel bir ilimdir'. Hz. Mevlânâ da bu meyânda 'mûsikî, Allâh âşıkları için rûhun gıdâsıdır; zîrâ onda sevgiliye yanî Allah'a kavuşma ümîdi mevcûttur' buyurmaktadır. Ünlü Batılı müzisyen Beethoven, 'mûsikî, insanı Allah'a en ziyâde yaklaştıran şeydir ve bütün bilgilerin ve felsefelerin üstündedir'" (Turabi, 2009, s. 1) demektedir.

Hz. Mevlânâ'nın Mesnevî'sindeki mûsikîye dair bazı ifadelerini de burada zikretmeliyiz:

- Mü'minler derler ki, Cennetin te'sîriyle bütün kötü ve çirkin sesler de lâtif oldu.
- Biz hepimiz Âdem'in cüz'leriydik, Cennette o nağmeleri dinledik, duyduk.
- Gerçi suyla toprak, bize şüphe verdi ammâ, yine o nağmeleri birazcık hatırlıyoruz.

- Pâdişâhın rebâb dinlemeden maksadı, iştiyâklar çekenler gibi Allah hitâbını hayâl etmekti” (İzbudak, 1965, s. 731).

Bir ham sofunun Hazreti Mevlânâ’ya mûsikîden hiç zevk almadığını söylemesi üzerine onun cevabı dikkate değerdir; ‘Biz mûsikî dinlerken cennetin kapısının açılış sesini duyuyoruz. Senin duyduğun ise aynı kapının kapanış sesidir’.

Raûf Yekta Bey mûsikîyi şu şekilde tanımlar: “Bütün sanatlar ve bu arada mûsikî, kültürden bağımsız değildir. Eskilerin matematiğin bölümleri arasına bağlı bir ilim, kulağa zevk veren, fikri duygulandıran ve rûhu heyecana getiren bir sanat olan mûsikî, aynı zamanda da mükemmel bir lisândır” (Köprülü, 2019, s. 315-329).

Tarih kaynaklarında günümüz *Geleneksel Türk Mûsikîsi*’nin; Türklerin VIII. yy’da İslâmiyet’i kabullerinden sonra oluştuğu ve gelişmeye başladığı belirtilmektedir. Göçebe Türklerin yaşam biçimlerinin her alanında olduğu gibi müziklerinin de onların geçtikleri ve yerleştikleri yerlerin kültürlerinden etkilendiği bir gerçektir. Ancak sadece etkilenmemiş, Türkler büyük kültürel etkileşimler yaşadıkları İranlılar ve Arapların müzikleri üzerinde de derin etkiler bırakmışlardır.

Moğollar sebebiyle birçok devletin büyük sarsıntılar yaşadığı ve hatta yıkıldığı XIII. yy’a gelinceye kadar, Türk mûsikîsi birçok merhale katetmiş ve belli bir olgunluğa ulaşmıştır. Alâ’addin Keykûbat yönetiminde bulunan Selçuklu devleti de Moğolların şiddetli baskılarından nasibini almış, ancak yaşananlar iç içe olan Türk İslam Edebiyatı’nın ve Türk Mûsikîsi’nin gelişimini olumsuz yönde etkileyememiştir.

Bu yy’dan itibaren Türk mûsikîsinin artık belli esaslara dayandırıldığı/sistemleştirildiğini gösteren daha somut veriler; bizim, mûsikîmizi genel çerçevede tanımamıza katkı sağlayacaktır.

“XIII. yüzyılda Azerî Türklerinden büyük müzikolog ve san’atçı Urmiyeli Safiyüddîn’in, Türk müzikolojisinde ilk kaynak olarak kabul edilen ünlü *Şerefiye* isimli eserinde Türk Mûsikîsi sistemini ve esaslarını tedvin etmesi büyük önem taşımaktadır. Sir C. Hubert Parry, Safiyüddîn’in fizik ve matematik esaslarıyla açıkladığı Türk dizisini ‘tahayyülü bile muhal derecede mükemmel ses dizisi’ olarak değerlendirmiştir. Daha önce Safiyüddîn’in *Şerefiyesi*’ni ve *Kitâbü’l-Edvâr*’ını inceleyen, tercüme eden Helmholtz, Kiesewetter, Baron Carra de Vaux, Baron

d'Erlanger, Rauf Yektâ, H. Sadettin Arel ve Dr. Suphi Ezgi gibi müzikologların hükümleri de aynıdır” (Berker E. , 1985, s. 151-152).

Artık sistemleştirilmiş olan Türk mûsikîsinin bu yy'da vücûda getirilen ilk eserlerini, İsmail Hakkı Özkan şöyle sıralamaktadır;

Meselâ Urmiyeli Safiyü'd-dîn *Şerefiyye* ve *Kitâb'ül-Edvâr*, Kutbü'ddîn Şirâzî *Dürretü't-Tâc*, Abdü'l-Kadir Merâğî *Makaasidü'l-Edvâr* ve *Câmi'ü'l-Elhân*, Hızır Bin Abdullah *Edvâr*, Bedr-i Dilşâd *Murat-nâme*, Şükrullah *Kitâbü'l-Edvâr*, Mahmud Çelebi *Fethiyye* ve *Zeynü'l-Elhân* gibi konuyu tamamen ilmî bakımdan inceleyen kitaplar yazmışlardır (Özkan, 2021, s. 23).

H. S. Arel'in öğrencilerinden olan ve daha sonraları İstanbul Devlet Türk Mûsikîsi Konservatuvarı'nın 1976'da kuruluşunda yer alan, aynı zamanda başkanlığını da yapan müzikolog ve besteci Av. Ercüment BERKER; Meydan Larousse Ansiklopedisinin 9. Cildinde yer alan “Türk Mûsikîsi” maddesinin kaleme alınması sırasında yaptığı incelemeler sonucunda, Türk mûsikîsinin dönemleri ile ilgili bir tasnif ortaya koymuştur.

“Yetkili kişi ve kuruluşlardan da tasvip gören bu tasnife göre dönemler şöyle tesbit edilmiştir.

1. Dönem: Başlangıcından, Meragalı Abdülkaadir'e (1360?-1435) kadar uzanan HAZIRLIK veya OLUŞMA dönemi;
2. Dönem: Meragalı Abdülkaadir'den (1360?-1435) Itrî'ye (1640-1712) kadar uzanan KLÂSİK ÖNCESİ veya PREKLÂSİK dönem;
3. Dönem: Itrî'den (1640-1712) Dede Efendi(1778-1846)'ye kadar uzanan KLÂSİK dönem;
4. Dönem: Dede Efendi'den (1778-1846) Hacı Arif Bey'e (1831-1884) kadar uzanan NEOKLÂSİK dönem;
5. Dönem: Hacı Ârif Bey'den (1831-1884) Hüseyin Sadettin Ârel'e (1880-1955) kadar uzanan ROMANTİK dönem;
6. Dönem: Hüseyin Sadettin Arel (1880-1955) ile başlayan ve devam eden REFORM dönemi” (Berker E. , 1973, s. 84-85).

Türk Mûsikîsi Şekillerine Dair Sınıflandırmalar

Kullandığı makam, form ve usûller açısından büyük bir derinlik ve aynı zamanda çeşitliliği ihtivâ eden Türk mûsikîsi'nin, kendi içinde muhtelif tasnifleri yapılmıştır.

“Mûsikî şekilleri birçok tasnife tâbi tutulabilir. Saz mûsikîsi ve Söz mûsikîsi şeklindeki ikili tasnîf, en çok kullanılmış olanıdır. Keza, Dînî ve Lâ-dînî (din dışı) mûsikî şekilleri diye diğer bir ikili tasnîf de çok kullanılır. Bütün bu gruplar, daha küçük bölümlere ayrılır” (Öztuna, 2006, s. 340).

İsmail Hakkı Özkan'ın yaptığı gibi Alâeddin Yavaşca da aynı şekilde, Türk Mûsikîsini kendi içinde Saz ve Söz Mûsikîsi olarak tasnif etmiş ve Söz Mûsikîsini de kendi içinde Dinî Mûsikî ve Din Dışı Mûsikî olarak ele almıştır.

Çizelge 1. Alâeddin Yavaşca'ya göre Türk mûsikîsi formlarının sınıflandırılması

Kaynak: (Yavaşca, 2002, s. 29-121-403-621).

Ancak bu vb. tasniflerin bünyesinde bazı hatalar barındırdığını savunduğu “Türk Mûsikîsinin Tasnîf ve Tesmiyelerine Bir Bakış” başlıklı makalesinde Mehmet Gönül; “İfâde edilen görüşler neticesinde biz Türk mûsikîsinin; Sözlü Türk Mûsikîsi ve Sözsüz Türk Mûsikîsi veya Türk Saz Mûsikîsi olmak üzere iki ana başlık altında tasnîf edilmesini daha doğru buluyoruz. Sözlü Türk Mûsikîsini, kendi içerisinde türleri,

biçimleri ve icrâ alanlarını işaret edecek şekilde, Câmi Mûsikîsi, Tekke Mûsikîsi, Fasıl Mûsikîsi, Yöre Mûsikîsi ve Mehter Mûsikîsi alt başlıklarıyla, Sözsüz Türk Mûsikîsini de yine Tekke Mûsikîsi, Fasıl Mûsikîsi ve Yöre Mûsikîsi alt başlıklarıyla tasnîf etmenin daha belirleyici, açıklayıcı ve kapsayıcı olacağı kanaatindeyiz” (Gönül, 2018, s. 35-46) demektedir.

Çizelge 2. Mehmet Gönül’e göre Türk mûsikîsi formları tasnifi

Türk Mûsikîsi							
Sözlü Mûsikîsi					Sözsüz Mûsikîsi		
Form	Yer	Yer	Yer	Yer	Yer	Yer	Yer
Mehter Mûsikîsi	Mehter	Mehter	Mehter	Mehter	Mehter	Mehter	Mehter
Yöre Mûsikîsi	Yöre	Yöre	Yöre	Yöre	Yöre	Yöre	Yöre
Fasıl Mûsikîsi	Fasıl	Fasıl	Fasıl	Fasıl	Fasıl	Fasıl	Fasıl
Câmi Mûsikîsi	Câmi	Câmi	Câmi	Câmi	Câmi	Câmi	Câmi
Tekke Mûsikîsi	Tekke	Tekke	Tekke	Tekke	Tekke	Tekke	Tekke
...	...	...	...	...	...	...	...

Kaynak: (Gönül, 2018, s. 35-46).

Sözlü Türk Mûsikîsi İçinde Tekke Mûsikîsi

Yukarıda form tasnifi için müracaat ettiğimiz makalesinde Mehmet GÖNÜL; “Dinî Mûsikî” üst başlığının ‘elzem olmadığı’ni da belirtiyor (Gönül, 2018, s. 40).

Sözlü Türk Mûsikîsi içerisinde yerini alan (bkz. Çizelge 2.1) Tekke mûsikîsinin başlangıcı, tabii olarak tasavvufun teşekkül yıllarına dayanmaktadır. Tecessüm ettiği yerler ise tekkelerdir. Hemen hemen her tarîkatin zikir ve âyinlerinde tekke mûsikîsi ve semâ’, o tarîkate has üslûp ve metodoloji içerisinde icrâ edilir.

“Câmi mûsikîsi ile pek çok ortak yön bulunmasına rağmen, çok önemli bir farkı ve özelliği vardır ki, o da saz aleti (enstrüman) kullanılıyor olmasıdır. Tamamen ses mûsikîsi olan Câmi mûsikîsi yanında Tekke mûsikîsi, özellikle Mevlevî ve Bektâşî

tarikatlarında, saz kullanılması ile değişiklik arz eder. Tekke mûsikîsinin, Câmî mûsikîsinden ayrı bir üslûp ve tavra sahip olması da bir başka özelliktir. Tekke mûsikîsi, fonksiyonel bir mûsikîdir. Tekkelerde yapılan tarikat âyinlerinde esas gâye mûsikî değil, zikirdir. Mûsikî, zikri süslemek ve yürütmek için kullanılır... Mûsikî ile zikre revnâk (parlaklık, göz alıcılık) verilir” (İnançer, 1999, s. 23).

Tekke mûsikîsine ait eserler; bir tarikatın birlikte yapılan zikri, diğer bir ifâdeyle âyini esnâsında yerine göre yalnız, çoğu zaman beraberce okunurlar.

Âyinler; başta şeyh olmak üzere, zâkir başı, meydancı ve reisler tarafından sevk ve idare edilir. Bir anlamda şeyh yardımcısı hüviyetindeki bu kişiler; tarikatın ritüellerini, kurallarını, zikir şekillerini (cehrî-hafî, kuûdî-kıyâmî, devrânî vb.) bilen ve hatta mûsikîden anlayan, zikre katılanların kademlerine, kıyafetlerine, âyinin gerektirdiği oturuş ya da ayakta duruş düzenlerine kadar ayin başlamadan evvel gerekli insicâmı (düzgünlük, tutarlık) sağlayan kişilerdir.

Tekke mûsikîsine ait olan; Kur’ân-ı Kerîm, ilâhi, kasîde, şuşul, tevşih (bunlar aynı zamanda camide de okunurlar), mevlevî âyini, durak, semah, nefes, savt, mersiye, durak ve nevbe başlıca formlardır.

Türk Mûsikîsinde Usûl

Türk mûsikîsinde; bestelenmiş formların büyük çoğunluğu için gerekli olan, temel unsurlarından biri usûldür. Tezimizin ana eksenini şiirde biçim ve vezin, mûsikîde de usûl oluşturduğu için; bu başlık altında Türk mûsikîsinde usûl konusunu ana hatları ile ele alacağız.

“Vuruşlarının kıymetleri birbirine eşit veya eşit olmayan fakat mutlaka muhtelif kuvvetli, yarı kuvvetli ve zayıf zamanların belli bir şekilde sıralanmasıyla meydana gelen belli kalıplar halindeki sayı veya vuruş gruplarına usûl denir. (...) Usûlü ‘zamanın kalıplaşmış halidir’ veya ‘Değişik düzümlerin birleşmesinden meydana gelmiş ve kalıp halinde belirlenmiş ölçüdür’ diye tarif etmek de mümkündür” (Özkan, 2021, s. 606).

“Ritmin müzik dâhilinde ifâde edilebilmesi, okunulabilmesi, yazılabilmesi, öğretilbilmesi, öğretilebilmesi, birlikte icrâ edilebilmesi için belirli en az 2 ve/veya 3 zamanlı küçük parçaların yalnız, çeşitlemeler ile ya da birleşerek, kuvvetli ve zayıf

zamanları vurgulayarak oluşturdukları parçaların birleşmesiyle meydana gelen daha büyük kalıplara usûl denir (Gönül, 2017, s. 92).

Usûlü oluşturan en temel öğeler ise darplardır. Vuruş demek olan darp; sağ elin sağ dize, sol elin de sol dize vurulması ile uygulanır. Darplar; düm, tek ve kâ heceleri ile bunların türevleri olan dü-me, te-ke, te-kâ, tek-kâ, tâ-hek heceleri ile isimlendirilmiştir. Eller dizlere vurulurken bu heceler okunur. Tek zamanlı usûl olmaz. Bir usûlün oluşabilmesi için en az iki zamana ihtiyaç vardır. Türk mûsikîsinde her bir usûl; en küçük ve iki zamanlı olan Nim Sofyan’la başlayıp, yüz yirmi dört zamanlı Cihar’a kadar farklı isimlerle isimlendirilmiştir. Aynı adette zamana sahip olduğu halde, bünyesi içinde darplarının farklı konumlandırılmaları sebebiyle isimleri de farklı olan (ikisi de sekiz zamanlı olan Düyek ve Müsemmen gibi) usûller de bulunmaktadır.

Diğer taraftan usûl kavramının içerisinde yer alan ölçü, mertebe, ritim, gider, metronom, darp, düzum, tartım, velvele unsurlarının uygulamalarla desteklenmek suretiyle iyi anlaşılması; usûllerin önce doğru algılanma ve öğrenme, sonra da doğru öğretilmesi için şarttır. Bu unsurların burada sadece isimlerini vermekle iktifâ ediyoruz.

Usûllerin tasnifinde ise muhtelif görüş, isimlendirme ve gruplamalar bulunmaktadır.

“Kanaatimizce usûller için en doğru ve tutarlı tasnif Temel Usûller (Nim Sofyan ve Semâî) ve Mürekkep Usûller (4 zamanlı Sofyan’dan 120 zamanlı Zencîr’e kadar) şeklinde olmalıdır. Şâyet kullanım sıklığı göz önüne alınarak bir tasnif yapılacaksa, bunun için daha tutarlı eşik 10 zamanlı usûller olacaktır. 10 zamana kadar olan usûller ‘Küçük Zamanlı Usûller’, 11 zamandan itibaren ‘Büyük Zamanlı Usûller’ şeklinde zamanlarına vurgu yaparak bir gruplama ya da kümeleme yerinde olacaktır” (Gönül, 2023, s. 90).

Türk mûsikîsine ait bir eseri en doğru şekli ile icrâ edebilmek için icrâcının, nazariyât bilgileri yanında usûl bilgisine de sahip olması ve onu uygulayabilmesi en temel gerekliliklerdendir.

Tasavvuf Edebiyatı’nda Nazım Biçimleri (Şekilleri) ve Türleri

Nazım biçiminde şiirler; ölçü, kafiye ve dize sayısı gibi ‘şekil’ özelliklerine göre, nazım türünde ise ‘konu’suna göre isimler alırlar.

Tasavvuf Edebiyatı Nazım Biçimleri

Tekke edebiyatının kendisine ait nazım şekilleri olmamakla beraber Dîvân ve Âşık edebiyatları nazım şekillerini ortak olarak kullanmıştır (Güzel, 1989, s. 284-330).

Tekke edebiyatında sanat endişesi ön planda olmadığı için vezin ve kafiye konusunda oldukça serbest hareket edilmiştir. Bu yüzden vezin ve kafiyelerde çeşitli kusur ve aksaklıklar görülür. Ahmed Yesevî Orta Asya’da, Yûnus Emre Anadolu’da şiiirlerinde hem hece hem arûz veznini kullanmışlardır. Bazı tekke şâirleri dîvânlarında yalnız arûz veznine yer vermiş olsa da çoğunluk hem heceyle hem aruzla yazdıkları şiiirlerini dîvânlarına almışlardır. Bir kısım şiiirler, meselâ “mefâîlün / mefâîlün / feûlün” vezninde olduğu gibi hem aruz hem hece ölçüsüne uymaktadır (4+4+3=11’li hece). Yûnus Emre, Kaygusuz Abdal, İbrâhim Gülşenî, Aziz Mahmud Hüdâyî, Olanlar Şeyhi İbrâhim Efendi, Sun‘ullah Gaybî, Niyâzî-i Mısırî gibi şairler her iki vezinle şiiirler kaleme almıştır (Bilgin, 2011, s. 381-384).

- 1- **Gazel:** Tür özelliğinin dışında olarak kafiye şeması esas alınarak birçok tasavvuf şâiri tarafından kullanılmıştır. Bu şiiirlere ilâhi adı verilmiştir. Kafiye dizilişi kasidede olduğu gibi “aa,ba,ca” şeklindedir. İlk beyit “matla”, matladan sonraki beyit “hüsn-i matla”, son beyit “makta”, maktadan önceki beyit ise “hüsn-i makta” ismini alır.
- 2- **Kasîde:** Tevhîd, münacaât ve na’tlarla beraber methiye ve mersiyeler de bu nazım şekli ile yazılmıştır. “İlk beyti musarra, ondan sonraki beyitlerin ilk mısraları serbest, ikinci mısraları ise birinci beyit ile aynı kafiyededir (aa, ba, ca gibi)” (Aydemir, 2002, s. 142).
- 3- **Mesnevî:** Arûzun kısa kalıpları kullanılarak yazılan uzun bir nazım şeklidir. Her beyit kendi arasında kafiyelidir. Kafiyeler “aa, bb, cc, dd, ee...” şeklinde uzayıp gider. Attâr, Gencevî, Molla câmî ve Mevlânâ Celâleddîn’in mesnevîleri, şâirleri önemli ölçüde etkilemiş mesnevîlerdir.
- 4- **Murabbâ:** Nazım birimi dörtlüktür. Dört ilâ sekiz dörtlükten oluşan murabbalarda kafiyeler ‘aaaa, bbba, ccca, ddda,...’ şeklindedir. Dîvanlarda yer verilmiştir.

- 5- **Rubâi:** Halk şiirindeki mâniler gibidir. Kafiye düzeni ‘aaxa veya aaaa’ şeklindedir. Tekke şâirleri pek tercih etmemiştir. Hüdâyî, divânında kullanmıştır.
- 6- **Koşma:** Halk şiirinin en çok kullanılan nazım biçimidir. Genellikle 11’li hece ölçüsü ile yazılmışlardır. Kafiye düzeni ‘axax, bbbx, cccx,...’ biçiminde olan koşmaların, ilk dörtlükleri ‘xaxa veya aaax’ biçiminde de olabilir. Nefes ve Nutuk gibi ilâhiler genellikle koşma nazım biçiminde yazılmışlardır. Pek çok Tekke şâiri gibi Hüdâyî de kullanmıştır.
- 7- **Mâni:** “Hatâî, Muhiddin Abdal, Lala Sultan, Kâsımî gibi tekke şairleri tarafından kullanılmıştır. Tekke şairleri yazdıkları mânilerin ilk mısralarında adlarını veya mahlaslarını verirler” (Bilgin, 2011, s. 381-384)

Tasavvuf Edebiyatı Nazım Türleri

1. **Hikmet:** Din konuları, İslam esasları, tasavvûfi âdâb, kıyâmet, peygamber sevgisi vb. işlenir. Hoca Ahmet Yesevî’nin Dîvân-ı Hikmet’indeki şiirler dolayısıyla 12. ve 13. yy’larda tekke şiirleri bu isimle anılmıştır.
2. **İlâhi:** Allah’ı övmek amacıyla, yüceliği, sevgisi vb. yanında dîni/tasavvûfi konular ele alınır. Hem hece hem arûz vezinleriyle yazılmışlardır.
3. **Devriye:** Maddî âleme gelen bir varlığın sırasıyla cemâd, nebât, hayvan ve insan şeklinde tecellî edip en son insân-ı kâmil hâlindeyken Hakk’a ulaşması demek olan ‘devir nazariyesi’ konu edilir. Coğunlukla Bektâşî-Melâmî şâirler kullanmışlardır.
4. **Methiye:** Hulefâ-i râşidîn (dört halife), sahâbe, velîler ve tarîkat büyüklerini metheden şiirlerdir.
5. **Şathiye:** Tasavvûfi mertebelerin sıralarının daha çok üstü kapalı veya mecâzen anlatıldığı şiirlerdir. Bir nevi tasavvûfi aşk hallerinin dışavurumudur.
6. **Nutuk:** Tasavvuf büyüklerine ait, tarîkate özel bilgiler içeren, müritleri eğitici şiirlerdir.
7. **Nefes:** Alevî ve Bektâşî ilâhileridir.
8. **Deme:** Alevî ve Bektâşîlerin semahlarında bağlama eşliğinde söyledikleri diğer adı ‘deyiş’ olan nazım türüdür.
9. **Münâcât:** Allah’a yakarış amacıyla yazılan şiirlerdir (Dîvân Edebiyatı türüdür, Tekke Edebiyatı’nda da kullanılmıştır).

- 10. Naat:** Hz. Peygamberi metheden şiiirlerdir (Dîvân Edebiyatı türüdür, Tekke Edebiyatı'nda da kullanılmıştır).
- 11. İstişfâ:** Şefâat dileme konulu şiiirlerdir (Dîvân Edebiyatı türüdür, Tekke Edebiyatı'nda da kullanılmıştır).
- 12. Ramazâniyye:** Ramazan ayı ve oruç konulu şiiirleridir (Dîvân Edebiyatı türüdür, Tekke Edebiyatı'nda da kullanılmıştır) vd.

1.1. Araştırmanın Konusu ve Problemi

Yapılan araştırmalar ve belirtilen görüşler sonucunda araştırmanın konusu; Türk Tasavvuf Tarihi ve Edebiyatı literatüründe şöhreti sınırlar aşmış önemli bir ilim adamı, mutasavvıf, dîvân sahibi bir tasavvuf şâiri ve aynı zamanda bestekâr olan Aziz Mahmud Hüdâyî'nin şiiirlerini muhtevî 'Dîvân-ı İlâhiyât'ından bestelenerek Türk Mûsikîsi'ne kazandırılan ve nota nüshaları 'T.C Cumhurbaşkanlığı Korosu Arşivi'nde bulunan eserlerin; biçim (nazım şekli ve türü) ve Türk Mûsikîsi usûlleri açısından tahlilidir.

Belirtilen görüş ve ön araştırmalar doğrultusunda çalışmamıza konu olan problem cümlesini; "Aziz Mahmud Hüdâyî'nin bestelenmiş tüm şiiirlerinin Türk Tasavvuf Edebiyatı ve Türk Mûsikîsi açısından birlikte değerlendirilmesi nasıl yapılmalıdır?" sorusu oluşturmaktadır.

Çalışmamızda şu alt problemlere de cevap aranacaktır.

1.2. Alt Problemler

Güftesi Aziz Mahmud Hüdâyî'ye ait olan bestelenmiş eserlerin;

- Nazım şekilleri ve türleri nelerdir?
- Şiir vezinleri nelerdir?
- Türk mûsikîsi formları nelerdir?
- Türk mûsikîsi usûlleri nelerdir?
- Vezinlerine (arûz ya da hece) karşılık olarak hangi Türk mûsikîsi usûlleri tercih edilmiş ve bunlar nasıl uygulanmıştır?
- Bestekârları kimlerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Günümüze kadar Türk Mûsikîsi âsârı üzerinde gerek güfte-beste-bestekâr, gerekse vezin-usûl temelli yapılmış tez çalışmalarında, konuların kapsam açısından oldukça spesifik olarak ele alındığı görülmektedir. Örneğin bir ya da bir kaç bestekârın; belirlenmiş tek bir mûsikî formu üzerindeki besteleri, vezin-usûl ilişkisi yönünden incelenmiştir. Ya da belli bir formda bestelenmiş eserler seçilerek, bestekârına bakılmaksızın vezin-usûl-güfte yönüyle ele alınmıştır. Çalışmamızda ise tek bir güfte sahibinin, bestelenmiş tüm eserleri güfte, biçim ve usûl yönüyle ele alınmıştır.

Bu bağlamda araştırmanın amacı; yaşadığı 16. yüzyıldan itibaren, mîras bıraktığı eserleri ile tasavvufî literatürde, bestelenmiş şiirleriyle de Türk Mûsikîsi sahasında günümüzde hâlen yaşamakta olan Aziz Mahmud Hüdâyî'nin, şiirlerine yapılan besteleri biçim (nazım şekli ve türü) ve Türk Mûsikîsi usûlleri açısından tahlil edilerek somutlaştırmak ve bununla birlikte yeni bestekârlar için; beste yapımında 'vezin ve usûlün birlikte ele alınmasının önemi' konusunda aydınlatıcı olmak, kaynak oluşturmaktır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma;

- Bestekârların beste yaparken güftesi Aziz Mahmud Hüdâyî'ye ait olan şiirleri seçmelerindeki temel sebeplerin yanı sıra, dört yüz yıllık süreçte günümüzde de bu eserlerin sevilerek icrâ edilmesi ve dinlenilmesinin altında yatan sebeplerin ortaya konulması bakımından,
- Günümüz Türk Müziği Devlet Konservatuvarlarında, Türk Müziği eğitimi veren diğer kurumlarda ve özel Türk Müziği eğitimi çalışmalarında Hüdâyî'nin güfte ve bestelerinin birçok yönüyle tanıtılması için önemli bir kaynak teşkil edecek olması bakımından,
- Geçmişten günümüze beste yapımı aşamasında güfte, biçim, usûl bağlamında Hüdâyî'nin bestelenmiş eserlerinin incelenerek ortaya konulmasıyla, çalışmanın bu konuda yapılacak araştırmalar için aydınlatıcı nitelik taşıyacak ve/veya kaynak teşkil edecek olması bakımından,
- Tek bir bestekârın bestelenmiş tüm eserlerinin güfte, biçim, usûl yönüyle incelendiği kaynakların sayısının yetersizliği bakımından,
- Tahlili yapılacak tüm eserlerin nota nüshalarının ve özellikle bunların düzensiz tartımlarla ve teksir sebebiyle okunması güçleşmiş hallerinin; usûlün ve güftenin gereğince nota nüshasında görülecek şekilde düzeltilerek yeniden yazılması ve çalışmamızın 'Ekler' bölümünde verilmesi,
- Yöktez kayıtlarında yaptığımız araştırmaya göre Hüdâyî'ye ait "Müzik" alanında hiçbir yüksek lisans ya da doktora tezine rastlanılmamış olması ve bu sebeple bir yazılı kaynak teşkil edecek olması bakımından önem arz etmektedir.

1.5. Varsayımlar

Bu araştırmada;

- Araştırmada kullanılacak yöntemin, araştırmanın konusu, amacı ve problemin çözümüne uygun olduğu,
- Araştırma örnekleminin evreni temsil edebilecek nitelikte olduğu,
- Araştırmada kullanılacak veri toplama araçlarının, araştırma için uygun ve yeterli olduğu,

- Araştırmada kullanılacak teorik bilgileri ihtivâ eden kaynaklar ile güftesi Aziz Mahmud Hüdâyî'ye ait bestelenmiş eser sayısının ihtiyacı karşılayacak miktarda ve nitelikte olduğu,
- Araştırmada ele alınacak olan güftesi Aziz Mahmud Hüdâyî'ye ait bestelenmiş eserlerin incelenmesinin sonuç olarak onun ilmî, edebî ve sanatçı kişiliğini anlatmaya yetecek nitelikte olduğu,
- Tahlillerini yaptığımız eserlerde prozodik açıdan; şiirdeki vezin tef'ilelerinin/hecelerinin usûl darplarına dağılımında referans olarak aldığımız nota nüshalarında vezin-usûl uyuşumun doğru şekilde gösterildiği,
- Elimizde bulunan yazılı kaynakların ve güftesi Aziz Mahmud Hüdâyî'ye ait bestelenmiş eserlerin nota nüshaları ışığında, yapacağımız araştırmada güfte-biçim-usûl açısından gerekli verilerin sağlanacağı varsayımlarından hareket edilmiştir.

1.6. Sınırlılıklar

Araştırma;

- Araştırmacının ulaşacağı kaynakların ve eserlerin nota nüshaları ile
- Araştırma kapsamında Aziz Mahmud Hüdâyî kaynaklı yazılı ve kayıtlı eserlerde kullanılan Türk Edebiyatı'na ilişkin vezin, biçim (şekil ve tür) yanında Türk Mûsikîsi'ne ilişkin formlar ve usûller ile
- Türk Tasavvuf (Tekke) Edebiyatı ve Türk Mûsikîsi'nin konu ile ilgili dönemlerine dair belli başlı şâir ve sanatçı özellikleri ile
- Güftesi Aziz Mahmud Hüdâyî'ye ait bestelenmiş eserlerin kapsamlı analizi ile sınırlıdır.

1.7. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde konu ile ilgili bazı araştırmalara yer verilmiştir. Araştırmalar; kitap, doktora ve yüksek lisans tezi, makâle ve bildiriler şeklinde sıralanmıştır.

(Tatçı & Yıldız, 2005) Dr. Mustafa TATÇI ve Dr. Mustafa YILDIZ'a ait “Azîz Mahmûd Hüdâyî, Dîvân-ı İlâhiyât” isimli eser Üsküdar Araştırmaları Merkezi/Üsküdar Belediyesi tarafından yayımlanmıştır. Aziz Mahmud Hüdâyî'nin vefatından iki sene sonra (1040/1630) istinsah edilen ve “Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmûd Ef. Bl., Yz. Nu: 2372/2. Yk. 54b-173a. Harekeli nesih.” künyesi ile kayıtlı yazmanın tıpkıbasım metnini ve çeviri yazısını itivâ etmektedir. Divân-ı İlâhiyât, ilk kez Sahnâf Nûri tarafından (Külliyât-ı Hüdâyi, İstanbul 1287/1870) ve ikinci kez Mehmed Gülşen Efendi tarafından (Külliyât-ı Hazret-i Hüdâyi 1338-1340/1919-1921) iki defa Osmanlı Türkçesiyle; Kemalettin Şenocak (İstanbul 1970) ve Ziver Tezeren (İstanbul 1986) tarafından da günümüz Türkçesiyle basılmıştır.

(Yılmaz H. K., 1999) Prof. Dr. Hasan Kamil YILMAZ tarafından ilk baskısı 1982 yılında yapılan “Aziz Mahmud Hüdâyî ve Celvetiyye Tarikatı” adlı eser; Hüdâyî'nin hayatı, intisâbı sonrası hilâfet ve şeyhliği, menkıbe ve kerâmetleri, ilmî-edebî-tasavvûfi kişiliği, şöhret-nüfûz ve te'siri yanında Celvetiyye'ye dair oldukça kapsamlı bilgiler sunmaktadır.

(Tanrıkorur, 2003) Cinuçen TANRIKORUR'un Osmanlı veya Klasik Türk Mûsikîsi üzerine kaleme aldığı, akademik vasıfları öne çıkan ve yeni tezler getiren tenkitçi ve inşâcı çalışmalarını ihtivâ eden yazıları ile İsmail KARA tarafından oluşturulan "Osmanlı Dönemi Türk Mûsikîsi" adlı kitap; yirmi beş yüz yıllık genel Türk mûsikîsi içerisindeki mümtâz mevkiî içerisinde yaklaşık beş yüz yılını teşkil etmesi dolayısı ile ayrı bir başlık içinde incelenmeye bihakkın layık olan Osmanlı Mûsikîsi'ni etraflıca konu edinmektedir. 'Osmanlı Mûsikîsi', 'Osmanlı Dönemi Türk Mûsikîsinin Bazı Mes'eleleri' ve 'Osmanlı Mûsikîsi İçin Küçük Terimler Sözlüğü' bölümlerinden oluşan kitabın; özellikle ikinci bölümünde ele alınan 'Türk mûsikîsinde güfthenin vezni ile bestenin usûlü arasındaki kaçınılmaz ilişki' konusu, çalışmamızın konusuna muvafık olması bakımından da ayrıca önem arz etmektedir.

(Harmancı, 2011) Ayşe Başak İLHAN Harmancı'ya ait "Klasik Türk Mûsikîsinde İkâ Kavramı" başlıklı doktora tezinde; Arap müziğinin ve dolayısıyla arûz ve ritim birlikteliğinin ilk örnekleri olan "nasb, hudâ, inşâ" formlarında yazılmış eserlerin, veznin ritim özelliklerine göre seslendirilmesi sonucu oluşmakta olduğu gösterilmiş, zamanla arûz veznini oluşturan unsurlardan faydalanılarak "îkâ" adı verilen ritim kalıpları meydana getirilmiş ve bunlardan da "îkâ devirleri"nin oluşturulduğu belirtilmektedir. İkâ; İslâmiyetin Arap Yarımadası dışına çıkması ile de Acem ve Türk toplumları tarafından kendi düzenlemeleri ile kullanılmaya başlanmıştır. Çalışmada; Türk mûsikimizde, klasik eserlerin bestelenmesi aşamalarında 'usûller ile arûz kalıpları arasındaki çok yakın ilişki'nin varlığından hareketle incelenmemiş olan usûller ve Mevlevî âyinlerinin îkâ yapıları ortaya konulmuştur. Yine araştırmacıya ait olan; "Klasik Türk Mûsikîsi 5 İla 10 Zamanlı Usûllerde Usûl-Vezin İlişkisi" ve "XIX. Yüzyıla Kadar Olan Mevlevî Âyinleri'nde Usûl-Vezin İlişkisi" isimli iki adet yüksek lisans tezi de aynı konuya ışık tutmaktadır.

(Çetinkaya, 1992) H. Hande ÇETİNKAYA'ya ait "Devr-i Kebîr Bestelerde Arûz-Usûl İlişkisi" başlıklı yüksek lisans tezinde; 'beste' formu ve 'devr-i kebîr usûlü' anlatılarak, bu usûldeki besteler içerisinde, güfteleri dört ayrı arûz vezninde yazılmış on yedi adet devr-i kebîr beste, arûz-usul yönüyle incelenmiştir. Ayrıca başka büyük usûllerde ve formlar içerisinde Devr-i kebîr usûlü ele alınmıştır.

(Gençdoğan, 2010) İklîma GENÇDOĞAN'a ait "Azîz Mahmud Hüdâyî Dîvânı'nda Dînî Muhtevâ" adını taşıyan yüksek lisans tezinde; Hüdâyî'nin en çok okunan eseri olan Dîvân-ı İlâhiyât", din ve tasavvuf merkezinde incelenmiştir. Birinci bölümde Hüdâyî'nin hayatı, ilmî ve edebî şahsiyeti, tarikatı, eserleri; ikinci bölümde ise Dîvân'da din ve tasavvuf konuları ele alınmıştır. Din; itikat, peygamberler, ahiret, mukaddes kitaplar, kaza-kader, ibadetler, dînî şahsiyetler, ayet-hadisler, diğer dînî kavramlar, çeşitli dinlerle ilgili kavramlar, Tasavvuf; vahdet-i vücûd vd. on yedi farklı kavram ayrı ayrı ele alınmıştır.

(Yakınlar, 2018) Özgür YAKINLAR'a ait "Evsat Usûlünde Ve Tevşîh Formunda Bestelenmiş Eserlerin Usûl-Arûz Vezni Yönünden İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinde; tevşîh formunda ve evsat usûlünde bestelenmiş eserlerin, usûl ve güfte yapısı incelenerek, hece dağılımının evsat usûlü darplarına olan dağılımı arasındaki ilişki varlık ve nicelik yönünden incelenmiştir. Vezne bağlı hece dağılımları usûl darpları üzerinde gösterilerek, usûl ve vezin uyumunun ne şekilde seyrettiği açıklanmıştır. Tezde altmış dört adet tevşîh incelenmiştir.

(Şener, 2001) M.Bahadır ŞENER'e ait "İki-On Zamanlı Usûllerde Aruz Usul Uyuşumu" başlıklı yüksek lisans tezinde on iki zamanlıya kadar olan usûller anlatılmış, genellikle hangi usûllerde hangi arûz kalıplarının kullanılmış olduğu gösterilmiştir.

(Gönül, 2015, s. 31-46) "Türk Mûsikîsi Usûllerinin Gösterimi İfâdesi Ve Tasnîfine Bir Bakış" başlıklı makâlesinde; her Türk mûsikîsi icracısının usûl konusunu iyi derecede bilmesi gerektiğinin önemi yanında, günümüzde usûllerin tasniflerinde bulunan sorunlar ve gösteriminde telâffuz hataları-ikilemler bulunmasından hareketle, ikili-üçlü çizgilerde gösterimlere karşıt olarak tek çizgi üzerinde ifade edilmesinin kullanım kolaylığı ve tutarlığı sağlayacağı belirtilmektedir.

Nota yazımında ölçü içerisinde usûlü gösterecek şekilde tartım ve düzümlerin doğru yazımı/gösterimi ile eserin usûlünün ilk bakışta kolaylıkla anlaşılabilmesinin gerekliliği belirtilmektedir.

(Uluslararası Aziz Mahmud Hüdayi Sempozyumu, 2005) Üsküdar Belediyesi ve Aziz Mahmud Hüdâyî Vakfı tarafından 21-22 Mayıs 2005 tarihinde gerçekleştirilen

sempozyumda “Hüdâyî’nin Dînî ve Tasavvûfî Yönü”, “Edebî ve Kültürel Yönü”, “Osmanlı Pâdişâhları ile İlişkisi”, “Hüdâyî ve Celvetîlik” ve “Külliyesi ve Vakfî” başlıkları altındaki bölümlerde, Hüdâyî ve Celvetîlik hakkında uzman isimler tarafından 70 adet bildiri sunulmuştur.

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırma için belirlenen evren ve örneklem, araştırmada kullanılacak veri toplama aracı ile ilgili açıklamalar yer almıştır.

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmanın modeli genel tarama modelidir. Yapılan araştırma; gerekli literatürün taranması ve mevcut durumun ortaya konulmasından dolayı betimsel, ulaşılan verilerin analizleri hedeflendiği için de analitik bir araştırmadır.

“Tarama modeli geçmişte veya günümüzde var olan bir olguyu betimsel olarak açıklayan bir araştırma modelidir. Araştırmaya konu olan olay ya da nesne için herhangi bir değiştirme çabası gösterilmez. Araştırmacı bu modelde elde edeceği verileri kendi gözlemleri ile bütünleştirerek yorumlar. Tarama modellerinde iki çeşit yaklaşım bulunmaktadır. Bu yaklaşımlar genel ve örnek olay taramalarıdır. Genel tarama modeli bir evren hakkında genel bir yargıya varabilmek için evrenin tümü ya da evrenden seçilecek bir örneklem üzerinde yapılan araştırmalarda kullanılan tarama modelidir” (Karasar, 2009, s. 77-79).

2.2. Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini “Türk Söz Müsikîsi beste yapımında güfte ve usûl”, örneklemini ise “Güftesi Aziz Mahmut Hüdâyî’ye ait olan bestelenmiş eserler” oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Teknikleri

Bu araştırmanın verileri; kaynak tarama yöntemi ve doküman inceleme tekniği ile elde edilmiştir.

“Araştırma kapsamında incelenen konuyla ilgili olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı belgelerin analiz edilmesiyle veri sağlanmasına döküman incelemesi denilmektedir. Araştırma yapılan alanla ilgili pek çok bilgi, görüşme ve gözlem yapmaya gerek kalmaksızın belge inceleme yoluyla elde edilebilir. Bu sayede araştırmacı zaman ve kaynak tasarrufu sağlamış olur” (Karataş, 2015, s. 72).

Aziz Mahmud Hüdâyî'nin hayatı, eserleri, tezimizde ele aldığımız bestelenmiş şiirleri ve Aziz Mahmud Hüdâyî hakkında yapılan akademik çalışmalar ile ilgili kaynak taraması yöntemi kullanılmıştır.

Araştırmaya konu yazılı kaynaklar taranmış, gerekli alıntılar yapılarak "Microsoft Word" programı aracılığıyla bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Hüdâyî'ye ait bestelenmiş şiirlerin nota nüshaları, 'Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Korosu Nota Arşivleri'ne ulaşılarak elde edilmiş ve bu sâyede bestelenmiş eserlerdeki bestekâr, makam, form ve usûller netleştirilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Bu araştırmada verilerin analizi, Nitel - içerik analizi yöntemi ile yapılmıştır.

"İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklamaya yardımcı olacak kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizle özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analiziyle derinlemesine bir işleme tabi tutulur ve yeni kavramlar keşfedilir. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır" (Karataş, 2015, s. 74).

Cumhurbaşkanlığı Korosu Arşivi'nden temin edilen nota nüshalarının, güftelerine dair analizler için Mustafa Tatçı ve Musa Yıldız tarafından hazırlanan "Aziz Mahmud Hüdâyî - Dîvân-ı İlâhîyât - Tıpkıbasım Ve Çeviriyazı" isimli kitaptan; eserlerin usûllerinin tahlilinde ise Mehmet GÖNÜL tarafından hazırlanan "Türk Müziği Solfej-Makam-Usûl-Dikte Ağıştırmaları" isimli kitaptan yararlanılmıştır.

Nota nüshalarındaki farklılıklar tespit edilip, eserlerin günümüzde en çok tercih edilen icrasının bulunduğu nüshası değerlendirmede esas alınmıştır.

Nota nüshaları; gerektiğinde, edebiyat ve mûsikî alanında uzman, tecrübeli akademisyen-icrâcılar tarafından da icrâ edilmek suretiyle kontrol edilmiştir. Doğruluğu onaylanan notalara ait bestekâr, makam, form, usûl, vezin, nazım şekil ve türleri her bir eserin tahlilinde ayrı ayrı verilmiştir. Özellikle birçok eserin hem usûlünün hem de usûl düzümlerinin nota nüshalarında hatalı olduğu görülmüş, hem tahlil için yeterli olan kısmı eserin tahlilinde tashih edilerek yazılmıştır.

Eserlerin tashihli notaları yazılırken; varsa görüntülü ya da sesli icrâlar titizlikle incelenmiş ve icrâlar, notalar ile karşılaştırılmıştır. Bu sâyede çok yakın zamanda yazılmış nota nüshalarının notaya alma tekniği açısından kusurları ortaya çıkarılmıştır.

Tahlillerin açık-görünür olabilmesi ve çabuk anlaşılabilmesi için şekiller ve tablolardan yararlanılmıştır. İlgili şekil ve tabloları oluşturmak için “Finale2008, Word, Paint ve Excel” programları kullanılmıştır.

Aziz Mahmûd Hüdâyî'nin şiirlerinin toplandığı Dîvân-ı İlâhiyât isimli eserinden, Cumhurbaşkanlığı nota arşivinde tespit ettiğimiz 145 adet bestelenmiş eserin biçim, usûl ve vezin tahlillerini görsel olarak vermek için ayrı ayrı “Şekil”ler oluşturulmuştur. Bu şekillerin oluşturulmasında şu aşamalar takip edilmiştir:

İlk aşamada; Finale nota yazım programında önce usûl, darpları ifade eden notaları ve darp isimleri ile tek çizgide gösterilmiştir.

İkinci aşamada; gösterilen usûl kısmının altına eserin tahlil için yetecek kadar kısmının notası yazılmıştır.

Üçüncü aşamada; notanın altına usûlün darp isimleri yerleştirilmiştir.

Dördüncü aşamada; darp isimlerinin bir altındaki yazı satırı; şiirin vezin heceleri (arûz ve hece ölçüsü) yazılması amacıyla boş bırakılmış, boş bırakılan satırın altına güfteye ait heceler yazılmıştır.

Beşinci aşamada; önce şiirin vezni (arûz ya da hece ölçüsü) tespit edilmiştir.

Altıncı aşamada veznin heceleri; önce tek çizgide gösterilen darp isimlerinin altına, sonra tahlil notasının altında boş bırakılan yazı satırında, bulunması gereken yerlere yerleştirilmiştir.

Yedinci aşamada; Jpeg formatında çıktısı alınan çalışma, Paint programına aktarılmıştır. Usûlün darp isimleri, veznin tef'ileleri ve güftenin hecelerinden oluşmuş olan her sütun, daha kolay ve hızlı anlaşılabilmesi amacıyla Paint'te kutucuklar içine alınarak öne çıkarılmıştır. **Bu aşamada hece ve usûl darbı, denk düştüğü notanın uzaması sebebiyle uzadı ise; kutucuk da notanın bitimine kadar hem heceyi, hem darbı ve hem de notayı içine alacak şekilde uzatılmıştır.**

Sekizinci aşamada; ortaya çıkmış olan görsel tahlil (şekil), Microsoft Word programına aktarılmış, “vezin-usûl tahlili alt başlığı” ile sözel anlatımı yapılmıştır.

Dokuzuncu aşamada; şiirin Tekke Edebiyatı’na ait nazım biçimi ve eserin bestekârı tespit edilmiştir.

Onuncu aşamada; eserin referans notasındaki -makâma ait, varsa- eksiklikler enstruman ile icrâ edilmek suretiyle, güfteye ait eksiklik ya da değişiklikler de “Dîvân-ı İlahiyât” ın çalışmamızın başında belirttiğimiz hem latin harfli hem de el yazması (Osmanlıca) nüshasından tespit edilerek tashih edilmiştir.

On birinci ve son aşamada ise; eser Finale nota yazım programı ile yeniden yazılmış ve çalışmamızın sonundaki EKLER kısmına eklenmiştir.

Eserlerin tahlil kısımlarında; her eserin başlığı/künyesi o eserin makamının ismiyle başladığı için, ‘Makam adı’ alt başlığının verilmesine gerek duyulmamıştır.

Yapılan bu uygulama sayesinde; nota nüshasındaki doğru yazımla, eser icrâcâ tarafından tüm ayrıntıları görülerek deşife edilebilecek ve en doğru icrâ için kolaylık sağlanmış olacaktır.

Tahlili yapılan bu 145 adet eserin listesi şu şekildedir:

Çizelge 3. Tahlil edilen eserler listesi

No	Makâm ve Form	Güfte	Usûl	Vezin	Bestekâr
1.	Acemaşîrân İlâhi	N’eyleyeyim Dünyâyı	Sofyan	7’li Hece Ölçüsü 4+3	-
2.	Bestenigâr İlâhi	Ey Pâdişâhı Bî-Zevâl	Sofyan	Müstefîlün2	Cinuçen Tanrıkorur
3.	Beyâtî İlâhi	Tahkîk Eder Tasdîkini	Sofyan	Müstefîlün2	Aslan Hepgür
4.	Birleşik İsfahan İlâhi	N’eyleyeyim Dünyâyı	Sofyan	7’li Hece Ölçüsü 4+3	Amir Ateş
5.	Bûselik İlâhi	Bizi İnsân Eden Sensin	Sofyan	Mefâilün2	Cinuçen Tanrıkorur
6.	Bûselik İlâhi	Münâdîler Nidâ Eylar	Sofyan	Mefâilün2	Nâyî Şeyh Ali Rızâ Ef.
7.	Eviç İlâhi	Mevlâm Senin Âşıkların	Sofyan	Hece Ölçüsü 4+4	-
8.	Eviç İlâhi	Tahkîk Eder Tasdîkini	Sofyan	Müstefîlün2	Aslan Hepgür
9.	Gülizâr İlâhi	Behey Bülbül Nedir Feryâd	Sofyan	Mefâilün2	Cinuçen Tanrıkorur

No	Makâm ve Form	Güfte	Usûl	Vezin	Bestekâr
10.	Hicâz İlâhi	Buyruğun Tut Rahmân'ın	Sofyan	Hece Ölçüsü 4+3	Şehâbeddin Ef.
11.	Hicâz İlâhi	Kim Umar Senden Vefâyı	Sofyan	Hece Ölçüsü 4+4	Ayhan Altınkuşlar
12.	Hicâz İlâhi	Kuldan Sana Lâyık Nola	Sofyan	Müstef'ilün2	Hayati Günyeli
13.	Hicâz İlâhi	N'eyleyeyim Dünyâyı	Sofyan	Hece Ölçüsü 7+7	Cüneyd Kosal
14.	Hüseyin İlâhi	Açıldı Çün Bezmi Elest -Giydirme	Sofyan	Müstef'ilün2	-
15.	Hüseyin İlâhi	Erişti Hicrânın Demi- Giydirme	Sofyan	Müstef'ilün2	-
16.	Hüseyin İlâhi	Ey Vâhid ü Ferd ü Samed	Sofyan	Müstef'ilün2	Cinuçen Tanrıkorur
17.	Hüzzâm İlâhi	Handân Olur Ma'nâ Gülü	Sofyan	Müstef'ilün2	Hakan Alvan
18.	Hüzzâm İlâhi	İsteyen Yârin	Sofyan	5'li Hece Ölçüsü	Aslan Hepgür
19.	Isfahân İlâhi	Sevdây-ı Sivâdan Geç	Sofyan	Mefûlü Mefâilü	Ahmet Hatipoğlu
20.	Karcıgar İlâhi	N'eyleyeyim Dünyâyı	Sofyan	7'li Hece Ölçüsü 4+3	Aslan Hepgür
21.	Mâhûr İlâhi	Bir Pâdişâha Kul Ol Kim	Sofyan	Müstef'ilün2	Muallim İsmail Hakkı Bey
22.	Neva İlâhi	Açıldı Çün Bezm-i Elest	Sofyan	Müstef'ilün2	-
23.	Nevâ İlâhi	Gülistânda Gülü Handân Eden Dost	Sofyan	Mefâilün2 Feülün	Hakan Alvan
24.	Nevâ İlâhi	Kuldan Sana Lâyık N'ola	Sofyan	Müstef'ilün2	Muallim İsmail Hakkı Bey
25.	Neveser İlâhi	İsteyen Yârin	Sofyan	5'li Hece Ölçüsü	-
26.	Nihâvend İlâhi	Tahkîk Eder Tasdîkini	Sofyan	Müstef'ilün2	Aslan Hepgür
27.	Nikriz İlâhi	Buyruk Senin Ferman Senin	Sofyan	Müstef'ilün2	Barış Demir
28.	Nikriz İlâhi	Tahkîk Eder Tasdîkini	Sofyan	Müstef'ilün2	Aslan Hepgür
29.	Rast İlâhi	Erişti Hicranın Demi	Sofyan	Müstef'ilün2	Erdoğan Çelikkol
30.	Rast İlâhi	Ey Gülleri Handân Edip Bülbülleri Nâlân Eden	Sofyan	Müstef'ilün4	S.Eyyûbî Işıksal
31.	Rast İlâhi	N'eyleyeyim Dünyâyı	Sofyan	Hece Ölçüsü 7+7	Âmir Ateş
32.	Rast İlâhi	Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân	Sofyan	Fâilâtün2 Fâilün	Hakan Alvan
33.	Rast İlâhi	Zâkir Safâya Erişir	Sofyan	Müstef'ilün2	Hasan Şanlıtürk
34.	Sabâ İlâhi	Kim Umar Senden Vefâyı	Sofyan	Hece Ölçüsü 4+4	Hasan Şanlıtürk
35.	Segâh İlâhi	Ârif Ol Âyine -i İnsâne Bak	Sofyan	Fâilâtün2 Fâilün	Hayati Günyeli

No	Makâm ve Form	Güfte	Usûl	Vezin	Bestekâr
36.	Sûzinâk İlâhi	Gördünse Cânân İllerin	Sofyan	Müstef'ilün2	Hakan Alvan
37.	Şevkefzâ İlâhi	Tevhîd İle Olur Her Derde Dermân	Sofyan	Hece Ölçüsü 6+5	Hakan Alvan
38.	Uşşak İlâhi	Açıldı Çün Bezm-i Elest	Sofyan	Müstef'ilün2	-
39.	Uşşak İlâhi	Ey Pâdişâh-ı Bî-Vezir	Sofyan	Müstef'ilün2	-
40.	Uşşak İlâhi	Sadr-ı Cemî' Mürselîn	Sofyan	Hece Ölçüsü 4+3	Aslan Hepgür
41.	Uşşak İlâhi	Tevhîd İle Olur Her Derde Dermân	Sofyan	11'li Hece Ölçüsü 6+5	Muallim İsmail Hakkı Bey
42.	Hüseynî İlâhi	Be Hey Bülbül Nedir Feryâd	Yürük Semai	Müstef'ilün2	Tolga Bektaş
43.	Acemaşîrân İlâhi	Dost İle Ettiğin Ahdi Unutma	Düyek	11'li Hece Ölçüsü Duraksız	Muallim İsmail Hakkı Bey
44.	Acemaşîrân İlâhi	Dost İle Ettiğin Ahdi Unutma	Düyek	11'li Hece Ölçüsü Duraksız	-
45.	Acemaşîrân İlâhi	Ey Tâlib-i Didâr Olan	Düyek	Müstef'ilün2	-
46.	Acemaşîrân İlâhi	N'eyleyeyim Dünyâyı	Düyek	Hece Ölçüsü 4+3	-
47.	Arazbâr İlâhi	Gider Şekk ü İnkârı	Düyek	Hece Ölçüsü 4+3	Zekâizâde H. Ahmed Irsoy
48.	Bestenigâr İlâhi	Firkât Cehennemden Eşed	Düyek	Müstef'ilün2	-
49.	Dügâh İlâhi	Tecellî-i Cemâl İster	Düyek	Mefâilün2	Cinuçen Tanrıkorur
50.	Eviç İlâhi	Ey Vâhid ü Ferd ü Samed	Düyek	Müstef'ilün2	Nâyî Şeyh Ali Rızâ Ef.
51.	Eviç İlâhi	Nefyetmeğe Ağyârı	Düyek	Mefûlü Mefâilü	-
52.	Eviç İlâhi	Yeter Dost Meclisinde Keşf-i Râz Et	Düyek	Mefâilün2 Feülün	-
53.	Ferahfezâ İlâhi	Ey Tâlib-i Didâr Olan	Düyek	Müstef'ilün2	Seyfeddin Osmanoğlu (Şehzâde)
54.	Ferahfezâ İlâhi	Halâs Et Kalbimiz Hubb-i Sivâdan	Düyek	Mefâilün2 Feülün	Seyfeddin Osmanoğlu (Şehzâde)
55.	Ferahnâk İlâhi	Bahâr Oldu Yine Açıldı Güller	Düyek	Mefâilün2 Feülün	Cinuçen Tanrıkorur
56.	Gülizâr İlâhi	Münadiler Nida Eyler	Düyek	Mefâilün2	-
57.	Hicâz İlâhi	Ârif Ol Âyine-i İnsâne Bak	Düyek	Fâilâtün2 Fâilün	Musullu Hâfız Osman Ef.
58.	Hicâz İlâhi	Kuldan Sana Lâyık N'ola	Düyek	Müstef'ilün2	Şeyh Ali Rızâ Ef. Nâyî

No	Makâm ve Form	Güfte	Usûl	Vezin	Bestekâr
59.	Hicâz-ı Acem İlâhi	Gelin Diyelim Şevk İle	Düyek	8'li Hece Ölçüsü Duraksız	Şeyh Ali Rızâ Ef. Nâyî
60.	Hüseynî İlâhi	Lûtf Eyleyip Bir Kez Nazar	Düyek	Müstef'ilün2	-
61.	Hüzzâm İlâhi	Ey Dertlilerin Derdine Dermân Eden Allâh	Düyek	Mef'ûlü Mefâilün2 Fe'ülün	Hacı Fâik Bey
62.	Hüzzâm İlâhi	Kim Umar Senden Vefâyı	Düyek	8'li Hece Ölçüsü 4+4	Muallim İsmail Hakkı Bey
63.	Hüzzâm İlâhi	N'eyleyeyim Dünyâyı	Düyek	Hece Ölçüsü 4+3	-
64.	Hüzzâm İlâhi	N'eyleyeyim Dünyâyı	Düyek	Hece Ölçüsü 4+3	-
65.	Hüzzâm İlâhi	Seherde Açılan Güller Nedendir	Düyek	Mefâilün2 Fe'ülün	Cinuçen Tanrıkorur
66.	Hüzzâm İlâhi	Yeter Oldun Fenâ Bağında Nâlân	Düyek	Mefâilün2 Fe'ülün	-
67.	İsfahân İlâhi	Sakın Dünyâya Aldanma	Düyek	8'li Hece Ölçüsü Duraksız	Zekâi Dede
68.	Karcığâr İlâhi	Cenâb-ı Pâkine Lâyık Amel Yok	Düyek	Mefâilün2 Fe'ülün	Cinuçen Tanrıkorur
69.	Karcığâr İlâhi	Gördünse Cânân İllerin	Düyek	Müstef'ilün2	Cüneyd Kosal
70.	Karcığâr İlâhi	Hüdâyâ Cümle-i Âlem	Düyek	Mefâilün2	Cinuçen Tanrıkorur
71.	Karcığâr İlâhi	N'eyleyeyim Dünyâyı	Düyek	7'li Hece Ölçüsü 4+3	Zeki Altun
72.	Kürdî İlâhi	N'eyleyeyim Dünyâyı	Düyek	7'li Hece Ölçüsü 4+3	-
73.	Muhayyer İlâhi	Açılalım Güller İle	Düyek	8'li Hece Ölçüsü 4+4	Dursun Çakmak
74.	Muhayyer İlâhi	Âşıkın Maksûdu Ol Mahbûb-i Bî-Hemtâ İmiş	Düyek	Fâilâtün3 Fâilün	Şeyh Said Ef.
75.	Muhayyer İlâhi	Yeter Oldun Fenâ Bağında Nâlân	Düyek	Mefâilün2 Fe'ülün	Sefer Dal (Muhibbî)
76.	Nevâ İlâhi	Açıldı Çün Bezmi Elest	Düyek	Müstef'ilün2	-
77.	Nevâ İlâhi	Masivâ Kaydından Et Bizi Halâs	Düyek	Fâilâtün2 Fâilün	-
78.	Nihâvend İlâhi	Bizi İnsan Eden Sensin	Düyek	Mefâilün2	Mehmet Güntekin
79.	Nikriz İlâhi	Üryân Gelip Yine Üryân Giderler	Düyek	11'li Hece Ölçüsü 4+4+3	Cinuçen Tanrıkorur
80.	Rast İlâhi	Sakın Dünyâya Aldanma	Düyek	8'li Hece Ölçüsü Duraksız	Muallim İsmâil Hakkı Bey
81.	Rast Şu'ul	Ela Ya Es'adel Evlad	Düyek	Mefâilün2	Cüneyd Kosal
82.	Saba İlâhi	Açıldı Çün Bezmi Elest	Düyek	Müstef'ilün2	-

No	Makâm ve Form	Güfte	Usûl	Vezin	Bestekâr
83.	Sabâ İlâhi	Kudûmun Rahmet ü Zevk ü Safâdır Yâresûlallâh	Düyek	Mefâilün4	Erdinç Çelikkol
84.	Sabâ İlâhi	Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân	Düyek	Fâilâtün2 Fâilün	-
85.	Segâh İlâhi	Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ	Düyek	Mefâilün2 Feülün	-
86.	Sultânî-yegâh İlâhi	Ya Mâlik-i Yevmi'd- Dîn	Düyek	Mefûlü Mefâilün	-
87.	Sûzidil İlâhi	İsteyen Yârin Hâk Eder Vârın	Düyek	5'li Hece Ölçüsü	-
88.	Sûzidil İlâhi	Nefse Uyup Râh-ı Hak'tan	Düyek	Fâilâtün3 Fâilün	Veysel Dalsaldı
89.	Şedarabân İlâhi	Tecellî-i Cemâl İster	Düyek	Mefâilün2	Hacı Nâfiz Bey
90.	Uşşak İlâhi	Gelin Diyelim Şevk İle	Düyek	8'li Hece Ölçüsü Duraksız	Zekâi Dede
91.	Uşşak İlâhi	İnâyetle Nazar Eyle Kuluna	Düyek	Mefâilün2 Feülün	Hakan Alvan
92.	Uşşak İlâhi	N'eyleyeyim Dünyâyı	Düyek	Hece Ölçüsü 4+3	Şeyh Sinan Ef.
93.	Uşşak İlâhi	Tecellî-i Cemâl İster	Düyek	Mefâilün2	Behlül Ef.
94.	Uzzâl İlâhi	Tecellî-i Cemâl İster	Düyek	Mefâilün2	Ahmet Hatipoğlu
95.	Sabâ İlâhi	Olmayıcak Senden 'Atâ	Ağır Düyek	Müstefilün2	Hammamizade İsmail Dede Ef.
96.	Sûzidil İlâhi	Buyruk Senin Fermân Senin	Ağır Düyek	Müstefilün2	Dellâlzâde İsmâil Ef.
97.	Şehnâz İlâhi	Buyruk Senin Ferman Senin	Ağır Düyek	Müstefilün2	Dellâlzâde İsmâil Ef.
98.	Uşşak İlâhi	Kuldan Sana Lâyık N'ola	Ağır Düyek	Müstefilün2	Zekâi Dede
99.	Yegâh İlâhi	Karîn-i Bezm-i Hâs Eyle	Ağır Düyek	Mefâilün2	Raûf Yektâ Bey
100.	Beyatî Arabân İlâhi	İşittinse Nidây-ı Hak	Raks Aksağı	Mefâilün2	Hakan Alvan
101.	Çârgâh Nakış Ağır Semâi	Vücûdun Mazhar-ı Tamm-ı Hüdâ'dır Yâ Resûlâ'llâh	Aksak Semai	Mefâilün4	Cinuçen Tanrıkorur
102.	Çârgâh Nakış II.Beste	Bülbül Ki Âşiyân-ı Kadîmi Koyup Gelir	Lenk Fahte	Mefûlü Fâilâtü Mefâilü Fâilün	Cinuçen Tanrıkorur
103.	Acem Kürdî İlâhi	Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân	Nim Evsat	Fâilâtün2 Fâilün	-
104.	Acemaşîran İlâhi	Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân	Nim Evsat	Fâilâtün2 Fâilün	Zekâizâde H. Ahmed Irsoy
105.	Hicâz Cumhur İlâhi	Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ	Nim Evsat	Mefâilün2 Feülün	-
106.	Hüseynî İlâhi	Hak'tan Özge Nesne Yoktur	Nim Evsat	Fâilâtün3 Fâilün	Hâfiz Post
107.	Nevrûz İlâhi	Kudûmün Rehmet ü Zevk ü Safâdır Yâresûlallâh	Nim Evsat	Mefâilün4	Şeyh Seyid Ef.

No	Makâm ve Form	Güfte	Usûl	Vezin	Bestekâr
108.	Hicâz İlâhi	Buyruğun Tut Rahmân'ın	Çifte Düyek	Hece Ölçüsü 4+3	
109.	Hicâz İlâhi	Buyruğun Tut Rahmân'ın	Çifte Düyek	Hece Ölçüsü 4+3	-
110.	Beyatî Arabân İlâhi	Behey Bülbül Nedir Feryâd	Bektâşî Raksı Evferi	Mefâilün2	Doğan Ergin
111.	Acemaşîrân Durak	Lütfeyleyip Bir Kez Nazar	Durak	Müstefilün2	Zekâi Dede
112.	Beyatî Durak	Buyruk Senin Fermân Senin	Durak	Müstefilün2	H.Saadettin Arel
113.	Dilkeşhâverân Durak	Behey Bülbül Nedir Feryâd	Durak	Mefâilün2	-
114.	Eviç Durak	Vuslat Gibi Ni'met M'olur	Durak	Müstefilün2	H.Saadettin Arel
115.	Hisâr Büselik Durak	Mevlâm Senin Âşıkların	Durak	Müstefilün2	H.Saadettin Arel
116.	Hüseynî Durak	Nefse Uyup Râh-ı Hak'tan	Durak	Fâilâtün3 Fâilün	H.Saadettin Arel
117.	Kürdî Durak	Cenâb-ı Pâkine Lâyık 'Amel Yok	Durak	Mefâilün2 Feülün	H.Saadettin Arel
118.	Nişâburek Durak	Sehv ile Olduysa Günâh	Durak	Müstefilün2	H.Saadettin Arel
119.	Reng-i Dil Durak	Ey Dertlilerin Dardine Dermân Eden Allah	Durak	Mefûlü Mefâilü2 Feülün	H.Saadettin Arel
120.	Sabâ Durak	Sevdây-ı Sivâdan Geç	Durak	Mefûlü Mefâilün	H.Saadettin Arel
121.	Sultan-i Irak Durak	Olmayacak Senden 'Atâ	Durak	Müstefilün2	H.Saadettin Arel
122.	Şedaraban Durak	Behey Bülbül Nedir Feryâd	Durak	Mefâilün2	Suphi Ezgi
123.	Şevkefzâ Durak	Tıynet-i Âdem'de Olmasa Eğer Sevdây-ı Aşk	Durak	Fâilâtün3 Fâilün	H.Saadettin Arel
124.	Şivenümâ Durak	Hüdâyâ Cümle-i Âlem	Durak	Mefâilün2	H. Saadettin Arel
125.	Acem Kürdî İlâhi	Ey Gönül Şol Şâh-ı Âli Şânı Gör	Evsat	Fâilâtün2 Fâilün	Mustafa Düzgünman
126.	Acem Tevşih	Kudûmun Rahmet ü Zevk u Safâdır Yâresûlallâh	Evsat	Mefâilün4	Hâfız Post
127.	Çârgâh Tevşih	İki Cihân Sultânının Doğduğu Ay Geldi Yine	Evsat	Müstefilün4	Muallim İsmâil Hakkı Bey
128.	Dügâh İlâhi	Erişdi Hicrânın Demi	Evsat	Müstefilün2	-
129.	Dügâh Tevşih	Sadr-ı Cemî' Mürselîn	Evsat	7'li Hece Ölçüsü 4+3	Hâlid Bey
130.	Eviç İlâhi	Oı Ey Hüdâyî Subh u Şâm	Evsat	Müstefilün2	-

No	Makâm ve Form	Güfte	Usûl	Vezin	Bestekâr
131.	Hicâz Hümâyûn İlâhi	Aşk ı Ma'sûku Edelden İhtiyâr	Evsat	Fâilâtün2 Fâilün	-
132.	Hicâz İlâhi	Kuldan Sana Lâyık N'ola	Evsat	Müstef'ilün2	Hâlid Bey
133.	Hüseyinî İlâhi	Elden Çıkardık Mâhımız	Evsat	Müstef'ilün2	-
134.	Müsteâr İlâhi	Her Şeb Terâvîh Tâ'ati	Evsat	Müstef'ilün2	-
135.	Segâh Tevşih	Sadr-ı Cemî' Mürselîn	Evsat	7'li Hece Ölçüsü 4+3	Hacı Arif Bey
136.	Uşşak İlâhi	Nefse Uyup Râh-ı Hak'tan	Evsat	Fâilâtün2 Fâilün	Hacı Fâik Bey
137.	Sâzkâr İlâhi	Açıldı Çün Bezm-i Elest	Beste Devri Revânı	Müstef'ilün2	Nâyî Ali Rızâ Bey
138.	Çargâh 1.Beste	Âşıkın Maksudu Ol Mahbûb-i Bî-Hemtâ İmiş	Devr-i Kebîr	Fâilâtün3 Fâilün	Cinuçen Tanrıkorur
139.	Çargâh Tevşih	Kudûmun Rahmet ü Zevk ü Safâdır Yâresûlallâh	Devr-i Kebîr	Mefâilün4	Aziz Mahmud Hüdâyî
140.	Mahûr İlâhi	Aç Gözün Gafletten Uyan	Devr-i Kebîr	8'li Hece Ölçüsü	Cüneyd Kosal
141.	Irak İlâhi	Mevlâm Senin Âşıkların	Muhammes	8'li Hece Ölçüsü	Hammâmîzâde İsmâil Dede Ef.
142.	Nikrîz İlâhi	Âşıklar Sâdıklar İştmiş Olun	Muhammes	11'li Hece Ölçüsü 6+5	Zekâizâde H.Ahmed Irsoy
143.	Kürdî İlâhi	Ey Bu Gönüm Şehrini Bin Lûtf İle Âbâd Eden	Darbeyn	Fâilâtün3 Fâilün	Nâyî Şeyh Ali Rızâ Ef.
144.	Hicâz Hümâyûn İlâhi	Cenâb-ı Pâkine Lâyık 'Amel Yok	Haffif	Mefâilün2 Feülün	Zekâi Dede
145.	Sabâ İlâhi	Olmayacak Senden 'Atâ	Haffif	Müstef'ilün2	Sermüezzîn Şâkir Ağa

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde; sözleri Azîz Mahmut Hüdâyî'ye ait bestelenmiş 145 adet eserin biçim ve usûl açısından tahlilleri, usûllerin sıralamaları (küçükten büyüğe) esas alınarak verilmiştir.

3.1. Sofyan Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Sofyan usûlünde “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 41 adet eser bulunmaktadır:

3.1.1. Acemaşîran İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı

The image shows two staves of musical notation for the piece 'Acemaşîran İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı'. The top staff is a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). It contains a sequence of notes with rhythmic markings below them. The bottom staff is a bass clef with a key signature of one flat (B-flat). It contains a sequence of notes with rhythmic markings below them. The rhythmic markings consist of numbers 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145.

Şekil 1. “Acemaşîran İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız ek-1)

N'eyleyeyim / dünyâyı
 Bana Alla/h'im gerek
 Gerekmez mâ/sivâyı
 Bana Alla/h'im gerek

Beste: Bilinmiyor

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Eserin 4+3 duraktan oluşan bir mısrasını iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Bazı mısralarda 3+4 duraklar bulunmaktadır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.2. Bestenigâr İlâhi / Ey Pâdişâh-ı Bî-Zevâl

The image shows a musical score for the piece 'Bestenigâr İlâhi / Ey Pâdişâh-ı Bî-Zevâl'. It consists of two staves of music. The first staff is in a 2/4 time signature and features a melody with a 4+3 durak structure. The second staff is in a 3/4 time signature and features a melody with a 3+4 durak structure. Below the staves, the lyrics are written in Turkish, and rhythmic notation is provided for each line of text.

Şekil 2. “Bestenigâr İlâhi / Ey Pâdişâh-ı Bî-Zevâl” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-2)

Ey pâdişâh-ı bî-zevâl
Senden atâ senden kerem
Ey bî-şebîh ü bî-misâl
Senden kerem senden kerem

Beste: Cinuçen Tanrıkörür

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Müstef'îlün/Ey pâdişâh”, ikinci sofyan usûlünde ise “Müstef'îlün/hı bî-zevâl” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.3. Beyâti İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini

The image shows a musical score for the piece "Beyâti İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini". It consists of two staves. The top staff is a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The bottom staff is a bass clef with a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The rhythmic notation is represented by numbers and symbols above the notes, indicating the meter and rhythm of the piece. The lyrics are: "Tahkîk eder tasdîkini / İmâna ermek isteyen / Bulur hayât iklîmini / İrfâna ermek isteyen".

Şekil 3. “Beyâti İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-3)

Tahkîk eder tasdîkini
İmâna ermek isteyen
Bulur hayât iklîmini
İrfâna ermek isteyen

Beste: Derviş Aslan

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Müstef'îlün/Tahkîk eder”, ikinci sofyan usûlünde ise “Müstef'îlün/tasdîkini” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.4. Birleşik Isfahân İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı

Şekil 4. Birleşik Isfahân Terâvih İlâhisi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-4)

N'eyleyeyim / dünyâyı
Bana Alla/h'ım gerek
Gerekmez mâ/sivâyı
Bana Alla/h'ım gerek

Beste: Âmir Ateş

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Eserin 4+3 duraktan oluşan bir mısrası iki adet sofyan usulüne paylaştırılmıştır. Bazı mısralarda 3+4 duraklar bulunmaktadır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.5. Bûselik İlâhi / Bizi İnsân Eden Sensin

The image shows a musical score for the piece 'Bûselik İlâhi / Bizi İnsân Eden Sensin'. It consists of two staves. The top staff is a vocal line with lyrics in Turkish: 'Bizi insân eden sensin / Şükür yâ Rabbi yâ Rabbi / Kemâl ihsân eden sensin / Şükür yâ Rabbi yâ Rabbi'. The bottom staff is a piano accompaniment line with lyrics in Turkish: 'Bizi insân eden sensin / Şükür yâ Rabbi yâ Rabbi / Kemâl ihsân eden sensin / Şükür yâ Rabbi yâ Rabbi'. The score includes musical notation such as notes, rests, and bar lines.

Şekil 5. “Bûselik İlâhi / Bizi İnsân eden Sensin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-5)

Bizi insân eden sensin
Şükür yâ Rabbi yâ Rabbi
Kemâl ihsân eden sensin
Şükür yâ Rabbi yâ Rabbi

Beste: Cınuçen Tanrıkorur

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Yürük Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet yürük sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk yürük sofyan usûlünde “Mefâîlün/Bizi insân”, ikinci yürük sofyan usûlünde ise “Mefâîlün/eden sensin” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.6. Bûselik İlâhi / Münâdîler Nidâ Eyler

The image displays a musical score for the piece "Bûselik İlâhi / Münâdîler Nidâ Eyler". It consists of four staves of music. The first two staves show the melody with lyrics written below the notes. The third and fourth staves show the melody with lyrics written above the notes. The lyrics are: "Münâdîler nidâ eyler / Gel Allâh'a gel Allâh'a / İşiden cân fedâ eyler / Gel Allâh'a gel Allâh'a".

Şekil 6. “Bûselik Münâdîler nidâ eyler” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-6)

Münâdîler nidâ eyler
 Gel Allâh'a gel Allâh'a
 İşiden cân fedâ eyler
 Gel Allâh'a gel Allâh'a

Beste: Nâyî Şeyh Ali Rızâ Ef.

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra üç adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Mefâîlün/Münâdîler”, ikinci sofyan usûlünde “Mefâî/nidâ ey”, üçüncü sofyan usûlünde ise “lün/ler” şeklinde yerleştirilmiştir. İkinci mısradan farklı olarak, ikinci sofyan usûlüne bir “terennüm/âşık” kelimesi eklenilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.7. Eviç İlâhi / Mevlâm Senin Âşıkların

The image displays two systems of musical notation for the piece "Mevlâm Senin Âşıkların". The first system shows rhythmic notation on two staves, with syllables written below the notes. The second system shows musical notation on two staves, with the lyrics written below the notes. The lyrics are: "Mevlâm senin / âşıkların / Devrân eder/ ler Hû ile / Yolundaki / sâdıkların / Cevlân eder/ler Hû ile".

Şekil 7. “Mevlâm Senin Âşıkların” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-7)

Mevlâm senin / âşıkların
 Devrân eder/ ler Hû ile
 Yolundaki / sâdıkların
 Cevlân eder/ler Hû ile

Beste: Bilinmiyor

Vezni: 8’li Hece Ölçüsü (4+4)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Eserin 4+4 duraktan oluşan birinci mısrası iki adet sofyan usûlüne, ikinci mısrası üç adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.8. Eviç İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini

The image shows a musical score for the piece 'Eviç İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini'. It consists of two staves. The top staff is a vocal line with lyrics in Turkish and rhythmic notation above it. The bottom staff is a piano accompaniment line with rhythmic notation below it. The lyrics are: 'Tahkîk eder tasdîkini / İmâna ermek isteyen / Bulur hayât iklîmini / İrfâna ermek isteyen'. The rhythmic notation is in a 4/4 time signature and uses various note values to indicate the meter.

Şekil 8. “Eviç İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihi notası için bakınız Ek-8)

Tahkîk eder tasdîkini

İmâna ermek isteyen

Bulur hayât iklîmini

İrfâna ermek isteyen

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Müstef'îlün/Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Müstef'ilün/Tahkîk eder”, ikinci sofyan usûlünde ise “Müstef'ilün/tasdîkini” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.9. Gülizar İlâhi / Behey Bülbül Fedir Feryâd

Şekil 9. “Gülizar İlâhi / Behey Bülbül Fedir Feryâd” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-9)

Behey bülbül nedir feryâd
 Var eyle Hak'dan istimdâd
 Hudâyı yâd et olma yâd
 Kul ol kim olasm âzâd

Beste: Cinuçen Tanrıkörür

Vezni: Mefâilün / Mefâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi

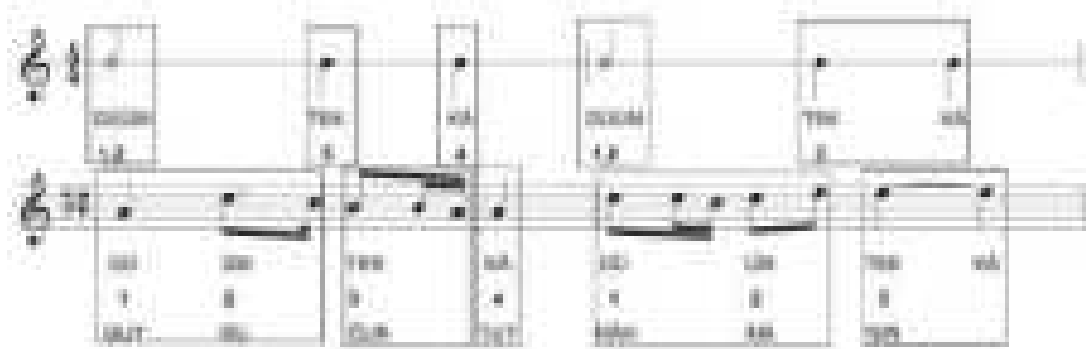
Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Mefâilün/Behey bülbül”, ikinci

sofyan usûlünde “Mefâîlün/nedir feryâd” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.10. Hicaz İlâhi / Buyruğun Tut Rahman'ın

Şekil 10. “Hicaz İlâhi / Buyruğun Tut Rahman” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-10)

Buyruğun tut / Rahmân'ın

Tevhîde gel / tevhîde

Tâzelensin / îmânın

Tevhîde gel / tevhîde

Beste: Şehâbeddin Ef.

Vezni: 7’li Hece Ölçüsü (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Eserin 4+3 duraktan oluşan birinci mısrası iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.11. Hicâz İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı

Şekil 11. “Hicâz İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-11)

Kim umar sen / den vefâyı
 Yalan dünyâ / değil misin
 Muhammed-i / Mustafâ'yı
 Alan dünyâ / değil misin

Beste: Ayhan Altınkuşlar

Vezni: 8’li Hece Ölçüsü (4+4)

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Şiirde genel olarak 4+4 duraktan oluşan (bazı mısralarda 5+3, 3+5 şeklindedir) bir mısra, dört adet Sofyan usûlüne yerleştirilmiştir. Birinci mısradaki heceler ilk iki Sofyan usûlünde bitmiş, terennümlerle diğer iki Sofyan usûlü tamamlanmıştır. İkinci mısradaki ise ilk Sofyan usûlünde dört hece, ikinci Sofyan

usûlünde bu hecelerin tekrarı yapılmış, kalan dört hece ise üçüncü ve dördüncü Sofyan usûlünde tamamlanmıştır.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.12. Hicaz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık Nola

The image shows two staves of musical notation for the piece 'Hicaz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık Nola'. The top staff is in 12/8 time and the bottom staff is in 12/4 time. Both staves show the melody and lyrics. The lyrics are: 'Kuldan sana lââyık n'ola / Âşık seni kanda bula / Meğer senden ihsân ola / Yâ Rabbenâ yâ Rabbenâ / Senden kerem senden atâ'. The notation includes notes, rests, and bar lines, with some notes marked with 'f' for forte. Below the staves, there are large, stylized letters 'X' and 'A'.

Şekil 12. “Hicaz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık Nola” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-12)

Kuldan sana lââyık n'ola
 Âşık seni kanda bula
 Meğer senden ihsân ola
 Yâ Rabbenâ yâ Rabbenâ
 Senden kerem senden atâ

Beste: Hayati Günyeli

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 5 mısra, Muhammes

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki adet “Müstef'ilün” tef'ilesinden oluşan birinci mısra, dört adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “müstef'ilün/Kuldan sana”, ikinci sofyan usûlünde “Müstef'ilün/lâyık n'ola”, üçüncü sofyan usûlünde

“Müstef’ilün/Âşık seni”, dördüncü sofyan usûlünde “Müstef’lün/kende bula” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında usûl darplarına ufak farklılıklarla aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.13. Hicaz İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı

Şekil 13. “Hicaz İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-13)

N'eyleyeyim / dünyâyı
 Bana Alla/h'ım gerek
 Gerekmez / mâsivâyı
 Bana Allâ/h'ım gerek

Beste: Cüneyd Kosal

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Eserin 4+3 duraktan oluşan bir mısrası iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.14. Hüseyinî İlâhi (Giydirme) / Açıldı Çün Bezm-i Elest¹⁴

The image displays a musical score for the piece 'Hüseyinî İlâhi (Giydirme) / Açıldı Çün Bezm-i Elest'. It consists of four staves of music. The first two staves show the melody and lyrics, with rhythmic notation (dots and vertical lines) indicating the meter. The lyrics are: 'Açıldı çün bezm-i elest / Devr eyledi peymânesi / Andan içenler oldu mest / Ayılmadı mestânesi'. The third and fourth staves show the same melody and lyrics, but with a different rhythmic notation, likely representing a different style or variation of the piece.

Şekil 14. “Hüseyinî İlâhi (Giydirme) / Açıldı Çün Bezm-i Elest” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-14)

Açıldı çün bezm-i elest
 Devr eyledi peymânesi
 Andan içenler oldu mest
 Ayılmadı mestânesi

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan birinci mısra dört adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Müstef'i/Açıldı”, ikinci sofyan usûlünde “lün/çün”, üçüncü sofyan usûlünde Müstef'i/bezm-i e”, dördüncü sofyan usûlünde “lün/lest” şeklinde yerleştirilmiştir. İkinci mısradaki iki tef'ile iki sofyan usûlüne paylaştırılmış, iki terennüm ile diğer iki sofyan usûlü tamamlanmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.15. Hüseyinî İlâhi (Giydirme) / Erişdi Hicrânın Demi

The image displays a musical score for the piece "Hüseyinî İlâhi (Giydirme) / Erişdi Hicrânın Demi". It consists of four staves of music. The first two staves are in a simplified notation style, with lyrics written below the notes and rhythmic values (like '1', '2', '3', '4') indicated. The last two staves are in a more standard musical notation style, with lyrics and rhythmic values also present. The lyrics are in Turkish and relate to the poem "Erişdi Hicrânın Demi".

Şekil 15. “Hüseyinî İlâhi (Giydirme) / Erişdi Hicrânın Demi” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-15)

Erişdi hicrânın demi
 Ey mâh-1 gufrân elvedâ
 Ağlatmasın mı âdemi
 Ey mâh-1 gufrân elvedâ

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Ramazâniyye)

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan birinci mısra dört adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Müstef'i/Erişdi”, ikinci sofyan usûlünde “lün/hic”, üçüncü sofyan usûlünde Müstef'i/rânın de”, dördüncü sofyan usûlünde “lün/mi” şeklinde yerleştirilmiştir. İkinci mısradaki iki tef'ile iki sofyan usûlüne paylaştırılmış, iki terennüm ile diğer iki sofyan usûlü tamamlanmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.16. Hüseyinî İlâhi / Ey Vâhidü Ferdü Samed

Şekil 16. “Hüseyinî İlâhi / Ey Vâhidü Ferdü Samed” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-16)

Ey Vâhid ü Ferd ü Samed
Senden meded senden meded
Ey Lem yekün küfven Ehad
Senden meded senden meded

Beste: Cinuçen Tanrıkorur

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan birinci mısra iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Müstef'îlün/Ey Vâhidü”, ikinci sofyan usûlünde “Müstef'îlün/Ferdü samed” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.17. Hüz zam İlâhi / Handân Olur Ma'nâ Gülü

The image shows a musical score for the piece 'Hüz zam İlâhi / Handân Olur Ma'nâ Gülü'. It consists of two staves. The top staff is a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The bottom staff is a bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The score is divided into four measures, each with a box containing the lyrics for that measure. The lyrics are: 'Handân olur ma'nâ gülü', 'Âsâr-ı zikru'llâh ile', 'Şevke gelir cân bülbülü', and 'Gülzâr-ı zikru'llâh ile'.

Şekil 17. “Hüz zam İlâhi / Handân Olur Ma'nâ Gülü” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-17)

Handân olur ma'nâ gülü

Âsâr-ı zikru'llâh ile

Şevke gelir cân bülbülü

Gülzâr-ı zikru'llâh ile

Beste: Hakan Alvan

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Müstef'ilün/Handân olur”, ikinci sofyan usûlünde ise “Müstef'ilün/ma'nâ gülü” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.18. Hüzûm İlâhi / İsteyen Yârin

Şekil 18. “Hüzûm İlâhi / İsteyen Yârin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-18)

İsteyen yârin/
Hâk eder varın/
Bulsa dildârın/
Saklar esrârın/

Beste: Aslan Hepgür

Vezni: 5’li hece ölçüsü

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: 5’li hece ölçüsü ile yazılan eserin her mısrası bir adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. İlk mısradaki heceler “1,2,3,4,5/İsteyen yârin” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.19. İsfahân İlâhi / Sevdây-ı Sivâdan Geç

Şekil 19. “İsfahân İlâhi / Sevdây-ı Sivâdan Geç” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-19)

Sevdâ-yı sivâdan geç
Gel Hû diyelim yâ Hû
Bir meşreb-i sâfi iç
Gel Hû diyelim yâ Hû

Beste: Ahmet Hatipoğlu

Vezni: Mef’ûlü / Mefâîlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef’ileden oluşan bir mısra iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef’ileler; ilk sofyan usûlünde “Sevdâyı sivâ/Mef’ûlü Mefâ”, ikinci sofyan usûlünde ise “î lün/dan geç” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.20. Karcıġar İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı

The image shows a musical score for the song 'Karcıġar İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı'. It consists of two staves. The top staff is in G-clef and the bottom staff is in C-clef. The lyrics are written below the notes. The first staff has five measures with lyrics: 'N'eyleyeyim / dünyâyı', 'Bana Allâ/h'im gerek', 'Gerekmez mâ/sivâyı', 'Bana Allâ/h'im gerek', and 'Bana Allâ/h'im gerek'. The second staff has four measures with lyrics: 'N'eyleyeyim / dünyâyı', 'Bana Allâ/h'im gerek', 'Gerekmez mâ/sivâyı', and 'Bana Allâ/h'im gerek'. Below the lyrics, there are rhythmic notations: '1 2 3 4 5 6 7' for the first staff and '1 2 3 4 5 6 7' for the second staff.

Şekil 20. “Karcıġar İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-20)

N'eyleyeyim / dünyâyı

Bana Allâ/h'im gerek

Gerekmez mâ/sivâyı

Bana Allâ/h'im gerek

Beste: Aslan Hepgür

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Eserin 4+3 duraktan oluşan bir mısrası iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.21. Mâhur İlâhi / Bir Pâdişâha Kul Ol Kim

Şekil 21. “Mâhur İlâhi / Bir Pâdişâha Kul Ol Kim” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-21)

Bir pâdişâha kul ol kim
Mülkü zâil olmaz ola
Bir gülşene bülbül ol kim
Hiç sararıp solmaz ola

Beste: Muallim İsmâil Hakkı Bey

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Dîvan'da hece ölçüsü ile yazıldığı belirtilen ancak iki adet “Müstef'ilün” tef'ilesinden oluştuğunu tespit ettiğimiz eserde bir mısra, iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır.

Tef'ileler; birinci mısradaki ilk sofyan usûlünde “Müstef'ilün Müs/Bir pâdişâ ha”, ikinci sofyan usûlünde “tef'ilün/kul ol kim” şeklinde, ikinci mısradaki ilk sofyan usûlünde “Müstef'ilün/Mülkü zâil”, ikinci sofyan usûlünde ise “Müstef'ilün/olmaz ola” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.22. Nevâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest

The image shows a musical score for the piece "Nevâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest". It consists of four staves of music. The first two staves are vocal lines, and the last two are instrumental accompaniment. The lyrics are written below the notes. The score is in a 4/4 time signature and has a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are: "Açıldı çün bezm-i elest / Devr eyledi peymânesi / Andan içenler oldu mest / Ayılmadı mestânesi".

Şekil 22. "Nevâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest" isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-22)

Açıldı çün bezm-i elest
 Devr eyledi peymânesi
 Andan içenler oldu mest
 Ayılmadı mestânesi

Beste: Bilinmiyor (Aziz Mahmûd Hüdâyî?)

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki adet “Müstef’ilün” tef’ilesinden oluşan bir mısra, beş adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef’ileler; ilk sofyan usûlünde “müstef/Açıl”, ikinci sofyan usûlünde “tef” hecesinin tekrarı ile “tef’ilün/çıldı çün, üçüncü sofyan usûlünde “Müs/bez”, dördüncü sofyan usûlünde “tef” hecesinin tekrarı ile “tef tef’i/mi mi e”, beşinci sofyan usûlünde ise “lün/lest” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.23. Nevâ İlâhi / Gülistânda Gülü Handân Eden Dost

Şekil 23.“Nevâ İlâhi / Gülistânda Gülü Handân Eden Dost” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-23)

Gülistânda gülü handân eden dost
 Âna bülbülleri nalân eden dost
 Dilerse katreyi ummân eden dost
 Kimini kul kimin sultân eden dost

Beste: Hakan Alvan

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Murabbâ

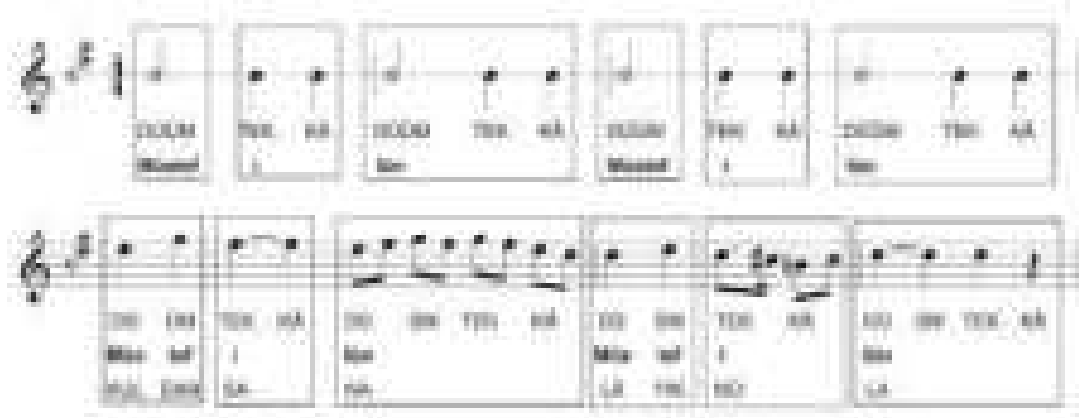
N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Mefâilün Mefâ/Gülistânda gülü” şeklinde, ikinci sofyan usûlünde ise “îlünFeûlün/handân eden dost” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.24. Nevâ İlâhi / Kuldan Sana Lâyık Nola

Şekil 24. “Nevâ İlâhi / Kuldan Sana Lâyık Nola” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-24)

Kuldan sana lâyıık n'ola
 Âşık seni kanda bula
 Meğer senden ihsân ola
 Yâ Rabbenâ yâ Rabbenâ
 Senden kerem senden atâ

Beste: Muallim İsmâil Hakkı Bey

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 5 mısra, Muhammes

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki adet “Müstef'ilün” tef'ilesinden oluşan bir mısra, dört adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “müstef'i/Kuldan sa”,

ikinci sofyan usûlünde “lün/na”, üçüncü sofyan usûlünde “Müstef’i/lâyık no”, dördüncü sofyan usûlünde “lün/la” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında usûl darplarına aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.25. Neveser İlâhi / İsteyen Yârin

The image displays a musical score for the piece "Neveser İlâhi / İsteyen Yârin". It is divided into two main sections. The upper section is a rhythmic analysis (Tashihli notası) showing the structure of the piece in terms of measures and beats. It consists of three staves, each with a treble clef and a 2/4 time signature. The first staff shows the melody, the second staff shows the accompaniment, and the third staff shows the bass line. The lower section is the actual musical notation, consisting of three staves with a treble clef and a 2/4 time signature. The first staff shows the melody, the second staff shows the accompaniment, and the third staff shows the bass line. The notation includes notes, rests, and bar lines, with some notes marked with accents.

Şekil 25. “Neveser İlâhi / İsteyen Yârin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-25)

İsteyen yârin/
 Hâk eder vârin/
 Bulsa dildârın/
 Saklar esrârın/

Beste: Bilinmiyor

Vezni: 5’li Hece Ölçüsü

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: 5’li hece ölçüsü ile yazılan eserin birinci, ikinci ve üçüncü mısraları birer adet sofyan usulüne; dördüncü mısra ise son hecesinden ayrılarak iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Devamında ise tekrar üçüncü mısra bir adet sofyan usûlü ile yinelenmiş, dördüncü mısra da son hecesinden ayrılmak suretiyle iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır.

3.1.26. Nihâvend İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini

Şekil 26. "Nihâvend İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini" isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-26)

Tahkîk eder tasdîkini
 İmâna ermek isteyen
 Bulur hayât iklîmini
 İrfâna ermek isteyen

Beste: Aslan Hefgür

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra yine bir adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Müstef'îlün/Tahkîk eder”, ikinci sofyan usûlünde “Müstef'îlün/tasdîkini” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.27. Nikriz İlâhi / Buyruk Senin Fermân Senin

Şekil 27. “Nikriz İlâhi / Buyruk Senin Fermân Senin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-27)

Buyruk senin fermân senin
 Derd ehline dermân senin
 Müzniblere gufrân senin
 Yâ Rabbenâ yâ Rabbenâ
 Lutf u kerem ihsân senin

Beste: Barış Demir

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 5 mısra, Muhammes

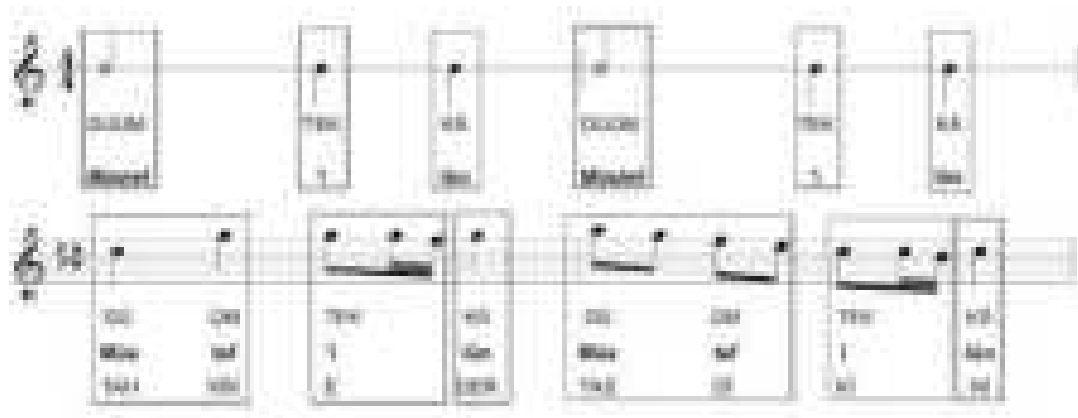
N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra bir adet sofyan usûlüne yerleştirilmiştir. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Müstef'îlün/Buyruk senin”, ikinci sofyan usûlünde “Müstef'îlün/fermân senin” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.28. Nikriz İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini

Şekil 28. “Nikriz İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-28)

Tahkîk eder tasdîkini
 İmâna ermek isteyen
 Bulur hayât iklîmini
 İrfâna ermek isteyen

Beste: Aslan HEPGÜR

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Müstef'îlün/Tahkîk eder”, ikinci sofyan usûlünde “Müstef'îlün/tasdîkini” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.29. Rast İlâhi / Erişdi Hicrânın Demi

Şekil 29. “Rast İlâhi / Erişdi Hicrânın Demi” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-29)

Erişdi hicrânın demi
 Ey mâh-ı gufrân elvedâ
 Ağlatmasın mı âdemi
 Ey mâh-ı gufrân elvedâ

Beste: Erdinç Çelikkol

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Ramazaniyye)

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan birinci mısra iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Müstef'ilün Müs/Erişdi hicrâ”, ikinci sofyan usûlünde “tef'ilün/nın demi” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.30. Rast İlâhi / Ey Gülleri Handân Edip Bülbülleri Nâlân eden

Şekil 30. “Rast İlâhi / Ey Gülleri Handân Edip Bülbülleri Nâlân eden” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-30)

Ey gülleri handân edip bülbülleri nâlân eden
 Gâh hub cemâlin gösterip gâh gizleyip pinhân eden

Beste: S.Eyyübî Işıksal

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün üstef'îlün / Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi beyit, Gazel

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısra yine dört adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Müstef'îlün/Ey gülleri”, ikinci sofyan usûlünde “Müstef'îlün/handân edip” üçüncü sofyan usûlünde “Müstef'îlün/bülbülleri”, dördüncü sofyan usûlünde “Müstef'îlün/nâlân eden” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.31. Rast İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı

Şekil 31. “Rast İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-31)

N'eyleyeyim / dünyâyı

Bana Allâ/h'im gerek

Gerekmez mâ/sivâyı

Bana Allâ/h'im gerek

Beste: Âmir Ateş

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Eserin 4+3 duraktan oluşan bir mısrası dört adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.32. Rast İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân

The image displays a musical score for the piece "Rast İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân". It consists of four staves. The top two staves are vocal lines in treble clef, with lyrics written below them. The bottom two staves are instrumental accompaniment in treble clef. The lyrics are: "Nûr ile doldu yine kevn ü mekân / Geldi hoş lutf ile şeh-r-i ramazân / Zeyn olup açıldı ebvâb-ı cinân / Geldi hoş lutf ile şeh-r-i ramazân". The score includes various musical notations such as notes, rests, and bar lines, along with rhythmic markings.

Şekil 32. “Rast İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-32)

Nûr ile doldu yine kevn ü mekân
 Geldi hoş lutf ile şeh-r-i ramazân
 Zeyn olup açıldı ebvâb-ı cinân
 Geldi hoş lutf ile şeh-r-i ramazân

Beste: Hakan Alvan

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi (Ramazâniyye)

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan birinci mısra iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Fâilâtün Fâ/Nûr ile dol du”, ikinci sofyan usulünde ise “ilâtün Fâilün/yine kevn ü mekân” şeklinde yerleştirilmiştir. İkinci mısradaki; ilk sofyan usûlünde “Fâilâtün Fâi/Geldi hoş lutf ile”, ikinci sofyan usulünde ise “lâtün Fâilün/şehir-i ramazân şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.33. Rast İlâhi / Zâkir Safâya Erişir

The image shows two staves of musical notation for the piece 'Rast İlâhi / Zâkir Safâya Erişir'. The notation is in Rast mode and 2/4 time. The first staff shows the melody with lyrics underneath. The second staff shows the melody with lyrics underneath. The lyrics are: 'Zâkir safâya erişir / Envâr-ı zikru'llâh ile / Tâlib Hudâ'ya erişir / İksâr-ı zikru'llâh ile'.

Şekil 33. “Rast İlâhi / Zâkir Safâya Erişir” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-33)

Zâkir safâya erişir
 Envâr-ı zikru'llâh ile
 Tâlib Hudâ'ya erişir
 İksâr-ı zikru'llâh ile

Beste: Hasan Şanlıtürk

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Müstef'ilün/Zâkir safâ”, ikinci sofyan usûlünde “Müstef'ilün/ya erişir” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.34. Sabâ İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı

The image shows two staves of musical notation for the piece 'Sabâ İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı'. The top staff is a vocal line with lyrics and rhythmic markings (1, 2, 3, 4) below it. The bottom staff is a piano accompaniment line with notes and rhythmic markings (1, 2, 3, 4) below it. The lyrics are: 'Kim umar senden vefâyı / Yalan dünyâ / değil misin / Muhammed-i / Mustafâ'yı / Alan dünyâ / değil misin'.

Şekil 34. “Sabâ İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-34)

Kim umar senden vefâyı

Yalan dünyâ / değil misin

Muhammed-i / Mustafâ'yı

Alan dünyâ / değil misin

Beste: Hasan Şanlıtürk

Vezni: 8'li Hece Ölçüsü (4+4)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Şiirde genel olarak 4+4 duraktan oluşan (bazı mısralarda 5+3, 3+5 şeklindedir) bir mısra, dört adet Sofyan usûlüne yerleştirilmiştir. Bazı tef'ile hecelerinin usûl darplarına yerleşimi küçük farklılıklar arz etmektedir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.35 Segâh İlâhi / Ârif ol âyîne-i insâne bak

Şekil 35. “Segâh İlâhi / Ârif Ol Âyine-i İnsâne Bak” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-35)

Ârif ol âyîne-i insâne bak

Anda aks-i Hazret-i Rahmân'a bak

Sûretinde Âdemi halk eyleyen

Şibh ü misli olmayan sultân'a bak

Beste: Hayâti Günyeli

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Rubâî

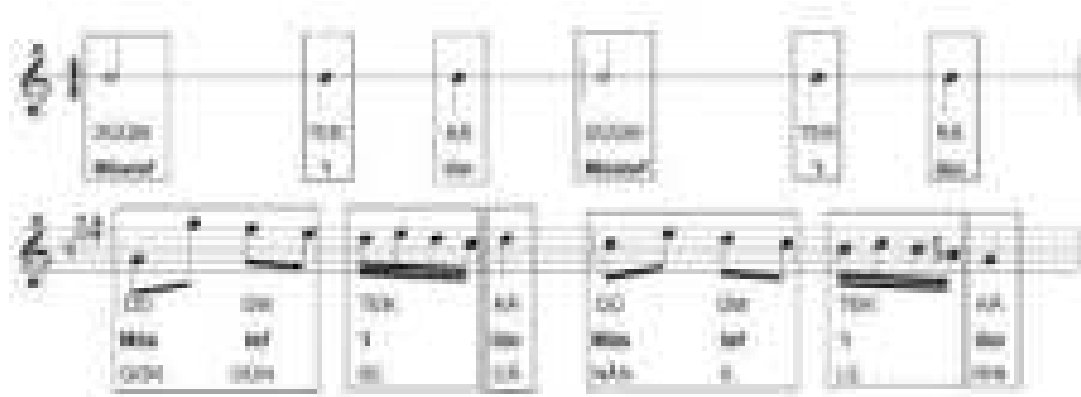
N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan birinci mısra iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Fâilâtün Fâilâ/Ârif ol âyine-i”, ikinci sofyan usulünde ise “tün Fâilün/insâne bak” şeklinde yerleştirilmiş ve usûlün “kâ” darbı “Allâh” terennümü ile tamamlanmıştır.. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.36. Sûzinak İlâhi / Gördünse Cânân İllerin

Şekil 36. “Sûzinak İlâhi / Gördünse Cânân İllerin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-36)

Gördünse cânân illerin
Bülbül haber vergil bize
Kokdunsa yârin güllerin
Bülbül haber vergil bize

Beste: Hakan Alvan

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan birinci mısra iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk sofyan usûlünde “Müstef'ilün/Gördünse câ”, ikinci

sofyan usûlünde “Müstef’ilün/nân illerin” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.37. Şevkefzâ İlâhi / Tevhîd İle Olur Her Derde Dermân

Şekil 37. “Şevkefzâ İlâhi / Tevhîd İle Olur Her Derde Dermân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-37)

Tevhîd ile olur her derde dermân
Hakk'a tevhîd ile ermiş erenler
Tevhîd ile olur her müşkil âsân
Hakk'a tevhîd ile ermiş erenler

Beste: Hakan Alvan

Vezni: 11’li Hece Ölçüsü (6+5)

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Eserin 6+5 duraktan oluşan ilk mısrasında 6’lık durak iki adet sofyan usûlüne “Tev hî di le o lur” şeklinde, 5’lik durak “her der de der mân” şeklinde yine iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.38. Uşşak İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest

The image displays a musical score for the piece "Uşşak İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest". It consists of four staves of music, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written in Turkish and phonetic notation below the notes. The first staff has four measures, the second has four measures, the third has four measures, and the fourth has four measures. The lyrics are: "Açıldı çün bezm-i elest", "Devr eyledi peymânesi", "Andan içenler oldu mest", and "Ayılmadı mestânesi".

Şekil 38. “Uşşak İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-38)

Açıldı çün bezm-i elest
 Devr eyledi peymânesi
 Andan içenler oldu mest
 Ayılmadı mestânesi

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki adet “Müstef’ilün” tef’ilesinden oluşan bir mısra, sekiz adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef’ileler; ilk sofyan usûlünde “Müs/A”, ikinci sofyan usulünde “tef’çıl, üçüncü sofyan usulünde tef hecesinin tekrarı ile “’i/dı”, dördüncü sofyan usûlünde “lün/çün” şeklinde dört sofyan usûlüne; ikinci mısradaki ise “müs” hecesinin tekrarı ile yine dört adet sofyan usûlüne yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.39. Uşşak İlâhi / Ey Pâdişâh-ı Bî-Vezîr

The image displays a musical score for the piece "Uşşak İlâhi / Ey Pâdişâh-ı Bî-Vezîr". It consists of four staves of music. The first two staves are in a simplified notation style, with notes and rests represented by dots and lines, and lyrics written below. The last two staves are in a more traditional musical notation style, with notes, rests, and bar lines clearly visible, and lyrics written below. The lyrics are: "Ey pâdişâh-ı bî-vezîr / İhsân cenâbından senin / Ey bî-şebîh ü bî-nazîr / İhsân cenâbından senin".

Şekil 39. “Uşşak İlâhi / Ey Pâdişâh-ı Bî-Vezîr” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-39)

Ey pâdişâh-ı bî-vezîr
İhsân cenâbından senin
Ey bî-şebîh ü bî-nazîr
İhsân cenâbından senin

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan birinci, ikinci ve dördüncü mısralar üç adet sofyan usûlüne, üçüncü mısra ise dört adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; birinci mısra ilk sofyan usûlünde “Müstef'i/Ey Pâdi”, ikinci sofyan usûlünde “lün Müstef/şâ hı bî”, üçüncü sofyan usûlünde “ilün/vezîr” şeklinde yerleştirilmiştir. Üçüncü mısra ilk sofyan usûlünde “Müs/Ey”, ikinci sofyan usûlünde “tef'îlün/bî şebî”, üçüncü sofyan usûlünde “Müstef'i/hü bî na”, dördüncü sofyan usûlünde ise “lün/zîr” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.40. Uşşâk İlâhi / Sadr-ı Cemi Mürselîn

Şekil 40. “Uşşâk İlâhi / Sadr-ı Cemi Mürselîn” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-40)

Sadr-ı cem'i / mürselîn

Sensin yâ Re/sûla'llâh

Rahmeten li'l /-âlemîn

Sensin yâ Re/sûla'llâh

Beste: Aslan Hepgür

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Naat)

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Eserin 4+3 duraktan oluşan birinci mısrası iki adet sofyan usûlüne paylaştırılmıştır. Bazı mısralarda 3+4 durak olmakla birlikte, diğer mısralar eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.1.41. Uşşâk İlâhi / Tevhîd İle Olur Her Derde Dermân

The image shows a musical score for the piece 'Uşşâk İlâhi / Tevhîd İle Olur Her Derde Dermân'. It consists of two staves. The top staff is a vocal line with lyrics written below it. The bottom staff is a piano accompaniment line with musical notation. The lyrics are: 'Tevhîd ile olur her / derde dermân / Hakk'a tevhîd ile / ermiş erenler / Tevhîd ile olur / her müşkil âsân / Hakk'a tevhîd ile / ermiş erenler'. The score is in 7/4 time and features a complex rhythmic pattern with many rests and accents.

Şekil 41. “Uşşâk İlâhi / Tevhîd İle Olur Her Derde Dermân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-41)

Tevhîd ile olur her / derde dermân
 Hakk'a tevhîd ile / ermiş erenler
 Tevhîd ile olur / her müşkil âsân
 Hakk'a tevhîd ile / ermiş erenler

Beste: Muallim İsmail Hakkı Bey

Vezni: 11'li Hece Ölçüsü (6+5)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Sofyan

Usûl-vezin tahlili: Şiirde 6+5 (11’li hece ölçüsü) duraktan oluşan bir mısra, dört adet sofyan usûlüne yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.2. Yürük Semâi Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Yürük Semâi usûlünde “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 1 adet eser bulunmaktadır.

3.2.1. Hüseyinî İlâhi / Behey Bülbül Nedir Feryâd

Şekil 42. “Hüseyinî İlâhi / Behey Bülbül Nedir Feryâd” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-42)

Behey bülbül nedir feryâd
Vâr eyle Hak'dan istimdâd
Hudâyı yâd et olma yâd
Kul ol kim olasın âzâd

Beste: Tolga Bektaş

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Yürük Semâi

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet yürük semâi usulüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; birinci mısradaki ilk yürük semâi usûlünde “Müstef'ilün/Behey bülbül”, ikinci yürük semâi usûlünde “Müstef'ilün/nedir feryâd” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3. Düyek Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Düyek usûlünde “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 57 adet eser bulunmaktadır:

3.3.1. Acemaşîran İlâhi / Dost İle ettiğın Ahdi Unutma

The musical score for 'Acemaşîran İlâhi / Dost İle ettiğın Ahdi Unutma' is presented in a staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The score is divided into measures by vertical lines, and each measure contains a box with the corresponding lyrics and a small diagram of the notes and rests. The lyrics are: DAN TEEN, TEN DOOM, TEEN, DOOM TEEN, TEN, DOOM TEEN, TEN, DOOM TEEN.

Şekil 43. “Acemaşîran İlâhi / Dost İle ettiğın Ahdi Unutma” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-43)

Dost ile ettiğın ahdi unutma
Gel gönül dost illerine gidelim
Sakın bu vîrân evde vatan tutma
Gel gönül dost illerine gidelim

Beste: Muallim İsmail Hakkı Bey

Vezni: 11’li Hece Ölçüsü

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde 11’li heceden oluşan bir mısra (11’li duraksız), dört adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. İkinci mısradaki “illerine” kısmı art arda yinelenmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.2. Acemaşîran İlâhi / Dost İle ettiğın Ahdi Unutma

Şekil 44. Acemaşîran İlâhi / Dost İle Ettiğın Ahdi Unutma isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihi notası için bakınız Ek-44)

Dost ile ettiğin ahdi unutma
 Gel gönül dost illerine gidelim
 Sakın bu vîrân evde vatan tutma
 Gel gönül dost illerine gidelim

Beste: Bilinmiyor

Vezni: 11’li Hece Ölçüsü

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Şiirde 11’li heceden oluşan bir mısra (11’li duraksız), dört adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. İkinci mısradaki “illerine” kısmı art arda yinelenmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.3. Acemaşîran İlâhi / Ey Tâlib-i Dîdâr Olan

Şekil 45. “Acemaşîran İlâhi / Ey Tâlib-i Dîdâr Olan” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-45)

Ey tâlib-i dîdâr olan
Gel Hakk'a pervâz edelim
Ey aşk ile bîmâr olan
Gel Hakk'a pervâz edelim

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Müstef'îlün Müs/Ey tâlib-i dî”, ikinci düyek usûlünde “tef'îlün/dâr olan” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.4. Acemaşîran İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı

The image displays a musical score for the piece "Acemaşîran İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı". It consists of two staves of music. The top staff is in treble clef and the bottom staff is in bass clef. The lyrics are written below the notes. The score is divided into six measures, each with a box containing a rhythmic analysis of the notes. The analysis boxes show the duration of each note in terms of beats and rests, such as "1/4", "1/2", "3/4", and "1". The lyrics are: "Ey tâlib-i dîdâr olan", "Gel Hakk'a pervâz edelim", "Ey aşk ile bîmâr olan", "Gel Hakk'a pervâz edelim".

Şekil 46. “Acemaşîran İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-46)

N'eyleyeyim / dünyâyı
 Bana Allâh'ım / gerek
 Gerekmez / mâsivâyı
 Bana Allâh'ım / gerek

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Hece Ölçüsü (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde genel olarak 4+3 duraktan oluşan bir mısra, iki adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. Diğer taraftan yukarıda görüldüğü gibi her ne kadar bazı mısralar 5+2, 3+4, duraktan oluşmuş olsa da bu durum şiirin genel olarak 4+3 duraklı oluşunu etkilememektedir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.5. Arazbâr İlâhi / Gider Şekk ü İnkârı

Şekil 47. “Arazbâr İlâhi / Gider Şekk ü İnkârı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-47)

Gider şekk ü / inkârı

Tevhîde gel / tevhîde

Muhkem eyle / ikrârı

Tevhîde gel / tevhide

Beste: Zekâizâde H. Ahmed Irsoy

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde 4+3 duraktan oluşan bir mısra, iki adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. Birinci mısradaki ilk düyek usûlüne “4'lük durak/ Gider şekk ü”, ikinci düyek usûlüne “3'lük durak/inkârı” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra dokuz adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. İlk tef'ile dört, ikinci tef'ile beş adet düyek usulüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk tef'ile ilk düyek usûlünde "Müs/Fir", ikinci düyek usûlünde "tef'i/kat ce", üçüncü düyek usulünde "lün/hen" şeklinde; ikinci tef'ile ilk düyek usulünde "Müs/nem", ikinci düyek usulünde yerkeştirme yapılmamış, üçüncü düyek usulünde "tef/den", dördüncü düyek usulünde "i/e", beşinci düyek usulünde ise "lün/şed" şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır. Beş kıtadan oluşan şiirin ilk kıtası güfte olarak alınmıştır.

3.3.7. Dügâh İlâhi / Tecelî-i Cemâl İster

Şekil 49. "Dügâh İlâhi / Tecelî-i Cemâl İster" isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-49)

Tecellî-i cemâl ister
Gönül eğlenmez eğlenmez
Tesellî-i visâl ister
Gönül eğlenmez eğlenmez

Beste: Cinuçen Tanrıkorur

Vezni: Mefâilün / Mefâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

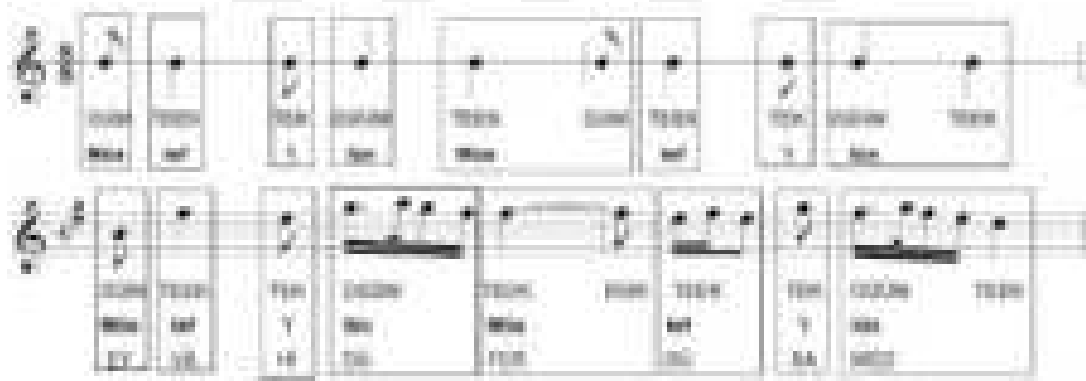
N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Mefâilün/Tecellî-i”, ikinci düyek usûlünde “Mefâilün/cemâl ister” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.8. Eviç İlâhi / Ey Vâhid ü Ferd ü Samed

Şekil 50. “Eviç İlâhi / Ey Vâhid ü Ferd ü Samed” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-50)

Ey Vâhid ü Ferd ü Samed
Senden meded senden meded
Ey Lem yekün küfven Ehad
Senden meded senden meded

Beste: Nâyî Şeyh Ali Rızâ Ef.

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Müstef'ilün Müs/Ey vâhid ü Fer”, ikinci düyek usûlünde “tef'ilün/dü Samed” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.9. Eviç İlâhi / Nefyetmeğe Ağyârı

Şekil 51. “Eviç İlâhi / Nefyetmeğe Ağyârı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-51)

Nefyetmeğe ağyârı
Tevhîd ede gör tevhîd
Yoklukla bulup vâri
Tevhîd ede gör tevhîd

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Mef'ûlü / Mefâîlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirin ilk kıtası “Yeter müstağrak-ı bezm-i Elest ol” şeklinde başlamaktadır. Güfte üçüncü kıtadan başlamaktadır. İki tef’ileden oluşan bir mısra iki adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef’ileler; ilk düyek usûlünde “Mef’ûlü Me/Nefyetmeğe”, ikinci düyek usûlünde “fâîlün/ağyârı” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.10. Eviç İlâhi / Yeter Dost Meclisinde Keşf-i Râz Et

The image displays a musical score for the piece "Eviç İlâhi / Yeter Dost Meclisinde Keşf-i Râz Et". It consists of four staves of music, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes, and rhythmic notation is provided in boxes below the lyrics. The lyrics are: "Yeter dost meclisinde keşf-i râz et / Kudûmunla bizi gel ser-firâz et / Nevâ'nı geh ırâk ü geh Hicâz et / Gel ey derd ehlinin dermânı bülbül".

Şekil 52. “Eviç İlâhi / Yeter Dost Meclisinde Keşf-i Râz Et” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-x)

Yeter dost meclisinde keşf-i râz et
 Kudûmunla bizi gel ser-firâz et
 Nevâ'nı geh ırâk ü geh Hicâz et
 Gel ey derd ehlinin dermânı bülbül

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlahi

Formu: İlahi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra; birinci, ikinci ve dördüncü mısralarda dört adet düyek usûlüne, üçüncü mısradan itibaren üç adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; birinci mısradan itibaren ilk düyek usûlünde “Mefâilün/Yeter dost mec”, ikinci düyek usûlünde “Mefâilün/lisinde keş”, üçüncü düyek usûlünde “Feû/f-i râz”, dördüncü düyek usûlünde ise “lün/et” şeklinde yerleştirilmiştir. Üçüncü mısradan itibaren ilk düyek usûlünde “Mefâilün/Nevânı geh”, ikinci düyek usûlünde “Mefâilün/İrak u geh”, üçüncü düyek usûlünde “Feûlün/Hicâz et” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.11. Ferahfezâ İlahi / Ey Tâlib-i Dîdâr Olan

Şekil 53. “Ferahfezâ İlahi / Ey Tâlib-i Dîdâr Olan” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-53)

Ey tâlib-i dîdâr olan
Gel Hakk'a pervâz edelim
Ey aşk ile bîmâr olan
Gel Hakk'a pervâz edelim

Beste: Seyfeddin Osmanoğlu (Şehzâde)

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk düyek usûlünde "Müstef'i/Ey tâli", ikinci düyek usûlünde "lün/b-i", üçüncü düyek usûlünde "Müstef'i/dîdâr o", dördüncü düyek usûlünde ise "lün/lan" şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.12. Ferahfezâ İlâhi / Halâs Et Kalbimiz Hubb-i Sivâdan

The image displays a musical score for the piece "Ferahfezâ İlâhi / Halâs Et Kalbimiz Hubb-i Sivâdan". It consists of six staves of music. The first two staves are vocal lines, and the remaining four are instrumental accompaniment. The lyrics are written in Turkish and are aligned with the musical notation. The score includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines, along with a rhythmic notation system (usul-vezin) below the lyrics.

Şekil 54. “Ferahfezâ İlâhi / Halâs Et Kalbimiz Hubb-i Sivâdan” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-54)

Halâs et kalbimiz hubb-ı sivâdan
 Kerem senden inâyet senden Allah
 Geçe tâ nefsimiz olmaz hevâdan
 Kerem senden inâyet senden Allah

Beste: Seyfeddin Osmanoğlu (Şehzâde)

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra; birinci ve üçüncü mısralarda dört adet düyek usûlüne, ikinci ve dördüncü mısralarda ise üç adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; birinci mısra da ilk düyek usûlünde “Mefâîlün/Halâs et kal”, ikinci düyek usûlünde “Mefâîlün/bimiz hubb-i”, üçüncü düyek usûlünde “Feû/sivâ”, dördüncü düyek usûlünde ise “lün/dan” şeklinde yerleştirilmiştir. Dördüncü mısra da ilk düyek usûlünde “Mefâîlün/Kerem senden”, ikinci düyek usûlünde “Mefâîlün/inâyet sen”, üçüncü düyek usûlünde “Feûlün/den Allâh” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.13. Ferahnâk İlâhi / Bahâr Oldu Yine Açıldı Güller

Şekil 55. “Ferahnâk İlâhi / Bahâr Oldu Yine Açıldı Güller” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-55)

Bahâr oldu yine açıldı güller
 Murâda bülbül erdiği zamândır
 Safâ buldu ferahnâk oldu diller
 Sanasın dağlar u bâğlar cinândır

Beste: Cinuçen Tanrıkorur

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra; dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; birinci mısra da ilk düyek usûlünde "Mefâîlün/Bahâr oldu", ikinci düyek usûlünde "Mefâîlün/yine açıl", üçüncü düyek usûlünde "Feû/dı gül", dördüncü düyek usûlünde ise "lün/ler" şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.14. Gülizâr İlâhi / Münâdîler Nidâ Eyler

The image displays a musical score for the piece 'Gülizâr İlâhi / Münâdîler Nidâ Eyler'. It consists of six staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat. The lyrics are written in Turkish and are repeated across the staves. The rhythmic notation is indicated by numbers 2 and 4 below the notes. The lyrics are: 'MÜNÂDÎLER NİDÂ EYLER GEL ALLÂH'A GEL ALLÂH'A İŞİDEN CÂN FEDÂ EYLER GEL ALLÂH'A GEL ALLÂH'A'. The score is presented in a format that includes both the musical notation and the lyrics, with the lyrics written in a stylized font.

Şekil 56. “Gülizâr İlâhi / Münâdîler Nidâ Eyler” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-56)

Münâdîler nidâ eyler
 Gel Allâh'a gel Allâh'a
 İşiden cân fedâ eyler
 Gel Allâh'a gel Allâh'a

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Mefâilün / Mefâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan birinci mısra üç adet düyek usûlüne, ikinci mısra dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; birinci mısra ilk düyek usûlünde “Mefâîlün/Münâdîler”, ikinci düyek usûlünde “Mefâî/nidâ ey”, üçüncü düyek usûlüne “lün/ler” şeklinde yerleştirilmiştir. İkinci mısradaki ilk düyek usûlünde “Mefâî/ Gel Allâ”, ikinci düyek usûlünde “lün/ha”, üçüncü düyek usûlünde “Mefâî/gel Mevlâ”, dördüncü düyek usûlünde ise “lün/ya” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.15. Hicâz İlâhi / Ârif Ol Âyine-i İnsâne Bak

The image displays four staves of musical notation for the piece "Hicâz İlâhi / Ârif Ol Âyine-i İnsâne Bak". Each staff contains a sequence of notes and rests, with rhythmic patterns indicated by vertical lines and dots. The notation is presented in a simplified, schematic manner, focusing on the rhythmic structure rather than the specific pitch or melodic contour. The lyrics are written below the notes, and the rhythmic patterns are represented by a series of vertical lines and dots, indicating the duration and placement of notes and rests.

Şekil 57. “Hicâz İlâhi / Ârif Ol Âyine-i İnsâne Bak” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-57)

Ârif ol âyine-i insâna bak
 Anda aks-i Hazret-i Rahmân'a bak
 Ko harâbât ehlinin vîrânlığın
 Anda müda' kenz-i bî-pâyâna bak

Beste: Musullu Hâfız Osman Ef.

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Rubâî

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Fâilâtün/Ârif ol â”, ikinci düyek usûlünde “Fâilâtün/yine-i in”, üçüncü düyek usûlünde “Fâi/sâne”, dördüncü düyek usûlünde “lün/bak” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.16. Hicâz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık N'ola

Şekil 58. “Hicâz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık N'ola” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-58)

Kuldan sana lâyıık n'ola
 Âşık seni kanda bula
 Meğer senden ihsân ola
 Yâ Rabbenâ yâ Rabbenâ
 Senden kerem senden atâ

Beste: Şeyh Ali Rızâ Ef. (Nâyî)

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 5 mısra, Muhammes

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra beş adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Müstef’/Kuldan”, ikinci düyek usûlünde “ilün/sana”, üçüncü düyek usûlünde “Müstef’i/lâyık n’o”, dördüncü ve beşinci düyek usûllerinde ise “lün/la” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.17. Hicâz-ı Acem İlâhi / Gelin Diyelim Şevk ile

The image displays a musical score for the piece "Hicâz-ı Acem İlâhi / Gelin Diyelim Şevk ile". It consists of six staves of music, each with a treble clef and a 2/4 time signature. The lyrics are written below the notes, and rhythmic notation is provided in boxes below the lyrics. The first staff has the lyrics "KULAN TEF'İLE" and "KULAN TEF'İLE". The second staff has "LUNAN TEF'İLE" and "LUNAN TEF'İLE". The third staff has "LUNAN TEF'İLE" and "LUNAN TEF'İLE". The fourth staff has "LUNAN TEF'İLE" and "LUNAN TEF'İLE". The fifth staff has "LUNAN TEF'İLE" and "LUNAN TEF'İLE". The sixth staff has "LUNAN TEF'İLE" and "LUNAN TEF'İLE".

Şekil 59. “Hicâz-ı Acem İlâhi / Gelin Diyelim Şevk ile” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-59)

Gelin diyelim şevk ile/
Lâ ilâhe illa'llah
Aşk ile sıdk u zevk ile/
Lâ ilâhe illallah

Beste: Şeyh Ali Rızâ Ef. (Nâyî)

Vezni: 8'li Hece Ölçüsü (duraksız)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde 8 heceden oluşan her kıtanın ilk üç mısrası (8'li duraksız) dört adet düyek usûlüne, her kıtanın son mısrasında tekrar edilen ve 7 heceli “Lâilâhe İllallâh” ifadesi iki adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.18. Hüseyinî İlâhi / Lûtfeyleyip Bir Kez Nazar

The image displays a musical score for the piece "Hüseyinî İlâhi / Lûtfeyleyip Bir Kez Nazar". It consists of four staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes, and rhythmic notation is provided for each line. The lyrics are: "HÜSEYİNî İLÂHî / LÛTFEYLEYİP BİR KEZ NAZAR / EYLERSE GER SULTÂNİMİZ / KÛRSî DEĞİL ARŞDAN DAHî / ÂLî OLUR ÜNVÂNİMİZ".

Şekil 60. “Hüseyinî İlâhi / Lûtfeyleyip Bir Kez Nazar” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-60)

Lûtf eyleyip bir kez nazar

Eylerse ger sultânımız

Kürsî değil arşdan dahî

Âlî olur ünvânımız

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Müstef’ilün / Müstef’ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef’ileden oluşan bir mısra beş adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef’ileler; ilk düyek usûlünde “Müstef/Lutfey”, ikinci

düyek usûlünde “ilün/leyip”, üçüncü düyek usûlünde “Müstef/bir kez”, dördüncü düyek usûlünde “i/na”, beşinci düyek usûlünde “lün/zar” şeklinde yerleştirilmiştir. Altıncı usûlde “terennüm/Allâh” lafzı eklenmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.19. Hüzûm İlâhi / Ey Dertlilerin Derdine Dermân Eden Allâh

The image displays a musical score for the piece "Hüzûm İlâhi / Ey Dertlilerin Derdine Dermân Eden Allâh". It consists of four staves of music. The first staff shows the beginning of the piece with a treble clef and a 2/4 time signature. The lyrics are written below the notes, and rhythmic notation is provided for each syllable. The second staff continues the melody. The third and fourth staves show more complex rhythmic patterns and lyrics. The lyrics are: "Ey dertlilerin derdine dermân eden Allah Müznîb kuluna rahmet ü gufrân eden Allah Âşıklarına vuslatın ihsân eden Allah Kullarına yollarını âsân eden Allah".

Şekil 61. “Hüzûm İlâhi / Ey Dertlilerin Derdine Dermân Eden Allâh” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-61)

Ey dertlilerin derdine dermân eden Allah
Müznîb kuluna rahmet ü gufrân eden Allah
Âşıklarına vuslatın ihsân eden Allah
Kullarına yollarını âsân eden Allah

Beste: Hacı Fâik Bey

Vezni: Mef'ûlü / Mefâîlü / Mefâîlü / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Murabbâ

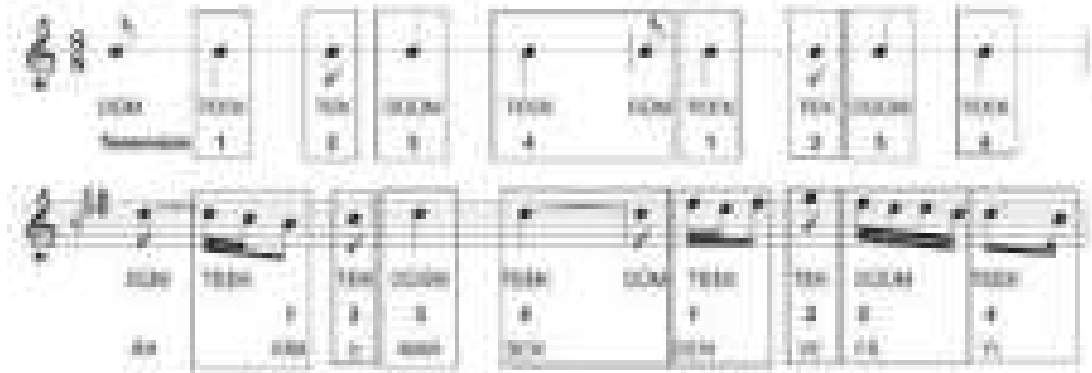
N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısra beş adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; birinci mısradaki ilk düyek usûlünde “Mef'ûlü Me/Ey dertlile”, ikinci düyek usûlünde “fâilü/rin derdi”, üçüncü düyek usûlünde “Mefâî/ne der mân”, dördüncü düyek usûlünde “lü Feû/eden Al”, dördüncü düyek usûlünde ise “lün/lâh” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar da beş düyek usûlüne yerleştirilmiş olmakla birlikte tef'ile hecelerinin usûl darplarına dağılımında bazı farklılıklar görülmektedir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.20. Hüzzâm İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı

Şekil 62. “Hüzzâm İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-62)

Kim umar sen/den vefâyı

Yalan dünyâ / değil misin

Muhammed-i / Mustafâ'yı

Alan dünyâ / değil misin

Beste: Muallim İsmail Hakkı Bey

Vezni: 8'li Hece Ölçüsü (4+4)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

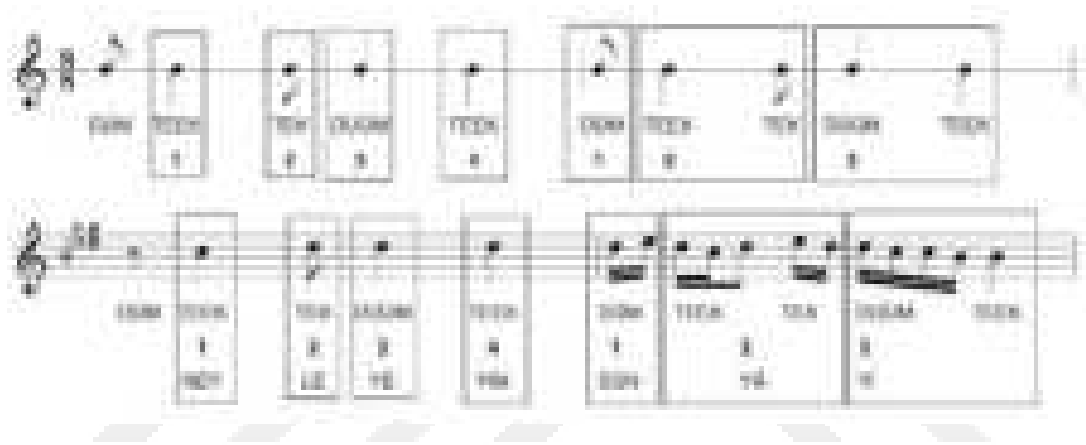
N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde genel olarak 4+4 duraktan oluşan bir mısra, iki adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. Diğer taraftan yukarıda görüldüğü gibi her ne kadar bazı mısralar 3+5 veya 5+3 duraktan oluşmuş olsa da bu durum şiirin genel olarak 4+4 duraklı oluşunu etkilememektedir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.21. Hüzzâm İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı

Şekil 63. “Hüzzâm İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-63)

N'eyleyeyim / dünyâyı

Bana Allâ/h'im / gerek

Gerekmez / mâsivâyı

Bana Allâ/h'im / gerek

Beste: Bilinmiyor

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde genel olarak 4+3 duraktan oluşan bir mısra, iki adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. Diğer taraftan yukarıda görüldüğü gibi her ne kadar bazı mısralar 5+2, 3+4 duraktan oluşmuş olsa da bu durum şiirin genel olarak 4+3 duraklı oluşunu etkilememektedir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.22. Hüzzam İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı

Şekil 64. “Hüzzâm İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-64)

N'eyleyeyim / dünyâyı

Bana Allâ/h'im gerek

Gerekmez mâ/sivâyı

Bana Allâ/h'im gerek

Beste: Bilinmiyor

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde genel olarak 4+3 duraktan oluşan bir mısra, iki adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. Diğer taraftan yukarıda görüldüğü gibi her ne kadar bazı mısralar 5+2, 3+4 duraktan oluşmuş olsa da bu durum şiirin genel olarak 4+3 duraklı oluşunu etkilememektedir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.23. Hüzûm İlâhi / Seherden Açılan Güller Nedendir

The image displays a musical score for the piece 'Hüzûm İlâhi / Seherden Açılan Güller Nedendir'. It consists of four staves of music. The first two staves are in a 2/4 time signature, and the last two are in a 3/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The score is divided into two main sections, each with four measures. The lyrics are: 'Seherde açılan güller nedendir / Öten şûrîde bülbüller nedendir / Benefşelerle sünbüller nedendir / Ağızda söyleyen diller nedendir'.

Şekil 65. “Hüzûm İlâhi / Seherde Açılan Güller Nedendir” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihi notası için bakınız Ek-65)

Seherde açılan güller nedendir
 Öten şûrîde bülbüller nedendir
 Benefşelerle sünbüller nedendir
 Ağızda söyleyen diller nedendir

Beste: Cinuçen Tanrıkorur

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Mefâilün/Seherden a”, ikinci düyek usûlünde “Mefâilün/çılan güller”, üçüncü düyek usûlünde “Feû/neden”, dördüncü düyek usûlünde ise “lün/dir” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.24. Hüzzâm İlâhi / Yeter Oldun Fenâ Bâğında Nâlân

Şekil 66. “Hüzzâm İlâhi / Yeter Oldun Fenâ Bâğında Nâlân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-66)

Yeter oldun fenâ bâğında nâlân
 Yürü bülbül yürü dost illerine
 Edip tâvûs-ı kudsîlerle cevân
 Yürü bülbül yürü dost illerine

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Mefâilün / Mefâilün / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

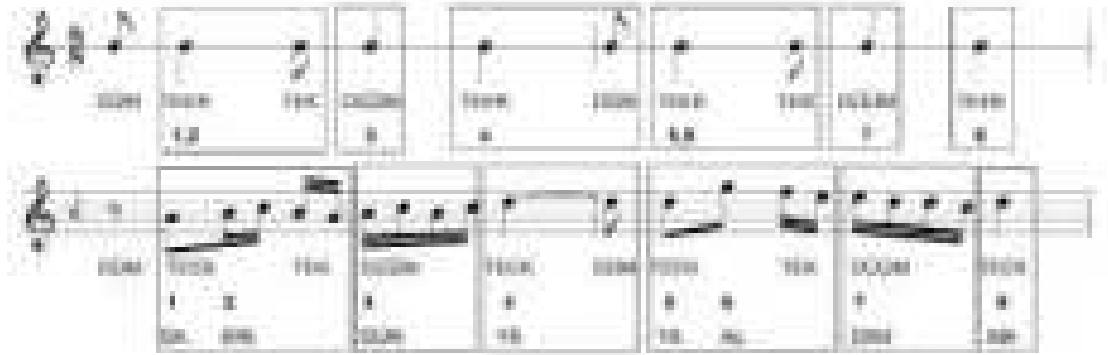
N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Mefâîlün/Yeter oldun”, ikinci düyek usûlünde “Mefâ/fenâ”, üçüncü düyek usûlünde “îlün Feû/bâğında nâ”, dördüncü düyek usûlünde ise “lün/lân” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.25. Isfahân İlâhi / Sakın Dünyâya Aldanma

Şekil 67. “Isfahân İlâhi / Sakın Dünyâya Aldanma” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-67)

Sakın dünyâya aldanma/

Aç gözün gafletten uyan/

Bunda kimse kalır sanma/

Aç gözün gafletten uyan/

Beste: Zekâi Dede

Vezni: 8’li Hece Ölçüsü (Duraksız)

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde 8 heceden (duraksız) oluşan bir mısra, iki adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.26. Karcıġar İlâhi / Cenâb-ı Pâkine Lâyık Amel Yok

Şekil 68. “Karcıġar İlâhi / Cenâb-ı Pâkine Lâyık Amel Yok” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-68)

Cenâb-ı pâkine lââyık amel yok
 Yine âhir kerem Mevlâ senindir
 Nesi var kulun eksiklikden artuk
 Yine lutf u kerem Mevlâ senindir

Beste: Cinoçen Tanrıkorur

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Mefâilün/Cenâb-ı pâ”, ikinci düyek usûlünde “Mefâilün/kine lâyk”, üçüncü düyek usulünde “Feû/amel”, dördüncü düyek usulünde ise “lün/yok” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.27. Karcıġar İlâhi / Gördünse Cnn İllerin

The image displays a musical score for the piece "Karcıġar İlâhi / Gördünse Cnn İllerin". The score is organized into six horizontal staves, each containing musical notation and lyrics. The lyrics are written in Turkish and are repeated across the staves. The musical notation includes notes, rests, and other symbols typical of a musical score. The lyrics are: "Gördünse Cnn İllerin", "Gördünse Cnn İllerin", "Gördünse Cnn İllerin", "Gördünse Cnn İllerin", "Gördünse Cnn İllerin", "Gördünse Cnn İllerin".

Şekil 69. “Karcıġar İlâhi / Gördünse Cnn İllerin” isimli eserin usl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakmız Ek-69)

Gördünse cânân illerin
 Bülbül haber vergil bize
 Kokdunsa yârin güllerin
 Bülbül haber vergil bize

Beste: Cüneyd Kosal

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci ve üçüncü mısralar ile ikinci ve dördüncü mısralarda usûller aynı şekilde yerleştirilmiştir. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk düyek usûlünde "Müstef'i/Gördünse", ikinci düyek usûlünde "lün/câ", üçüncü düyek usûlünde "Müstef'i/nân ille", dördüncü düyek usûlünde "lün/rin" şeklinde, ikinci mısradaki ilk düyek usûlünde "Müstef'îlün/Bülbül haber", ikinci düyek usûlünde "Müs/ver", üçüncü düyek usûlünde "tef'i/gil bi", dördüncü düyek usûlünde ise "lün/ze" şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.28. Karcıgar İlâhi / Hüdâyâ Cümle-i Âlem

The image shows a musical score for the piece 'Karcıgar İlâhi / Hüdâyâ Cümle-i Âlem'. It consists of two staves. The top staff is a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The bottom staff is a bass clef with a key signature of one flat. The lyrics are written below the notes. The score is divided into measures, with some measures containing multiple notes and rests. The lyrics are: 'Gördünse cânân illerin', 'Bülbül haber vergil bize', 'Kokdunsa yârin güllerin', 'Bülbül haber vergil bize'. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines.

Şekil 70. "Karcıgar İlâhi / Hüdâyâ Cümle-i Âlem" isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-70)

Hüdâyâ cümle-i âlem
 Sana âşık seni özler
 Melek cinn ü benî-Âdem
 Sana âşık seni özler

Beste: Cinuçen Tanrıkorur

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Mefâîlün/Hüdâyâ cüm”, ikinci düyek usûlünde “Mefâîlün/le-i âlem” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.29. Karcıġar İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı

The image displays a musical score for the piece 'Karcıġar İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı'. It consists of two staves of musical notation. The first staff shows the melody with notes and rests, and the second staff shows the bass line. Below the staves, there is a rhythmic analysis (usûl-vezin tahlili) represented by a series of boxes containing numbers (1, 2, 3, 4) and dots, indicating the duration of each note and rest in the piece.

Şekil 71. “Karcıġar İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-71)

N'eyleyeyim / dünyâyı
 Bana Allâ/h'ım gerek
 Gerekmez mâ/sivâyı
 Bana Allâ/h'ım gerek

Beste: Zeki Altun

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde genel olarak 4+3 duraktan oluşan bir mısra, iki adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. Diğer taraftan yukarıda görüldüğü gibi her ne kadar bazı mısralar 5+2, 3+4 duraktan oluşmuş olsa da bu durum şiirin genel olarak 4+3 duraklı oluşunu etkilememektedir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.30. Kürdî İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı

Şekil 72. “Kürdî İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-72)

N'eyleyeyim / dünyâyı
 Bana Allâ/h'ım gerek
 Gerekmez mâ/sivâyı
 Bana Allâ/h'ım gerek

Beste: Bilinmiyor

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde genel olarak 4+3 duraktan oluşan bir mısra, iki adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. Diğer taraftan yukarıda görüldüğü gibi her ne kadar bazı mısralar 5+2, 3+4 duraktan oluşmuş olsa da bu durum şiirin genel olarak 4+3 duraklı oluşunu etkilememektedir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.31. Muhayyer İlâhi / Açılalım Güller İle

The image displays two staves of musical notation for the piece "Muhayyer İlâhi / Açılalım Güller İle". The top staff is in treble clef and contains the lyrics: "AÇILIRIM GÜLLER İLE / AÇILIRIM GÜLLER İLE / AÇILIRIM GÜLLER İLE / AÇILIRIM GÜLLER İLE / AÇILIRIM GÜLLER İLE / AÇILIRIM GÜLLER İLE / AÇILIRIM GÜLLER İLE / AÇILIRIM GÜLLER İLE". Below the lyrics are rhythmic markings: "1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4". The bottom staff is also in treble clef and contains the lyrics: "AÇILIRIM GÜLLER İLE / AÇILIRIM GÜLLER İLE / AÇILIRIM GÜLLER İLE / AÇILIRIM GÜLLER İLE / AÇILIRIM GÜLLER İLE / AÇILIRIM GÜLLER İLE / AÇILIRIM GÜLLER İLE / AÇILIRIM GÜLLER İLE". Below the lyrics are rhythmic markings: "1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4".

Şekil 73. “Muhayyer İlâhi / Açılalım Güller İle” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-73)

Açılalım / güller ile
 Ötelim bül/büller ile
 Diyelim pâk / diller ile
 Lâ ilâhe / illa'llâh

Beste: Dursun Çakmak

Vezni: Hece Ölçüsü (4+4) (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirin ilk kıtası 'Gelin diyelim şevk ile' şeklinde başlamaktadır. Ancak eserde güfte şiirin dördüncü kıtası ile başlar. Şiirde genel olarak 4+4 duraktan oluşan bir mısra, bir adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. Her kıtanın sonunda tekrar edilen "Lâ ilâhe illâllâh" mısrası ise 4+3 duraktan oluşmaktadır. Diğer taraftan yukarıda görüldüğü gibi her ne kadar bazı mısralar 3+5 duraktan oluşmuş olsa da bu durum şiirin genel olarak 4+4 duraklı oluşunu etkilememektedir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.32. Muhayyer İlâhi / Âşıkın Maksûdu Ol Mahbûb-i Bî-Hemtâ İmiş

The image displays a musical score for the piece "Muhayyer İlâhi / Âşıkın Maksûdu Ol Mahbûb-i Bî-Hemtâ İmiş". It consists of four staves of music, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written in Turkish and are aligned with the musical notes. The score is presented in a simplified notation style, with notes and rests represented by dots and lines. The lyrics are: "Âşıkın maksûdu ol mahbûb-ı bi-hemtâ imiş / Himmeti gâyet bülend ü matlabı bâlâ imiş / Kâf u nûn iklîmi Ankâsın şikâr etse n'ola / Rûh-ı ârif şâhbâz-ı Kâf-ı istiğnâ imiş".

Şekil 74. “Muhayyer İlâhi / Âşıkın Maksûdu Ol Mahbûb-i Bî-Hemtâ İmiş” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-74)

Âşıkın maksûdu ol mahbûb-ı bi-hemtâ imiş
 Himmeti gâyet bülend ü matlabı bâlâ imiş
 Kâf u nûn iklîmi Ankâsın şikâr etse n'ola
 Rûh-ı ârif şâhbâz-ı Kâf-ı istiğnâ imiş

Beste: Şeyh Said Ef.

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi beyit, Gazel

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısra yine dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Fâilâtün/Âşıkın mak”, ikinci düyek usûlünde “Fâilâtün/sûdu ol mah”, üçüncü düyek usûlünde “Fâilâtün/bûb-ı bî-hem”, dördüncü düyek usûlünde “Fâilün/tâ imiş” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.33. Muhayyer İlâhi / Yeter Oldun Fenâ Bâğında Nâlân

The image shows a musical score for the piece "Muhayyer İlâhi / Yeter Oldun Fenâ Bâğında Nâlân". It consists of four staves of music. Each staff has a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The music is written in a style that combines notes with rhythmic symbols (dots and lines) above them. Below the notes, the lyrics are written in Turkish. The lyrics are: "Yeter oldun fenâ bâğında nâlân / Yürü bülbül yürü dost illerine / Edip tâvûs-ı kudsîlerle cevân / Yürü bülbül yürü dost illerine". The score is divided into four measures, each containing a different rhythmic pattern.

Şekil 75. “Muhayyer İlâhi / Yeter Oldun Fenâ Bâğında Nâlân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-75)

Yeter oldun fenâ bâğında nâlân
 Yürü bülbül yürü dost illerine
 Edip tâvûs-ı kudsîlerle cevân
 Yürü bülbül yürü dost illerine

Beste: Sefer Dal (Muhibbî)

Vezni: Mefâilün / Mefâilün / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlahî

Formu: İlahî

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Mefâilün/Yeter oldun”, ikinci düyek usûlünde “Mefâ/fenâ”, üçüncü düyek usulünde “ilün Feû/bâğında nâ”, dördüncü düyek usulünde ise “lün/lân” şeklinde yerleştirilmiştir. Şiirin son kıtasının ilk mısrası olan “Gönül verme Hüdâyî Kâinâta” bölümü, yine dört düyek usûlüne paylaştırılmış olmakla birlikte tef'ile hecelerinin usûl darplarına dağılımı küçük farklılıklar arz etmektedir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.34. Nevâ İlahî / Açıldı Çün Bezm-i Elest

The image displays a musical score for the piece "Nevâ İlahî / Açıldı Çün Bezm-i Elest". It consists of four staves of music, each with a corresponding line of lyrics in Turkish. The lyrics are: "GÖNÜL VERME HÜDÂYÎ KÂİNÂTA", "GÖNÜL VERME HÜDÂYÎ KÂİNÂTA", "GÖNÜL VERME HÜDÂYÎ KÂİNÂTA", and "GÖNÜL VERME HÜDÂYÎ KÂİNÂTA". The music is written in a staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written in a stylized font below the notes. The score is divided into four measures, each with a time signature of 4/4. The first measure is marked "Mısra", the second "Mısra", the third "Mısra", and the fourth "Mısra".

Şekil 76. “Nevâ İlahî / Açıldı Çün Bezm-i Elest” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-76)

Açıldı çün bezm-i elest
 Devr eyledi peymânesi
 Andan içenler oldu mest
 Ayılmadı mestânesi

Beste: Bilinmiyor (Aziz Mahmûd Hüdâyî?)

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra sekiz adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci, ikinci ve dördüncü mısralarda tef'ileler usûllere aynı şekilde yerleştirilmiş, üçüncü mısrada ise tef'ile ve usûl sayıları aynı olmakla birlikte yerleşim farklılık arz etmektedir. Birinci mısrada tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Müs/A”, ikinci düyek usûlünde “tef/çıl”, üçüncü düyek usulünde “i/dı”, dördüncü düyek usulünde “lün/çün”, beşinci düyek usulünde “Müs/bez”, yedinci ve sekizinci düyek usûllerinde “tef'i/mi e”, sekizinci düyek usûlünde ise “lün/lest” ve ilâveten “terennüm/cânım” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.35. Nevâ İlâhi / Mâsivâ Kaydından Et Bizi Halâs

The image displays a musical score for the piece "Nevâ İlâhi / Mâsivâ Kaydından Et Bizi Halâs". It consists of four staves of music. The first two staves are vocal lines, and the last two are instrumental accompaniment. The lyrics are written below the vocal staves. The score is presented in a simplified notation style, with notes and rests represented by dots and lines on a staff. The lyrics are: "Mâsivâ kaydından et bizi halâs / Kudrete gâyet yok Allâh'ım meded / Fazlın ile eyle ehl-i ihtisâs / Kudrete gâyet yok Allâh'ım meded".

Şekil 77. “Nevâ İlâhi / Mâsivâ Kaydından Et Bizi Halâs” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-77)

Mâsivâ kaydından et bizi halâs
 Kudrete gâyet yok Allâh'ım meded
 Fazlın ile eyle ehl-i ihtisâs
 Kudrete gâyet yok Allâh'ım meded

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci, ikinci ve dördüncü mısralarda tef'ileler usûllere aynı şekilde yerleştirilmiş, üçüncü mısradaki ise tef'ile ve usûl sayıları aynı olmakla birlikte yerleşim farklılık arz etmektedir. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Fâilâtün/Mâsivâ kay”, ikinci düyek usûlünde “Fâilâ/dından et”, üçüncü düyek usûlünde “tün/bi”, dördüncü düyek usûlünde “Fâilün/zi halâs” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.36. Nihâvend İlâhi / Bizi İnsân Eden Sensin

Şekil 78. “Nihâvend İlâhi / Bizi İnsân Eden Sensin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-78)

Bizi insân eden sensin
Şükür yâ Rabbi yâ Rabbi
Kemâl ihsân eden sensin
Şükür yâ Rabbi yâ Rabbi

Beste: Mehmet Güntekin

Vezni: Mefâilün / Mefâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Mefâîlün/Bizi insân”, ikinci düyek usûlünde “Mefâîlün/eden sensin” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.37. Nikriz İlâhi / Üryân Gelip Yine Üryân Giderler

Şekil 79. “Nikriz İlâhi / Üryân Gelip Yine Üryân Giderler” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-79)

Bunda gelen / eğer pîr ü / civândır

Uryân gelip / yine uryân / giderler

Eğer gedâ / eğer şâh-1 / cihândır

Bunda uryân / gelip uryân / giderler

Beste: Cinuçen Tanrıkorur

Vezni: 11’li Hece Ölçüsü (4+4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Koşma

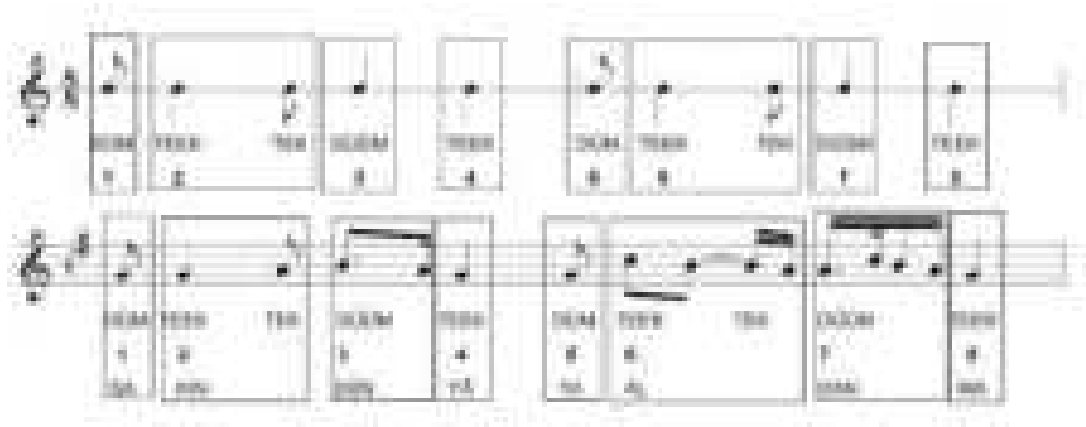
N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde 4+4+3 (11’li hece ölçüsü) duraktan oluşan bir mısra, dört adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.38. Rast İlâhi / Sakın Dünyâya Aldanma

Şekil 80. “Rast İlâhi / Sakın Dünyâya Aldanma” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-80)

Sakın dünyâya aldanma
Aç gözün gafletden uyan
Bunda kimse kalır sanma
Aç gözün gafletden uyan

Beste: Muallim İsmâil Hakkı Bey

Vezni: 8’li Hece Ölçüsü (duraksız)

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde 8 heceden oluşan (8’li duraksız) her mısra iki adet düyek usulüne yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.39. Rast Şuûl / Elâ Yâ Es'ade'l-Evlâd

The image displays a musical score for the piece "Rast Şuûl / Elâ Yâ Es'ade'l-Evlâd". It consists of four staves. The first two staves are in 2/4 time and feature a melody with lyrics written below. The third and fourth staves are in 4/4 time and feature a different melody with lyrics written below. The lyrics are: "Elâ yâ es'ade'l-evlâd / Da'i'd-dünyâ ve hemme'z-zâd / Ve cânib kulle mâ ta'dâd / Ve lâzim hidmete'l-üstâd".

Şekil 81. “Rast Şuûl / Elâ Yâ Es'ade'l-Evlâd” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-81)

Elâ yâ es'ade'l-evlâd
 Da'i'd-dünyâ ve hemme'z-zâd
 Ve cânib kulle mâ ta'dâd
 Ve lâzim hidmete'l-üstâd

Beste: Cüneyd Kosal

Vezni: Mefâilün/Mefâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, (Murabbâ)

N. Türü: İlâhi

Formu: Şuûl

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Mefâîlün/Elâ yâ es”, ikinci düyek usûlünde “Mefâîlün/'ade'l-evlâd” şeklinde yerleştirilmiştir. Esere sonradan ilâve edilen terennüm kısmı “Yâ Hay Yâ Hay Yâ Hay Yâ Yâ Hû, Lâ ilâhe illâ Hû”, her kıtadan sonra tekrar edilmektedir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.40. Sabâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest

The image displays a musical score for the piece "Sabâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest". It consists of four staves. The top two staves show rhythmic notation with vertical lines and dots, and the bottom two staves show the melody with notes and rests. The lyrics are written below the melody. The lyrics are: "Açıldı çün bezm-i elest / Devr eyledi peymânesi / Andan içenler oldu mest / Ayılmadı mestânesi".

Şekil 82. “Sabâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-82)

Açıldı çün bezm-i elest
Devr eyledi peymânesi
Andan içenler oldu mest
Ayılmadı mestânesi

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra yine iki adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Müstef'ilün/Açıldı çün”, ikinci düyek usûlünde “Müstef'ilün/bezm-i elest” şeklinde yerleştirilmiştir. Eserin son kısmına ilave edilen ve cumhur ile (hep birlikte) söylenecek olan terennüm kısmı ise dört adet düyek usûlüne; “ilk düyek/Amennâ âmennâ”, “ikinci düyek/Âmennâ billâhi”, “üçüncü düyek/mürşidinâ Muhammed”, dördüncü düyek/ibni Abdillâhi” şeklinde paylaştırılmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.41. Sabâ İlâhi / Kudûmun Rahmet ü Zevk u Safâdır Yâ Resûlallâh

Şekil 83. “Sabâ İlâhi / Kudûmun Rahmet ü Zevk u Safâdır Yâ Resûlallâh” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-83)

Kudûmun rahmet ü zevk ü safâdır yâ Resûla'llah
 Zuhûrun derd-i uşşâka devâdır yâ Resûla'llah
 Hüdâyî'ye şefâ'at kıl eğer zâhir eğer bâtın
 Kapûna intisâb etmiş gedâdır yâ Resûla'llah

Beste: Erdinç Çelikkol

Vezni: Mefâilün / Mefâilün / Mefâilün / Mefâilün

N. Biçimi: Nazım birimi beyit, Gazel

N. Türü: İlâhi (Naat)

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısra yine dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Mefâilün/Kudûmun rah”, ikinci düyek usûlünde “Mefâilün/met ü zevk ü”, üçüncü düyek usûlünde “Mefâilün/safâdır yâ”, dördüncü düyek usûlünde “Mefâilün/resûlâllâh” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.42. Sabâ İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân

The image shows a musical score for the piece "Sabâ İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân". It consists of four staves of music. The first two staves are in a higher register, and the last two are in a lower register. The lyrics are written below the notes. The score includes various musical notations such as notes, rests, and ornaments.

Şekil 84. “Sabâ İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-84)

Nûr ile doldu yine kevn ü mekân
 Geldi hoş lutf ile şehr-i ramazân
 Zeyn olup açıldı ebvâb-ı cinân
 Geldi hoş lutf ile şehr-i ramazân

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Ramazâniyye)

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra altı adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Fâilâ/Nûr ile”, ikinci düyek usûlünde “tün/dol”, üçüncü düyek usulünde “Fâilâ/duy i ne”, dördüncü düyek usulünde “tün/kev”, beşinci düyek usulünde “Fâi/nü me”, altıncı düyek usulünde ise “lün/kân” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.43. Segâh İlâhi / Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ

The image displays a musical score for the piece "Segâh İlâhi / Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ". It consists of four staves of music. Each staff contains a line of musical notation in a treble clef, with lyrics written below it. The lyrics are: "MUSAHHAR EMRINE HEP CÜMLE EŞYÂ SENİNDİR KUL SENİNDİR HÜKM EFENDİ ELİN ALTINDADIR DÜNYÂ VÜ UKBÂ SENİNDİR KUL SENİNDİR HÜKM EFENDİ". The score includes various rhythmic markings and symbols, such as "F", "N", "M", and "K", which correspond to the "Usûl-vezin" (rhythmic pattern) mentioned in the text. The music is written in a style typical of traditional Islamic music notation.

Şekil 85. “Segâh İlâhi / Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-85)

Musahhar emrine hep cümle eşyâ
 Senindir kul senindir hükm efendi
 Elin altındadır dünyâ vü ukbâ
 Senindir kul senindir hükm efendi

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra "Allah Hay" terennümü ile; on bir adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ile hecelerinin usûl darplarındaki yerleri küçük değişiklikler arz etmektedir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.44. Sultâniyegâh İlâhi / Yâ Mâlike Yevmi'd Dîn

The image shows a musical score for the piece "Sultâniyegâh İlâhi / Yâ Mâlike Yevmi'd Dîn". It consists of four systems of music. Each system has three staves. The top staff is the vocal line, and the two lower staves are accompaniment. The lyrics are written in Turkish below each staff. The lyrics are: "Yâ Mâlike yevmi'd dîn / İhsân ü kerem senden / Yâ Râhime'l-evvâbin / İhsân ü kerem senden".

Şekil 86. “Sultâniyegâh İlâhi / Yâ Mâlike Yevmi'd Dîn” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-86)

Yâ Mâlike yevmi'd-dîn
 İhsân ü kerem senden
 Yâ Râhime'l-evvâbin
 İhsân ü kerem senden

Beste: Şeyh Mehmet Ef.(Sertarîkzâde Dergâhı Zâkirbaşısı)

Vezni: Mef'ûlü / Mefâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra üç adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; birinci mısradaki ilk düyek usûlünde “Mef'û/Yâ Mâ”, ikinci düyek usûlünde “lü Mefâi/lik-i yevmi'd”, üçüncü düyek usûlünde “lün/dîn” şeklinde; ikinci mısradaki birinci düyek usûlünde “Mef'ûlü Me/İhsân ü ke”, ikinci düyek usûlünde “fâi/rem sen”, üçüncü düyek usûlünde “lün/den” şeklinde; üçüncü mısradaki birinci düyek usûlünde “Mef'ûlü /Yâ râhi”, ikinci düyek usûlünde “Mefâi/me'l evvâ”, üçüncü düyek usûlünde “lün/bîn” şeklinde yerleştirilmiştir. Dördüncü mısra ise, ikinci mısra ile aynı şekilde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.45. Sûzidil İlâhi / İsteyen Yârin Hâk Eder Vârin

Şekil 87. “Sûzidil İlâhi / İsteyen Yârin” eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-87)

İsteyen yârin/
 Hâk eder vârin/
 Bulsa dildârın/
 Saklar esrârın/

Beste: Bilinmiyor

Vezni: 5'li Hece Ölçüsü

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde beş heceden oluşan iki mısra, dört adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.46. Sûzidil İlâhi / Nefse Uyup Râh-ı Haktan

Şekil 88. “Sûzidil İlâhi / Nefse Uyup”adlı eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-88)

Nefse uyup râh-ı Hak'dan taşra çıkmak yol mudur
 Kibr ü ucb ile adın dervîş takmak yol mudur
 Matlabın a'lâyiken ednâya akmak yol mudur
 Yâr-ı bâki var iken ağıyâra bakmak yol mudur

Beste: Veysel Dalsaldı

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısra yine dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk düyek usûlünde “Fâilâtün/Nefse uyup”, ikinci düyek usûlünde “Fâilâtün/râh-ı Haktan”, üçüncü düyek usûlünde “Fâilâtün/taşra çıkmak”, dördüncü düyek usûlünde “Fâilün/yol mudur” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.47. Şedd-i Arabân İlâhi / Tecellî-i Cemâl İster

The image displays two staves of musical notation for the piece "Şedd-i Arabân İlâhi / Tecellî-i Cemâl İster". The top staff is in 2/4 time and the bottom staff is in 3/4 time. The notation includes notes, rests, and rhythmic markings. Below the notes, there are boxes containing rhythmic patterns and their corresponding syllables. The first staff has four boxes with the following patterns: 'DUM' (Fâilâtün), 'YU' (Nefse uyup), 'TU' (râh-ı Haktan), and 'DUM' (Fâilâtün). The second staff has four boxes with the following patterns: 'DUM' (Fâilâtün), 'YU' (Fâilâtün), 'TU' (Fâilâtün), and 'DUM' (Fâilün).

Şekil 89. “Şedd-i Arabân İlâhi / Tecellî-i Cemâl İster” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-89)

Tecellî-i cemâl ister
Gönül eğlenmez eğlenmez
Tesellî-i visâl ister
Gönül eğlenmez eğlenmez

Beste: Hacı Nâfiz Bey

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; ilk düyek usûlünde "Mefâîlün/Tecellî-i", ikinci düyek usûlünde "Mefâîlün/cemâl ister" şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.48. Uşşâk İlâhi / Gelin Diyelim Şevk ile

The image displays a musical score for the piece "Uşşâk İlâhi / Gelin Diyelim Şevk ile". It consists of six staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes, and rhythmic values are indicated by numbers 1, 2, and 3. The score is organized into measures, with some measures containing multiple notes and rests. The lyrics are: "GELİN DİYELİM ŞEVK İLE / LÂ İLÂHE İLLÂ'LLAH / AŞK İLE SİDK U ZEVK İLE / LÂ İLÂHE İLLÂLLAH".

Şekil 90. “Uşşâk İlâhi / Gelin Diyelim Şevk ile” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihi notası için bakınız Ek-90)

Gelin diyelim şevk ile/

Lâ ilâhe illâ'llah

Aşk ile sıdk u zevk ile/

Lâ ilâhe illâllah

Beste: Zekâi Dede

Vezni: 8’li Hece Ölçüsü (duraksız)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde 8 heceden oluşan (8'li duraksız) her kıtanın ilk üç mısrası 3,4 ve 5. hecelerın tekrarı ile dört adet düyek usûlüne, her kıtanın son mısrasında tekrar edilen ve 7 heceli "Lâilâhe İllallâh" ifadesi ise iki adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.49. Uşşâk İlâhi / İnâyetle Nazar Eyle Kuluna

The image shows a musical score for the piece "Uşşâk İlâhi / İnâyetle Nazar Eyle Kuluna". It consists of four staves of music, each containing a 4-line staff. The first three lines of each measure show the melody and the fourth line shows the lyrics. The lyrics are: "Lâilâhe İllallâh" repeated in each measure. The score is divided into four measures, each containing a 4-line staff. The first three lines of each measure show the melody and the fourth line shows the lyrics. The lyrics are: "Lâilâhe İllallâh" repeated in each measure.

Şekil 91. "Uşşâk İlâhi / İnâyetle Nazar Eyle Kuluna" isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-91)

Înâyetle nazar eyle kuluna
 Meded senden inâyet ıssı Mevlâ
 Hidâyet eylegil doğru yoluna
 Meded senden inâyet ıssı Mevlâ

Beste: Hakan Alvan

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra; dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; birinci mısradaki ilk düyek usûlünde “Mefâîlün/Înâyetle”, ikinci düyek usûlünde “Mefâ/nazar”, üçüncü düyek usûlünde “îlün Fe/eyle ku”, dördüncü düyek usûlünde ise “ûlün/luna” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, yine dört adet düyek usûlüne paylaştırılmış olmakla birlikte, tef'ilelerin usûl darplarına dağılımında küçük farklılıklar bulunmaktadır.

3.3.50. Uşşâk İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı

The image displays a musical score for the piece 'Uşşâk İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı'. It consists of two staves. The top staff is a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The bottom staff is a bass clef with a key signature of one flat (B-flat). The music is written in a 4/4 time signature. The score is divided into two systems. The first system contains four measures, and the second system contains four measures. Each measure is enclosed in a box, and the rhythmic markings are written below the notes. The notes are mostly quarter and eighth notes, with some rests. The rhythmic markings are written in a shorthand notation, likely representing the 'düyek' (beat) structure mentioned in the text.

Şekil 92. “Uşşâk İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-92)

N'eyleyeyim / dünyâyı
Bana Allâ/h'ım gerek
Gerekmez mâ/sivâyı
Bana Allâ/h'ım gerek

Beste: Şeyh Sinan Ef.

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü (4+3)

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: Şiirde genel olarak 4+3 duraktan oluşan bir mısra, iki adet düyek usûlüne yerleştirilmiştir. Diğer taraftan şiirde görüldüğü gibi her ne kadar bazı mısralar 5+2, 3+4, duraktan oluşmuş olsa da bu durum şiirin genel olarak 4+3 duraklı oluşunu etkilememektedir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.51. Uşşâk İlâhi / Tecelî-i Cemâl İster

The image shows a musical score for the piece "Uşşâk İlâhi / Tecelî-i Cemâl İster". It consists of four staves of music. The first two staves are in a simplified notation style, with lyrics written below the notes. The last two staves are in a more complex notation style, with lyrics written below the notes. The lyrics are: "Tecelî-i cemâl ister / Gönül eğlenmez eğlenmez / Tesellî-i visâl ister / Gönül eğlenmez eğlenmez".

Şekil 93. “Uşşâk İlâhi / Tecelî-i Cemâl İster” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-93)

Tecelî-i cemâl ister
 Gönül eğlenmez eğlenmez
 Tesellî-i visâl ister
 Gönül eğlenmez eğlenmez

Beste: Behlül Ef.

Vezni: Mefâilün / Mefâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; birinci mısrada; ilk düyek usûlünde “Mefâ/Tecel”, ikinci düyek usûlünde “îlün/lî-i”, üçüncü düyek usûlünde “Mefâî/cemâl is”, dördüncü düyek usûlünde “lün/ter” şeklinde yerleştirilmiştir. İkinci mısrada; ilk düyek usûlünde “Mefâ/Gönül”, ikinci düyek usûlünde “îlün Me/eğlenmez”, üçüncü düyek usûlünde “fâî/eğlen”, dördüncü düyek usûlünde ise “lün/mez” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında küçük farklılıklarla aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.52. Uzzâl İlâhi / Tecellî-i Cemâl İster

The image shows two staves of musical notation. The top staff is in 3/4 time and the bottom staff is in 4/4 time. Both staves feature Tashihli notation, where notes are enclosed in circles. Below the notes, there are rhythmic markings and some text in Turkish, including 'Mefâ', 'îlün', 'Mefâî', 'lün', 'Gönül', 'Me', 'eğlenmez', 'fâî', 'eğlen', 'lün', and 'mez'. The notation is arranged in a grid-like structure with vertical lines separating the different rhythmic units.

Şekil 94. “Uzzâl İlâhi / Tecellî-i Cemâl İster” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-94)

Tecellî-i cemâl ister

Gönül eğlenmez eğlenmez

Tesellî-i visâl ister

Gönül eğlenmez eğlenmez

Beste: Ahmet Hatipoğlu

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Tef'ileler; birinci mısradaki ilk düyek usûlünde “Mefâilün/Tecelli-i”, ikinci düyek usûlünde “Mefâilün/cemâl ister” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır

3.3.53. Yegâh İlâhi / Karîn-i Bezm-i Hâs Eyle

Şekil 95. “Yegâh İlâhi / Karîn-i Bezm-i Hâs Eyle” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-95)

Karîn-i bezm-i hâs eyle
Meded senden Kerîm Allah
Alâyıkdan halâs eyle
Meded senden Kerîm Allah

Beste: Raûf Yektâ Bey

Vezni: Mefâilün / Mefâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Ağır Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Ağır Düyek usûlünde “Mefâilün/Karîn-

i bez”, ikinci Ağır Düyek usûlünde “Mefâilün/m-i hâs eyle” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.54. Sabâ İlâhi / Olmayacak senden ‘Atâ

The image displays a musical score for the piece "Sabâ İlâhi / Olmayacak senden 'Atâ". It consists of four staves of music. The first two staves show the melody and lyrics in a simplified notation, with rhythmic values indicated by numbers below the notes. The last two staves show the melody and lyrics in a more detailed notation, including accidentals and slurs. The lyrics are: "Olmayacak senden atâ / Kul neylesin yâ Rabbenâ / Dâ'im işi sehv ü hatâ / Kul neylesin yâ Rabbenâ".

Şekil 96. “Sabâ İlâhi / Olmayacak senden ‘Atâ” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-96)

Olmayacak senden atâ
Kul neylesin yâ Rabbenâ
Dâ'im işi sehv ü hatâ
Kul neylesin yâ Rabbenâ

Beste: Hammâmîzâde İsmâil Dede Ef.

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Ağır Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Ağır Düyek usûlünde “Müstef'i/Olmayı”, ikinci Ağır Düyek usûlünde “lün/cak”, üçüncü Ağır Düyek usûlünde “Müstef'i/senden a”, dördüncü Ağır Düyek usûlünde ise “lün/tâ”, şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.55. Sûzidîl İlâhi / Buyruk Senin Fermân Senin

The image displays a musical score for the piece "Sûzidîl İlâhi / Buyruk Senin Fermân Senin". The score is presented in seven staves, each with a treble clef and a key signature of one flat. The lyrics are written below the notes in a stylized font. The first staff has a 2/4 time signature. The second staff has a 3/4 time signature. The third staff has a 4/4 time signature. The fourth, fifth, and sixth staves have a 3/4 time signature. The seventh staff has a 4/4 time signature. The lyrics are: "BUYRUK SENIN FERMAN SENIN" (repeated) and "SÛZİDİL İLÂHİ".

Şekil 97. “Sûzidîl İlâhi / Buyruk Senin Fermân Senin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-97)

Buyruk senin fermân senin
 Dert ehline dermân senin
 Müznîblere gufrân senin
 Yâ rabbenâ yâ rabbenâ
 Lûtf u kerem ihsân senin

Beste: Dellâlzâde İsmâil Ef.

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 5 mısra, Muhammes

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Ağır Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan her mısra da üç buçuk adet ağır düyek usulüne paylaştırılmıştır.

Birinci mısradaki tef'ileler: ilk üç ağır düyek usûlünde “Müstef'îlün Müstef'i/Buyruk senin fermân se”, dördüncü ağır düyek usûlünde “lün/nin” şeklinde yerleştirilmiştir.

Beş kıtadan oluşan şiirin ilk kıtası eserde güfte olarak alınmıştır.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.56. Şehnâz İlâhi / Buyruk senin Fermân Senin

The image displays a musical score for the piece "Şehnâz İlâhi / Buyruk senin Fermân Senin". It consists of four staves. The first two staves are vocal lines with lyrics in Turkish. The third and fourth staves are instrumental lines, likely for a string ensemble, with complex rhythmic patterns. The lyrics are: "Buyruk senin fermân senin / Derd ehline dermân senin / Müznilere gufrân senin / Yâ Rabbenâ yâ Rabbenâ / Lûtf u kerem ihsân senin".

Şekil 98. “Şehnâz İlâhi / Buyruk Senin Fermân Senin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-98)

Buyruk senin fermân senin
 Derd ehline dermân senin
 Müznilere gufrân senin
 Yâ Rabbenâ yâ Rabbenâ
 Lûtf u kerem ihsân senin

Beste: Dellâlzâde İsmâil Ef.

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 5 mısra, Muhammes

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Ağır Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra dört adet düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Ağır Düyek usûlünde “Müstef'i/Buyruk se”, ikinci Ağır Düyek usûlünde “lün/nin”, üçüncü Ağır Düyek usûlünde “Müstef'i/fermân se”, dördüncü Ağır Düyek usûlünde ise “lün/nin” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.3.57. Uşşâk İlâhi / Kuldân Sana Lâyık N'ola

The image displays a musical score for the piece "Uşşâk İlâhi / Kuldân Sana Lâyık N'ola". It consists of six staves of music, each with a treble clef and a 2/4 time signature. The score is divided into six systems, each with a treble clef and a 2/4 time signature. The lyrics are written below the notes, and the rhythmic notation is represented by vertical lines and dots. The first system shows the beginning of the piece with the lyrics "MÜSTEF'İ BUYRUK SE". The subsequent systems continue the melody and lyrics, including "LÜN NİN", "MÜSTEF'İ FERMAN SE", and "LÜN NİN".

Şekil 99. “Uşşâk İlâhi / Kuldân Sana Lâyık N'ola” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-99)

Kuldan sana lâyıık n'ola
 Âşık seni kanda bula
 Meğer senden ihsân ola
 Yâ Rabbenâ yâ Rabbenâ
 Senden kerem senden atâ

Beste: Zekâi Dede

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 5 mısra, Muhammes

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Ağır Düyek

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan birinci mısra üç adet adet ağır düyek usulüne, ikinci ve sonraki mısralar ise dört adet ağır düyek usulüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler: ilk ağır düyek usûlünde “Müstef'îlün/Kuldan sana”, ikinci ağır düyek usûlünde “Müstef'i/lâyık no” üçüncü ağır düyek usulünde “lün/la” şeklinde; ikinci mısradaki ise ilk ağır düyek usulünde “Müstef'i/Âşık se”, ikinci ağır düyek usulünde “lün/ni”, üçüncü ağır düyek usulünde “Müstef'i/kande bu”, dördüncü ağır düyek usulünde “lün/la” şeklinde yerleştirilmiştir. Beş kıtadan oluşan şiirin ilk kıtası eserde güfte olarak alınmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

DÜYEK ESERLERLE İLGİLİ SONUÇ

Çoğunlukla Düyek usûlünde bestelenmiş eserlerin, ele aldığımız referans nüshalarının bazılarında; prozodik açıdan vezin ile seçilen usûlün tam bir uyumluluk göstermediği gözlenmiştir. Tef'ileye ait bir uzun hece, usûle ait kısa (uzamayan) bir darp ile işleştirilmiştir (örn; “fâ” hecesi “tek” darbı). Tarihten beridir “meşk usûlü” vasıtasıyla yeni kuşaklara aktarılagelen eserler, bugün kullandığımız nota sistemi ile kayıt altına alınırken bahsettiğimiz eksiklikler bu nüshalarda unutulmuş ya da gözden kaçmış olabilir.

3.4. Raks Aksağı Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Raks Aksağı usûlünde “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 1 adet eser bulunmaktadır:

3.4.1. Beyâti Arabân İlâhi / İşittinse Nidây-ı Hak

Şekil 100. “Beyâti Arabân İlâhi / İşittinse Nidây-ı Hak” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-100)

İşittinse nidây-ı Hak
Gel Allâh'a gel Allâh'a
Edip vârin fedây-ı Hak
Gel Allâh'a gel Allâh'a

Beste: Hakan Alvan

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Raks Aksağı

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet Raks Aksağı usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısrada tef'ileler; ilk Raks Aksağı usûlünde “Mefâîlün/İşittinse”, ikinci Raks Aksağı usûlünde ise “Mefâîlün/nidây-ı Hak” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.5. Aksak Semâi Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Aksak Semâi usûlünde “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 1 adet eser bulunmaktadır:

3.5.1. Çârgâh Nakış Ağır Semâi / Vücûdun Mazhar-ı Tamm-ı Hüdâ'dır Yâ Resûlallâh

Şekil 101. “Çârgâh Nakış Ağır Semâi / Vücûdun Mazhar-ı Tamm-ı Hüdâ'dır Yâ Resûlallâh” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihi notası için bakınız Ek-101)

Kemâli zümre-i kümmel senin nûrunla bulmuşdur

Vücûdun mazhar-ı tamm-ı Hüdâ'dır yâ Resûla'llah

Beste: Cinuçen Tanrıkorur

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün

N. Biçimi: Nazım birimi beyit, Gazel

N. Türü: İlâhi (Naat)

Formu: Nakış Ağır Semâi

Usûlü: Aksak Semâi

Usûl-vezin tahlili: Şiirin ilk beyti ‘Kudûmun rahmet ü zevk ü safâdır yâ Resûla'llah’ şeklinde başlamaktadır. Önce üçüncü, sonra ikinci beyit eserde güfte olarak alınmış, bestekâr şiirde ilk mısrayı ikinci, ikinci mısrayı ise ilk sırada alarak bestelemiştir. Bu, Nakış Ağır Semâi formu için geçerli bir durumdur; ‘makta’ beyti yerine iki ‘hüsn-i matla’ beytinin bestelendiği görülmektedir. Dört tef’ileden oluşan bir mısra dört adet aksak semâi usûlüne paylaştırılmıştır. Eserde birinci mısradaki tef’ileler; ilk aksak semâi usûlünde “Mefâîlün/Vücûdun maz”, ikinci aksak semâi usûlünde “Mefâîlün/har-ı tamm-ı”, üçüncü aksak semâi usûlünde “Mefâîlün/Hüdâ’dır yâ”, dördüncü aksak semâi usûlünde ise “Mefâîlün/resûlâllâh” şeklinde yerleştirilmiştir.

“Belî efendim, benim tek hayâlîm, a sultânım, rehnümây-ı şâh-ı ekme’im, kıl şefâat bendene” ifâdelerinden oluşan ve vezne uymayan sözlü terennüm kısmı, ilk iki mısradan ve son iki mısradan sonra yedi adet aksak semâi usûlüne paylaştırılarak yerleştirilmiştir.

3.6. Lenk Fahte Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Lenk Fahte usûlünde “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 1 adet eser bulunmaktadır:

3.6.1. Çargâh Nakış II. Beste / Bülbül Ki Âşiyân-ı Kadîmi Koyup Gelir

The image displays a musical score for the Çargâh Nakış II. Beste, titled "Bülbül Ki Âşiyân-ı Kadîmi Koyup Gelir". The score is presented in two systems, each with a vocal line and a rhythmic line.

System 1:

- Vocal Line:** The melody is written on a staff with a treble clef and a key signature of one flat. The lyrics are: "BÜLBÜL Kİ ÂŞİYÂN-I KADİMİ KOYUP GELİR".
- Rhythmic Line:** The rhythm is indicated by a series of vertical lines and dots, corresponding to the vocal notes. The rhythmic notation is: "DUM DUM DUM DUM DUM DUM DUM DUM DUM DUM".

System 2:

- Vocal Line:** The melody continues with the lyrics: "BÜLBÜL Kİ ÂŞİYÂN-I KADİMİ KOYUP GELİR".
- Rhythmic Line:** The rhythmic notation continues: "DUM DUM DUM DUM DUM DUM DUM DUM DUM DUM".

The score is written in a traditional notation style, with a focus on the rhythmic structure of the piece. The lyrics are written in Turkish, and the musical notation is in a staff with a treble clef and a key signature of one flat.

The image shows a musical score for a piece titled "Çârgâh Nakış II. Beste / Bülbül Ki Âşiyân-ı Kadîmi Koyup Gelir". The score is written in staff notation with lyrics in Turkish. The lyrics are: "BÜLBÜL Kİ ÂŞİYÂN-ı KADİMI KOYUP GELİR / GÜLDEN MEĞERKİ BÛY-ı MAHABBET DUYUP GELİR / TERENNÜM; BELİ ÖMRÜM BELİ DOST, BELİ MİRİM BELİ DOST / TENNENİ TENENEN, SİNEDİ CÂNIM / TERDİLLİ TENENEN, DİLDE NİHÂNIM / SEVMEK SENİ TEK CÜRME İDİ, YOK BAŞKA GÜNÂHİM / GÜLLER GÜLÂB-ı HUBB-i EZEL YÂDINA DİLÂ / ODLARA YAKILIP KAMÛDAN EL YUYUP GELİR". The score is divided into two systems, each with two staves. The first system has two staves, and the second system has two staves. The lyrics are written below the staves.

Şekil 102. “ Çârgâh Nakış II. Beste / Bülbül Ki Âşiyân-ı Kadîmi Koyup Gelir” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-102)

Bülbül ki âşiyân-ı kadîmi koyup gelir
 Gülden meğerki bûy-ı mahabbet duyup gelir
Terennüm; Beli ömrüm beli dost, beli mîrim beli dost
Tennenni tenenen, sinede cânım
Terdilli tenenen, dilde nihânım
Sevmek seni tek cürm idi, yok başka günâhım
 Güller gülâb-ı hubb-i ezel yâdına dilâ
 Odlara yakılıp kamûdan el yuyup gelir

Beste: Cinuçen Tanrıkorur

Vezni: Mefʿûlü / Fâilâtü / Mefâîlü / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi beyit, Gazel

N. Türü: İlâhi

Formu: Nakış Beste

Usûlü: Lenk Fahte

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısra iki adet lenk fahte usûlüne paylaştırılmıştır. Eserde birinci mısrada tef'ileler; ilk lenk fahte usulünde “Mef'ûlü Fâilâ/Bülbül ki âşiyâ”, ikinci lenk fahte usulünde “tü Mefâilü Fâilün/n-ı kadîmi koyup gelir” şeklinde yerleştirilmiştir.

Terennümün ilk kısmı olan “*beli ömrüm beli dost, beli yârim beli dost*” ifadeleri de üçüncü bir lenk fahte usulüne yerleştirilmiştir.

Ancak terennümün kalan “*tenenni tenenen sinede cânım, terdilli tenenen dilde nihânım, sevmek seni cürm idi yok başka günâhım*” ifâdelerinden oluşan ve vezne uymayan kısmı ise yedi adet sengin semâi usulüne paylaştırılmıştır.

Sonra diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.7. Nim Evsat Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Nim Evsat usûlünde “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 5 adet eser bulunmaktadır:

3.7.1. Acem Kürdî İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân

The image displays a musical score for the piece "Acem Kürdî İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân". It consists of six staves. The top three staves are vocal lines, and the bottom three are instrumental accompaniment. The lyrics are written below the vocal staves. The score is divided into measures, with some measures containing multiple lines of text. The lyrics are: "Nûr ile doldu yine kevn ü mekân", "Geldi hoş lutf ile şehr-i ramazân", "Zeyn olup açıldı ebvâb-ı cinân", and "Geldi hoş lutf ile şehr-i ramazân".

Şekil 103. “Acem Kürdî İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-103)

Nûr ile doldu yine kevn ü mekân
 Geldi hoş lutf ile şehr-i ramazân
 Zeyn olup açıldı ebvâb-ı cinân
 Geldi hoş lutf ile şehr-i ramazân

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Ramazâniyye)

Formu: İlâhi

Usûlü: Nim Evsat

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra yine üç adet Nim Evsat usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Nim Evsat usûlünde “Fâilâtün/Nûr ile dol”, ikinci Nim Evsat usûlünde “ Fâilâtün/du yine kev”, üçüncü Nim Evsat usûlünde “Fâilün/nü mekân” şeklinde yerleştirilmiştir.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.7.2. Acemaşîrân İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân

Şekil 104. “Acemaşîrân İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihi notası için bakınız Ek-104)

Nûr ile doldu yine kevn ü mekân
 Geldi hoş lutf ile şehr-i Ramazân
 Zeyn olup açıldı ebvâb-ı cinân
 Geldi hoş lûtf ile şehr-i ramazân

Beste: Zekâizâde H. Ahmet Irsoy

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Ramazâniyye)

Formu: İlâhi

Usûlü: Nim Evsat

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra yine üç adet Nim Evsat usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Nim Evsat usûlünde “Fâilâtün/Nûr ile dol”, ikinci Nim Evsat usûlünde “Fâilâtün/du yine kev”, üçüncü Nim Evsat usûlünde “Fâilün/nü mekân” şeklinde yerleştirilmiştir.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.7.3. Hicâz Cumhur İlâhi / Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ

The image displays a musical score for the piece "Hicâz Cumhur İlâhi / Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ". The score is written in a staff with a treble clef and a 2/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The score is divided into four measures, each with a box around the lyrics. The lyrics are: "Musahhar emrine hep cümle eşyâ", "Senindir kul senindir hükm efendi", "Elin altındadır dünyâ vü ukbâ", and "Senindir kul senindir hükm efendi". The rhythmic notation is represented by vertical lines and dots above the notes, indicating the timing of each syllable.

Şekil 105. “Hicâz Cumhur İlâhi / Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-105)

Musahhar emrine hep cümle eşyâ
 Senindir kul senindir hükm efendi
 Elin altındadır dünyâ vü ukbâ
 Senindir kul senindir hükm efendi

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Nim Evsat

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra yine üç adet Nim Evsat usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Nim Evsat usûlünde “Mefâîlün/musahhar em”, ikinci Nim Evsat usûlünde “ Mefâîlün/rine hep cüm”, üçüncü Nim Evsat usûlünde “Feûlün/le eşyâ” şeklinde yerleştirilmiştir. Eserde birinci ve üçüncü mısralara “aman aman” terennümleri ilavesiyle de bir adet Nim Evsat usûlü tamamlanmıştır.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.7.4. Hüseyinî İlâhi / Hakdan Özge Nesne Yoktur

The image displays a musical score for the piece "Hüseyinî İlâhi / Hakdan Özge Nesne Yoktur". It consists of six staves of music. The first two staves are vocal lines with lyrics in Turkish. The third staff is a vocal line with lyrics. The fourth and fifth staves are vocal lines with lyrics. The sixth staff is a vocal line with lyrics. The lyrics are: "Hak'dan özge nesne yokdur gayrıdan ümmîdi kes / Aç gözün merdâne bak Allâh bes bâkî heves".

Şekil 106. “Hüseyinî İlâhi / Hakdan Özge Nesne Yoktur” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-106)

Hak'dan özge nesne yokdur gayrıdan ümmîdi kes

Aç gözün merdâne bak Allâh bes bâkî heves

Beste: Hâfız Post

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi beyit, Gazel

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Nim Evsat

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısra yine dört adet Nim Evsat usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Nim Evsat usûlünde “Fâilâtün/Hakdan özge”, ikinci Nim Evsat usûlünde “Fâilâtün/nesne yokdur”, üçüncü Nim Evsat usûlünde “Fâilâtün/gayrıdan üm”, dördüncü Nim Evsat usûlünde ise “Fâilün/mîdi kes” şeklinde yerleştirilmiştir. Ayrıca her mısradan sonra tekrar edilen ve “Yâ Hû, Yâ men Hû, Hû Hû” kelimelerinden oluşan terennüm ise, iki adet Nim Evsat Usûlüne paylaştırılmıştır.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.7.5. Nevrûz İlâhi / Kudûmun Rahmeti Zevk ü Safâdır Yâresûlallâh

The image displays a musical score for the piece "Nevrûz İlâhi / Kudûmun Rahmeti Zevk ü Safâdır Yâresûlallâh". It consists of six staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written in both Turkish and Arabic script below the notes. The first two staves show the main melody, while the last four staves show variations or accompaniment. The lyrics are: "KUDÛMUN RAHMETİ ZEVK Ü SAFÂDIR YÂ RESÛLÂ'LLÂH ZUHÛRUN DERE-Dİ USŞÂKA DEVÂDIR YÂ RESÛLÂ'LLÂH".

Şekil 107. “Nevrûz İlâhi / Kudûmun Rahmeti Zevk ü Safâdır Yâresûlallâh” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-107)

Kudûmün rahmet ü zevk ü safâdır yâ Resûlâ'llâh

Zuhûrun derd-i usşâka devâdır yâ Resûlâ'llâh

Beste: Şeyh Seyid Ef.

Vezni: Mefâilün / Mefâilün / Mefâilün / Mefâilün

N. Biçimi: Nazım birimi beyit, Gazel

N. Türü: İlâhi (Naat)

Formu: İlâhi

Usûlü: Nim Evsat

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısra altı adet Nim Evsat usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Nim Evsat usûlünde “Mefâîlün/Kudûmün rah”, ikinci Nim Evsat usûlünde “ Mefâî/meti zev”, üçüncü Nim Evsat usûlünde “lün/kü”, dördüncü Nim Evsat usûlünde “Mefâîlün/ safâdır yâ”, beşinci Nim Evsat usûlünde “Mefâî/resûlâl”, altıncı Nim Evsat usûlünde ise “lün/lâh” şeklinde yerleştirilmiştir. İkinci mısraya ilave edilen “efendim Allah” terennümleri “Zuhûrun ded-i uşşâka ‘efendim Allah’ fedadır yâ Resûlâllâh” şeklinde yerleştirilmiş ancak dört adet tef'ilenin altı adet nim evsat usûlüne dağılımında bir değişiklik olmamıştır.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.8. Çifte Düyek Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Çifte Düyek usûlünde “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 2 adet eser bulunmaktadır:

3.8.1. Hicâz İlâhi / Buyruğun Tut Rahmân'ın

The image displays a musical score for the piece "Hicâz İlâhi / Buyruğun Tut Rahmân'ın". It consists of four staves of music. The first two staves are in a 2/4 time signature, and the last two are in a 3/4 time signature. Each staff contains rhythmic notation (dots and lines) and lyrics in Turkish. The lyrics are: "DÜM TEFİLE RAH EFENDİM ALLAH ZUHURUN DED-İ UŞŞAKA EFENDİM ALLAH FEDADIR YÂ RESÛLÂLLÂH". The score is presented in a grid format with boxes for each measure, showing the rhythmic pattern and the corresponding lyrics.

Şekil 108. “Hicâz İlâhi / Buyruğun Tut” eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-108)

Buyruğun tut Rahmân'ın
Tevhîde gel tevhîde
Tâzelensin îmânın
Tevhîde gel tevhîde

Beste: Bilinmiyor

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü 4+3

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Çifte Düyek

Usûl-vezin tahlili: 4+3 duraktan oluşan bir mısra bir adet Çifte Düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısra da heceler; ilk Çifte Düyek usûlünde “1,2,3,4/Buyruğun tut, “1,2,3/Rahmân'ın”, ikinci Çifte Düyek usulünde ise “1,2,3,4/Tevhîde gel”,”1,2,3/tevhîde” şeklinde yerleştirilmiştir.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.8.2. Hicâz İlâhi / Buyruğun Tut Rahmân'ın

The image displays a musical score for the piece 'Hicâz İlâhi / Buyruğun Tut Rahmân'ın'. It consists of two systems of notation. Each system has two staves. The first system shows the lyrics 'HİCÂZ' and 'TEVHÎDE GEL' with corresponding musical notes and rests. The second system shows the lyrics 'HİCÂZ' and 'TEVHÎDE GEL' with corresponding musical notes and rests. The notation includes notes, rests, and bar lines.

Şekil 109. “Hicâz İlâhi / Buyruğun Tut Rahmân'ın” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-109)

Buyruğun tut / Rahmân'ın

Tevhîde gel / tevhîde

Tâzelensin / îmânın

Tevhîde gel / tevhîde

Beste: Bilinmiyor

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü 4+3

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Çifte Düyek

Usûl-vezin tahlili: 4+3 duraktan oluşan bir mısra bir adet Çifte Düyek usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki heceler; ilk Çifte Düyek usûlünde “1,2,3,4/Buyruğun tut, “1,2,3/Rahmân’ın”, ikinci Çifte Düyek usûlünde ise “1,2,3,4/Tevhîde gel”, “1,2,3/tevhîde” şeklinde yerleştirilmiştir. Hecelerin usûl darplarına dağılımı; aynı isim, makam ve usûldeki bir önceki eserle benzer şekildedir.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.9. Bektâşi Raksı Evferi Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Bektâşi Raksı Evferi usûlünde “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 1 adet eser bulunmaktadır:

3.9.1. Beyâti Araban İlâhi / Behey Bülbül Nedir feryâd

Şekil 110. “Beyâti Araban İlâhi / Behey Bülbül Nedir feryâd” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-110)

Behey bülbül nedir feryâd
Vâr eyle Hak'dan istimdâd
Hüdâyı yâd et olma yâd
Kul ol kim olasın âzâd

Beste: Doğan Ergin

Vezni: Mefâîün / Mefâîün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Bektâşi Raksı Evferi

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra bir adet Bektâşi Raksı Evferi usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısrada tef'ileler; ilk Bektâşi Raksı Evferi usûlünde “Mefâîlün Mefâîlün/Behey bülbül nedir feryâd” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

Bektâşi Raksı Evferi usûlünün musikimize eserin bestekârı DOĞAN ERGİN tarafından kazandırıldığı bilinmektedir (Cansevdi, 2019, s. 70).

3.10. Durak Formunda Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Durak formunda “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 14 adet eser bulunmaktadır. Durak formunda bestelenen eserlerin notaları bir usûl ile bestelenmedikleri için serbest olarak (ölçüsüz) yazılır ve ses ile (sazsız) icrâ edilirler:

3.10.1. Acemaşîrân Durak / Lutfeyleyip Bir Kez Nazar

The image shows a musical score for the piece "Acemaşîrân Durak / Lutfeyleyip Bir Kez Nazar". The score is written in staff notation with a treble clef and a 2/4 time signature. The lyrics are in Turkish and are written below the notes. The score consists of six lines of music. The lyrics are: "Bir mısra bir adet Bektâşi Raksı Evferi usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısrada tef'ileler; ilk Bektâşi Raksı Evferi usûlünde “Mefâîlün Mefâîlün/Behey bülbül nedir feryâd” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır. Bektâşi Raksı Evferi usûlünün musikimize eserin bestekârı DOĞAN ERGİN tarafından kazandırıldığı bilinmektedir (Cansevdi, 2019, s. 70). 3.10. Durak Formunda Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri Durak formunda “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 14 adet eser bulunmaktadır. Durak formunda bestelenen eserlerin notaları bir usûl ile bestelenmedikleri için serbest olarak (ölçüsüz) yazılır ve ses ile (sazsız) icrâ edilirler: 3.10.1. Acemaşîrân Durak / Lutfeyleyip Bir Kez Nazar".

Şekil 111. “Acemaşîrân Durak / Lutfeyleyip Bir Kez Nazar” isimli esere ait tef’ ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-111)

Lûtf eyleyip bir kez nazar
Eylerse ger sultânımız
Kürsî değil arşdan dahî
Âlî olur ünvânımız

Beste: Zekâi Dede

Vezni: Müstef’ilün / Müstef’ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: Durak

Usûlü: -

Usûl-vezin tahlili: İki tef’ileden oluşan bir mısradaki heceler, formunun “Durak” olması sebebiyle eserde serbest olarak (usûl olmaksızın) uygulanmıştır. Eserin güftesini; beş kıtadan oluşan şiirin, ilk ve son kıtaları oluşturmaktadır.

3.10.2. Beyâtî Durak /Buyruk Senin Fermân Senin

The image displays three staves of musical notation for the piece 'Beyâtî Durak /Buyruk Senin Fermân Senin'. Each staff contains a line of music with lyrics written below it. Underneath the lyrics, there is a line of tashihli notation (tef' notation) indicating the placement of stresses. The notation consists of vertical lines and dots above the syllables, representing the rhythmic structure of the poem.

Şekil 112. “Beyâtî Durak /Buyruk Senin Fermân Senin” isimli esere ait tef’ ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-112)

Buyruk senin fermân senin
 Derd ehline dermân senin
 Müznîblere gufrân senin
 Yâ Rabbenâ yâ Rabbenâ
 Lutf u kerem ihsân senin

Beste: H.Saadettin Arel

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 5 mısra, Muhammes

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: Durak

Usûlü: -

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısradaki heceler, formunun “Durak” olması sebebiyle eserde serbest olarak (usûl olmaksızın) uygulanmıştır. Eserin güftesini; beş kıtadan oluşan şiirin, ilk kıtası oluşturmaktadır.

3.10.3. Dilkeşhâverân Durak / Be Hey Bülbül Nedir Feryâd

Vuslat gibi ni'met m'olur
 Yâ Rab nice şükredelim
 Hizmet gibi devlet m'olur
 Yâ Rab nice şükredelim

Beste: H.Saadettin Arel

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: Durak

Usûlü: -

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısradaki heceler, formunun “Durak” olması sebebiyle eserde serbest olarak (usûl olmaksızın) uygulanmıştır. Eserin güftesini, yedi kıtadan oluşan şiirin; birinci, ikinci, dördüncü ve son kıtaları oluşturmaktadır.

3.10.5. Hisâr Bûselik Durak / Mevlâm Senin Âşıkların

The image shows a musical score for the piece "Hisâr Bûselik Durak / Mevlâm Senin Âşıkların". It consists of three staves of music. The first staff has the lyrics "DURAK" and "Fâ i mî nî". The second staff has "Fâ i mî nî" and "Fâ i mî nî". The third staff has "Fâ i mî nî" and "Fâ i mî nî". The music is written in a staff with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The notes are mostly quarter and eighth notes, with some rests. The lyrics are written in a stylized font below the notes.

Şekil 115. “Hisâr Bûselik Durak / Mevlâm Senin Âşıkların” isimli esere ait tef'ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-115)

Mevlâm senin âşıkların
 Devrân ederler Hû ile
 Yolundaki sâdıkların
 Cevlân ederler Hû ile

Beste: H.Saadettin Arel

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: Durak

Usûlü: -

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısradada heceler, formunun “Durak” olması sebebiyle eserde serbest olarak (usûl olmaksızın) uygulanmıştır. Eserin güftesini, on kıtadan oluşan şiirin; ilk ve son kıtaları oluşturmaktadır.

3.10.6. Hüseyinî Durak / Nefse Uyup Râh-ı Hak'tan Taşra Çıkmak Yol Mudur?

The image shows a musical score for the piece 'Hüseyinî Durak / Nefse Uyup Râh-ı Hak'tan Taşra Çıkmak Yol Mudur?'. It consists of three staves of music. The first staff is a treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 4/4 time signature. The second and third staves are also treble clef. Below the staves, the lyrics are written in Turkish. The lyrics are: 'Mevlâm senin âşıkların / Devrân ederler Hû ile / Yolundaki sâdıkların / Cevlân ederler Hû ile'. The music is a simple melody with a steady rhythm.

Şekil 116. “Hüseyinî Durak / Nefse Uyup Râh-ı Hak'tan Taşra Çıkmak Yol Mudur?” isimli esere ait tef'ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-116)

Nefse uyup râh-ı Hak'tan taşra çıkmak yol mudur
 Kibr ü ucb ile adın dervîş takmak yol mudur
 Matlabın a'lâyiken ednâya akmak yol mudur
 Yâr-ı bâki vâriken ağıyâra bakmak yol mudur

Beste: H.Saadettin Arel

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi

Formu: Durak

Usûlü: -

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısradaki heceler, formunun “Durak” olması sebebiyle eserde serbest olarak (usûl olmaksızın) uygulanmıştır. Eserin güftesini, beş kıtadan oluşan şiirin; ilk kıtası ve son iki mısraı oluşturmaktadır.

3.10.7. Kürdî Durak / Cenâb-ı pâkine Lâyık Amel Yok

Şekil 117. “Kürdî Durak / Cenâb-ı pâkine Lâyık Amel Yok” isimli esere ait tef'ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-117)

Cenâb-ı pâkine lâyük amel yok
Yine âhir kerem Mevlâ senindir
Nesi var kulun eksiklikden artuk
Yine lutf u kerem Mevlâ senindir

Beste: H.Saadettin Arel

Vezni: Mefâilün / Mefâilün / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: Durak

Usûlü: -

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısradaki heceler, formunun “Durak” olması sebebiyle eserde serbest olarak (usûl olmaksızın) uygulanmıştır. Eserin güftesini; beş kıtadan oluşan şiirin, ilk kıtası oluşturmaktadır.

3.10.8. Nişâburek Durak / Sehv İle Olduysa Günâh

Şekil 118. “Nişâburek Durak / Sehv İle Olduysa Günâh” isimli esere ait tef'ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-118)

Sehv ile olduysa günâh
Kuldan nedem senden kerem
Ey lutfu bî-had pâdişâh
Kuldan nedem senden kerem

Beste: H.Saadettin Arel

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: Durak

Usûlü: -

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısradada heceler, formunun “Durak” olması sebebiyle eserde serbest olarak (usûl olmaksızın) uygulanmıştır. Eserin güftesini, beş kıtadan oluşan şiirin; birinci, ikinci, üçüncü ve son kıtaları oluşturmaktadır. Ancak şiirin son kıtasındaki “Yine sen ırgür vahdete” mısrası eserde bulunmamaktadır.

3.10.9. Reng-i Dil Durak / Ey Dertlilerin Durdine Dermân Eden Allâh

The image displays a musical score for the piece "Reng-i Dil Durak / Ey Dertlilerin Durdine Dermân Eden Allâh". It consists of four staves of music. The first staff is the vocal line, followed by three staves of piano accompaniment. The lyrics are written in Turkish and Arabic script below the notes. The music is in a 4/4 time signature and features a mix of eighth and quarter notes.

Şekil 119. “Reng-i Dil Durak / Ey Dertlilerin Durdine Dermân Eden Allâh” isimli esere ait tef'ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-119)

Ey dertlilerin derdine dermân eden Allâh
 Müznib kuluna rahmet ü gufrân eden Allâh
 Âşıklarına vuslatın ihsân eden Allâh
 Kullarına yollarını âsân eden Allâh

Beste: H.Saadettin Arel

Vezni: Mef'ûlü / Mefâîlü / Mefâîlü / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: Durak

Usûlü: -

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısradaki heceler, formunun “Durak” olması sebebiyle eserde serbest olarak (usûl olmaksızın) uygulanmıştır. Eserin güftesini, üç kıtadan oluşan şiirin ilk kıtası oluşturmaktadır.

3.10.10. Sabâ Durak / Sevdây-ı Sivâdan Geç Gel Hû Diyelim Yâ Hû

Şekil 120. “Sabâ Durak / Sevdây-ı Sivâdan Geç Gel Hû Diyelim Yâ Hû” isimli esere ait tef'ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-120)

Sevdâ-yı sivâdan geç
 Gel Hû diyelim yâ Hû
 Bir meşreb-i sâfi iç
 Gel Hû diyelim yâ Hû

Beste: H.Saadettin Arel

Vezni: Mef'ûlü / Mefâîlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: Durak

Usûlü: -

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısradada heceler, formunun “Durak” olması sebebiyle eserde serbest olarak (usûl olmaksızın) uygulanmıştır. Eserin güftesini, beş kıtadan oluşan şiirin birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci kıtaları oluşturmaktadır. Trt arşivinde iki nota nüshası bulunan eserin –her iki nüshada da aynı olmak üzere- güftesinde tekrar edilen “Gel Hû diyelim yâ Hû” mısrasının “Gel Hû diyelim Hû” şeklinde yazılmış olmasının sehven olduğunu düşünmekteyiz. Yukarıda “yâ” nidâsının yerinin bu notalara tekâbül ettiğini tahmin ederek tırnak içinde ekledik.

3.10.11. Sultâni-Irak Durak / Olmayıcak Senden Atâ

Şekil 121. “Sultâni-Irak Durak / Olmayıcak Senden Atâ” isimli esere ait tef'ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-121)

Olmayıcak senden atâ
Kul neylesin yâ Rabbenâ
Dâ'im işi sehv ü hatâ
Kul neylesin yâ Rabbenâ

Beste: H.Saadettin Arel

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: Durak

Usûlü: -

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısradaki heceler, formunun “Durak” olması sebebiyle eserde serbest olarak (usûl olmaksızın) uygulanmıştır. Eserin güftesini, altı kıtadan oluşan şiirin; birinci, ikinci ve üçüncü kıtaları oluşturmaktadır.

3.10.12. Şedarabân Durak / Be Hey Bülbül Nedir Feryâd

Şekil 122. “Şedarabân Durak / Be Hey Bülbül Nedir Feryâd” isimli esere ait tef'ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-122)

Behey bülbül nedir feryâd
 Var eyle Hak'dan istimdâd
 Hudâyı yâd et olma yâd
 Kul ol kim olasın âzâd

Beste: Suphi Ezgi

Vezni: Mefâilün / Mefâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi

Formu: Durak

Usûlü: -

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısradaki heceler, formunun “Durak” olması sebebiyle eserde serbest olarak (usûl olmaksızın) uygulanmıştır. Eserin güftesini; beş kıtadan oluşan şiirin, ilk kıtası oluşturmaktadır.

3.10.13. Şevkefzâ Durak / Tıynet-i Âdemde Olmasa Eğer Sevdây-ı Hak

Şekil 123. “Şevkefzâ Durak / Tıynet-i Âdemde Olmasa Eğer Sevdây-ı Hak” isimli esere ait tef'ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-123)

Tıynet-i Âdemde konmasa eğer sevdâ-yı aşk
 Cenneti bir dâneye satmazdı ol dâna-yı aşk
 Kenz-i mahfiden zuhûra geldi eşya lâ-cerem
 Bâd-ı Hubb ile temevvüc etdi çün deryâ-yı aşk

Beste: H.Saadettin Arel

Vezi: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi beyit, Gazel

N. Türü: İlâhi

Formu: Durak

Usûlü: -

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısradada heceler, formunun “Durak” olması sebebiyle eserde serbest olarak (usûl olmaksızın) uygulanmıştır. Eserin güftesini, yedi beyitten oluşan şiirin; birinci ve ikinci beyitleri oluşturmaktadır.

3.10.14. Şîvenümâ Durak / Hüdâyâ Cümle-i Âlem

Şekil 124. “Şîvenümâ Durak / Hüdâyâ Cümle-i Âlem” isimli esere ait tef'ile hecelerinin yerleşimi (Tashihli notası için bakınız Ek-124)

Hüdâyâ cümle-i âlem
Sana âşık seni özler
Melek cinn ü benî-Âdem
Sana âşık seni özler

Beste: H.Saadettin Arel

Vezni: Mefâilün / Mefâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: Durak

Usûlü: -

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısradada heceler, formunun “Durak” olması sebebiyle eserde serbest olarak (usûl olmaksızın) uygulanmıştır. Eserin güftesini; on üç kıtadan oluşan şiirin, ilk ve üçüncü kıtası oluşturmaktadır.

3.11. Evsat Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Evsat usûlünde “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 12 adet eser bulunmaktadır:

3.11.1. Acem Kürdî İlâhi / Ey Gönül Şol Şâh-ı Âlî-şânı Gör

The image displays two staves of musical notation for the poem 'Ey Gönül Şol Şâh-ı Âlî-şânı Gör'. Below each staff, the syllables are analyzed and presented in boxes. The first staff shows the first line of the poem, and the second staff shows the second line. Each syllable box contains the syllable in Turkish and its corresponding vowel sign in Arabic script.

Şekil 125. “Acem Kürdî İlâhi / Ey Gönül Şol Şâh-ı Âlî-şânı Gör” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-125)

Ey gönül şol şâh-ı âlî-şânı gör
Nûr-i pâk-i Hazret-i Rahmân'ı gör
Zerrede Hurşîd-i âlem-tâba bak
Katrede şol bahr-i bi-pâyânı gör

Beste: Mustafa Düzgünman

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi beyit, Gazel

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Evsat

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra yine bir adet Evsat usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Evsat usûlünde “Fâilâtün Fâilâtün Fâilün/Ey gönül şol şâh-ı âlî-şânı gör” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.11.2. Acem Tevşih / Kudûmun Rahmeti Zevk u Safâdır Yâ Resûlâllâh

The image displays four staves of musical notation for the piece "Acem Tevşih / Kudûmun Rahmeti Zevk u Safâdır Yâ Resûlâllâh". Each staff contains a line of music with lyrics written below it. The lyrics are: "TEVŞİH TEVŞİH / KUDÛM TEVŞİH / KUDÛM TEVŞİH / TEVŞİH TEVŞİH / KUDÛM TEVŞİH / KUDÛM TEVŞİH". The notation includes various rhythmic markings and symbols, such as "Ma", "i", and "Ma", which are used to indicate the meter and rhythm of the piece. The music is written in a staff with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat).

Şekil 126. “Acem Tevşih / Kudûmun Rahmeti Zevk u Safâdır Yâ Resûlâllâh” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-126)

Kudûmun rahmet ü zevk ü safâdır yâ Resûlâllâh
 Zuhûrun derd-i usşâka devâdır yâ Resûlâllâh
 Nebî idin dahi Âdem dururken mâ' vü tîn içre
 İmâm-ı enbiyâ olsan revâdır yâ Resûlâllâh

Beste: Hâfız Post

Vezni: Mefâîün / Mefâîün / Mefâîün / Mefâîün

N. Biçimi: Nazım birimi beyit, Gazel

N. Türü: İlâhi (Naat)

Formu: İlâhi

Usûlü: Evsat

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısra iki adet Evsat usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Evsat usûlünde “Mefâîlün Mefâîlün/Kudûmun rahmet ü zevk ü”, ikinci Evsat usûlünde ise “Mefâîlün Mefâîlün/safâdır yâ resûlâllâh” şeklinde yerleştirilmiştir. Ayrıca her bir tef'ilenin; bir 13 zamanlık dilimde tamamlandığı görülmektedir.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.11.3. Çârgâh Tevşîh / İki Cihân Sultânının Doğduğu Ay Geldi Yine

The image shows a musical score for the song "Çârgâh Tevşîh / İki Cihân Sultânının Doğduğu Ay Geldi Yine". It consists of four staves of music. The first two staves are in a simplified notation style, while the last two are in a more complex staff notation. Below the staves, there is a rhythmic notation (usul-vezin) consisting of a series of vertical lines and dots, indicating the timing of the notes.

Şekil 127. “Çârgâh Tevşîh / İki Cihân Sultânının Doğduğu Ay Geldi Yine” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-127)

İki cihân sultânının
Doğduğu ay geldi yine
İlm ü ma'ârif kânının
Doğduğu ay geldi yine

Beste: Muallim İsmâil Hakkı Bey

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Mevlid)

Formu: İlâhi

Usûlü: Evsat

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra iki adet Evsat usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'iler; ilk Evsat usûlünde “Müstef'ilün

Müstef'îlün/İki Cihân sultânının”, ikinci Evsat usûlünde ise “Müstef'îlün Müstef'îlün/doğduğu ay geldi yine” şeklinde yerleştirilmiştir. Ayrıca her bir tef'ilenin; bir 13 zamanlık dilimde tamamlandığı görülmektedir.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.11.4. Dügâh İlâhi / Erişdi Hicrânın Demi

Şekil 128. “Dügâh İlâhi / Erişdi Hicrânın Demi” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-128)

Erişdi hicrânın demi
 Ey mâh-1 gufrân elvedâ'
 Ağlatmasın mı âdemi
 Ey mâh-1 gufrân elveda'

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Ramazâniyye)

Formu: İlâhi

Usûlü: Evsat

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra yine bir adet Evsat usûlüne uygulanmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Evsat usûlünde “Müstef'îlün Müstef'îlün/Erişdi hicrânın demi” şeklinde yerleştirilmiştir. Ayrıca her bir tef'ilenin; bir 13 zamanlık dilimde tamamlandığı görülmektedir.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.11.5. Dügâh Tevşih / Sadr-ı Cemi Mürselin

The image shows a musical score for 'Dügâh Tevşih / Sadr-ı Cemi Mürselin'. It consists of two staves. The top staff is in 7/8 time and the bottom staff is in 4/4 time. The lyrics are written below the notes. The score is divided into measures, with some measures containing multiple lines of text. The lyrics are: 'SENİN YÂ RE/SÛLÂ'LLÂH RAHMETEN Lİ'L-ÂLEMİN SENİN YÂ RE/SÛLÂ'LLÂH'. The rhythmic notation is indicated by numbers below the notes.

Şekil 129. “Dügâh Tevşih / Sadr-ı Cemi Mürselin” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-129)

Sadr-ı cemî' / mürselîn
Sensin yâ Re/sûlâ'llâh
Rahmeten li'l-âlemîn
Sensin yâ Re/sûlâ'llâh

Beste: Hâlid Bey

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü 4+3

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Naat)

Formu: İlâhi

Usûlü: Evsat

Usûl-vezin tahlili: 4+3 duraktan oluşan bir mısra bir adet Evsat usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki heceler; ilk Evsat usûlünde “1,2,3,4+1,2,3/Sadr-ı cemi mürselîn” şeklinde yerleştirilmiştir. Bazı mısralarda 3+4 durak olmakla birlikte, her bir durağın; bir 13 zamanlık dilimde tamamlandığı görülmektedir.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.11.6. Eviç İlâhi / Ol Ey Hüdâyî Subh u Şâm

The image shows a musical score for the piece 'Eviç İlâhi / Ol Ey Hüdâyî Subh u Şâm'. It consists of two staves of music. The top staff is in G major and 2/4 time, with a key signature of one sharp (F#). The bottom staff is in the same key and time. The lyrics are written below the notes. The score is divided into measures, with some measures containing multiple lines of lyrics. The lyrics are: 'Ol ey Hüdâyî subh u şâm / Zikr-i Hüdâ'da ber-devâm / Gitdi meded şehri-sıyâm / Ey mâh-ı gufrân elveda'.

Şekil 130. “Eviç İlâhi / Ol Ey Hüdâyî Subh u Şâm” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-130)

Ol ey Hüdâyî subh u şâm
Zikr-i Hüdâ'da ber-devâm
Gitdi meded şehri-sıyâm
Ey mâh-ı gufrân elveda'

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Ramazâniyye)

Formu: İlâhi

Usûlü: Evsat

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra bir adet Evsat usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Evsat usûlünde “Müstef'îlün Müstef'îlün/Ol ey Hüdâyî subh u şâm” şeklinde yerleştirilmiştir. Ayrıca her bir tef'ilenin; bir 13 zamanlık dilimde tamamlandığı görülmektedir.

Bu eserin güftesinin ilk kıt'ası “Erişdi hicrânın demi, Ey mâh-ı gufrân elveda” şeklindedir. Ancak son kıt'a bestelenmiştir.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.11.7. Hicaz Hümâyûn İlâhi / Aşk-ı Mâşûku Edelden İhtiyâr

The image displays a musical score for the piece "Hicaz Hümâyûn İlâhi / Aşk-ı Mâşûku Edelden İhtiyâr". It consists of four staves of music. The first two staves are in a simplified notation style, while the last two are in a more detailed notation style. The lyrics are written below the notes. The score is divided into four measures, each with a corresponding box containing the lyrics and musical notation.

Şekil 131. “Hicaz Hümâyûn İlâhi / Aşk-ı Mâşûku Edelden İhtiyâr” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-131)

Aşk-ı mâşûku edelden ihtiyâr
 Aşk ile hoş zindedir şeydâ gönül
 Yerde gökde eylemez oldu karâr
 Bir kapıya bendedir şeydâ gönül

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Evsat

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra iki adet Evsat usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Evsat usûlünde “Fâilâtün Fâilâ/Aşk-ı mâşûku edel”, ikinci Evsat usûlünde “tün Fâilün/den ihtiyâr” şeklinde yerleştirilmiştir. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.11.8. Hicâz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık N'ola

Şekil 132. “Hicâz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık N'ola” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-132)

Kuldan sana lââyık n'ola
 Âşık seni kanda bula
 Meğer senden ihsân ola
 Yâ Rabbenâ yâ Rabbenâ
 Senden kerem senden atâ

Beste: Hâlid Bey

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 5 mısra, Muhammes

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Evsat

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra bir adet Evsat usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Evsat usûlünde “Müstef'ilün

Müstef'îlün/Kuldan sana lâyük n'ola" şeklinde yerleştirilmiştir. Ayrıca her bir tef'ilenin; bir 13 zamanlık dilimde tamamlandığı görülmektedir.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.11.9. Hüseyinî İlâhi / Elden çıkardık Mâhımız

Şekil 133. “Hüseyinî İlâhi / Elden çıkardık Mâhımız” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-133)

Elden çıkardık mâhımız
Eflâke çıksın âhımız
Rahm eylesin Allâh'ımız
Ey mâh-ı gufrân elvedâ'

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Müstef'îlün / Müstef'îlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Ramazâniyye)

Formu: İlâhi

Usûlü: Evsat

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra bir adet Evsat usûlüne uygulanmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Evsat usûlünde “Müstef'îlün Müstef'îlün/Elden çıkardık mâhımız” şeklinde yerleştirilmiştir. Ayrıca her bir tef'ilenin; bir 13 zamanlık dilimde

tamamlandığı görülmektedir. Bu eserin güftesinin ilk kıt'ası "Erişdi hicrânın demi, Ey mâh-1 gufrân elveda" şeklindedir. Şiirin ikinci kıtası eserde güfte olarak alınmıştır.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.11.10. Müsteâr İlâhi / Her Şeb Terâvih Tâ'ati

The image shows two staves of musical notation for the piece "Müsteâr İlâhi / Her Şeb Terâvih Tâ'ati". The top staff is in 2/4 time and the bottom staff is in 4/4 time. The lyrics are written below the notes, and rhythmic markings (dots and lines) are placed above the notes to indicate the meter. The lyrics are: "Her şeb terâvih tâ'ati / Dîne verirdi zîneti / Müşkil değil mi fırkatı / Ey mâh-1 gufrân elvedâ'".

Şekil 134. "Müsteâr İlâhi / Her Şeb Terâvih Tâ'ati" isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-134)

Her şeb terâvih tâ'ati
Dîne verirdi zîneti
Müşkil değil mi fırkatı
Ey mâh-1 gufrân elvedâ'

Beste: Bilinmiyor

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (ramazâniyye)

Formu: İlâhi

Usûlü: Evsat

Usûl-vezin tahlili: İki tef'ileden oluşan bir mısra bir adet Evsat usûlüne uygulanmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Evsat usûlünde "Müstef'ilün Müstef'ilün/Her şeb terâvih tâ'ati" şeklinde yerleştirilmiştir. Ayrıca her bir tef'ilenin; bir 13 zamanlık dilimde

tamamlandığı görülmektedir. Bu eserin güftesinin ilk kıt'ası “Erişdi hicrânın demi, Ey mâh-ı gufrân elveda” şeklindedir. Eserde üçüncü kıta güfte olarak alınmıştır.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.11.11. Segâh Tevşih / Sadr-ı Cemi' Mürselîn

Şekil 135. “Segâh Tevşih / Sadr-ı Cemi' Mürselîn” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-135)

Sadr-ı cemi' / mürselîn
Sensin yâ Re/sûlâ'llâh
Rahmeten li'l-âlemîn
Sensin yâ Re/sûlâ'llâh

Beste: Hacı Arif Bey

Vezni: 7'li Hece Ölçüsü 4+3

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Naat)

Formu: İlâhi

Usûlü: Evsat

Usûl-vezin tahlili: 4+3 duraktan oluşan bir mısra bir adet Evsat usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki heceler; ilk Evsat usûlünde “1,2,3,4+1,2,3/Sadr-ı cemi mürselîn”, ikinci Evsat usûlünde ise “1,2,3,4+1,2,3/Sensin yâ resûlâ'llâh” şeklinde yerleştirilmiştir. Aynı güftenin daha evvel tahlilini yaptığımız “Dügâh”

makâmında ve yine “Evsat” usûlünde bestelenmiş örneğinde olduğu gibi, güftede bazı mısralarda 3+4 durak olmakla birlikte, her bir durağın; bir 13 zamanlık dilimde tamamlandığı görülmektedir.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.11.12. Uşşâk İlâhi / Nefse Uyup Râh-ı Hak'tan Taşra Çıkmak Yol mudur

The image shows a musical score for the piece 'Uşşâk İlâhi / Nefse Uyup Râh-ı Hak'tan Taşra Çıkmak Yol mudur'. It consists of four staves of music. The first two staves are in a 2/4 time signature, and the last two are in a 3/4 time signature. The lyrics are written below the notes, and there are rhythmic markings (dots and lines) above the notes. The lyrics are: 'Nefse uyup râh-ı Hak'tan taşra çıkmak yol mudur / Kibr ü ucb ile adın dervîş takmak yol mudur / Matlabın a'lâyiken ednâya akmak yol mudur / Yâr-ı bâki vâriken ağıyâra bakmak yol mudur'.

Şekil 136. “Uşşâk İlâhi / Nefse uyup Râh-ı Hak'tan Taşra Çıkmak yol Mudur” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-136)

Nefse uyup râh-ı Hak'tan taşra çıkmak yol mudur

Kibr ü ucb ile adın dervîş takmak yol mudur

Matlabın a'lâyiken ednâya akmak yol mudur

Yâr-ı bâki vâriken ağıyâra bakmak yol mudur

Beste: Hacı Fâik Bey

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Murabbâ

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Evsat

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısra iki adet Evsat usûlüne paylaştırılmıştır. Birinci mısradaki tef'ileler; ilk Evsat usûlünde “Fâilâtün Fâilâtün/Nefse uyup râh-ı Hak'tan”, ikinci Evsat usûlünde ise “Fâilâtün Fâilün/taşra çıkmak yoludur” şeklinde yerleştirilmiştir. Ayrıca her bir tef'ilenin; bir 13 zamanlık dilimde tamamlandığı görülmektedir.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.12. Beste Devri Revânı Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Beste Devri Revânı usûlünde “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 1 adet eser bulunmaktadır:

3.12.1. Sazkâr İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest

The image shows a musical score for the piece 'Sazkâr İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest'. It consists of two staves. The top staff is a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 7/8 time signature. The bottom staff is a bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a 7/8 time signature. The lyrics are written below the bottom staff. The score is divided into four measures, each with a box containing the lyrics for that measure.

Şekil 137. “Sazkâr İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-137)

Açıldı çün bezm-i elest
 Devr eyledi peymânesi
 Andan içenler oldu mest
 Ayılmadı mestânesi

Beste: Nâyî Ali Rızâ Bey

Vezni: Müstef'ilün / Müstef'ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

Âşıkın maksûdu ol mahbûb-i bî-hemtâ imiş
 Himmeti gâyet bülend ü matlabı bâlâ imiş
 Nûr-i pâk-i Hakk'ı Hak ile şuhûd et ey gönül
 Bunda yârin görmeyen yarın dahî a'mâ imiş

Beste: Cinuçen Tanrıkorur

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi beyit, Gazel

N. Türü: İlâhi

Formu: Beste

Usûlü: Devr-i Kebîr

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısra iki adet Devr-i Kebîr usûlüne paylaştırılmıştır. İlk mısradaki heceler; ilk Devr-i Kebîr usûlünde “Fâilâtün Fâilâtün/Âşıkın maksudu ol mah”, ikinci Devr-i Kebîr usûlünde “(tün)Fâilâtün Fâilün/(Mah)bûb-i bî-hemtâ imiş” şeklinde ikinci tef'ilenin “tün” hecesinin tekrarı ile yerleştirilmiştir.

“Gel efendim, dil-pesendim, derde dermân kimdedir

Her tabip bir çâre söyler, merhem ancak sendedir” beytinden oluşan (Dîvân-ı İlâhiyât'ta bulunmayan) sözlü terennüm, vezne uymakla birlikte birinci ve ikinci mısralardan sonra tekrar edilmiştir.

“Nûr-i pâk-i Hakk'ı Hak ile şuhûd et ey gönül” şeklindeki üçüncü mısra, “beste”nin “miyân” kısmını oluşturmaktadır.

Beş beyitten oluşan şiirin birinci ve üçüncü beyitleri eserde güfte olarak alınmıştır. Yani gazelin matla' ve hüsn-i matla' beyitleri bestelenmiştir ki bu durum beste formunun genel özelliklerindedir.

3.13.2. Çârgâh Tevşih / Kudûmün Rahmeti Zevk ü Safâdır Yâ Resûlâllâh

The image shows a musical score for a piece titled "Çârgâh Tevşih / Kudûmün Rahmeti Zevk ü Safâdır Yâ Resûlâllâh". The score is written in staff notation with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are in Turkish and are written below the notes. The score is divided into four systems, each with a treble clef and a key signature of one flat. The lyrics are: "Kudûmün rahmet ü zevk ü safâdır yâ Resûlallâh / Zuhûrun derd-i usşâka devâdır yâ Resûlallâh / Hüdâyî'ye şefâ'at kıl eğer zâhir eğer bâtın / Kapuna intisâb etmiş gedâdır yâ Resûlallâh".

Şekil 139. “Çârgâh Tevşih / Kudûmün Rahmeti Zevk ü Safâdır Yâ Resûlâllâh” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-139)

Kudûmün rahmet ü zevk ü safâdır yâ Resûlallâh
Zuhûrun derd-i usşâka devâdır yâ Resûlallâh
Hüdâyî'ye şefâ'at kıl eğer zâhir eğer bâtın
Kapuna intisâb etmiş gedâdır yâ Resûlallâh

Beste: Azîz Mahmûd Hüdâyî

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün

N. Biçimi: Nazım birimi beyit, Gazel

N. Türü: İlâhi (Naat)

Formu: Tevşih

Usûlü: Devr-i Kebîr

Usûl-vezin tahlili: *Bu eser; Azîz Mahmûd Hüdâyî'nin kendi bestelediği eserdir.* Dört tef'ileden oluşan bir mısra iki adet Devr-i Kebîr usûlüne paylaştırılmıştır. İlk mısrada heceler; ilk Devr-i Kebîr usûlünde “Mefâîlün(lün) Mefâîlün/Kudûmün rah(rah)meti

zevkü”, ikinci Devr-i Kebîr usûlünde “Mefâîlün(lün) Mefâîlün/safâdır yâ(yâ) resûlallâh” şeklinde ikinci tef’ilenin “lün” hecesinin tekrarı ile yerleştirilmiştir. Beş beyitten oluşan gazel birinci(matla’) ve beşinci(makta’) beyitleri eserde güfte olarak alınmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.13.3. Mâhur İlâhi / Aç Gözün Gafletten Uyan

Şekil 140. “Mâhur İlâhi / Aç Gözün Gafletten Uyan” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-140)

Aç gözün gafletten uyan/
İbâdet eyle her zamân/
Receb şa'bân ü ramazân/
Mübârek aylardır gelen/

Beste: Cüneyd Kosal

Vezni: 8’li Hece Ölçüsü (Duraksız)

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Rubâî

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Devr-i Kebîr

Usûl-vezin tahlili: 8'er heceden oluşan iki mısra iki adet Devr-i Kebîr usûlüne paylaştırılmıştır.

İlk iki mısradaki heceler; ilk Devr-i Kebîr usûlünde "1,2,3,4,5,6,7,8 ve 1,2,3,4,5 /Aç gözün gafletten uyan İbâdet eyle", ikinci mısranın kalan üç hecesi ise bir tekrar ile ikinci Devr-i Kebîr usûlünde "6,7,8,(6,7,8)/her zaman (her zaman)" şeklinde yerleştirilmiştir. Güftede "Şu haram lokmayı yeme" diye başlayan ikinci kıta Dîvân-ı İlâhiyât'ta bulunmamaktadır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.14. Muhammes Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Muhammes usûlünde “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 2 adet eser bulunmaktadır:

3.14.1. Irak İlâhi / Mevlâm Senin âşıkların

Şekil 141. “Irak İlâhi / Mevlâm Senin âşıkların” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashiqli notası için bakınız Ek-141)

Mevlâm senin âşıkların/
Devrân ederler Hû ile/
Yolundaki sâdıkların/
Cevlân ederler Hû ile/

Beste: Hammâmîzâde İsmâil Dede Ef.

Vezni: 8’li Hece Ölçüsü (Duraksız)

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Muhammes

Usûl-vezin tahlili: Sekiz (duraksız) heceden oluşan bir mısra yine bir adet Muhammes usûlüne mısra sonunda “*îmânım*” terennümü ilâvesi ile paylaştırılmıştır. İlk mısrada heceler; ilk Muhammes usûlünde “1,2,3,4,5,6,7,8 / Mevlâm senin âşıkların” şeklinde yerleştirilmiştir. On kıtadan oluşan şiirin ilk ve son kıtaları eserde güfte olarak alınmıştır.

Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.14.2. Nikriz İlâhi / Âşıklar Sâdıklar İştmiş Olun

Şekil 142. “Nikriz İlâhi / Âşıklar Sâdıklar İştmiş Olun” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-142)

Âşıklar sâdıklar / işitmiş olun
 Hak'tan geldim yine / Hakk'a giderim
 Mevlâsından gayrı / kimi var kulun
 Hak'tan geldim yine / Hakk'a giderim

Beste: Zekâizâde H.Ahmed Irsoy

Vezni: 11’li Hece Ölçüsü (6+5)

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Koşma

N. Türü: İlâhi

Formu: İlâhi

Usûlü: Muhammes

Usûl-vezin tahlili: Altı artı beş duraktan oluşan bir mısra yine bir adet Muhammes usûlüne paylaştırılmıştır. İlk mısradaki heceler; ilk Muhammes usûlünde “1,2,3,4,5,6+1,2,3,4,5 / Âşıklar sâdıklar işitmiş olun” şeklinde yerleştirilmiştir. Beş kıtadan oluşan şiirin ilk ve ikinci kıtaları eserde güfte olarak alınmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.15. Darbeyn Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Darbeyn usûlünde “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 1 adet eser bulunmaktadır:

3.15.1. Kürdî İlâhî / Ey Bu Gönüm Şehrini Bin Lûtf İle Âbâd Eden

The image displays a musical score for the piece "Kürdî İlâhî / Ey Bu Gönüm Şehrini Bin Lûtf İle Âbâd Eden". The score is presented in a multi-staff format, with each staff containing a rhythmic analysis (usul-vezin) and a corresponding musical notation. The rhythmic analysis is shown as a sequence of notes and rests, with some notes enclosed in boxes. The musical notation is written on a grand staff (treble and bass clefs) and includes a key signature of one flat (B-flat) and a time signature of 2/4. The score is divided into several measures, with the rhythmic analysis and musical notation aligned vertically. The text "Kürdî İlâhî" and "Ey Bu Gönüm Şehrini Bin Lûtf İle Âbâd Eden" is written below the musical notation. The score is a detailed representation of the piece's structure and rhythm.

Şekil 143. “Kürdî İlâhî / Ey Bu Gönüm Şehrini Bin Lûtf İle Âbâd Eden” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-143)

Ey bu gönlüm şehri bin lûtf ile âbâd eden
 On sekiz bin âlemi bir emr ile îcâd eden
 Zât-ı bî-çûn'un mekânlardan münezzehdir senin
 Pes seni ya kande bulsun ağlayıp feryâd eden

Beste: Nâyî Şeyh Ali Rızâ Ef.

Vezni: Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

N. Biçimi: Nazım birimi beyit, Gazel

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Darbeyn

Usûl-vezin tahlili: Dört tef'ileden oluşan bir mısra bir adet Darbeyn (7/4 + 7/4 + 6/4 +4/4) usûlüne paylaştırılmıştır. Bu usûl; iki adet Sengin Devr-i Hindî, bir adet Yürük Semâi ve bir adet de Sofyan usûlünden oluşmaktadır. Hatalı yazıldığını tespit ettiğimiz referans alınan nota nüshasındaki eksiklikler, tashih edilerek yeniden yazılmıştır.

Birinci mısra da tef'ileler; ilk Sengin Devr-i Hindî usûlünde “Fâilâtün/Ey bu gönlüm”, ikinci Sengin Devr-i Hindî usulünde “Fâilâtün/shehrini bin”, üçüncü sıradaki Yürük Semâi usulünde “Fâilâtün Fâ/lûtf ile âbâd” ve dördüncü sıradaki Sofyan usulünde ise “ilün/eden” şeklinde yerleştirilmiştir. Beş adet beyitten oluşan şiirin ilk iki beyti, eserde güfte olarak alınmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.16. Hafif Usûlünde Bestelenmiş Eserlerin Tahlilleri

Hafif usûlünde “Dîvân-ı İlâhiyât” tan bestelenmiş 2 adet eser bulunmaktadır:

3.16.1. Hicaz Hümâyûn İlâhi / Cenâb-ı Pâkine Lâyık Amel Yok

Şekil 144. “Hicaz Hümâyûn İlâhi / Cenâb-ı Pâkine Lâyık Amel Yok” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası bakınız Ek-144)

Cenâb-ı pâkine lâyıık amel yok
Yine âhir kerem Mevlâ senindir
Nesi var kulun eksiklikden artuk
Yine lutf u kerem Mevlâ senindir

Beste: Zekâi Dede

Vezni: Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün

N. Biçimi: Nazım birimi 4'lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Hafif

Usûl-vezin tahlili: Üç tef'ileden oluşan bir mısra bir adet Hafif usûlüne paylaştırılmıştır. İlk mısrada heceler; ilk Muhammes usûlünde “Mefâîlün Mefâîlün Feûlün/Cenâbı pâkine lâyıık amel yok” şeklinde yerleştirilmiştir. Beş kıtadan oluşan şiirin ilk kıtası eserde güfte olarak alınmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

3.16.2. Sabâ İlâhi / Olmayıcak Senden ‘Atâ

The image shows a musical score for the piece 'Sabâ İlâhi / Olmayıcak Senden ‘Atâ'. It consists of two staves of music. The first staff is a treble clef with a key signature of one flat (B-flat). The second staff is a bass clef with a key signature of one flat. The lyrics are written below the staves, corresponding to the notes. The lyrics are: 'Olmayıcak senden ‘atâ / Kul neylesin yâ rabbenâ / Dâim işi sehv ü hatâ / Kul n’eylesin yâ rabbenâ'.

Şekil 145. “Sabâ İlâhi / Olmayıcak Senden ‘Atâ” isimli eserin usûl-vezin tahlili (Tashihli notası için bakınız Ek-145)

Olmayıcak senden ‘atâ
Kul neylesin yâ rabbenâ
Dâim işi sehv ü hatâ
Kul n’eylesin yâ rabbenâ

Beste: Zekâi Dede

Vezni: Müstef’ilün / Müstef’ilün

N. Biçimi: Nazım birimi 4’lük, Koşma

N. Türü: İlâhi (Münâcât)

Formu: İlâhi

Usûlü: Hafif

Usûl-vezin tahlili: İki tef’ileden oluşan bir mısra bir adet Hafif usûlüne paylaştırılmıştır. İlk mısradaki heceler; ilk Muhammes usûlünde “Müstef’ilün Müstef’ilün/Olmayıcak senden ‘atâ” şeklinde yerleştirilmiştir. Yedi kıtadan oluşan şiirin ilk ve son kıtaları eserde güfte olarak alınmıştır. Diğer mısralar, eserin devamında aynı şekilde uygulanmıştır.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Sonuç

Cumhurbaşkanlığı korosu nota arşivinde bulunan, Aziz Mahmûd Hüdâyî'nin Dîvân-ı İlâhiyât'ından seçilerek bestelenen 145 adet eser incelenmiş ve şu sonuçlara varılmıştır:

Çalışmamızın örnekleminden hareketle; Sözlü Türk mûsikîsi'nin diğer formlarında olduğu gibi Tekke Mûsikîsi'ne ait formların (ilâhi, tevşih, durak vb.) bestelenme aşamalarında form/makam/usûl seçimi, güftenin muhtevâ ve vezin hususiyetleri bestekârların dayanak noktalarıdır.

Tahlillerini yaptığımız şiirlerin her bir bestekârının, eserlerini vücûda getirirken, güftenin vezni ile bestenin usûlü arasındaki ilişkiyi bütün detayları ile ele alıp uygulamışlardır.

Sözleri Hüdâyî'ye ait birçok eserin, vefâtından günümüze yüzyıllar geçmesine rağmen unutulmaması ve hâlen icrâ ediliyor olmasında; bestekârların “vezin-usûl uyuşumu” olarak nitelendirilen, dîvân şiirinde arûzun ve daha çok halk/tekke şiirinde arûzla birlikte hece vezninin yapı taşı olan her bir heceyi (uzun-kısa) usûlün yapı taşı olan darplara (güçlü-hafif) makamın nağmeleriyle birlikte ustalıkla yerleştirmişlerdir.

Bestekârların vezni usûle yerleştirme konusunda tercih ettikleri vezin ve usûller yanı sıra eser adetleri şu şekildedir:

- Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün arûz kalıbı ile yazılan 1 eser,
2 zamanlı olan “Nim Sofyan” usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.
- 5'li, 7'li, 8'li ve 11'li hece ölçüleri ve
  - Müstef'îlün / Müstef'îlün
  - Müstef'îlün / Müstef'îlün üstef'îlün / Müstef'îlün / Müstef'îlün
  - Mef'ûlü / Mefâîlün
  - Mefâîlün / Mefâîlün
  - Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün
  - Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün arûz kalıpları ile yazılmış 40 eser, 4 zamanlı olan “Sofyan” usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

● Müstef'îlün / Müstef'îlün arûz kalıbı ile yazılmış 1 eser, 6 zamanlı olan Yürük Semâi usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

● 5'li, 7'li, 8'li, 11'li hece ölçüleri ve

-Müstef'îlün / Müstef'îlün

-Mefâîlün / Mefâîlün

-Mef'ûlü / Mefâîlün

-Mefâîlün / Mefâîlün

-Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün

-Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

-Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

-Mef'ûlü / Mefâîlü / Mefâîlü / Feûlün

-Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün arûz kalıpları ile yazılmış 57 eser, 8 zamanlı olan “Düyek / Ağır Düyek” usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

● Mefâîlün / Mefâîlün arûz kalıbı ile yazılmış 1 eser, 9 zamanlı olan “Raks Aksağı” usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

● Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün arûz kalıbı ile yazılmış 1 eser, 10 zamanlı olan “Aksak Semâi” usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

● Mef'ûlü / Fâilâtü / Mefâîlü / Fâilün arûz kalıbı ile yazılmış 1 eser, 10 zamanlı olan “Lenk Fahte” usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

● Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

-Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

-Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün

-Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün arûz kalıpları ile yazılmış 5 eser, 13 zamanlı olan “Nim Evsat” usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

● 7'li Hece Ölçüsü ile yazılmış 2 eser, 16 zamanlı olan “Çifte Düyek” usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

- Mefâîün / Mefâîün arûz kalıbı ile yazılmış 1 eser, 16 zamanlı olan “Bektâşi Raksı Evferi” usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

- Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün arûz kalıbı ile yazılmış 1 eser, 24 zamanlı olan “Darbeyn” usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

- Müstefîlün / Müstefîlün

- Mef’ûlü / Mefâîlün

- Mefâîlün / Mefâîlün

- Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün

- Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

- Mef’ûlü / Mefâîlü / Mefâîlü / Feûlün arûz kalıpları ile yazılmış 14 eser, Durak formunda usûl olmaksızın bestelenmiştir.

- 7’li Hece Ölçüsü ve

- Müstefîlün / Müstefîlün

- Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

- Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

- Mefâîün / Mefâîün / Mefâîün / Mefâîün

- Müstefîlün / Müstefîlün arûz kalıpları ile yazılmış 12 eser, 26 zamanlı olan “Evsat” usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

- Müstefîlün / Müstefîlün arûz kalıbı ile yazılmış 1 eser, 26 zamanlı olan “Beste Devr-i Revânî” usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

- 8’li Hece Ölçüsü ve

- Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilâtün / Fâilün

- Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün / Mefâîlün arûz kalıpları ile yazılmış 3 eser, 28 zamanlı olan “Devr-i Kebîr” usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

- 8’li ve 11’li hece vezinleri ile yazılmış 2 eser, 32 zamanlı olan “Muhammes” usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

● Mefâîlün / Mefâîlün / Feûlün

-Müstef'îlün / Müstef'îlün arûz kalıpları ile yazılmış 2 eser, 32 zamanlı olan ‘‘Hafif’’ usûlüne uygulanarak bestelenmiştir.

Usûlü ve vezni aynı olan eserlerin vezne bağılı hece dağılımlarının büyük ölçüde aynı olduğu tespit edilmiştir.

Eserlerde vezne bağılı hecelerin usûl darplarına dağılımları tek düze seyretmemiş, melodi kaynaklı vurgular nedeniyle farklılıklar da oluşmuştur.

Elden edilen nota nüshalarının şiir-güfte karşılaştırılması yapılırken, güftelerin kelimelerinin Dîvân'da öyle olmadığı halde vezin uyumunu bozmayacak başka kelimeler ile zaman içinde değişmiş / değiştirilmiş olduğu saptanmıştır.

Cumhurbaşkanlığı nota arşivindeki nota nüshalarına göre tahlili yapılan eserlerin ulaşılan form ve adet sonuçları şu şekildedir;

1-İlâhi: 122 adet,

2-Tevşih: 5 adet,

3-Şuûl: 1 adet,

4-Durak: 14 adet,

5-Nakış Ağır Semâi: 1 adet,

6- Nakış Beste: 1 adet,

7-Beste: 1 adettir.

Eserlerin bestekârlarına dair sonuçlar şu şekildedir;

Ahmet Hatipoğlu, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 2 şiir bestelemiştir.

Amir Ateş, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 2 şiir bestelemiştir.

Aslan Hepgür, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 7 şiir bestelemiştir.

Ayhan Altıkuşlar, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.

Aziz Mahmûd Hüdâyî, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.

Bariş Demir’in “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.

Behlül Efendi, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.

Cinuçen Tanrıkorur, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 13 şiir bestelemiştir.

Cüneyd Kosal, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 4 şiir bestelemiştir.

Dellâlzâde İsmâil Efendi, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 2 şiir bestelemiştir.

Doğan Ergin, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.

Dursun Çakmak, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.

Erdinç Çelikkol, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 2 şiir bestelemiştir.

H. Saadettin Arel, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 11 şiir bestelemiştir.

Hacı Arif Bey, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.

Hacı Fâik Bey, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 2 şiir bestelemiştir.

Hacı Nâfiz Bey, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.

Hâfiz Post, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 2 şiir bestelemiştir.

Hakan Alvan, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 7 şiir bestelemiştir.

Hâlid Bey, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 2 şiir bestelemiştir.

Hammâmîzâde İsmail Dede Efendi, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 2 şiir bestelemiştir.

Hasan Şanlıtürk, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 2 şiir bestelemiştir.

Hayâti Günyeli, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 2 şiir bestelemiştir.

Mehmet Güntekin, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.

Muallim İsmâil Hakkı Bey, “Dîvân- 1 İlâhiyât”tan 7 şiir bestelemiştir.

Mustafa Düzgünman, “Dîvân-1 İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.

Musullu Hâfiz Osman Efendi, “Dîvân-1 İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.

Nâyî Şeyh Ali Rızâ Efendi, “Dîvân-1 İlâhiyât”tan 6 şiir bestelemiştir.

Raûf Yektâ Bey, “Dîvân-1 İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.

S.Eyyûbî Işıksal, “Dîvân-1 İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.

Sefer Dal (Muhibbî), “Dîvân-1 İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.

Sermüezzin Şâkir Ağa, “Dîvân-ı İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.
 Seyfeddin Osmanoğlu (Şehzâde)’nun “Dîvân-ı İlâhiyât”tan 2 şiir bestelemiştir.
 Suphi Ezgi, “Dîvân-ı İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.
 Şehâbeddin Efendi, “Dîvân-ı İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.
 Şeyh Said Efendi, “Dîvân-ı İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.
 Şeyh Seyyid Efendi, “Dîvân-ı İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.
 Şeyh Sinan Efendi, “Dîvân-ı İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.
 Tolga Bektaş, “Dîvân-ı İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.
 Veysel Dalsaldı, “Dîvân-ı İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.
 Zekâi Dede, “Dîvân-ı İlâhiyât”tan 5 şiir bestelemiştir.
 Zekâizâde H. Ahmed Irsoy, “Dîvân-ı İlâhiyât”tan 3 şiir bestelemiştir.
 Zeki Altun, “Dîvân-ı İlâhiyât”tan 1 şiir bestelemiştir.
 Diğer 37 eserin bestekârları, nüsha kayıtlarında bulunmamaktadır.

Şiirlerin bestelenme sayılarına dâir sonuçlar şu şekildedir;

1. “Aç Gözün Gafletten Uyan” 1,
2. “Açılalım Güller İle” 1,
3. “Açıldı Çün Bezmi Elest” 6,
4. “Ârif Ol Âyîne -i İnsâne Bak” 2,
5. “Âşıkın Maksudu Ol Mahbûb-i Bî-Hemtâ İmiş” 2,
6. “Âşıklar Sâdıklar İştmiş Olun” 1,
7. “Aşk ı Ma’şûku Edelden İhtiyâr” 1,
8. “Bahâr Oldu Yine Açıldı Güller” 1,
9. “Be Hey Bülbül Nedir Feryâd” 5,
10. “Bir Pâdişâha Kul Ol Kim” 1,
11. “Bizi İnsan Eden Sensin” 2,
12. “Buyruğun Tut Rahmân’ın” 3,

13. “Buyruk Senin Ferman Senin” 4,
14. “Bülbül Ki Âşiyân-ı Kadîmi Koyup Gelir” 1,
15. “Cenâb-ı Pâkine Lâyık ‘Amel Yok” 3,
16. “Dost İle Ettiğin Ahdi Unutma” 2,
17. “Ela Ya Es'adel Evlad” 1,
18. “Elden Çıkardık Mâhımız” 1,
19. “Erişdi Hicrânın Demi” 3,
20. “Ey Bu Gönlüm Şehrini Bin Lûtf İle Âbâd Eden” 1,
21. “Ey Dertlilerin Derdine Dermân Eden Allah” 2,
22. “Ey Gönül Şol Şâh-ı Âlî Şânı Gör” 1,
23. “Ey Gülleri Handân Edip Bülbülleri Nâlân Eden” 1,
24. “Ey Pâdişâh-ı Bî-Vezir” 1,
25. “Ey Pâdişâhı Bî-Zevâl” 1,
26. “Ey Tâlib-i Dîdâr Olan” 2,
27. “Ey Vâhid ü Ferd ü Samed” 2,
28. “Firkât Cehennemden Eşed” 1,
29. “Gelin Diyelim Şevk İle” 2,
30. “Gider Şekk ü İnkârı” 1,
31. “Gördünse Cânân İllerin” 2,
32. “Gülistânda Gülü Handân Eden Dost” 1,
33. “Hak’tan Özge Nesne Yoktur” 1,
34. “Halâs Et Kalbimiz Hubb-i Sivâdan” 1,
35. “Handân Olur Ma’nâ Gülü” 1,
36. “Her Şeb Terâvîh Tâ’ati” 1,
37. “Hüdâyâ Cümle-i Âlem” 2,

38. “İki Cihân Sultânının Doğduğu Ay Geldi Yine” 1,
39. “İnâyetle Nazar Eyle Kuluna” 1,
40. “İsteyen Yârin” 3,
41. “İşittinse Nidây-ı Hak” 1,
42. “Karîn-i Bezm-i Hâs Eyle” 1,
43. “Kim Umar Senden Vefâyı” 3,
44. “Kudûmun Rahmet ü Zevk u Safâdır Yâresûlallâh” 4,
45. “Kuldan Sana Lâyık N’ola” 5,
46. “Lûtf Eyleyip Bir Kez Nazar” 2,
47. “Masivâ Kaydından Et Bizi Halâs” 1,
48. “Mevlâm Senin Âşıkların” 3,
49. “Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ” 2,
50. “Münâdîler Nidâ Eyle” 2,
51. “N’eyleyeyim Dünyâyı” 11,
52. “Nefse Uyup Râh-ı Hak’tan” 3,
53. “Nefyetmeğe Ağyârı” 1,
54. “Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân” 4,
55. “Ol Ey Hüdâyî Subh u Şâm” 1,
56. “Olmayacak Senden ‘Atâ” 3,
57. “Sadr-ı Cemî’ Mürselîn” 3,
58. “Sakın Dünyâya Aldanma” 2,
59. “Seherde Açılan Güller Nedendir” 1,
60. “Sehv ile Olduysa Günâh” 1,
61. “Sevdây-ı Sivâdan Geç” 2,
62. “Tahkîk Eder Tasdikini” 4,

63. “Tecellî-i Cemâl İster” 4,
64. “Tevhîd İle Olur Her Derde Dermân” 2,
65. “Tıynet-i Âdem’de Olmasa Eğer Sevdây-ı Aşk” 1,
66. “Üryân Gelip Yine Üryân Giderler” 1,
67. “Vuslat Gibi Ni’met M'olur” 1,
68. “Vücûdun Mazhar-ı Tamm-ı Hüdâ'dır Yâ Resûlâ'llâh” 1,
69. “Ya Mâlik-i Yevmi'd-Dîn” 1,
70. “Yeter Dost Meclisinde Keşf-i Râz Et” 1,
71. “Yeter Oldun Fenâ Bâğında Nâlân” 2,
72. “Zâkir Safâya Erişir” isimli şiir ise 1 adet bestelenmiş, toplam 72 adet şiir için 145 adet beste yapılmıştır.

Bestekârların şiirleri besteleme için seçerken muhtevâsına dair işlediği konu, ifâde şekli, anlaşılabilirlik, akıcılık vb. hususlara dikkat etmelerinin bir sonucu olarak ifâde edilebilir ki; eserlerin çoğunluğu günümüzde de halen canlılıklarını ve şöhretlerini korumaktadır.

Usûl-vezin konusunda yapılan akademik çalışmaların, yapılan literatür taramasında yeterli sayıda bulunmadığı da ulaşılan sonuçlar arasındadır.

4.2. Öneriler

Vezin-usûl konusunda yapılacak çalışmalar artırılmalı ve bu sâyede müracaât için kolay ulaşılabilecek kaynaklar oluşturulmalıdır. Bu kaynaklarda vezin-usûl konusu en kolay anlaşılabilir seviyeye indirgenmelidir.

‘Şiirdeki mûsikî ile mûsikîdeki şiir’i meceden yapısıyla Türk Mûsikîsi’nin sağlıklı öğretilmesi, icrâsı ve aktarımı için; “Klasik Meşk Sistemi”nde olduğu gibi mûsikî ilmine olduğu kadar Türk dilinin/edebiyâtının derûnuna da vukûfiyet büyük önem arz etmektedir. Çalışmamızın konusundan hareketle Türk Mûsikîsi eğitimi verilen her

kurumda öğrenim görenlerin aynı zamanda Türkçe ve Türk Şiir Bilgisi müktesebâtı artırılmalı ve pekiştirilmelidir.

Arzu edilen; bu araştırmanın Türk Mûsikîsi ile ilgilenen herkes için aydınlatıcı, bundan sonra yapılacak diğer çalışmalar için yardımcı olmasıdır.

5. KAYNAKÇA

- Aksoy, H. (2022). Kıta. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Cilt 25, s. 504-505). içinde Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi.
- Aydemir, Y. (2002). Türk Edebiyatında Kaside. *Bilig*(22), 142.
- Banarlı, N. (2006). *Türkçe'nin Sırları*. İstanbul: Kubbealtı Yayınları.
- Berker, E. (1973). Türk Musikisinde Dönemler, Meydan Larousse. 9, 84-85. Ankara.
- Berker, E. (1985). *Türk Musikisinde Dönemler* (Cilt 1). Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu.
- Beyatlı, Y. K. (1990). *Edebiyata Dair*. İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti Yayınları.
- Bilgin, A. A. (2011). Tekke Edebiyatı. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 40, 381-384. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi.
- Cansevdi, A. P. (2019). Neyzen Doğan Ergin'in Besteleri. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, 70. İstanbul: Marmara Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çetinkaya, H. H. (1992). Devr-i Kebir Bestelerde Arûz-Usûl İlişkisi. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çoban, A. (2007). 19. Yüzyıl Osmanlı Şeyhlerinden Bozkırlı Muhammed Bahâeddin Efendi Ve "İkâzu'n- Nâimîn" Adlı eserindeki Tasavvuf Anlayışı. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 5. Konya.
- El-Kuşeyrî, E.-K. (1964). *Er'resâil el-Kuşeyriyye, Edisyon ve Çeviri*. (H. F.M., Çev.) Karaçi.
- Ergun, S. N. (1942). *Türk Musikisi Antolojisi, Dînî Eserler* (Cilt 1). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Ertan, M. (2005). Seyyîd Azîz Mahmud Hüdayî'nin Edebî Şahsiyeti. *Üsküdar Sempozyumu-III, Uluslararası Aziz Mahmut Hüdayi Sempozyumu 23-25 Mayıs 2005* (s. 449-463). İstanbul: Üsküdar Belediyesi.

- Es-Sakkâr, S. (2020). Mu'îd. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi* (s. 86-87). içinde Ankara.
- Gençdoğan, İ. (2010). Aziz Mahmud Hüdâyî Dîvânında Dînî Muhtevâ. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı.
- Gönül, M. (2015). Türk Mûsikîsi Usûllerinin Gösterimi, İfâdesi Ve Tasnîfine Bir Bakış. *İstem*(25), 31-46.
- Gönül, M. (2018). Türk Mûsikîsinin Tasnîf Ve Tesmiyelerine Bir Bakış. *İSTEM*(31), 35-46.
- Gönül, M. (2023). *Türk Müziği Solfej-Makam-Usûl-Dikte Alıştırmaları*. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Yayınları.
- Gönül, M., & Altıntuğ, O. (2014). Dinler ve Mûsikî. *İstem-Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü Dergisi*(24), 43-62.
- Güzel, A. (1989, Ocak-Haziran). Tekke Şiiri. *Türk Dili Dergisi, Türk Şiiri Özel Sayısı III (Halk Şiiri)*(445-450), 284-330.
- Harmancı, A. B. (2011). Klasik Türk Mûsikîsinde İkâ Kavramı, Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlâhiyât.
- İnançer, Ö. (1999, Haziran). Osmanlı Tarihinde Dînî Mûsikî. *Mûsikî Mecmuası*(465), 23. <https://semazen.net/osmanli-tarihinde-dini-o-tugrul-inancer/> adresinden alındı
- İzbudak, V. (1965). *Mesnevî Tercümesi* (Cilt 4). İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları .
- Kahraman, S., & Dağlı, Y. (2003). *Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnâmesi* (Cilt 1- 2. Kitap). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (20 b.). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi, 1*(1), 72.

- Köprülü, G. (2019). Hezec, Remel Usûlleri ve Bahirleri Üzerine Bir İnceleme. *SBAD Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 14(1), 315-329.
- M.Tahir Ef., B. (1972). *Osmanlı Müellifleri* (Cilt 1). (A. F. Yavuz, & İ. Özen, Dü) İstanbul: Meral Yayınevi.
- Öngören, R. (2011). Tasavvuf. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Cilt 40, s. 119-126). içinde İstanbul: İslâm Araştırmaları Merkezi.
- Öngören, R. (2011). Tasavvuf. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Cilt 40, s. 119-126). içinde İstanbul: İslâm Araştırmaları Merkezi.
- Özcan, N. (2005). Azîz Mahmud Hüdâyî Âsithânesinde Hizmet Etmiş Şeyhler. *Uluslararası Aziz Mahmud Hüdayi Sempozyumu 23-25 Mayıs 2005* (s. 267-278). İstanbul: Üsküdar Belediyesi, Üsküdar Sempozyumu-III.
- Özkan, İ. H. (2021). *Türk Mûsikîsi Nazariyatı ve Usûlleri Kudüm Velveleleri* (Tashih edilmiş ve genişletilmiş 8. baskı 2006, 19.Basım b.). İstanbul: Ötüken-İmak Ofset Basım Yayın San. Tic. Ltd. Şti.
- Öztuna, Y. (1973). Aziz Mahmud Hüdayî. *İstanbul Ansiklopedisi* (Cilt 3, s. 1721). içinde İstanbul: Koçu Yayınları.
- Öztuna, Y. (2006). *Büyük Türk Mûsikîsi Ansiklopedisi* (Cilt 2). Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Schimmel, A. (2018). *Mistical Dimensions of Islam 'İslâmın Mistik Boyutları'*. (E. Kocabıyık, Çev.) İstanbul: M. Faruk Bayrak.
- Şener, M. B. (2001). İki-On Zamanlı Usûllerde Aruz Usul Uyuşumu. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tanrıkorur, C. (2003). *Osmanlı Dönemi Türk Musikisi*. (İ. Kara, Dü.) İstanbul: Dergâh yayınları.
- Tatçı, M., & Yıldız, M. (2005). *Aziz Mahmûd Hüdâyî Dîvân-ı İlâhîyât-Tıpkıbasım ve Çeviriyazı* (1. Baskı Çalış Ofset b.). (M. TATÇI, & M. YILDIZ, Çev.) İstanbul.
- Tezeren, Z. (1987). *Aziz Mahmud Hüdayi*. İstanbul: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Turabi, A. H. (1996). El-Kindî'nin Mûsikî Risâleleri. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, 64. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı, Türk Din Musikisi Bilim Dalı.

Turabi, A. H. (2009). Hz. Peygamber döneminde Mûsikî ve Türk Din Mûsikîsi'nde Hz. Peygamber. *Nağmeden Gönüle Mûsikî, Diyanet Dergisi Eki*(221), 1.

Uludağ, S. (1993). Celvet. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 7, 273. İstanbul.

Uluslararası Aziz Mahmud Hüdâyi Sempozyumu. (2005). *Uluslararası Aziz Mahmud Hüdâyi Sempozyumu*. İstanbul: Üsküdar Belediyesi, Aziz Mahmud Hüdâyî Vakfı. <https://www.hudayivakfi.org/hudayi-sempozyumu.html> adresinden alındı

Yakınlr, Ö. (2018). Evsat Usûlünde Ve Tevşîh Formunda Bestelenmiş Eserlerin Usûl-Arûz Vezni Yönünden İncelenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Ana Bilim Dalı.

Yavaşça, A. (2002). *Türk Mûsikîsi'nde Kompozisyon ve Beste Biçimleri*. İstanbul: Türk Kültürüne Hizmet Vakfı Yayınları.

Yılmaz, H. K. (1990). *Azîz Mahmûd Hüdâyî, Hayatı-Eserleri-Tarîkatı*. İstanbul: Erkam Yay.

Yılmaz, H. K. (1991). Aziz Mahmud Hüdâyî. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Cilt 4, s. 338-340). içinde İstanbul: İslam Araştırmaları Merkezi.

Yılmaz, H. K. (1993). Celvetiyye. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 7, 273-275. İstanbul: İslam Araştırmaları Merkezi.

Yılmaz, H. K. (1999). *Azîz Mahmûd Hüdâyî Ve Celvetiyye Tarîkatı* (4. b.). İstanbul: Erkam Yayınları.

Yılmaz, N. (2007). *Osmanlı Toplumunda Tasavvuf*. İstanbul: Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları.

6. EKLER

Ek-1: “Acemaşîran İlahî / Neyleyeyim Dünyâyı” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	234
Ek-2: “Bestenigâr İlahî / Ey Pâdişâh-ı Bî-Zevâl” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	235
Ek-3: “Beyâti İlahî / Tahkîk Eder Tasdîkini” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	236
Ek-4: “Birleşik İsfahân İlahî / Neyleyeyim Dünyâyı” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	237
Ek-5: “Bûselik İlahî / Bizi İnsân Eden Sensin” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	238
Ek-6: “Bûselik İlahî / Münâdîler Nidâ Eyler” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	240
Ek-7: “Eviç İlahî / Mevlâm Senin Âşıkların” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	241
Ek-8: “Eviç İlahî / Tahkîk Eder Tasdîkini” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	242
Ek-9: “Gülizar İlahî / Behey Bülbül Fedir Feryâd” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	243
Ek-10: “Hicaz İlahî / Buyruğun Tut Rahmanın” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	245
Ek-11: “Hicâz İlahî / Kim Umar Senden Vefâyı” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	246
Ek-12: “Hicaz İlahî / Kuldan Sana Lâyık Nola” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	248
Ek-13: “Hicaz İlahî / Neyleyeyim Dünyâyı” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	249
Ek-14: “Hüseyin İlahî (Giydirme) / Açıldı Çün Bezm-i Elest” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	250
Ek-15: “Hüseyin İlahî (Giydirme) / Erişdi Hicrânın Demi” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	251
Ek-16: “Hüseyin İlahî / Ey Vâhidü Ferdü Samed” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	252
Ek-17: “Hüzzam İlahî / Handân Olur Ma'nâ Gülü” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	253
Ek-18: “Hüzzâm İlahî / İsteyen Yârin” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	254
Ek-19: “İsfahân İlahî / Sevdây-ı Sivâdan Geç” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	255
Ek-20: “Karcıgar İlahî / Neyleyeyim Dünyâyı” İsimli Eserin İsimli Eserin Tashihli Notası.....	256
Ek-21: “Mâhur İlahî / Bir Pâdişâha Kul Ol Kim” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	257

Ek-22: “Nevâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	258
Ek-23: “Nevâ İlâhi / Gülistânda Gülü Handân Eden Dost” İsimli Eserin Eserin Tashihli Notası.....	259
Ek-24: “Nevâ İlâhi / Kuldân Sana Lâyık Nola” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	260
Ek-25: “Neveser İlâhi / İsteyen Yârin” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	261
Ek-26: “Nihâvend İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	262
Ek-27: “Nikriz İlâhi / Buyruk Senin Fermân Senin” İsimli Eserin Tashihli Notası...	263
Ek-28: “Nikriz İlâhi / Tahkîk Eder Tasdîkini” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	264
Ek-29: “Rast İlâhi / Erişdi Hicrânın Demi” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	265
Ek-30: “Rast İlâhi / Ey Gülleri Handân Edip Bülbülleri Nâlân eden” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	266
Ek-31: “Rast İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	267
Ek-32: “Rast İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	268
Ek-33: “Rast İlâhi / Zâkir Safâya Erişir” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	269
Ek-34: “Sabâ İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	270
Ek-35: “Segâh İlâhi / Ârif ol Âyîne-i İnsâne Bak” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	271
Ek-36: “Sûzinak İlâhi / Gördünse Cânân İllerin” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	272
Ek-37: “Şevkefzâ İlâhi / Tevhîd İle Olur Her Derde Dermân” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	273
Ek-38: Uşşâk İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	274
Ek-39: “Uşşâk İlâhi / Ey Pâdişâh-ı Bî-Vezîr” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	275
Ek-40: “Uşşâk İlâhi / Sadr-ı Cemi Mürselîn” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	276
Ek-41: “Uşşâk İlâhi / Tevhîd İle Olur Her Derde Dermân” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	277
Ek-42: “Hüseyinî İlâhi / Behey Bülbül Nedir Feryâd” İsimli Eserin Tashihli Notası..	278

Ek-43: “Acemaşîran İlâhi / Dost İle ettiğın Ahdi Unutma” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	279
Ek-44 “Acemaşîran İlâhi / Dost İle Ettiğın Ahdi Unutma” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	280
Ek-45: “Acemaşîran İlâhi / Ey Tâlib-i Dîdâr Olan” İsimli Eserin Tashihli Notası....	281
Ek-46: “Acemaşîran İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” İsimli Eserin Tashihli Notası....	282
Ek-47: “Arazbâr İlâhi / Gider Şekk ü İnkârı” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	283
Ek-48: “Bestenigâr İlâhi / Firkat Cehennemden Eşed” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	284
Ek-49: “Dügâh İlâhi / Tecelî-i Cemâl İster” isimli eserin tashihli eserin tashihli Notası.....	285
Ek-50: “Eviç İlâhi / Ey Vâhid ü Ferd ü Samed” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	286
Ek-51: “Eviç İlâhi / Nefyetmeğe Ağyârı” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	287
Ek-52: “Eviç İlâhi / Yeter Dost Meclisinde Keşf-i Râz Et” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	288
Ek-53: “Ferahfezâ İlâhi / Ey Tâlib-i Dîdâr Olan” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	289
Ek-54: “Ferahfezâ İlâhi / Halâs Et Kalbimiz Hubb-i Sivâdan” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	290
Ek-55: “Ferahnâk İlâhi / Bahâr Oldu Yine Açıldı Güller” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	291
Ek-56: “Gülizâr İlâhi / Münâdîler Nidâ Eyley” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	292
Ek-57: “Hicâz İlâhi / Ârif Ol Âyine-i İnsâne Bak” İsimli Eserin Tashihli Notası....	293
Ek-58: “Hicâz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık N’ola” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	294
Ek-59: “Hicâz-ı Acem İlâhi / Gelin Diyelim Şevk ile” İsimli Eserin Tashihli.....	295
Ek-60: “Hüseynî İlâhi / Lûtfeyleyip Bir Kez Nazar” İsimli Eserin Tashihli Notası...296	

Ek-61: “Hüzzâm İlâhi / Ey Dertlilerin Dertine Dermân Eden Allâh” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	297
Ek-62: “Hüzzâm İlâhi / Kim Umar Senden Vefâyı” İsimli Eserin Tashihli Notası...	298
Ek-63: “Hüzzâm İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	299
Ek-64: “Hüzzâm İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	300
Ek-65: “Hüzzâm İlâhi / Seherden Açılan Güller Nedendir” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	301
Ek-66: “Hüzzâm İlâhi / Yeter Oldun Fenâ Bağında Nâlân” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	302
Ek-67: “İsfahân İlâhi / Sakın Dünyâya Aldanma” İsimli Eserin Tashihli Notası....	303
Ek-68: “Karcığâr İlâhi / Cenâb-ı Pâkine Lâyık Amel Yok” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	304
Ek-69: “Karcığâr İlâhi / Gördünse Cânân İllerin” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	305
Ek-70: “Karcığâr İlâhi / Hüdâyâ Cümle-i Âlem” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	306
Ek-71: “Karcığâr İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	307
Ek-72: “Kürdî İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	309
Ek-73: “Muhayyer İlâhi / Açılalım Güller İle” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	310
Ek-74: “Muhayyer İlâhi / Âşıkın Maksûdu Ol Mahbûb-i Bî-Hemtâ İmiş” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	311
Ek-75: “Muhayyer İlâhi / Yeter Oldun Fenâ Bağında Nâlân” İsimli Tashihli Notası.....	312
Ek-76: “Nevâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	313
Ek-77: “Nevâ İlâhi / Mâsivâ Kaydından Et Bizi Halâs” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	314
Ek-78: “Nihâvend İlâhi / Bizi İnsân Eden Sensin” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	315

Ek-79: “Nikriz İlâhi / Üryân Gelip Yine Üryân Giderler” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	316
Ek-80: “Rast İlâhi / Sakın Dünyâya Aldanma” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	317
Ek-81: “Rast Şuûl / Elâ Yâ Es’ade’l-Evlâd” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	318
Ek-82: “Sabâ İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	320
Ek-83: “Sabâ İlâhi / Kudûmun Rahmet ü Zevk u Safâdır Yâ Resûlallâh” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	321
Ek-84: “Sabâ İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	322
Ek-85: “Segâh İlâhi / Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	323
Ek-86: “Sultâniyegâh İlâhi / Yâ Mâlike Yevmi’d Dîn” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	325
Ek-87: “Sûzidil İlâhi / İsteyen Yârin Hâk Eder Vârın” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	326
Ek-88: “Sûzidil İlâhi / Nefse Uyup Râh-ı Haktan” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	327
Ek-89: “Şedd-i Arabân İlâhi / Tecellî-i Cemâl İster” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	328
Ek-90: “Uşşâk İlâhi / Gelin Diyelim Şevk ile” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	329
Ek-91: “Uşşâk İlâhi / İnâyetle Nazar Eyle Kuluna” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	330
Ek-92: “Uşşâk İlâhi / Neyleyeyim Dünyâyı” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	331
Ek-93: “Uşşâk İlâhi / Tecelî-i Cemâl İster” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	332
Ek-94: “Uzzâl İlâhi / Tecelî-i Cemâl İster” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	333
Ek-95: “Yegâh İlâhi / Karîn-i Bezm-i Hâs Eyle” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	334
Ek-96: “Sabâ İlâhi / Olmayıcak senden ‘Atâ” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	335
Ek-97: “Sûzidil İlâhi / Buyruk Senin Fermân Senin” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	336

- Ek-98: “Şehnâz İlâhi / Buyruk Senin Fermân Senin” İsimli Eserin Tashihli Notası..337
- Ek-99: “Uşşâk İlâhi / Kuldan Sana Lâyık N’ola” İsimli Eserin Tashihli Notası.....339
- Ek-100: “Beyâti Arabân İlâhi / İştittinse Nidây-ı Hakk” İsimli Eserin Tashihli Notası.....340
- Ek-101: “Çârgâh Nakış Ağır Semâi / Vücûdun Mazhar-ı Tamm-ı Hüdâ’dır Yâ Resûlallâh” İsimli Eserin Tashihli Notası.....341
- Ek-102: “Çârgâh Nakış II. Beste / Bülbül Ki Âşiyân-ı Kadîmi Koyup Gelir” İsimli Eserin Tashihli Notası.....343
- Ek-103: “Acem Kürdî İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân” İsimli Eserin Tashihli Notası.....344
- Ek-104: “Acemaşîrân İlâhi / Nûr İle Doldu Yine Kevn ü Mekân” İsimli Eserin Tashihli Notası.....345
- Ek-105: “Hicâz Cumhur İlâhi / Musahhar Emrine Hep Cümle Eşyâ” İsimli Tashihli Notası.....346
- Ek-106: “Hüseyinî İlâhi / Hakdan Özge Nesne Yoktur” İsimli Eserin Tashihli Notası.....347
- Ek-107: “Nevrûz İlâhi / Kudûmun Rahmeti Zevk ü Safâdır Yâresûlallâh” İsimli Eserin Tashihli Notası.....348
- Ek-108: “Hicâz İlâhi / Buyruğun Tut Rahmân’ın” İsimli Eserin Tashihli Notası.....349
- Ek-109: “Hicâz İlâhi / Buyruğun Tut Rahmân’ın” İsimli Eserin Tashihli Notası.....350
- Ek-110: “Beyâti Araban İlâhi / Behey Bülbül Nedir feryâd” İsimli Eserin Tashihli Notası.....351
- Ek-111: “Acemaşîrân Durak / Lutfeyleyip Bir Kez Nazar” İsimli Eserin Tashihli Notası.....352
- Ek-112: “Beyâtî Durak /Buyruk Senin Fermân Senin” İsimli Eserin Tashihli Notası.....354

Ek-113: “Dilkeşhâverân Durak / Be Hey Bülbül Nedir Feryâd” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	356
Ek-114: “Eviç Durak / Vuslat Gibi Nimet Mi Olur” İsimli Eserin Tashihli Notası...357	
Ek-115: “Hisâr Bûselik Durak / Mevlâm Senin Âşıkların” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	359
Ek-116: “Hüseynî Durak / Nefse Uyup Râh-ı Hak’tan Taşra Çıkmak Yol Mudur?” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	360
Ek-117: “Kürdî Durak / Cenâb-ı pâkine Lâyık Amel Yok” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	362
Ek-118: “Nişâburek Durak / Sehv İle Olduysa Günâh” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	363
Ek-119: “Reng-i Dil Durak / Ey Dertlilerin Derdine Dermân Eden Allâh” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	365
Ek-120: “Sabâ Durak / Sevdây-ı Sivâdan Geç Gel Hû Diyelim Yâ Hû” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	366
Ek-121: “Sultâni-Irak Durak / Olmayıcak Senden Atâ” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	368
Ek-122: “Şedarabân Durak / Be Hey Bülbül Nedir Feryâd” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	370
Ek-123: “Şevkefzâ Durak / Tıynet-i Âdemde Olmasa Eğer Sevdây-ı Hak” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	371
Ek-124: “Şivenümâ Durak / Hüdâyâ Cümle-i Âlem” İsimli Eserin Tashihli Notası..373	
Ek-125: “Acem Kürdî İlâhi / Ey Gönül Şol Şâh-ı Âlî-şânı Gör” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	375
Ek-126: “Acem Tevşih / Kudûmun Rahmeti Zevk u Safâdır Yâ Resûlâllâh” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	376
Ek-127: “Çârgâh Tevşih / İki Cihân Sultânının Doğduğu Ay Geldi Yine” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	377

Ek-128: “Dügâh İlâhi / Erişdi Hicrânın Demi” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	378
Ek-129: “Dügâh Tevşih / Sadr-ı Cemi Mürselin” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	379
Ek-130: “Eviç İlâhi / Ol Ey Hüdâyî Subh u Şâm” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	380
Ek-131: “Hicaz Hümâyûn İlâhi / Aşk-ı Mâşûku Edelden İhtiyâr” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	381
Ek-132: “Hicâz İlâhi / Kuldan Sana Lâyık N’ola” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	382
Ek-133: “Hüseynî İlâhi / Elden çıkardık Mâhımız” İsimli Eserin Tashihli Notası....	383
Ek-134: “Müsteâr İlâhi / Her Şeb Terâvih Tâati” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	384
Ek-135: “Segâh Tevşih / Sadr-ı Cemi Mürselin” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	385
Ek-136: “Uşşâk İlâhi / Nefse uyup Râh-ı Hak’tan Taşra Çıkmak Yol Mudur” İsimli Eserin Tashihli.....	386
Ek-137: “Sazkâr İlâhi / Açıldı Çün Bezm-i Elest” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	387
Ek-138: “Çârgâh 1.Beste / Âşıkın Maksûdu Ol Mahbûb-i Bî-Hemtâ İmiş” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	388
Ek-139: “Çârgâh Tevşih / Kudûmün Rahmeti Zevk ü Safâdır Yâ Resûlâllâh” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	390
Ek-140: “Mâhur İlâhi / Aç Gözün Gafletten Uyan” İsimli Eserin Tashihli Notası....	391
Ek-141: “İrak İlâhi / Mevlâm Senin Âşıkların” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	392
Ek-142: “Nikriz İlâhi / Âşıklar Sâdıklar İştmiş Olun” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	393
Ek-143: Kürdî İlâhi / Ey Bu Gönlüm Şehrini Bin Lûtf İle Âbâd Eden” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	394
Ek-144: “Hicaz Hümâyûn İlâhi / Cenâb-ı Pâkine Lâyık Amel Yok” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	395
Ek-145: “Sabâ İlâhi / Olmayıcak Senden ‘Atâ” İsimli Eserin Tashihli Notası.....	396

Beyatî İlahî

Tabkik Eder Tasdikini

Gâhib: Aziz Mahmud Hüddüd
Râzî: Dervîş Aşık

8/8 ölçüsü

İLAHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
 İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
 İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
 İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
 İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
 İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ

İBÂDİK EDER TÂSİKİNİ
 İMÂNÂ ERMEK İSTİYEN
 BULUR HAYÂT İLİMİNİ
 İRÂDÂNÂ ERMEK İSTİYEN

ÇÂRİN BİL YOLU HÂK EDER
 VÂRLIK İCÂDİN ÇÂRİ EDER
 KÂLİM SÂRÂYYIN PÂRİ EDER
 MÂLÂNÂ ERMEK İSTİYEN

GEÇİR KÂRİNDEN MUTLAKÂ
 BULUR FENÂ ERMEK FENÂ
 DİN HÂKİCİ ÇÂRİ EYLER FENÂ
 ÇÂRÂNÂ ERMEK İSTİYEN

OL MİCÂZATIL-SÂRİYYİN OLUR
 MÂNÂ BİL İZMİNİ BİLİR
 HER KÂTİBE İZMİNÂ BİLİR
 LİMÂNÂ ERMEK İSTİYEN

Birleşik İsfahan İlahi

Neyleyeyim Dünyayı

Gâhib: Fazl Mahmutî Hâfız

Beste: Âzîz Âzîz

Solfej

BİRLEŞİK İSFAHAN

AY NEY LE Yİ YEM İZİN YÂ Tİ BA NA AL LÂ HEM CE FER

MARŞ

GE RİK MİL NÂ Şİ YÂ Tİ BA NA AL LÂ HEM CE RİK

MARŞ

EH Lİ DİN İŞ DİN YÂ SA EH Lİ LİN NÂ Şİ NÂ İM

HEM İŞİ Mİ ŞEŞİ DÂ DÂ BA NA AL LÂ HEM CE FER

MARŞ

TEŞT Lİ HEM MÂ Mİ Şİ TİR KÂ TÂ R NÂ TÂ Mİ Şİ TİR

Â Şİ CÂ NÂ HEM İŞİ TİR BA NA AL LÂ HEM CE FER

AY DİL DİL DİL Lİ KÂ Şİ ZÂR FER VÂ Mİ Tİ YÂK MİŞ NÂR

İCRA

HEM NÂ LİN NİN DİN İŞ YÂR BA NA AL LÂ HEM CE FER

NEYLEYEYİM DÜNYAYI
BANA ALLAHIM GEREK
DÜNYA İÇİN MÂNÂ İYİ
BANA ALLAHIM GEREK

HEM Lİ DÜNYÂ DÜNYADA
HEM Lİ DİNÂ LÂHİKÂ
HEM DİN İŞİ SEVDADA
BANA ALLAHIM GEREK

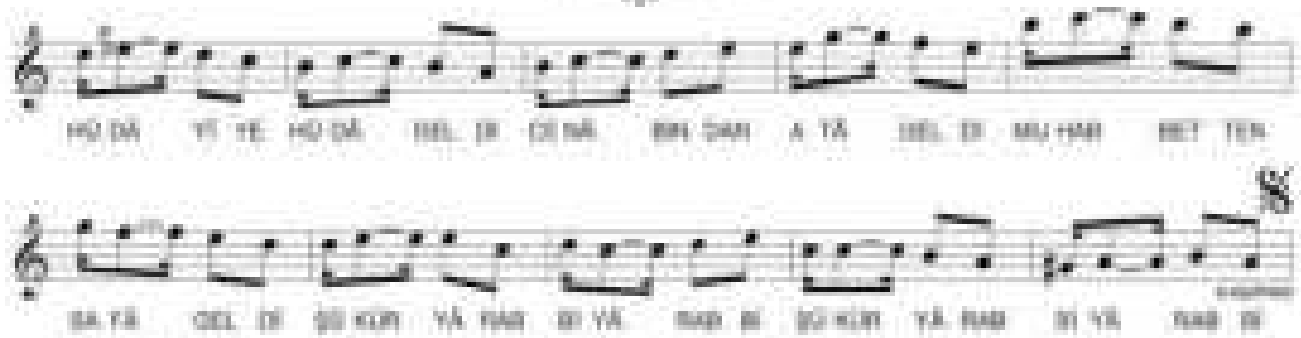
DEYİŞİ İZMİRİN İŞİTİR
KULLAR SULTANIN İŞİTİR
AŞIK İZMİRİN İŞİTİR
BANA ALLAHIM GEREK

BÖLÜK GÖLE KÂRŞI ZAR
PEYŞANININ İŞİTİR NÂR
HEM KULAN İŞİ DİNİ İŞİTİR
BANA ALLAHIM GEREK

Şükür Yârâhî

-2-

HÜ DA Yİ TE HÜ DA İEL İE Cİ NÂ İMİ DÂİ A TÂ İEL İE MÂ HÂİ İET TEN
 SA TÂ İEL İE İMİ KİM YÂ HÂİ İE YÂ HÂİ İE İMİ KİM YÂ HÂİ İE YÂ HÂİ İE İMİ KİM

BİT İKÂN İDİN SENİN
 ŞÜKRÜ YÂ RABBİ YÂ RABBİ
 FEMÂL İMÂN İDİN SENİN
 ŞÜKRÜ YÂ RABBİ YÂ RABBİ

CİRÂN İYLEYİP İYİSÂ
 BİZE KİLDİN VÜCUD İTÂ
 HEM İTTİN AŞK İLE İMÂN
 ŞÜKRÜ YÂ RABBİ YÂ RABBİ

Bİ ZÂTİ KÂDİR BİLİRDİN
 İFÂTİ KÂDİR BİLİRDİN
 İYÂTİ KÂDİR BİLİRDİN
 ŞÜKRÜ YÂ RABBİ YÂ RABBİ

BİRDİR KUDRET Ü KUVVET
 İMÂDİ GAYBILAR ÂLETT
 DULİNMÂZ LÜTFUNA GÂFİT
 ŞÜKRÜ YÂ RABBİ YÂ RABBİ

İHLÂK İYİ HÜSÂ GELİR
 İMÂNETİN İTÂ GELİR
 İMÂNETİN SAFA GELİR
 ŞÜKRÜ YÂ RABBİ YÂ RABBİ

Büselik İlahi

Münâziller Nûâ Eyler

İlahi: Arif Mehmed Huseyn
Söz: İsmail Geyik (18. Nispet)

Solfej:

MÜ NÂ İL LEM İN ÇA ÇY LEM
DEL AL LA HA A İYİ
DEL MEV LA YA

MÜNÂZİLER NÛÂ EYLER
DEL ALLÂFA DEL ALLÂFA
İŞİDİR CÂM FİDÂ EYLER
DEL ALLÂFA DEL ALLÂFA

FETİH DÜNYÂYA RÂBİT ET
FETİH CÂM SÂHİBİT ET
FÂRİT İLÂ NÛÂ HİSÛT ET
DEL ALLÂFA DEL ALLÂFA

BENÛLİNDAN İŞİP ÂŞİ
KONA GÂTEL BEHERCÂN
İŞİT FİRÂ İL-ALLÂH
DEL ALLÂFA DEL ALLÂFA

İŞİP NÂDİT SÂRÂBİNDAN
İŞİ GİTİN ANADAN İŞİ İŞİ
SÂRİMA DOSTAN DÜŞMENDİN
DEL ALLÂFA DEL ALLÂFA

BÜSİM ÖLÜMÜN İYİVEL Çİ
İŞİT İŞİ CÂVİDÂNİ BİL
Çİ A ÇÖR İŞİ KÂPTA KİL
DEL ALLÂFA DEL ALLÂFA

BİLENDİ ET HEMMİTİ İŞİ
İŞİ İŞİTİYYETİ İŞİ
İŞİ A ÇÖR VÂSİTİ İŞİ
DEL ALLÂFA DEL ALLÂFA

MÂSİBİT SÂRÂBİ MÛŞİ ET
BÜSİM DİYYÂ ÇİŞİ ÇİŞİ ET
HİSÂTİN BÜSİM ÇİŞİ ET
DEL ALLÂFA DEL ALLÂFA

Eviç İlahi

Mevlânî Semaî Ağulların

Notlar: 8 Lafız: Aziz Mahmud Hüdamî

MEVLÂNÎ SEMÂ AĞULLARIN
DEVRÂN İDRELER HÜLE

MEVLÂNÎ SEMÂ AĞULLARIN
DEVRÂN İDRELER HÜLE

MEVLÂNÎ SEMÂ AĞULLARIN
DEVRÂN İDRELER HÜLE

MEVLÂNÎ SEMÂ AĞULLARIN
DEVRÂN İDRELER HÜLE

MEVLÂNÎ SEMÂ AĞULLARIN
DEVRÂN İDRELER HÜLE

MEVLÂNÎ SEMÂ AĞULLARIN
DEVRÂN İDRELER HÜLE

MEVLÂNÎ SEMÂ AĞULLARIN
DEVRÂN İDRELER HÜLE

MEVLÂNÎ SEMÂ AĞULLARIN
DEVRÂN İDRELER HÜLE

MEVLÂNÎ SEMÂ AĞULLARIN
DEVRÂN İDRELER HÜLE
YOLLARINI SÂĞLARIN
CEVLÂN İDRELER HÜLE

GAYRÎ HÜSRY MEVLÎ HES
MEVLÂ PETER SÂĞ HİYES
İBRAHÎ HAKCH HEM İYERİ
İLÂN İDRELER HÜLE

Evîç İlahî

Tabkik Eder Tasdikim

Notasyon 8 Çizim: İsmail Mahmut Fikri

Tabkik Eder Tasdikim
 (Arabic) كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ
 كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ

Tabkik Eder Tasdikim
 كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ

Tabkik Eder Tasdikim
 كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ

Tabkik Eder Tasdikim
 كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ كَلِّمْ لِي تَعْلَمَ

(Her ikisi de tezahür olmaktadır)

TAKRİK EDER TASDİKİM
 İMÂNÂ İSMİK İSTİYEN
 BİLİR HAYAT İLMÂNÂ
 İMÂNÂ İSMİK İSTİYEN

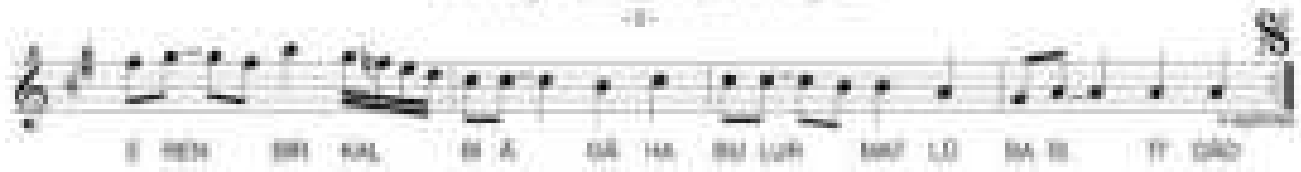
CÂNIN BÜ HÖL DÂ İMÂN EDER
 VARLIK HİCÂBİN ÇÂK İDER
 KALBİ SARÂYIN FÂK İDER
 İLMÂNÂ İSMİK İSTİYEN

İBİCİP KÂBÜDÂN İMÂNÂ
 BİLİR FENÂ İNDER FENÂ
 BİR NERSE CÂN-EYLER FEDA
 CÂNÂNÂ İSMİK İSTİYEN

ÖL İMÂNÂ UL-SARREYİN ÖLÜR
 MÂNÂ İLE HÖRİ BİLİR
 HER KATİBİN DİFTÂ BİLİR
 İLMÂNÂ İSMİK İSTİYEN

Be Hey Hübsel Nodir Feryad

BEHET BOLDIOL HOBIR FERYAD
 VAN OYLU HAYDAN ISYMDAD
 HIRAYI YAD ET OLMA YAD
 BUL OL FEM OLASHI ASAD

KARIN I KEYSI FEMANE
 KANIS OLUR BOCAN NANE
 CEMER OL SAKIRIN NANE
 BE DAIM OLUR FERYAD

HETAB-I HOSR ERSE
 GONUL MATLUBUNU BULSA
 SARAY-I KHAYRTE GIBSE
 OLUREN KADR ILE AYAD

HICAYI TALYER ALLAPHA
 YETUR OL ACI DERGANA
 BU SEN NEYLEYLEMEZ CAMA
 DEL U CANI OLUR ASAD

Hicâz İlâhî

Bayrakın Tut Rahmân'ın

Notlar: S

Gitar: Aziz Mahmut Hakkı
Nesir İbrahimović E.

BAYRAGIN TUT RAHMÂN'IN
TEVHİDİ GEL TEVHİDE

SÖZÜNE HE SAKINMIŞ
FÂRİDE DÂRANMIŞ
HOŞ BİR GÜN UYANIRIM
TEVHİDİ GEL TEVHİDE

HİCÂZ'YI GÖZÜYLE
BİRKE GELİP ÇÜS EYLE
BU KEVSERDEN GÖZÜYLE
TEVHİDİ GEL TEVHİDE

BAYRAGIN TUT RAHMÂN'IN
TEVHİDİ GEL TEVHİDE
TÂZEL ENAM İMÂNIN
TEVHİDİ GEL TEVHİDE

SÖZÜNE HE SAKINMIŞ
FÂRİDE DÂRANMIŞ
HOŞ BİR GÜN UYANIRIM
TEVHİDİ GEL TEVHİDE

HİCÂZ'YI GÖZÜYLE
BİRKE GELİP ÇÜS EYLE
BU KEVSERDEN GÖZÜYLE
TEVHİDİ GEL TEVHİDE

Hicaz İlahi

Kim Umar Senden Vefayı

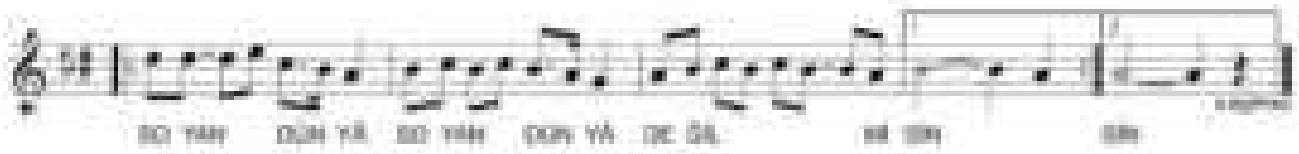
Çalın: Aziz Mahmut Hüdud
Söz: Ayhan Mübâlayir

Solfej:

Kim Umar Sendem Vellay

4/4

KIM UMAR SENDEM VELLAY
 YELAN DUNYA DECHA, ENDE
 MUHAMMED-I MUSTAFAYI
 ALAN DUNYA DECHA, MINE

KIM UMAR SENDEM VELLAY
 YELAN DUNYA DECHA, ENDE
 MUHAMMED-I MUSTAFAYI
 ALAN DUNYA DECHA, MINE

Almanca dilinde yazılmıştır. 20 Eylül 2023'te İstanbul'da düzenlenen 'Güneşin Işığında' etkinliğinde İstanbul'da düzenlenen etkinliğinde.

Hicaz İlahi

Kuldan Sana Layik N'ola

Güfte: Aziz Mahmut Fıkkat
Söz: Hasan Âli Şan

Notlar:

MİL DANI SA NA LA Yİ HO LA A Şİ SE VE SAK DE BU LA

ME DEN DEN DEN DEN DEN DEN O LA

YÂ RAB BE NÂ RAB BE NÂ SEN DEN KE REM SEN DEN A TÂ ÂR

KO MA HO MA Yİ TI GA Rİ

VÂ LİN A NÂ Dİ LE NÂ Sİ YER Sİ ME NÂ ME YÂ İR Çİ

YÂ RAB BE NÂ RAB BE NÂ SEN DEN KE REM SEN DEN A TÂ

MİLDAN SANA LAYIK N'OLA
ÂŞIK SENE KANDIYI BOLA
SENİN SENİN İHSAN OLA
YÂ RABBENÂ YÂ RABBENÂ
SENİN KEREM SENİN ÂLÂ

KOMA HİKÂHTİYİ GANİS
VÂ LİN ANA EYLE NÂSİN
YERİN KİSÂMETİ YÂ MUCİS
YÂ RABBENÂ YÂ RABBENÂ
SENİN KEREM SENİN ÂLÂ

Hicâz İlahî

Neyleyeyim Dünyâyı

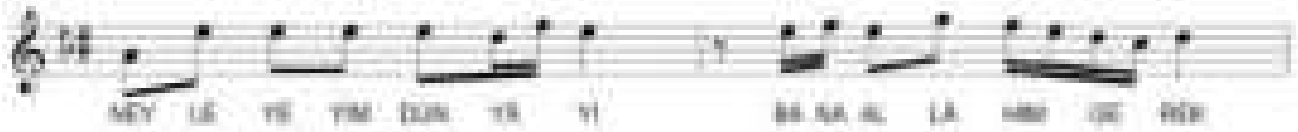
 Teşvîs

Çalın: Aziz Mahmud Hüseyin
Söz: Cüneyt Beket

NEY Lİ YE YİM DÜN YÂ Yİ

DÂ NÂ AL LÂ HİM Gİ RİM

NEY Lİ YE YİM DÜN YÂ Yİ

DÂ NÂ AL LÂ HİM Gİ RİM

Gİ RİM MEZ MÂ Sİ YÂ Yİ

MÂ MÂ SÂ YÂ HİM Gİ RİM

Gİ RİM MEZ MÂ Sİ YÂ Yİ

DÂ NÂ AL LÂ HİM Gİ RİM

ET Lİ DÜN YÂ DÜN YÂ DÂ

ET Lİ ÜM DÂ ÜM MÂ DÂ

ET Lİ DÜN YÂ DÜN YÂ DÂ

ET Lİ ÜM MÂ ÜM MÂ DÂ

HER Sİ Sİ HİM SEY DÂ DÂ

DÂ NÂ AL LÂ HİM Gİ RİM

HER Sİ YE SİM İÇİ DÂ DÂ

DÂ NÂ AL LÂ HİM Gİ RİM

DEĞİLİ DERMÂNIN İŞİTİR
KULLARİ SULTÂNIN İŞİTİR,
ÂŞIK ÇANÂNIN İŞİTİR,
BANA ALLÂHIN GİREBİR.

BEYHÜDE SEVER LUTLÂ'Nİ
VAKİH SEVER AZELÂ'YI
RÂH AĞLAYI AĞLAYI
BANA ALLÂHIN GİREBİR.

BEKİDİL GÜLE KARŞI ZAR
PERVÂNE'Yİ YAPARIZ SÂR,
HER KİLİMİN BİR CEMRİ SÂR
BANA ALLÂHIN GİREBİR.

BEYHÜDE HEVÂ'YI KÖ
KARŞI BULA GÖR YÂ HÜ
HEDÂ'YININ İGÖZÜ BİR
BANA ALLÂHIN GİREBİR.

Hüseyinî İlahî

Senden Meded, Senden Meded

Çeyrek: Aziz Mahmut Hüsrevî
 Müzik: Çiğdem Tunceliker

Solistan

İY VÂ Hİ DÜ FEM DÜ İA MED SEN DEN ME DED SEN DEN ME DED
 DÜ MÂ Hİ HÜ İA Hİ Hİ CÂH A ÇA İHİ OL DÜ FET Hİ MÂH
 İY KAT RE Yİ UM MÂN İ DEN İY KAT RE Yİ Hİ SÂN İ DEN

İY LEM YE HİN KOP VİN İ HAC SEN DEN ME DED SEN DEN ME DED
 RİP ET Çİ MÂ LİM DEN Hİ HÂM SEN DEN ME DED SEN DEN ME DED
 ET İBRET Lİ RE DEN MÂN İ DEN SEN DEN ME DED SEN DEN ME DED

EE-THÜ Yİ İLLA LÂHİ EL İ ZİM YÂ HE DÜ İA DEN DEN HE HÂH

İY VÂ Hİ DÜ FEM DÜ İA MED
 SENDEN MEDED SENDEN MEDED
 İY LEM YE HİN KUYEN İHAZ
 SENDEN MEDED SENDEN MEDED

ZULMÂNİ NEMÂNİ HÜCÂN
 AÇILAN OLUM FETHİ SÂB
 RİP ET CEMÂLİNDEN NİCÂN
 SENDEN MEDED SENDEN MEDED

İY KATREYİ UMÂN İ DEN
 İY KATREYİ İSÂN İ DEN
 İY DENLİRE DERMÂN İ DEN
 SENDEN MEDED SENDEN MEDED

Hİ SÂN İ DEN Hİ DEN MÂNİ
 İVÂRE KALOR İSTENİŞİ
 İVÂLİSÂN OLUM BEHRE MÂNİ
 SENDEN MEDED SENDEN MEDED

Hüzzâm İlâhî

Handıran Olur Ma'nâ Câmî

Gâhicî Azizü'l-mânevîlî Hüseyin
Nâmî Hâkîm Akbâr

Halîm

HAN-DI-RAN - OLUR MA-NÂ CÂ-MÎ
 ÂSÂN - ZİHİRULLÂHİ B.E.
 İNŞÂE GELİR CÂN MÂLÛLÜ
 MÂLÂN - ZİHİRULLÂHİ B.E.
 İNŞÂE GÂ-MÂKÎ OLUR
 CÂN MÂDÂN - İNŞÂE OLUR
 KÂLİN MÂNÂRİSTÂN OLUR
 İZÂN - ZİHİRULLÂHİ B.E.
 HÛN CÂHİRİS-RÂDİTİS-RÂHİM
 RÂZÂ İNŞÂTİN MÛSTAKİM
 CÂHİR MÂLÎN BÂKÎ NÂ-İM
 İNŞÂE ZİHİRULLÂHİ B.E.
 MÛSÂ İL KÂHİRİN CÂHİRİN
 MÛSÂ İNŞÂVÂTIL-YÂHİRİN
 KÛVÛTİSİ İL-UL-ÂSÂNİ CÂN
 CÂHİRİ ZİHİRULLÂHİ B.E.
 İNŞÂE İL-UL-ÂSÂNİ CÂN
 İNŞÂTİSİ RÂZÂ FÂDÂ OTUR
 HÛN - DİLİ HÛZ KOC GÖR
 İNŞÂE ZİHİRULLÂHİ B.E.
 İL-UL-ÂSÂNİ İNŞÂT
 İL-UL-ÂSÂNİ İNŞÂT
 DİLİSİ İNŞÂTİSİ İL-UL-ÂSÂNİ
 İNŞÂE ZİHİRULLÂHİ B.E.

HAN-DI-RAN - OLUR MA-NÂ CÂ-MÎ
ÂSÂN - ZİHİRULLÂHİ B.E.
İNŞÂE GELİR CÂN MÂLÛLÜ
MÂLÂN - ZİHİRULLÂHİ B.E.

İNŞÂE GÂ-MÂKÎ OLUR
CÂN MÂDÂN - İNŞÂE OLUR
KÂLİN MÂNÂRİSTÂN OLUR
İZÂN - ZİHİRULLÂHİ B.E.

HÛN CÂHİRİS-RÂDİTİS-RÂHİM
RÂZÂ İNŞÂTİN MÛSTAKİM
CÂHİR MÂLÎN BÂKÎ NÂ-İM
İNŞÂE ZİHİRULLÂHİ B.E.

MÛSÂ İL KÂHİRİN CÂHİRİN
MÛSÂ İNŞÂVÂTIL-YÂHİRİN
KÛVÛTİSİ İL-UL-ÂSÂNİ CÂN
CÂHİRİ ZİHİRULLÂHİ B.E.

İNŞÂE İL-UL-ÂSÂNİ CÂN
İNŞÂTİSİ RÂZÂ FÂDÂ OTUR
HÛN - DİLİ HÛZ KOC GÖR
İNŞÂE ZİHİRULLÂHİ B.E.

İL-UL-ÂSÂNİ İNŞÂT
İL-UL-ÂSÂNİ İNŞÂT
DİLİSİ İNŞÂTİSİ İL-UL-ÂSÂNİ
İNŞÂE ZİHİRULLÂHİ B.E.

CÂN MEVCE GELDİ BÂHİR - CÖD
BULDU DU ÂLEMLER MÛCOO
HÂKÎTİ HÛDÂTİSİSİ GÖNÖR
İNŞÂE ZİHİRULLÂHİ B.E.

Isfahan İlahi

Sevdây-ı Sîvâhan Çeç

Çalın: Aziz Mahmud Hüdayî

Notlar: Ahmet Hatipoğlu

8 ölçü

ŞEVA'YI SEVİDİĞİN ÖYLE, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 BİR MEYERİ ÇAĞI BEÇ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 Kİ MEŞ'Ü KERÂMATI, ÇEÇ CİMLE MÂKÂMATI
 NAST ET DULA ÖDÜ ZARİ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ

ŞEVA'YI SEVİDİĞİN ÖYLE, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 BİR MEYERİ ÇAĞI BEÇ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 Kİ MEŞ'Ü KERÂMATI, ÇEÇ CİMLE MÂKÂMATI
 NAST ET DULA ÖDÜ ZARİ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ

ŞEVA'YI SEVİDİĞİN ÖYLE, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 BİR MEYERİ ÇAĞI BEÇ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 Kİ MEŞ'Ü KERÂMATI, ÇEÇ CİMLE MÂKÂMATI
 NAST ET DULA ÖDÜ ZARİ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ

ŞEVA'YI SEVİDİĞİN ÖYLE, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 BİR MEYERİ ÇAĞI BEÇ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 Kİ MEŞ'Ü KERÂMATI, ÇEÇ CİMLE MÂKÂMATI
 NAST ET DULA ÖDÜ ZARİ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ

ŞEVA'YI SEVİDİĞİN ÖYLE, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 BİR MEYERİ ÇAĞI BEÇ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 Kİ MEŞ'Ü KERÂMATI, ÇEÇ CİMLE MÂKÂMATI
 NAST ET DULA ÖDÜ ZARİ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ

ŞEVA'YI SEVİDİĞİN ÖYLE, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 BİR MEYERİ ÇAĞI BEÇ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 Kİ MEŞ'Ü KERÂMATI, ÇEÇ CİMLE MÂKÂMATI
 NAST ET DULA ÖDÜ ZARİ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ

ŞEVA'YI SEVİDİĞİN ÖYLE, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 BİR MEYERİ ÇAĞI BEÇ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 Kİ MEŞ'Ü KERÂMATI, ÇEÇ CİMLE MÂKÂMATI
 NAST ET DULA ÖDÜ ZARİ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ

ŞEVA'YI SEVİDİĞİN ÖYLE, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 BİR MEYERİ ÇAĞI BEÇ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 Kİ MEŞ'Ü KERÂMATI, ÇEÇ CİMLE MÂKÂMATI
 NAST ET DULA ÖDÜ ZARİ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ

ŞEVA'YI SEVİDİĞİN ÖYLE, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 BİR MEYERİ ÇAĞI BEÇ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 Kİ MEŞ'Ü KERÂMATI, ÇEÇ CİMLE MÂKÂMATI
 NAST ET DULA ÖDÜ ZARİ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ

ŞEVA'YI SEVİDİĞİN ÖYLE, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 BİR MEYERİ ÇAĞI BEÇ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ
 Kİ MEŞ'Ü KERÂMATI, ÇEÇ CİMLE MÂKÂMATI
 NAST ET DULA ÖDÜ ZARİ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ

ŞEVA'YI SEVİDİĞİN ÖYLE, BİR MEYERİ ÇAĞI BEÇ
 Kİ MEŞ'Ü KERÂMATI, ÇEÇ CİMLE MÂKÂMATI
 NAST ET DULA ÖDÜ ZARİ, GEL HÜ ÖPELİM YA HÜ

Karcıgar İlahi

Neyləyeyim Dünyayı

Gitar: Aste Məhəmməd Hüseyn

Söz: Aste Həqqi

8 ölçü

BİR İL DÜNYA DÜNYA
 BANA ALLAHIM GƏRƏK
 GƏRƏK BİR DÜNYA
 BANA ALLAHIM GƏRƏK
 BİR İL DÜNYA DÜNYA
 BANA ALLAHIM GƏRƏK
 GƏRƏK BİR DÜNYA
 BANA ALLAHIM GƏRƏK
 LA İLƏ İLƏ Hİ
 LEYBƏL YƏDİ İLƏ Hİ
 BİRİ ALLAH İLƏ Hİ
 LA İLƏ İLƏ Hİ
 LA İLƏ İLƏ Hİ
 LEYBƏL YƏDİ İLƏ Hİ
 BİRİ ALLAH İLƏ Hİ
 LA İLƏ İLƏ Hİ

BİR İL DÜNYA DÜNYA
BANA ALLAHIM GƏRƏK
GƏRƏK BİR DÜNYA
BANA ALLAHIM GƏRƏK

BİR İL DÜNYA DÜNYA
BANA ALLAHIM GƏRƏK
GƏRƏK BİR DÜNYA
BANA ALLAHIM GƏRƏK

LA İLƏ İLƏ Hİ
LEYBƏL YƏDİ İLƏ Hİ
BİRİ ALLAH İLƏ Hİ
LA İLƏ İLƏ Hİ

BİR İL DÜNYA DÜNYA
BANA ALLAHIM GƏRƏK
GƏRƏK BİR DÜNYA
BANA ALLAHIM GƏRƏK

BİR İL DÜNYA DÜNYA
BANA ALLAHIM GƏRƏK
GƏRƏK BİR DÜNYA
BANA ALLAHIM GƏRƏK

LA İLƏ İLƏ Hİ
LEYBƏL YƏDİ İLƏ Hİ
BİRİ ALLAH İLƏ Hİ
LA İLƏ İLƏ Hİ

Mahür İlahî

Bir Padişaha Kul Ol Kim

Gitar: Aziz Mahmut Elmalı
Nesim: Mustafa İsmail Hakkı Bey

8 Notlar

BİR PADIŞAHA KUL OL KİM
BİR Kİ İLAHİ OLMAY OLA
BİR GÜLSÖME NOLMAY OLA KİM
NİÇİ SARAYI BİLMEZ OLA

MÜLKÜ KİM İÇİN GEREK
GÜLLER İÇİN DİMER GEREK
BİR ALEMİ YETMEK GEREK
FENÂ İLİ İMREZ OLA

ZANLARI İÇİN GEREK
BİR HAYAT İÇİN GEREK
BİR ÇEMENİN İÇİN GEREK
İÇİN AYTMAY OLA

BİR HAYAT MÜLÜK İÇİN
DİM DİM HÜDAYI BİTİM İÇİN
BİR ÇÜMELME ALMAY OLA
BİLEK İÇİN BİLMEZ OLA

BİR PADIŞAHA KUL OL KİM
BİR Kİ İLAHİ OLMAY OLA
BİR GÜLSÖME NOLMAY OLA KİM
NİÇİ SARAYI BİLMEZ OLA

MÜLKÜ KİM İÇİN GEREK
GÜLLER İÇİN DİMER GEREK
BİR ALEMİ YETMEK GEREK
FENÂ İLİ İMREZ OLA

ZANLARI İÇİN GEREK
BİR HAYAT İÇİN GEREK
BİR ÇEMENİN İÇİN GEREK
İÇİN AYTMAY OLA

BİR HAYAT MÜLÜK İÇİN
DİM DİM HÜDAYI BİTİM İÇİN
BİR ÇÜMELME ALMAY OLA
BİLEK İÇİN BİLMEZ OLA

Nevâ İlahî

Aşkîlî Çün Herkes-i İllâhî

8 Notya Gâhib: Aziz Mahmud Hüseyin

AŞKI ÇÜN HERKESİ İLLÂHÎ
İLLÂHÎ İLLÂHÎ İLLÂHÎ
İLLÂHÎ İLLÂHÎ İLLÂHÎ
İLLÂHÎ İLLÂHÎ İLLÂHÎ
İLLÂHÎ İLLÂHÎ İLLÂHÎ

AŞKI ÇÜN HERKESİ İLLÂHÎ
İLLÂHÎ İLLÂHÎ İLLÂHÎ
İLLÂHÎ İLLÂHÎ İLLÂHÎ
İLLÂHÎ İLLÂHÎ İLLÂHÎ

Nevâ İlahî

Gülîstânda Güllü Handân Edem Dost

Gâhic Akif Mahmud (Tahrik)

Nezir İbrahim Akman

Allegro

GÜLİSTÂNDÂ GÜLLÜ HANDÂN EDEM DOST
 ANA İZEL KULLERİ MÂLÂM EDEM DOST
 İZELİNDİ KÂTİRE'Yİ UMMÂN EDEM DOST
 NERÂNİ BİLİ NERÂN BİLİ, TÂM EDEM DOST
 BUNU KİM İZEL MÂNİ'Â MÂDİSİN İ DÂT
 HÜDÂ'Yİ TÂ'VİNİ BİLİ, BÂ NİCE LİZZÂT
 İZ MÂLÂMİ İZEL İHLÂSİ BİR-ÂT
 NEMAL İ HÂSİNE'NE SEYRÂN EDEM DOST

GÜLİSTÂNDÂ GÜLLÜ HANDÂN EDEM DOST
 ANA İZEL KULLERİ MÂLÂM EDEM DOST
 İZELİNDİ KÂTİRE'Yİ UMMÂN EDEM DOST
 NERÂNİ BİLİ NERÂN BİLİ, TÂM EDEM DOST

BUNU KİM İZEL MÂNİ'Â MÂDİSİN İ DÂT
 HÜDÂ'Yİ TÂ'VİNİ BİLİ, BÂ NİCE LİZZÂT
 İZ MÂLÂMİ İZEL İHLÂSİ BİR-ÂT
 NEMAL İ HÂSİNE'NE SEYRÂN EDEM DOST

Nevâ İlahî

Kıldırı Sema Lâyhâ Nevâ

Gözetici Aziz Mahmud Hâfız
Nispeti Muallim İsmail Hakkı Bey

8 ölçü

12 824 124 124
 12 124 12 124
 12 124 12 124
 12 124 12 124
 12 124 12 124
 12 124 12 124

KILDIRAN KİM ALÂHYI NİVÂ
 KİM SÖM KANDI DÜLÂ
 MİDİR SENDERİM NİSRET İLÂ
 YÂ HÂSSENÂ YÂ HÂSSENÂ
 SENDERİM NİSRET SENDERİM ATÂ

KİSÂSÂ SENSİN KİSÂSÂ SENSİN
 İLÂ SENSİN SENSİN SENSİN
 DÜNYÂ SENSİN ÜMÎDÂ SENSİN
 YÂ HÂSSENÂ YÂ HÂSSENÂ
 SENDERİM NİSRET SENDERİM ATÂ

NEPESİ SİZİ İMÂMALAMA
 ÇIKARTTİMİ DİNDİRİLE GAMA
 SENDERİM SANA YOLDA KİSÂS
 YÂ HÂSSENÂ YÂ HÂSSENÂ
 SENDERİM NİSRET SENDERİM ATÂ

EYLÂ VEZÂLİ Ü LEM-VEZEL
 KİM SANA LÂHYE AMEL
 KİMİN İSİ SENSİN ÇİTEL
 YÂ HÂSSENÂ YÂ HÂSSENÂ
 SENDERİM NİSRET SENDERİM ATÂ

KİSÂSÂ KİSÂSÂ YÂ SENSİN
 VEZELİ SANA EYLE NÂSİL
 "YENERİM MURÂM" YÂ MİDİR
 YÂ HÂSSENÂ YÂ HÂSSENÂ
 SENDERİM NİSRET SENDERİM ATÂ

Neveser İlahi

İsteyen Yârin

Sözler:

Gâlib: Aziz Mahmud Hüseyin

İSTİYEN YÂRIN
NÂİ DİR NÂİ
DİL SA DÂ DÂRIN
SÂKLAR İŞRÂRIN

YÂR İLÂH TÂTTI
BİLME YETTİ
KURT İLE KTTİ
SÜLİ SÂZARIN

AŞK İLE DÜLÂN
ARAYIP BALAN
NEPİSİ BİLİN
SİLİ GÂTTARIN

İEL HİKÂİYİN
AL HÂSİL ERİNİN
HAKT İSTİYEN
NOLAN İLÂRİN

BÂRİYYAN CÂRA
İREN CÂRANA
İREN MÂYDANA
TİREN SÖP ÂRİN

ÂŞK İL İY SİL
DİL SÖN NÂİL
SÖN İYİN GÂPİ
LİTARIN YÂRİN

NÂİ DİL İME
DİSTİAN BİLME
SÂLDEN ANLAMA
BİLMELEN YÂRİN

İSTİYEN YÂRIN
NÂİ DİR NÂİ
DİL SA DÂ DÂRIN
SÂKLAR İŞRÂRIN

YÂR İLÂH TÂTTI
BİLME YETTİ
KURT İLE KTTİ
SÜLİ SÂZARIN

AŞK İLE DÜLÂN
ARAYIP BALAN
NEPİSİ BİLİN
SİLİ GÂTTARIN

İEL HİKÂİYİN
AL HÂSİL ERİNİN
HAKT İSTİYEN
NOLAN İLÂRİN

BÂRİYYAN CÂRA
İREN CÂRANA
İREN MÂYDANA
TİREN SÖP ÂRİN

ÂŞK İL İY SİL
DİL SÖN NÂİL
SÖN İYİN GÂPİ
LİTARIN YÂRİN

NÂİ DİL İME
DİSTİAN BİLME
SÂLDEN ANLAMA
BİLMELEN YÂRİN

Nihâvend İlahî

Tabrik Eder Tasdikini

Gâhib: Aziz Mahmud Hüddârî
 Besteci: Adnan Uygur

The musical score is written in a single system with four staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a common time signature (C). The melody is written on a five-line staff with eighth and sixteenth notes. Below the staff, the lyrics are written in Turkish. The second and third staves continue the melody and lyrics. The fourth staff concludes the piece with a double bar line and a fermata over the final note. The lyrics are as follows:

TAKİ KİM İ DİR TÂKİ TÂKİ Sİ Hİ İ MÂ Hİ DİR MÂK İS Tİ YEN
 ÇÂ NEM BU YOL ÇÂ HÂK İ DİR VÂK LÂK Hİ ÇÂ İSİ ÇÂK İ DİR

BU LÂK Hİ YÂK İY İL MÂ Sİ Hİ VÂ Hİ İS MÂK İS Tİ YEN
 KÂL İS İS İLÂ YEN HÂK İ DİR İLÂ TÂ Hİ İS MÂK İS Tİ YEN

YÂ AL LÂK İLÂ TÂK AL LÂK İLÂ HÂ HÂK İED Hİ Sİ LÂK LÂK
 YÂ AL LÂK İLÂ TÂK AL LÂK İLÂ HÂ HÂK İED Hİ Sİ LÂK LÂK

YÂ AL LÂK İLÂ TÂK AL LÂK İLÂ HÂ HÂK İED Hİ Sİ LÂK LÂK
 YÂ AL LÂK İLÂ TÂK AL LÂK İLÂ HÂ HÂK İED Hİ Sİ LÂK LÂK

TAKİK EDİR TÂKİKİNİ
 İMÂNÂ ERMEK İSTEYEN
 İLLÂK HAYÂT İLMİNİ
 İFÂNÂ ERMEK İSTEYEN

ERÂK BU YOLDA HÂK İDİR
 VÂKİLİK HÂKİM ÇÂK İDİR
 KÂLİ SÂKİYİN FÂK İDİR
 İLÂTÂNÂ ERMEK İSTEYEN

İSÇİP KÂKÜDÂN İLÂLÂKÂ
 İLLÂK FENÂ İNDİR FENÂ
 İSİ KÂKİRİ ÇÂK İYLER FENÂ
 ÇENÂNÂ ERMEK İSTEYEN

OL MEÇMÂ'UL GÂKİYİN OLUR
 NEMÂ Sİ HÂKİP İLİN
 HİS KÂKİRİ ÇENÂNÂ İLLÂK
 İMÂNÂ ERMEK İSTEYEN

Nikriz İlahi

Bayrak Senin Fermanın Senin

Güfte: Aziz Mahmud Hüdayi
Söz: İsmail Duman

8 *Andante*

DÜŞÜK SE NİN FERMAN SENİN DÜŞÜK SE NİN DÜŞÜK SE NİN
 MÜZİK SE NİN DÜŞÜK SE NİN MÜZİK SE NİN DÜŞÜK SE NİN
 YA HAK SE NİN YA HAK SE NİN LUTU KILIMIN İN ŞAH SE NİN
 SENİN İN İTİ İ GÂDİR SENİN DÜŞÜK SE NİN YA HAK SE NİN
 İN İTİ İ GÂDİR SENİN İN İTİ İ GÂDİR SENİN İN İTİ İ GÂDİR SENİN
 YA HAK SE NİN YA HAK SE NİN LUTU KILIMIN İN ŞAH SE NİN

DÜŞÜK SENİN FERMAN SENİN
DÜŞÜK SENİN FERMAN SENİN
MÜZİK SENİN DÜŞÜK SENİN
YA HAK SENİN YA HAK SENİN
LUTU KILIMIN İN ŞAH SENİN

SENİN İN İTİ İ GÂDİR SENİN
DÜŞÜK SENİN YA HAK SENİN
İN İTİ İ GÂDİR SENİN
YA HAK SENİN YA HAK SENİN
LUTU KILIMIN İN ŞAH SENİN

REP ET DEMALIMEN NİKİZ
İTİ İTİ YA İN İTİ İTİ
İN İTİ İTİ İTİ İTİ İTİ
YA HAK SENİN YA HAK SENİN
LUTU KILIMIN İN ŞAH SENİN

ET VANDI İTİ İTİ İTİ İTİ İTİ
ET VANDI İTİ İTİ İTİ İTİ İTİ
ETİ İTİ İTİ İTİ İTİ İTİ
YA HAK SENİN YA HAK SENİN
LUTU KILIMIN İN ŞAH SENİN

Nikriz İlahi

Tabkik Edir Tasdikini

S Sürüm Gitar: Aziz Mahmud Hüdayi
Söz: Aşık İsmail

TAH HİK Bİ DİR TAD DE DE ME Mİ
DA HİK DA YOL DA HİK E DE

İ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ
Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ

DU LUP HA YET İN İ Mİ Mİ
Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ

Mİ Fİ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ
Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ

Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ
Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ Mİ

LA İ LA Mİ Mİ Mİ Mİ
LA İ LA Mİ Mİ Mİ Mİ

TAKRİK EDİR TADİKİNİ
MÂNÂ ERİNEK İSTEYEN
MİLLET HAYÂT İLÂHİNİ
MÎÂNÂ ERİNEK İSTEYEN

CÂMİN BÂ YÖLÂ HÂK EDİR
MİLLET HAYÂTİ CÂMİ EDİR
KALBİ BÂRÂYYIN PÂK EDİR
MÎÂNÂ ERİNEK İSTEYEN

İSTİP KÂMİLÂN MİTLÂNA
MİLLET FENÂ ERİNEK FENÂ
Mİ CEMRİ CÂMİYYİN FENÂ
CÂMİÂNÂ ERİNEK İSTEYEN

İN MİCMA'UL BÂRİYYİN OLUN
MÎÂNÂ İSTİP Mİ Mİ
Mİ HAYÂTİ DEĞİŞ MİLLET
MÎÂNÂ ERİNEK İSTEYEN

Rast İlahi

By Güller Handan Elen

Composed by: Mehmet Hakkı
 Lyrics by: F. Yılmaz

ET GÖL LE Nİ HRA GAN E DEN HA BİL LE Nİ HA LÂN E DEN
 ET MEZ DE NİY A DİR LA NİY HA, Nİ Nİ LEY HA HA NA DAN

GAN HÜR CE MA LİN GÖZ TE NİP GAN GÖZ LE YİP FİN HAN E DEN
 AN ÇAR CE MA LİN NÖ NÜ DİR DÖRT LE Nİ NE DİR MÂN E DEN

GAN HÜR CE MA LİN GÖZ TE NİP GAN GÖZ LE YİP FİN HAN E DEN
 AN ÇAR CE MA LİN NÖ NÜ DİR DÖRT LE Nİ NE DİR MÂN E DEN

BEN İM NÖ VEC HA LÂN DE DEN HEM ZÂ Nİ E BÂ TİN A DİR
 ET LE NÜ DÂ Nİ Nİ A TA GÖZÜN LA NİY HA Nİ VÜ CÜD

GAN GÖZ TE NİP GAN GÖZ LE DEN AN U Ö DİR HA HAN E DEN
 ET NUT FE Yİ Nİ SÂN E DİR ET KAT Nİ Yİ LİN MÂN E DEN

GAN GÖZ TE NİP GAN GÖZ LE DEN AN U Ö DİR FİN HAN E DEN
 ET NUT FE Yİ Nİ SÂN E DİR ET KAT Nİ Yİ LİN MÂN E DEN

Hİ Hİ Hİ Hİ AL LÂN Hİ AL LÂN
 Hİ Hİ Hİ Hİ AL LÂN Hİ AL LÂN

ET GÖLLERİ HANOAN İZİP BİLİLLERİ MÂN E DEN
 GAN HÜR CEMALIN GÖSTERİP GAN GÖZÜYÜ FİNAN E DEN

BEN İM NÖ VEC HULLÂN DE DEN HEM ZÂ Nİ E BÂ TİN A DİR
 GAN GÖSTERİP GAN BİLİSİN APLI GÖZÜ MÂN E DEN

ETMEZ DÖNEN AŞKILARIN BİLİ-İ BÖLÜMÜN A NAZAR
 İNCAR CEMALIN NURUDELİ CÂMLARINA DERMÂN E DEN

ETLE HÜRÂYYE ATÂ CÜDÜLA HAKKÂ Nİ VÜ CÜD
 ET NUTYİ NİSÂN İZİP ET KATREYİ UMÂN E DEN

Rast İlahî

Neyleyeceğin Dünyayı

Güfte: Aziz Mahmut Fıkkatlı
Söz: İsmail Hakkı

S Solfej

HEY DERT BİL VE YEM DÜNYA NÂ Yİ
DERT Lİ DER NÂ İM Bİ TER
BİL GÜLE KÂRİ Bİ ZAR

BÂ NÂ AL LÂ HÂ İM Bİ TER
BİL NÂ AL LÂ NÂ İM Bİ TER

GE TER MEZ NÂ Sİ VÂ Yİ
A Bİ İÇİ NÂ İM Bİ TER
TER NÂ LUP İM Bİ TER

BÂ İM AL LÂ İM Bİ TER
BÂ İM AL LÂ İM Bİ TER
BÂ İM AL LÂ İM Bİ TER

EH Lİ GÜN YÂ DÜN VÂ DA EHLİ İM BÂ İM NÂ DA
MÜ NÂ İM TER LEY LÂ Yİ VÂ İM Bİ TER AC NÂ Yİ
BİY HÜ DE Hİ VÂ Yİ HÜ İM Bİ BİL LA GÜN YÂ HÜ

HÂ İM Bİ İM Bİ İM BİY GÂ DA
Hİ İM BİM ÜY İM BİY GÂ Yİ
HÜ İM BİM İM BİM İM BİM İM BİM İM BİM İM BİM

BÂ NÂ AL LÂ İM Bİ TER
BÂ NÂ AL LÂ İM Bİ TER
BÂ NÂ AL LÂ İM Bİ TER

NEYLEYECİN DÜNYAYI
BANA ALLAHIM GÖRER
GÖRMEZ MÂSUVİYİ
BANA ALLAHIM GÖRER

EHLİ FANNA DÜNYADA
EHLİ ÜMÂ ÜMİDA
HEM BİR BİR SEVDALAN
BANA ALLAHIM GÖRER

DEYİLİ DERMANN İSTER
NELLAR SULTANN İSTER
AŞIK ÇÂRANN İSTER
BANA ALLAHIM GÖRER

HEÇNEM İSTER LEYLÂ'YI
VÂNE İSTER AŞRÂ'YI
KÂN AĞLAYI AĞLAYI
BANA ALLAHIM GÖRER

BİL GÜLE KÂRİ ZÂR
FERVÂNEYİ TÂRİSİ KÂR
HEM KULUN BİR İNKER VAR
BANA ALLAHIM GÖRER

BEYHÜDE HEVÂ'YI HÜ
HÂKİT BİLÂ GÖR YÂ HÜ
HÜKÂ'YIN SÖZÜ BÜ
BANA ALLAHIM GÖRER

Rast İlahi

Nür-İle Dolulu Yine Kevir-i Mekân

Güfte: Aziz Mahmud Hüdayî
Söz: İzzet Ziya

8 Süzüm

NÜR İLE DOLU YİNE KEVİR İ MEKÂN
NÜR İLE DOLU YİNE KEVİR İ MEKÂN
NÜR İLE DOLU YİNE KEVİR İ MEKÂN

ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN

ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN

ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN

ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN

NÜR İLE DOLU YİNE KEVİR İ MEKÂN
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN

ANDI KUR'ÂN-I AZİM ETTİ BEŞİS
ŞEHİR İ İMMET BÜYÜKLÜĞÜ ANA BEŞİS
TALİB-İ HAK'Â RABİB-ÜL-İSMA
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN

MÂNÂR HÜSAR ANAZAN ŞEHİR İ MEKÂN
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN
ŞEHİR İLE HÜSAR İLE ŞEHİR İ RAMAZÂN

Sabâ İlahî

KİM ÜMİR SENDER VEFÂ'YI

Gitar: Aziz Mahmud Hüdayi
Söz: Hasan Ferit

Andante

Kİ Mİ MİR SENDER VEFÂ'YI YÂ İLÂH DÜNYÂ DEĞİL MİRİM
 MÜHAMMED-ÜL MUSTAFÂ'YI Â LÂH DÜNYÂ DEĞİL MİRİM Â LÂH DÜNYÂ DEĞİL MİRİM
 Kİ Mİ MİR NÂ LÂH E'DİP Kİ Mİ MİR GÂ'YÂN E'DİP
 Â İLÂH NÂH GÂ'YÂN E'DİP Sİ RÂH DÜNYÂ DEĞİL MİRİM DEĞİL MİRİM
 NÂH E'DİP NÂH Nİ ÖZÜ NE TOPRAK DÜĞÜP DÜĞÜP GÖZÜ NE RUP GÖZÜ NE
 Sİ Gİ GÂ' DE TİR TÖZÜ NE GÜ LÂH DÜNYÂ DEĞİL MİRİM DEĞİL MİRİM

KİM ÜMİR SENDER VEFÂ'YI
YALAR DÜNYÂ DEĞİL MİRİM
MÜHAMMED-ÜL MUSTAFÂ'YI
ALAN DÜNYÂ DEĞİL MİRİM

[BİRLİKTE]
KİMİN NÂLÂH E'DİP
KİMİN GÂ'YÂN E'DİP
Â İLÂH NÂH GÂ'YÂN E'DİP
Sİ RÂH DÜNYÂ DEĞİL MİRİM

NÂH E'DİP NÂLÂH GÖZÜ
TOPRAK DÜĞÜP DÜĞÜP
GÖZÜ NE RUP GÖZÜ NE
GÜ LÂH DÜNYÂ DEĞİL MİRİM

Segâh İlâhî

Arit Ol' Âyine-i İsmâ'îlî Bak

Gâhib: Aziz Mahmud Hüdayî
Neyir: Şakirî Ömerî

Andante

A Hİ OL A Yİ NE İ İ NÂ NE ŞAN AL LÂH
 Hİ NE Tİ DE A DE M NÂ NEY Lİ YEN AL LÂH
 NEZ FO LUN CA Şİ Rİ ŞİŞİ Bİ Bİ NÂ ŞİŞİ AL LÂH
 M DA NO İİ HAZ NE Tİ RAY MÂ NE ŞAN AL LÂH
 Şİ HO MİŞ İ OL MÂ YAN NÂ TÂ NE ŞAN AL LÂH
 ŞİŞİ Bİ ŞİŞİ MÂN İT İİ TİŞİ ŞİŞİ GÂ NE ŞAN AL LÂH
 GEC NÂ NÂ DÂT İŞİ İİ MİN Vİ ŞAN İİ ŞAN AL LÂH
 ŞİŞİ NE ŞİŞİ ŞİŞİ LÂ İT FEN HET TİŞİ ŞİŞİ OŞİŞİ AL LÂH
 ŞİŞİ ŞİŞİ ŞİŞİ Yİ ŞİŞİ İİ Tİ MÂN NÂ Yİ OŞİŞİ AL LÂH
 AN DA MÂN İİ BEN İİ İİ İİ YÂ NE ŞAN
 ŞİŞİ İİ HET TEN ŞİŞİ İİ İİ HET CA NÂ NE ŞAN
 NÂT NE İİ HET LÜCİ İİ İİ İİ LÂH NÂ NE ŞAN

ARİT OL' ÂYİNE-İ İSMÂ'ÎLÎ BAK
 ANDA AKŞ-I HAZRET-İ RAHMÂNE BAK
 KI HÂMÎRÂT İŞİ İŞİ VİRÂNE İŞİ
 ANDA MÂŞİ KENZ-İ GÂFÂRÂNE BAK

BÜREYDİ ÂDEM HÂK BİL EYER
 ŞİŞİ İ WİL-İ OL MÂN BUL TÂRE BAK
 ŞEMMİ VECİULLÂH FERM ETTİNDİ GEM
 ŞİŞİ ŞİŞİ ŞİŞİ ŞİŞİ ŞİŞİ ŞİŞİ BAK

NEŞİ OLUNCA ŞİŞİ-İ TÂVİR-İ HÂDİŞ
 TENK-İ GÂMÎŞ İT YEREN VİŞİŞİ BAK
 GEC HEDÂYİ BÜRETTİ MÂ MÂNİ OŞİ
 KETREYİ HO LÜCİ-İ İMMÂNE BAK

Sözünâk İlâhî

Gâhîrre Cânân İlberîn

Gâhîrre Cânân İlberîn
Sözünâk İlberîn

Andante

CÂN CÂN Bİ CÂ HÂVÂ İL Lİ HÂ
 BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL

HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ
 BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL

HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ
 BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL

HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ
 BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL

HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ
 BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL

HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ
 BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL

HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ
 BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL

HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ HÂ
 BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL BİL

SÖZÜNÂK CÂNÂN İLBERİN
BİL BİL HÂBİR VERDİ. BİL
BİL BİL HÂBİR VERDİ. BİL

FERYÂD İLBERİN HÂ İL BER
BİL BİL HÂBİR VERDİ. BİL
GÖLÜN NE EYLERSİN TALİP
BİL BİL HÂBİR VERDİ. BİL

KENDİNDEN İL BERİN İL
ÖLMEK İÇİN ÖLÜN İL
BİL BİL HÂBİR VERDİ. BİL

BİL BİL HÂBİR VERDİ. BİL
BİL BİL HÂBİR VERDİ. BİL
BİL BİL HÂBİR VERDİ. BİL
BİL BİL HÂBİR VERDİ. BİL

Sevkefzâ İlâhî

Tevhîd ile Olur Her Dinde Derman

Gâhibi: Aziz Mahmud Hüdayî
Sözleri: Hâfız Akif

Andante

TEVHİD İLE OLUR HER DİNDE DERMAN
HAKKA TEVHİD İLE ERMİŞ ÖZELLER
TEVHİD İLE OLUR HER MİSAL, ASÂN
HAKKA TEVHİD İLE ERMİŞ ÖZELLER

GÖVÜLDEN PÂSINI BİLMEK DİLSEİN
BİLMEKLEPİMİ BİLMEK DİLSEİN
BİDER HAKKI BİTİRİ BULMAK DİLSEİN
HAKKA TEVHİD İLE ERMİŞ ÖZELLER

Uşak İlahi

Açıldı Cün Bemi Elst

Güfte: Ali Mahmut Fehidî

Uşak

AÇILDI CÜN BEMİ ELST
DİVÂ EYLER PEYMÂNİ
ANDAN AÇIMLER OLDU MEST
AYTLADI MEŞTERİ

AC DÖZÜNE HAK İLE DİR
ÖLÜ HEDAYETİN MEŞAK
KÂME, ÇÜLUMUD EYL İ HAK
DÖZMAZAN ÇVEL ÂHİŞİ

Uşak İlahi

By Padişahı-ı III-Vezir

Notizen. Çağır. Aziz Mahmud Hüdayî

İY İN İN İN İN İN İN İN İN
 İY İN İN İN İN İN İN İN İN
 İN İN İN İN İN İN İN İN

İY İN İN İN İN İN İN İN İN
 İN İN İN İN İN İN İN İN
 İY İN İN İN İN İN İN İN İN
 İN İN İN İN İN İN İN İN

Uşak İlahi

Sadı-ı Cemî Münevver

Güfte: Aziz Mahmut Fıkkat
Beste: Adnan Haktanir

Sol *Alto*

SADİ Hİ CE Mİ KİM Bİ LÂHİ BİRİN BİR YÂ Hİ Hİ DO LÂL LÂHİ
A ÇAM NÂ Hİ TEY Hİ Dİ Bİ LÂHİ BİRİN BİR TEY Hİ Dİ

SADİ Hİ CE Mİ KİM Bİ LÂHİ BİRİN BİR YÂ Hİ Hİ DO LÂL LÂHİ
A ÇAM NÂ Hİ TEY Hİ Dİ Bİ LÂHİ BİRİN BİR TEY Hİ Dİ

BİRİN BİR Bİ LÂ Hİ YÂ KİM BİRİN BİR YÂ Hİ DO LÂL LÂHİ
Hİ LÂ Hİ YÂ Hİ Hİ BİRİN BİR Bİ LÂ Hİ YÂ Hİ DO LÂL LÂHİ

BİRİN BİR Bİ LÂ Hİ YÂ KİM BİRİN BİR YÂ Hİ DO LÂL LÂHİ
Hİ LÂ Hİ YÂ Hİ Hİ BİRİN BİR Bİ LÂ Hİ YÂ Hİ DO LÂL LÂHİ

AL LÂHİ YÂ AL LÂHİ LÂ LÂ Hİ YÂ Hİ LÂ LÂ LÂHİ
AL LÂHİ YÂ AL LÂHİ LÂ LÂ Hİ YÂ Hİ LÂ LÂ LÂHİ

AL LÂHİ YÂ Hİ LÂHİ MU HÂM HED Hİ DO LÂL LÂHİ
AL LÂHİ YÂ Hİ LÂHİ MU HÂM HED Hİ DO LÂL LÂHİ

SADİ-İ CEMİ MÜNEVVER
BİRİN YÂ RESÜLALLAH
KİM BİRİN LÂL ALİMİN
BİRİN YÂ RESÜLALLAH

MÜHİN ŞİRÂC-İ VEDİAC
ALİMİN SAKA MÜTAC
SÂHİBİ TAC-Ü MİRAC
BİRİN YÂ RESÜLALLAH

AYNE-İ KÂİMİNİ
NİM-İ NÂC-İ BİRİNİNİ
BİRİN-İ SÂBİT-İ MİRÂNİ
BİRİN YÂ RESÜLALLAH

AÇAM NÂH-İ TEYRİCİ
BİLÂH NÂH-İ TEYRİCİ
HİSÂT-İNİN İMİNİNİ
BİRİN YÂ RESÜLALLAH

Uşak İlahi

Tevhid ile Olu Her Derde Derman

Çeyiz: Aziz Mahmut HAZRATI

Beste: Mustafa İsmail HAZRATI

Solfej

TEVHİD İLE OLU HER DERDE DERMAN
HAKKA TEVHİD İLE İRİMİŞ İYENLER
TEVHİD İLE OLU HER MUŞKUL ASAN
HAKKA TEVHİD İLE İRİMİŞ İYENLER

GÖVÜLDEN PAŞINI BİLMEK DİLERSEN
BİLMEKLEŞİMİ BİLMEK DİLERSEN
EĞER HAKKI SENDİ BULMAK DİLERSEN
HAKKA TEVHİD İLE İRİMİŞ İYENLER

ALİME FERTİ GÖZÜYLE BAKANLAR
ÇİRAĞIN NURU NURLA SANIYANLAR
TEZDEN GÖZDEN GEÇİP ARSIZ ÇİKANLAR
HAKKA TEVHİD İLE İRİMİŞ İYENLER

ALDARIM İYİ SAĞLIK BU HAYATA
GEÇİRİR U KARADAN İYİ NURU DARA
ERİNEK İYER İYER SAĞI HAYATA
HAKKA TEVHİD İLE İRİMİŞ İYENLER

BULMAK İYER İYER EĞER HÜDA'YI
BİŞİ TEVHİD HİSRET İYİ HÜDA'YI
YOLA ÇIKAN OLMU İŞİ U ÇIKARIR
HAKKA TEVHİD İLE İRİMİŞ İYENLER

TEVHİD İLE OLU HER DERDE DERMAN
HAKKA TEVHİD İLE İRİMİŞ İYENLER
TEVHİD İLE OLU HER MUŞKUL ASAN
HAKKA TEVHİD İLE İRİMİŞ İYENLER

GÖVÜLDEN PAŞINI BİLMEK DİLERSEN
BİLMEKLEŞİMİ BİLMEK DİLERSEN
EĞER HAKKI SENDİ BULMAK DİLERSEN
HAKKA TEVHİD İLE İRİMİŞ İYENLER

ALİME FERTİ GÖZÜYLE BAKANLAR
ÇİRAĞIN NURU NURLA SANIYANLAR
TEZDEN GÖZDEN GEÇİP ARSIZ ÇİKANLAR
HAKKA TEVHİD İLE İRİMİŞ İYENLER

ALDARIM İYİ SAĞLIK BU HAYATA
GEÇİRİR U KARADAN İYİ NURU DARA
ERİNEK İYER İYER SAĞI HAYATA
HAKKA TEVHİD İLE İRİMİŞ İYENLER

BULMAK İYER İYER EĞER HÜDA'YI
BİŞİ TEVHİD HİSRET İYİ HÜDA'YI
YOLA ÇIKAN OLMU İŞİ U ÇIKARIR
HAKKA TEVHİD İLE İRİMİŞ İYENLER

Hüseyni İlahi

Belçey Bülbul Nâdir Feryâd

Gâhib: Aziz Mahmut Fâhri
Nâm: Tâğıyî Nâdir

Yavaş Sesle

BE HEY BİLME NE DİR FEN YÂD BE HEY BİLME NE DİR FEN YÂD
HÜ DİR Yİ YÂD İT OL MA YÂD HÜ DİR Yİ YÂD İT OL MA YÂD

VAR İY Lİ HÂK TÂHİR TÂHİR VAR İY Lİ HÂK TÂHİR TÂHİR
RUL OL KİM O LA BİR Â ZÂD RUL OL KİM O LA BİR Â ZÂD

AL LÂH AL LÂH HA Hİ AL LÂH Hİ DÂ YET SEN DEN YÂ AL LÂH
AL LÂH AL LÂH KE HİM AL LÂH Hİ DÂ YET SEN DEN YÂ AL LÂH

HÜ DÂ Yİ HÂ BİL AL LÂ HÂ HÜ DÂ Yİ HÂ BİL AL LÂ HÂ
BÜ KİM MEYLET İE MEZ CÂ HÂ BÜ KİM MEYLET İE MEZ CÂ HÂ

YÜZ LİR OL İ Lİ DEN GÂ HÂ YÜZ LİR OL İ Lİ DEN GÂ HÂ
OL İ CÂ HÂ Bİ LİR Â BÂD OL İ CÂ HÂ Bİ LİR Â BÂD

BELÇEY BÜLBÜL NÂDİR FERYÂD
VAR İY Lİ HÂK TÂHİR TÂHİR
HÜ DİR YÂD İT OLMA YÂD
RUL OL KİM OLARIN ÂZÂD

HÜ DİR Yİ HÂK AL LÂH
YÜZ LİR OL İ Lİ DEN GÂ HÂ
BÜ KİM MEYLET İE MEZ CÂ HÂ
OL İ CÂ HÂ Bİ LİR Â BÂD

Acemaşîrân Îlâhî

Dost Be Tîngîn Ahî Urvîta

Çîrîk: Avîk Mîhmûd Hîdîrî
Bîrîk: Şîrîkîyê Îlâhîyê

Dîyab

DOST Î LE ET - ÎI QAN AH Î U NUT MA
 DE - NO NA DOST EL LE PE NE QI LE PE NE QI DE LEM PE
 SA SA EL VÎ RÂN ÇY DE VÂ TAN TÛT MA

DOST Î LE ET TÎNGÎN AHÎ URVÎTA
 DIL GÖRÜŞ DOST İLLERİNE GİŞELİM
 SAKIN BU VİRÂN EYDİ KUTAN TUTMA
 DİL GÖRÜŞ DOST İLLERİNE GİŞELİM

HAKK'TAN HESÂBÎYE BİLÂN OLURDU
 HER VEÇLE YOLLAR AŞÂN OLURDU
 ONLA MAZ GERDENE DERMÂN OLURDU
 DİL GÖRÜŞ DOST İLLERİNE GİŞELİM

Acemaşîrân Îlâhî

Dost ile Ettigin Ahdi Umûmî

(Lâhî: Abdülmâvîdî Hîzârî)

Alapok

DOST İLE ET- Tİ- Nİ- QAN- İLE- İ- Hİ- ZET- İLE-

İLE- GÖNÜL- DOST- İLE- İ- Hİ- ZET- İLE- İ- Hİ- ZET- İLE- İ- Hİ- ZET-

İLE- İ- Hİ- ZET- İLE- İ- Hİ- ZET- İLE- İ- Hİ- ZET-

İLE- İ- Hİ- ZET- İLE- İ- Hİ- ZET- İLE- İ- Hİ- ZET-

DOST İLE ETTEĞİN AHDI UMÛMÎ
 GEL GÖNÜL DOST İLE İYİNE GÖZLÜM
 BAKIN İŞİ İYİLİK İYİLİK İYİLİK İYİLİK
 GEL GÖNÜL DOST İLE İYİNE GÖZLÜM

HAKTAN İYİLİK İYİLİK İYİLİK İYİLİK
 NER VECHİLE YOLLAR İYİLİK İYİLİK
 İYİLİK İYİLİK İYİLİK İYİLİK
 GEL GÖNÜL DOST İLE İYİNE GÖZLÜM

Acemaşîrân İlahî

By Tâlib-i Dînâr Olân

Tempo Câhiz: Aziz Mahmut Hacıoğlu

EY TÂLİB-İ DİNÂR OLAN
GEL HARR'A FER VÂZ EDİLEİM

EY ÂŞK-İLE SİNÂR OLAN
GEL HARR'A FER VÂZ EDİLEİM

İÇL KİMSE Kİ AÇTI DÜŞÜN
CÂHİZİ TÂLİBİNİ ÇÖZÜN

İMİLE İNŞÂFİYİNİ BİÇÜZÜN
GEL HARR'A FER VÂZ EDİLEİM

EY TÂLİB-İ DİNÂR OLAN
GEL HARR'A FER VÂZ EDİLEİM
EY ÂŞK-İLE SİNÂR OLAN
GEL HARR'A FER VÂZ EDİLEİM

İÇL KİMSE Kİ AÇTI DÜŞÜN
CÂHİZİ TÂLİBİNİ ÇÖZÜN
İMİLE İNŞÂFİYİNİ BİÇÜZÜN
GEL HARR'A FER VÂZ EDİLEİM

Acemaşiran İlahi

Neyleyeyim Dünyayı

Çalın: Arzu Mahmuti (Türkmen)

Andante

NEY LEYİ YİM DÜNYAYI GÖR YÂ İYİ
 NEY LEYİ YİM DÜNYAYI GÖR YÂ İYİ
 NA NA AL LA HİM DE İYİ
 NA NA AL LA HİM DE İYİ
 DE İYİ İYİ İYİ İYİ İYİ İYİ
 NA NA AL LA HİM DE İYİ İYİ İYİ

NEYLEYİYİM DÜNYAYI
 BANA ALLAHIM GÖRER
 GİDERMEZ MADDİYATINI
 BANA ALLAHIM GÖRER

EHL-İ DÜNYA DÜNYADA
 EHL-İ AKABA İNKARDA
 HEKİMİN BİR SEVDADA
 BANA ALLAHIM GÖRER

BİR HÜ, GÜLC KANCI ÇAR
 PERVANEYİ YAKIRIS VAR
 HEKİM KULLAN BİR DÖRDÜ VAR
 BANA ALLAHIM GÖRER

BEYHÜDE HEVAYI Kİ
 NAPSİTİLELİ GÖR YÂ İYİ
 HÜDÂ YİNE SÖZÜ Bİ
 BANA ALLAHIM GÖRER

Arazbâr İlahî

Güler felek ü bekâr

Şâir: Aziz Mehmed Hâfîz
Nâz: Fâzılâddîn El-Ahmed Hâfîz

Allegretto

İLÂHİ DEĞER DEĞER KÖZ İLÂHİ İLÂHİ
 İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
 İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
 İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
 İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
 İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
 İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
 İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
 İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ

İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ

İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ

İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ

İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ
İLÂHİ İLÂHİ İLÂHİ

Bestenigär İlahi

Firât Cehennemden Eşed

Müzik Göbe Aziz Mehmet Hakkı

FIRAT CEHENNEMDEN EŞED
MEVLA BEKRO MEVLA BEKRO
NE Fİ ULMASIN ÇIKTAN SİD
MEVLA BEKRO MEVLA BEKRO

FIRAT CEHENNEMDEN EŞED
MEVLA BEKRO MEVLA BEKRO
NE Fİ ULMASIN ÇIKTAN SİD
MEVLA BEKRO MEVLA BEKRO

Dügâh İlâhî

Tezîllî-i Cemâl İster

Lâhik: Aziz Mahmut Hüsni
 Best: Cemal Taşkın

ritard.

TE DÜĞ U İ CE MÂL İE TİM DÜĞÜL BÜ LEM MİZ DÜ LEM MİZ
 E DÜĞ DÜĞ YÂ E DÜĞ LEM BÂ İ DÂ LEM BÂ İE MİZ DÜ DÜ DÂ

TE DÜĞ U İ İE MÂL İE TİM DÜĞÜL BÜ LEM MİZ DÜ LEM MİZ
 İE DÂ İE MİZ BÂ İE MİZ MİZ LÂ DÜ MÂ BÜ LEM MİZ DÜ LEM MİZ

ritard.

İE İE AL LÂHİ SE FÂ AL LÂHİ Mİ İİİİ İEİ SE İE LEM LÂHİ
 İE İE AL LÂHİ SE FÂ AL LÂHİ Mİ İİİİ İEİ İE İE LEM LÂHİ

GA FOR AL LÂHİ İA İE AL LÂHİ SE FÂ İT YÂ İE DÜ AL LÂHİ
 GA FOR AL LÂHİ İA İE AL LÂHİ SE FÂ İT YÂ İE DÜ AL LÂHİ

ritard.

TEZİLLİ CEMÂL İSTER
 DÜĞÜL BÜLENNİZ BÜLENNİZ
 TEZİLLİ CEMÂL İSTER
 DÜĞÜL BÜLENNİZ BÜLENNİZ

BÜ CÂN İM BULAM CÂNAM
 İZİN MÜL İ BÖLÜMÜY
 BÜĞÜ MİRETTİ AŞ İM
 DÜĞÜL BÜLENNİZ BÜLENNİZ

İE HALVETTE İE ÇİLVETTE
 İE İEİRETTİ İE İAİRETTİ
 İE TÜR DÂ İE DENEİTE
 DÜĞÜL BÜLENNİZ BÜLENNİZ

İZİN DÜNYÂ İZİN DÜĞÂ
 VİSÂL MİZ KURU İZİN
 İZİN İ İZİN ET MEVLÂ
 DÜĞÜL BÜLENNİZ BÜLENNİZ

ÇEMÂLİM
 İZİN ALLÂHİ DÜĞÜL ALLÂHİ
 İZİN İZİN İZİN İZİN İZİN
 İZİN ALLÂHİ İZİN ALLÂHİ
 İZİN İZİN İZİN İZİN İZİN

Eviç İlahi

Ey Vâhid ü Ferid ü Samîd

Lâhik-Asî Mâhîmâ Hâkîk
Nâm: Nâvî Beyh-ül-Bîst-ül

Tempo

ET VÂHİD Ü FERİD Ü SAMİD
DÜ İLÂHİ SA MÂDİ

ET VÂHİD Ü FERİD Ü
DÜ İLÂHİ SA MÂDİ

İBÂHİ DÂHİ ME DÜDÜ
İBÂHİ İLÂHİ ME DÜDÜ

İBÂHİ DÂHİ ME DÜDÜ
İBÂHİ İLÂHİ ME DÜDÜ

ET LEM YERİN KİYYEN DİHÂ
VÂHİD İLÂHİ

ET LEM YERİN KİYYEN
VÂHİD İLÂHİ

ET VÂHİD Ü FERİD Ü SAMİD
SİNDEN MEYDİ SİNDEN MEYDİ
ET LEM YERİN KİYYEN DİHÂ
SİNDEN MEYDİ SİNDEN MEYDİ

ZULMÂNİ NÖRÂNİ HÖLÂİ
AÇILMI OLSUN FETHİ BÂİ
KİF'ET CEMÂLÂDIN NİHÂİ
SİNDEN MEYDİ SİNDEN MEYDİ

ET KÂTİBİ UMMA İZM
ET NÜTEHİ İNŞÂ İZM
ET DEĞİTLERİ DEĞİMLERİ
SİNDEN MEYDİ SİNDEN MEYDİ

KURTARMAYIŞLA YARADAN
DİL KURTULUR İNŞÂ YARADAN
DÜNYÂME YİZE İNŞÂDAN
SİNDEN MEYDİ SİNDEN MEYDİ

YÂKÂB HÂSİYETİ DİRİDİ BİRİDİ
ÂVÂRİ KALDI MÜSTEMENİ
YAKINDAN OLSUN BİRİDİ MİRİDİ
SİNDEN MEYDİ SİNDEN MEYDİ

Eviç İlahi

Nehyempe Agyan

Usta: Aziz Mehmed Hacıyev

Dünya

MEY YET ME DE ME ME VA ME

TEY HE E DE GÖR TEY HE

YER LA LA LA LA VA ME

TEY HE E DE GÖR TEY HE

HE ME E DE GÖR HE ME ME

MEY ME ME ME ME ME ME

MEY HE TE SA SA ME ME ME

TEY HE DE DE GÖR TEY HE

NEHY İTMEDE AĞYAN
TEYHO EDE GÖR TEYHO
YURLAJLA BİLUP KAN
TEYHO EDE GÖR TEYHO

FIRAT İLE GİRMEKİN
MEKULLE ÖLÜMÜKÜN
NEVET SAHA DELEKİN
TEYHO EDE GÖR TEYHO

BİNE SİRE GÖR İTİMİ
SİTİNDİ SAĞA BİTİMİ
VAHET İLME İTİMİ
TEYHO EDE GÖR TEYHO

GÖR İT BÖZÜ SAĞINDAN
GÖR İT ALAYINDAN
DURMAÇI İKALINDAN
TEYHO EDE GÖR TEYHO

Bİ ÇARE HİKA Yİ SEN
GÖÇ GAYRİYA BARKANDAN
GÖR İTMEDE ÇAN Ö TEY
TEYHO EDE GÖR TEYHO

Eviç İlahi

Yeter Dost Meclisinde Kaş-ı Râz Et

8 *Trapp.* Gâhî Avnî Mahmud Hâşimî

YE TER DOST MECLİSİNDE KAŞ-ı RÂZ ET
 SEVİNİR MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ
 MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ

MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ
 MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ

MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ
 MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ

MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ
 MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ

YE TER DOST MECLİSİNDE KAŞ-ı RÂZ ET
 SEVİNİR MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ
 MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ
 MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ

SEVİNİR MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ
 MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ
 MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ
 MECLİSİNDE HİÇ BİR DÂ

Ferahfezâ İlâhî

By Tâib-i Dîlâr Olân

Lâhikânî Hüsnüvî Hâzretî
Esmâ'îyehülâli Çarâhîngülsü (Sîmâkânî)

Dâyâ

ET TÂİB-İ DİLÂR OLÂN
GEL HAKK'A PERVÂZ EDİLİM
ET AKR İLE İMÂN OLÂN
GEL HAKK'A PERVÂZ EDİLİM

SENİZ ÜZÂKDIR HİMMET ET
CAN İLE YOLDA HÜKMET ET
VÂRH NİSÂN-İ HAZRET ET
GEL HAKK'A PERVÂZ EDİLİM

EMMÂRE İFTİ-SÜİ İBRÂR
OLMA KÂK EHL-İNDEN İBRÂR
GÖR SİZİ İLE YOLA TERÂR
GEL HAKK'A PERVÂZ EDİLİM

BİR CÜM BEĞİM ÜTTİSEN GEREK
DÜNYAYI TERK İTTİSEN GEREK
FİKİRİ BEĞİR İTTİSEN GEREK
GEL HAKK'A PERVÂZ EDİLİM

ET TÂİB-İ DİLÂR OLÂN
GEL HAKK'A PERVÂZ EDİLİM
ET AKR İLE İMÂN OLÂN
GEL HAKK'A PERVÂZ EDİLİM

SENİZ ÜZÂKDIR HİMMET ET
CAN İLE YOLDA HÜKMET ET
VÂRH NİSÂN-İ HAZRET ET
GEL HAKK'A PERVÂZ EDİLİM

EMMÂRE İFTİ-SÜİ İBRÂR
OLMA KÂK EHL-İNDEN İBRÂR
GÖR SİZİ İLE YOLA TERÂR
GEL HAKK'A PERVÂZ EDİLİM

BİR CÜM BEĞİM ÜTTİSEN GEREK
DÜNYAYI TERK İTTİSEN GEREK
FİKİRİ BEĞİR İTTİSEN GEREK
GEL HAKK'A PERVÂZ EDİLİM

BİR HİMMET İMÂN AÇER GÖZÜM
CANIMA İPİNERİM GÖZÜM
DİMLE HİMMETİM SÖZÜM
GEL HAKK'A PERVÂZ EDİLİM

Ferahfezâ İlâhî

Habîs Et Kalbimle Habb-î Sivâdan

Çalın: Aziz Mahmut Hâfız
Söz: Seyidülhâşim Çarşamba (Seyidülhâşim)

Düeyh

HA LÂB ET KAL Bİ ME HUB Bİ Bİ VÂ DÂB

Yİ REM SEN DEN İNÂ YET SEN DEN AL LÂH İNÂ YET SEN DEN AL LÂH

İÇİ ÇE İNÂ ME Bİ ME Çİ HÂZ HE VÂ DÂB

HA LÂB ET KALBİMİZ HABB-İ SİVÂDAN
KİREM SENESEN İNÂ YET SENESEN ALLAH
İÇİ ÇE İNÂ NEFİSİMİZ ÖLMÜZ HEVÂDAN
KİREM SENESEN İNÂ YET SENESEN ALLAH

YERİNDEN İTLE YEP SAHİR İNÂ YET
DÜNYA TELİSİ PİR ÂRÂR İ KİSRET
EPENKİ FAZLINA YERİNDEN İNÂ YET
KİREM SENESEN İNÂ YET SENESEN ALLAH

KELÂK TUTAN HÜDÂ İNÂK KELÂMA
GİÇP HOCASINDAN İZİMİZ TAMAMA
İNÂ YET NAKHTAN ÖLÜR HÂS İ ÂRÂK
KİREM SENESEN İNÂ YET SENESEN ALLAH

Ferahnak İlahi

Bahâr Oulu Yine Açılıb Güller

Lâhî: Âzîz Muhammed Hakkî
Eşki: Cümre Zâher

8 *Chorus*

BA HEB OL OLU HI NE Â CE DE DİL LER
HE DA YI LÖT Fİ HAN İE FİR E DE GÖR

Mİ MA DA FİL İLİ ER İE Zİ ZA HAN GİRİ E İE GÖR
HE MA U FİL U NA GİRİ E İE GÖR

BA Fİ İLİ OLU Fİ HAN İLİ CE DE DİL LER
HE DA YI CA KU OL İLİ ER E İE GÖR

BA HEB DE DAD LER İE DAD LER İE HAN GİRİ
E DE HE HAN HA Yİ Tİ CA Yİ LER GİRİ

number

BA HEB AL LÂHİ HE HEB AL LÂHİ LÂ İ LÂ HE E LÂ LÂH
BA HEB AL LÂHİ HE HEB AL LÂHİ LÂ İ LÂ HE E LÂ LÂH

A ZE AL LÂHİ HA HEB AL LÂHİ MU HAN MEH HE DE LÂ LÂH
A ZE AL LÂHİ HA HEB AL LÂHİ MU HAN MEH HE DE LÂ LÂH

BAHÂR OULU YİNE AÇILIB GÜLLER
NEBÂTA BİLİBÜL ERİDİ ZÂHER
SAYA İLELDÜ FERAHNÂK OLU DİLER
BANAMU DİĞİLAR U BİĞİLAR ÇİREME

"SACİDE ÂLİ-BAHMET KÂİNÂTA
HAYÂT ERİDİ ESÇAR U NEBÂTA
YE FİTİT HEB ERİB TÂZE HAYÂTA
SABİRET DİLENE GÜNDEY AYÂNDIR

ÂDEMDEY ERİDİ HEB ERİB VÜCCOÂ
BİLİBİŞİB HEB ERİB İYLER SÂCİDE
NEHÂ-YET YOK ATA Yİ FÂZL - ÇİŞK
HEHÂ-YEH ZÂTİ-PAHİDEY MEÂNER

HEHÂ-Yİ LUTY - HAKY FİR EDE GÖR
RİMÂL - İ FÂLİMA HEB GÜRİ EDE GÖR
HEHÂ-Yİ CÂB U DEDEY FÂRİ EDE GÖR
Eİ ZİPİL - HAN HAYÂTİ - CÂVİDÂNDIR

Gulizâr İlâhî

Münâcâtiler Nûâi Eyler

Gülizâr Âzârî Münâcâtiler Hâzîret

ME NA DE LEN HE DA EY LEN
I SE TEN CAN FE DA EY LEN

DEL AL LA HA A SE DEL MEV LA YE
DEL AL LA HA A SE DEL MEV LA YE

MÜNÂCÂTILER NûÂI EYLER
DEL ALLÂFÂ DEL ALLÂFÂ
EĞİDİR CÂM FERRÂ EYLER
DEL ALLÂFÂ DEL ALLÂFÂ

YETER DÜNYÂYA KÂBRET ET
YETER CÂM MÂHÂBRET ET
HÂKÎ İLMÂĞÂ HEMRET ET
DEL ALLÂFÂ DEL ALLÂFÂ

DERÛNLUDAN EĞİP ÂH
KONA GÂTIL SEHERGÂH
İHT FERRÂ İ ALLÂFÂ
DEL ALLÂFÂ DEL ALLÂFÂ

İÇİP VÂHDET SÂÂİBEMDAN
HO GİTİRİ ARADAN SEN SEN
SÂKEMÂ DORTDAN DÜĞEMDEN
DEL ALLÂFÂ DEL ALLÂFÂ

GEÇİR İLMÜDEN İVEL İL
HÂFÊT İ CÂVİDÂN EĞİL
OLA GÖR BİR KÂFİRÂ NİL
DEL ALLÂFÂ DEL ALLÂFÂ

BÜLENDİ ET HÂMRETİ ÂŞİR
HO İZMÛYEVETİ ÂŞİR
MULA GÖR VÂHDET ÂŞİR
DEL ALLÂFÂ DEL ALLÂFÂ

MÂHÂBRET SÂGÂRİN MİS ET
KÖŞİR DİRÂ ÂŞİR CÜS ET
VİDÂYTESİN SÖZÜN GÜS ET
DEL ALLÂFÂ DEL ALLÂFÂ

Hüseyinî İlahî

Lâîhîyleyip Bîr Kez Nâzar

Üstün Arzî Mânevî Hâşerî

Orkestrasyon

LİT FET LE YIP NER NEZ NA ZAR AL LEM
D LA İZ DÂ Vİ TE A TA AL LAM

EY LEM İ ZİL İLÂ TA İV Mİ
CAN DEM İ ME İ ME İE İE İE İE

HEM İE İE İE İE İE İE İE İE İE İE
DEM İE İE İE İE İE İE İE İE İE İE

A İE İE İE İE İE İE İE İE İE İE
DEM İE İE İE İE İE İE İE İE İE İE

LİT FET LE YIP BİR KEZ NAZAR
EYLERSE DER SULTANIMIZ
KÖRNE DÜDÜL ANJERİNİZ
ALİ OLUŞ UNVANIMIZ

İBNLİK İRADAŞ DÜR OLUŞ
İLMET GİDİP FİŞNİR OLUŞ
MANKUR GÖNÜL MESPUR OLUŞ
MARBUR OLUŞ İRANIMIZ

VANİET SARASIN KİM İÇİ
FÂRİ ALÂ İRDANİ GİÇİ
İŞER HÂŞİR OLA İVÇİ NİÇİ
AYLUMAYI MESTANIMIZ

İSVEH İ E BİLİBİLİR İTİ
İKÂŞİ İPÂŞİ TİTİ
İŞİR LAHÇİ İTİE İŞİE İTİE
İŞİE İŞİLUMAYI MESTANIMIZ

OLA HUSÂİYYE İTİ
CAN İŞİTME İŞİE İŞİE
İŞİRİN VERİN KÂŞİR HİŞİE
İŞİR İŞİR VERİE İŞİRANIMIZ

Hüzzam İlahi

Ey Dertlilerin Dardına Dürmen Eder Allah

Ünvan: Aziz Mehmed Hattari
Söz: Hüsnü Ferit Bey

Tempo

EY DERTLİLERİN DARDINA DÜRMEYEN EDEN ALLAH
 İNÇİLERİN KULLARINA KAHRET O İZZETİN EDEN ALLAH
 İNSANLARINA VUSLATIN İNŞAN EDEN ALLAH
 KULLARINA YOLLARINI ANAN EDEN ALLAH

DÜXTAR KİREMLİLİFTİR O SAHİBİN İ SAHİBİN
 İNSANINA DUYET NE VAR OL İYİTTİR O İZZETİN
 İLHAD KİREMLERİN (DOKU) HÜLLA O KİREMLERİN
 KULLARINA YOLLARINI ANAN EDEN ALLAH

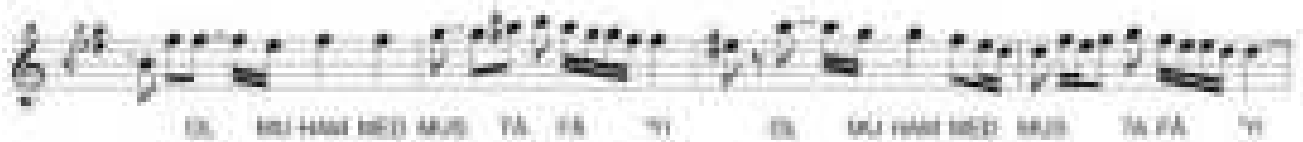
EY DERTLİLERİN DARDINA DÜRMEYEN EDEN ALLAH
 İNÇİLERİN KULLARINA KAHRET O İZZETİN EDEN ALLAH
 İNSANLARINA VUSLATIN İNŞAN EDEN ALLAH
 KULLARINA YOLLARINI ANAN EDEN ALLAH

DÜXTAR KİREMLİLİFTİR O SAHİBİN İ SAHİBİN
 İNSANINA DUYET NE VAR OL İYİTTİR O İZZETİN
 İLHAD KİREMLERİN (DOKU) HÜLLA O KİREMLERİN
 KULLARINA YOLLARINI ANAN EDEN ALLAH

Hüzzam İlahi

Kim Umar Senden Vefayı

Çalın: Aziz Mahmut Hüsni
Söz: Mustafa Kemal Atatürk

İM UMAR SENDEN VEFAYI
YALAN DÜŞ YÂ DEĞİL Mİ SEN
ÖL MUHAMMED MÜŞ TÂ FÂ Yİ
ALAN DÜŞ YÂ DEĞİL Mİ SEN

İM DÜŞÜN DÂİM YELAN
ÇOK NİĞENİN AYTA KALAN
MEÇE KURRE İZGALUBAN
DÜŞÜN DÜŞÜN DÜŞÜN Mİ SEN

Hüzzam İlähi

Meyleteyim Dünyayı

Allegro

Şair: Aziz Mahmut Hüsrevî

MEY LE YE HÜZ DÜN YÂ Yİ
MEY HÜZ DE HE VÂ Yİ HÜZ

DA NA AL LA HÜZ DE HÜZ
HÂM HÜZ LÂ HÜZ HÜZ

DE HÜZ HÜZ NÂ HÜZ YÂ Yİ DA NA AL LÂ
HÜZ DÂ HÜZ HÜZ HÜZ HÜZ HÜZ HÜZ HÜZ

HÜZ HÜZ HÜZ HÜZ HÜZ HÜZ HÜZ HÜZ

MEYLETEYİM DÜNYAYI
BANA ALLAHIM GEREK
GÖRMEZ MASHAYI
BANA ALLAHIM GEREK

EKLİ DÜNYA DÜNYADA
ENİ ÜRSÂ URSADA
HEV BİNİ BİN SEVDADA
BANA ALLAHIM GEREK

SÜZEL GELİ KARŞI DÂR
PEYVÂNEYİ TARMIS BÂR
HEV KULUK BİN DİRCİ VÂR
BANA ALLAHIM GEREK

MEYHÜCE HEVÂ Yİ HÜZ
HAKKI BİLÂ DÜN YÂ HÜZ
HÜZÂ YİM SÜZÜ BÜ
BANA ALLAHIM GEREK

Hüzzam İlahi

Neyleyeyim Dünyayı

Usta: İsmail Hakkı Paşa

8 *8* *8* *8*

BA NEY LE YE YEM DUN YA VI
BA NEY LE YE YEM DUN YA VI

BA SA AL LA HEM DE AHA
BA SA AL LA HEM DE AHA

DE FER MEZ HA SE VA FI
DE FER MEZ HA SE VA FI

BA HA AL LA HEM DE FER
BA HA AL LA HEM DE FER

N'EYLEYEM DÜNYAYI
SANA ALLÂHİM DERER
SENİ URDA URBÂDA
SANA ALLÂHİM DERER

SEN İ URDA URBÂDA
SEN İ URDA URBÂDA
HER BİRER BİR NEVDÂDA
SANA ALLÂHİM DERER

BÜLÜL GÖLE KARİ ZAR
PERHÂZINI YÂRME NÂR
HER KULLUN BİR DERER VAR
SANA ALLÂHİM DERER

BEYHÜDE NEVÂİ KO
HERET BİLA SÖR YÂ HÜ
HÜDÂ-YİM SÖZÜ BU
SANA ALLÂHİM DERER

Hüzzâm İlâhî

Sahenden Açılan Güller Nedenidir

Çiftâz: İsmail Hakkı Paşa
Baskı: Çayırhan Yayıncılık

Tempo

BE HER DEN A İLÂH GÜLLER NEDENİDİR
BAKARLAR LAFI HÜD VE Tİ FEN VER Zİ DÂ

Ö TİM VE Hİ DE ROL DİL LER NEDENİDİR
GÜ RİM LER SAN İ HÂR Fİ A İLÂ

BE HER DEN LER LER NEDENİDİR
BAKARLAR ET İİ VE Tİ LER NEDENİDİR

GÜ RİM GÜL SOY LER FEN DİL LER NEDENİDİR
A RİM İLÜ LAR İ DEN TEL LER NEDENİDİR

Allegro

CE RİL AL LÂHİ DE FİR AL LÂHİ HÂLÂ İ LÂ VE İ LÂ LÂHİ

A ZİL AL LÂHİ HÂ RİM AL LÂHİ MÜ HÂM HÜD VE DÜ LÂ LÂHİ HİP

BEHERDEN AÇILAN GÜLLER NEDENİDİR
ÖTEN BÜRBÜE MÜLKÜLLER NEDENİDİR
BENEFSİZLERLE BİNİKİLLER NEDENİDİR
AĞZIDA SÖYLEYEN DİLLER NEDENİDİR

BAKANLAR KUDRET İ FERİCİHOĞARÂ
GÖZEMLER SUN İ HAKT İ AĞLARE
BAKAR ET İBRET İLE NEY BÂHÂRÂ
AKAR İLÂ AR ESEN YELLER NEDENİDİR

BÂFÂTİ KÂNDİ NİLDİLİ KÂLB İ NİSÂN
İTÂF İ KÂNDEN ALDI MÂHİ TÂBÂN
SONRÂ KÂNDİ BULDİ BÂĞ İ BOSTÂN
GÂLİSTÂNDÂ İYEN GÜLLER NEDENİDİR

KÂRÂ İBÂHÂ ELETİ BİCİRNE YİTİR
İTÂLİ HAKT İ HİP CEMLE İSTİR
TA NİCİN HER BİRİ BİR YOLA GİTİR
HÜDÂ ERİRİR BÜ ÇOH FOLLAR BİSİNİR

KÂRİMİN ASLİ HÜD ÂDİMİLE HÂVÂ
TA NİCİN BÂ Dİ EDNÂ BÂ Dİ A LÂ
HÜSÂTİ KÂNDEN OLU RİNÇÂ İSTÂ
Bİ ALEMİLERLE Bİ İLER NEDENİDİR

Hüzzâm İlâhî

Yeter Çihilan Ferâ Râğyela Nâlan

Dünya Gâhibi Âzâ Mehmed Hâşimî

YE TER TE TUN TE NA NE CE DE NA LAN
E DER TA VU BE HAD BE LER LE CE LAN

YU RU BUL BUL YU RU DOST U LE ME ME ME
YU RU BUL BUL YU RU DOST U LE ME ME ME

YE TER ÇİHLAN FERÂ RÂĞYELA NÂLAN
TUNU BUL BUL, YUNU DOST ULLERINE
BEDE TA VU VE HAD BİLMEZLE CEVLÂN
YUNU BUL BUL, YUNU DOST ULLERINE

BİLMEZ, VERME HÜDÂ'Yİ NÂBÂTA
CEDE FÂRSON EN SÂNE HAYÂTA
SÂNE BİL, ÇÂHX ÇULP ENVÂR UZÂTA
TUNU BUL BUL, YUNU DOST ULLERINE

İsfahan İlahi

Sakin Dünyaya Aldarına

İlahi: Aziz Abdurrahman Hakkî
Söz: İsmail Toker

Orjinal

GA GİM DİM YÂ HA AL DİM SA
 AC GÖZÜ GÜ HÜ GARLET TİM YİM İ YİM
 AC GÖZÜ GÜ HÜ GARLET TİM YİM İ YİM
 GİM DİM KİM İM HA LİM GİM MİM
 AC GÖZÜ GÜ HÜ GARLET TİM YİM İ YİM
 AC GÖZÜ GÜ HÜ GARLET TİM YİM İ YİM

SAKİN DÜNYAYA ALDARMA
 AÇ GÖZÜN GARLETTEN OLAN
 DÜNYA KİMSE KALMI SANMA
 AÇ GÖZÜN GARLETTEN OLAN

Kareîgar İlahî

Göndürse Cânın İberin

Çâh: Alla Mahomed Hâfîz

Söz: Çâhmed Râzî

Allegro

GÖNDÜRSE CÂNIN İBERİN
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ
 KÖRÜKLÜKLE YÂHİN GÜLLERİN
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

FERYÂDİ KÂHİREHİ KİM İ ÇER
 BU DEĞERİNE NÖLEHİ BERBER
 GÖLDEHİ NE EYLEYERİM TALEB
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

AŞIYLA SER MEST GÜLLÜCÜN
 GÖLDEHİ NÂDE BÜYÜK ALDUM
 ANDA NE HÂLİT İLE DUDAN
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

GÜLDEN DİNDİRİNDEN BENDİ KÖB
 ALLAHU BİR SÂRİ FİRVES
 UŞŞAKA OLUP DÜST İBER
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

FERYÂDİ VÂDİ YAK SÂL İ FER
 TÂ KALMAK SENDERİN İBER
 YUSLAKTA KALMAZSAN EĞER
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

YAKLIK KONAKSIZAN GÖÇÜP
 ÇERİ İBERCİZDEN GÖÇÜP
 YAKİT SARAYINDAN İÇİP
 BİR BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

YOK EYLEYİP HEP VÂRİM
 DÜLDÜR MÜ SENDERİ YÂRİM
 KİŞİ EYLEYİP İBERLİRİM
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

KÖRÜKLÜK İLE BİLİRİZ İBER
 ÖLÜMLÜK İLE DÜLDÜR İBER
 MÂRİDOLUĞU BİLİRİZ İBER
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

SENDERİN FENÂ BİLİRİZ MÜ SENDER
 GÖLDEHİ ALIP BÜYÜK HÂBER
 BİR DÜLDÜR MÜ CÂN İLE YER
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

GÖNDÜRSE CÂNIN İBERİN
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ
 KÖRÜKLÜKLE YÂHİN GÜLLERİN
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

FERYÂDİ KÂHİREHİ KİM İ ÇER
 BU DEĞERİNE NÖLEHİ BERBER
 GÖLDEHİ NE EYLEYERİM TALEB
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

AŞIYLA SER MEST GÜLLÜCÜN
 GÖLDEHİ NÂDE BÜYÜK ALDUM
 ANDA NE HÂLİT İLE DUDAN
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

GÜLDEN DİNDİRİNDEN BENDİ KÖB
 ALLAHU BİR SÂRİ FİRVES
 UŞŞAKA OLUP DÜST İBER
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

FERYÂDİ VÂDİ YAK SÂL İ FER
 TÂ KALMAK SENDERİN İBER
 YUSLAKTA KALMAZSAN EĞER
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

YAKLIK KONAKSIZAN GÖÇÜP
 ÇERİ İBERCİZDEN GÖÇÜP
 YAKİT SARAYINDAN İÇİP
 BİR BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

YOK EYLEYİP HEP VÂRİM
 DÜLDÜR MÜ SENDERİ YÂRİM
 KİŞİ EYLEYİP İBERLİRİM
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

KÖRÜKLÜK İLE BİLİRİZ İBER
 ÖLÜMLÜK İLE DÜLDÜR İBER
 MÂRİDOLUĞU BİLİRİZ İBER
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

SENDERİN FENÂ BİLİRİZ MÜ SENDER
 GÖLDEHİ ALIP BÜYÜK HÂBER
 BİR DÜLDÜR MÜ CÂN İLE YER
 BİLİRİZ HÂBERİ VERİRİZ BİZİ

Kareîgar İlahî

Hüdayâ Cümle-i Âlem, Sana Açık Seni Özer

Lâhik: Aziz Mahmud Hüseyin
Ezber: Cümle-i Âlem

Üstelik

HÜ DÜ YÂ CUM LE İ A LEM SA NA A ŞEH BE HI ÇE LER
BE HER DE A ÇI LAN OĞU LER İ TEN ŞE Yİ ÇE RA. RA. LER

HÜ DA NA CUM LE İ A LEM SA NA A ŞEH BE HI ÇE LER
BE HER DE A ÇI LAN OĞU LER İ TEN ŞE Yİ ÇE RA. RA. LER

HE LER ÇE NO DE HI A ŞEH SA NA A ŞEH BE HI ÇE LER
BE HER ŞE LER LE ŞEH NOL LER SA NA A ŞEH BE HI ÇE LER

HE LER ÇE NO DE HI A ŞEH SA NA A ŞEH BE HI ÇE LER
BE HER ŞE LER LE ŞEH NOL LER SA NA A ŞEH BE HI ÇE LER

BE HI BE TEN BE HI ÇE LER HA Hİ AL LÂHİ Hİ İM AL LÂHİ
BE HI BE TEN BE HI ÇE LER ŞE Yİ AL LÂHİ SA FÜR AL LÂHİ

HÜDAYÂ CÜMLE-İ ÂLEM
SANA AÇIK SENİ ÖZLER
MELİKÂ CÜMME İ BEN-ÂDEM
SANA AÇIK SENİ ÖZLER

BEHERDE AÇILAN GÜLLER
ÖYEN BÜYÜK NÜSULLER
BENCİPELEKLE NİHNÖLLER
SANA AÇIK SENİ ÖZLER

EDER NİHN İ EDER ZİHRE
EDER SAHR İ EDER KATRE
NİHN TÜRÂ EDER ŞEH
SANA AÇIK SENİ ÖZLER

EDER HEM FÖK OLMAH
EDER MÂLİK EDER NİHN
NİHN CEMMET YEH NİHN
SANA AÇIK SENİ ÖZLER

EDER MEONAN EDER LEYLA
EDER YEMM EDER ADNA
EDER KÖH İ EDER SAHRA
SANA AÇIK SENİ ÖZLER

EDER HÂ İ EDER HÂ TO
EDER ZÂHD EDER İBİD
EDER HAAT EDER SÂCİD
SANA AÇIK SENİ ÖZLER

HÜDAYİYE ERİP HÂLÂT
VİSÂLİNDEH BULA LEZÂT
EYFAND CÜMLE MEVJODÂT
SANA AÇIK SENİ ÖZLER

Kareîgar İlahî

Neyleyeyim Dünyâyı

İlahî: Aziz Muhammed Huseyn
Söz: Zeki İzzet

Dişrek

HEY Lİ Yİ YER DÜN YÂ Yİ SA NA AL LÂ İHM DE REN İHM DE REN

DE REN İHM MÂ Mİ VÂ Yİ SA NA AL LÂ İHM DE REN

DE REN İHM MÂ Mİ VÂ Yİ SA NA AL LÂ İHM DE REN

DE Lİ DÜN YÂ İHM VÂ DA DE Lİ DÜN MÂ İHM SA DA İHM DE DA

HEM DE İHM İHM DEY DA DA SA NA AL LÂ İHM DE REN

HEM DE İHM İHM DEY DA DA SA NA AL LÂ İHM DE REN

HEM DE Lİ DÜN YÂ İHM DE Lİ DÜN YÂ İHM VÂ İHM VÂ İHM İHM VÂ İHM İHM

HEM İHM İHM İHM DEY DE VÂ SA NA AL LÂ İHM DE REN

HEM İHM İHM İHM DEY DE VÂ SA NA AL LÂ İHM DE REN

Neyleyeyim Dünyayı

BİR HÜDE- Yİ Nİ, Yİ HÜ HAK Kİ BU LA GÖR YÂ HÜ GÖR YÂ HÜ
 HÜ BİR Yİ NİN HÜ ZÜ BÜ SA NA AL LÂ HÜ DE HİR
 HÜ BİR Yİ NİN HÜ ZÜ BÜ SA NA AL LÂ HÜ DE HİR

NEYLEYİYİM DÜNYAYI
 BANA ALLAHIM GEREK
 GEREKMEZ MASYAYI
 BANA ALLAHIM GEREK

DİL İ DÜNYA ÖZÜNDÜ
 DİL İ DÜNYA ÖZÜNDÜ
 HER BİR DİN DÜNYADA
 BANA ALLAHIM GEREK

BİLİRİM, DÜNYA KİMİ ZAR
 FERYATI TAKIMI NAR
 HER KULUN HER DİNİ VAR
 BANA ALLAHIM GEREK

BİRİNDE HENAYI Kİ
 HAKT İLA GÖR YÂ HÜ
 HÜYÜMİN SÖZÜ BÜ
 BANA ALLAHIM GEREK

Kürdî İlahî

Neyleyeyim Dûnyâyî

(Lîstî: Arîf Mîrîzîdî Hîkîmî)

Dünya

NEY LÊ YE YÊN DÜNYÂ YÎ
YÂ HÛ YÂ HÛ YÂ MEN HÛ
DÛN YÂ MÊN YÎ
BÎ LÊY NÂ AL LÂ HÛ
HÛ LÎ DE MÊK HÛ

NEYLEYEYİN DÜNYÂ YÎ
BANA ALLÂHIM GÖRER

YÂ HÛ, YÂ HÛ, YÂ MEN HÛ
LEYMÎL-HÂDÎ SİLÂ HÛ
DÜNYÂ FÂMÎ, BÂKÎ HÛ
LÂİLÂHE SİLÂ HÛ

ÇERKHEZ MÂŞVÂ YÎ
BANA ALLÂHIM GÖRER

BÎL Î DÛNYÂ DÛNYÂNA
MÎL Î MÎNÂ DÛNYÂNA

YÂ HÛ, YÂ HÛ, YÂ MEN HÛ
LEYMÎL-HÂDÎ SİLÂ HÛ
DÜNYÂ FÂMÎ, BÂKÎ HÛ
LÂİLÂHE SİLÂ HÛ

HER BÎR DÛN SEVÎLÂNA
BANA ALLÂHIM GÖRER

MÛ MÂ, NÛL NÂMP ZÂN
PERKÂNETÎ TÂRÎŞ NÂN

YÂ HÛ, YÂ HÛ, YÂ MEN HÛ
LEYMÎL-HÂDÎ SİLÂ HÛ
DÜNYÂ FÂMÎ, BÂKÎ HÛ
LÂİLÂHE SİLÂ HÛ

HER KULUM BÎR DÛNDÎ YÂN
BANA ALLÂHIM GÖRER

BÎ YÛDÛY HÛVÂ YÎ HÛ
HÂKÎ SÛLÂ GÛR YÂ HÛ

YÂ HÛ, YÂ HÛ, YÂ MEN HÛ
LEYMÎL-HÂDÎ SİLÂ HÛ
DÜNYÂ FÂMÎ, BÂKÎ HÛ
LÂİLÂHE SİLÂ HÛ

HÛMÂ YÛYEM SÛRÛ MÛ
BANA ALLÂHIM GÖRER

Muhayyer İlahî

Âşıkân Makâmında Cih Mahbûb-ü Bî-Hesrâ İlmî

Çağrı: Aziz Mahmud Hüdamî

Beste: Seyit Nâzîkî

8/8 *Orjano*

Â Şİ KİM KİM BİLİ TÜ DÜ: NAKH BİLİ Mİ Mİ İHİM TÂ İ MİŞ
 GAY Fİ BİLİ NAK DÂ İ MÂ ŞİT Bİ DÂ NÂ YHİ PÂŞİ İ OŞİ

İHİM Mİ Tİ DÂ YET BÜ LİM Dİ MİY LÂ Bİ NÂ LÂ İ MİŞ
 DÂ Şİ KİM Şİ NÂ MÂ NÂ DİM NÂŞ Mİ Tİ MİY LÂ İ MİŞ

KÂŞ İ MİM Mİ Lİ Mİ AN NÂ İHİM Bİ NÂŞ ET Bİ NÖ LÂ
 NÂ Bİ NÂŞ ŞİT Mİ DÜ ÇİP İ MİY Bİ NÂ Şİ YHİ Dİ Şİ

KÂŞ İ MİM Mİ Lİ Mİ AN NÂ İHİM Bİ NÂŞ ET Bİ NÖ LÂ
 NÂ Bİ NÂŞ ŞİT Mİ DÜ ÇİP İ MİY Bİ NÂ Şİ YHİ Dİ Şİ

Mİ Mİ A Mİ DÂ Mİ DÂ Şİ NÂ Fİ Mİ TÖ NÂ İ MİŞ
 MİY Mİ Şİ ED NÂ Mİ DÂ Şİ CİM Lİ DİM Mİ LÂ İ MİŞ

ÂŞIKÂN MAKÂMINDA CİH MAHBÛB-Ü BÎ-HESRÂ İLMÎ
 NÂMEYİ GÂYET BÜLÛŞÜ Ö MÂTLAKİ NÂ Â İLMÎ

KÂŞ İ MİM Mİ Mİ AN NÂŞ İHİM Bİ NÂŞ ET Bİ NÖ LÂ
 NÂ Bİ NÂŞ ŞİT Mİ DÜ ÇİP İ MİY Bİ NÂ Şİ YHİ Dİ Şİ

MİM İ MİM İ MİM Mİ Lİ Mİ AN NÂ İHİM Bİ NÂŞ ET Bİ NÖ LÂ
 NÂ Bİ NÂŞ ŞİT Mİ DÜ ÇİP İ MİY Bİ NÂ Şİ YHİ Dİ Şİ

KÂŞ İ MİM Mİ Mİ AN NÂŞ İHİM Bİ NÂŞ ET Bİ NÖ LÂ
 NÂ Bİ NÂŞ ŞİT Mİ DÜ ÇİP İ MİY Bİ NÂ Şİ YHİ Dİ Şİ

MİM İ MİM Mİ MİM Mİ Lİ Mİ AN NÂ İHİM Bİ NÂŞ ET Bİ NÖ LÂ
 NÂ Bİ NÂŞ ŞİT Mİ DÜ ÇİP İ MİY Bİ NÂ Şİ YHİ Dİ Şİ

Muhayyer İlahî

Yeter Oldun Fena Bâğında mâlân

Çalın: Aziz Mahmut Hâlet
Tasarı: İsmail Çelikkaya

Tempo

YETER OLDUN FE NÂ BÂ GÂ DÂ NÂ LÂN LÂN

YÜ RÜ NÂ NÂ YÜ RÜ DÖT İ Lİ Rİ Nİ Nİ LÂN

Yİ RÜ NÂ NÂ YÜ RÜ DÖT İ Lİ Rİ Nİ Nİ

E DİP İA VÜ Bİ RÜD İ Lİ Rİ DÖLÂN LÂN Nİ LÂN

YÜ RÜ NÂ NÂ YÜ RÜ DÖT İ Lİ Rİ Nİ Nİ Nİ LÂN

YÜ RÜ NÂ NÂ YÜ RÜ DÖT İ Lİ Rİ Nİ Nİ

GÜ NÂ NÂ NÂ NÂ NÂ DÂ Vİ NÂ İ NÂ TA

BE ÇİP İA Nİ DEN Nİ NÂ Nİ Nİ Nİ TA

BA FÂ BİLİGİN İ LİP İN VÂ Rİ ZÂ Tİ Tİ Nİ LÂN

YETER OLDUN FENÂ BÂĞINDA MÂLÂN
YÜRÜ BİLİGİN, YÜRÜ DÖT İLERİNE
BİR TÂVİL-İ MÜDİLİKLE ÇEVİLÂN
YÜRÜ BİLİGİN, YÜRÜ DÖT İLERİNE.

GÜNÜ, VERME YÜZÜYİ KÂİNATA
BEÇİP RÂNDEN EN BÂKİ HAYATA
BA'İ BİL DÂRK OLUP ENMÂNİ ZÂTA
YÜRÜ BİLİGİN, YÜRÜ DÖT İLERİNE.

Nevâ İlâhî

Açılış Çün Bezm-i Hîst

Lâhikası Mânevî (Hîst)

Dâyâ

A
CA
DE ÇÜN
AC
DO
ZU Nİ

Mİ
F
Lİ
LAHİ
CA
HE
Mİ
Mİ
Mİ
CA
HE

Fİ
Mİ
LE İ
Mİ
Mİ
HE

Mİ
Mİ
Mİ
Mİ
CA
HE
Mİ
Mİ
Mİ
Mİ
CA
HE

Mİ
Mİ
Mİ
Mİ
CA
HE
Mİ
Mİ
Mİ
Mİ
CA
HE

Mİ
Mİ
Mİ
Mİ
CA
HE
Mİ
Mİ
Mİ
Mİ
CA
HE

Mİ
Mİ
Mİ
Mİ
CA
HE
Mİ
Mİ
Mİ
Mİ
CA
HE

AÇILDI ÇÜN BEZM-i HİST
 ÖZÜN İHLÂSİ MEVÂNİSİ
 ANMAN İZMELERİ OLUŞ MİST
 AYLIĞI MİSTANESİ

AÇ-GÖRÜNÜ NÂK İLE NÂK
 ÇÜY KIZAY'DEN SİZİN
 KÂİM OLUMSUN İHLÂS NÂK
 DOĞMAZDAN EVVEL ANESİ

Nevâ İlahî

Mâsivâ Kâşîrdân Et İbrâî Hâlâs

Lâhikâ-ı Ârifîyye (Hakkârî)

Allegro

MÂSİVÂ KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS
MÂSİVÂ KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS

KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS
KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS

AL LÂ İLLÂH
İLÂH İLLÂLLÂH
İLÂH İLLÂLLÂH
İLÂH İLLÂLLÂH
İLÂH İLLÂLLÂH

MÂSİVÂ KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS
MÂSİVÂ KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS

KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS
KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS

AL LÂ İLLÂH
İLÂH İLLÂLLÂH
İLÂH İLLÂLLÂH
İLÂH İLLÂLLÂH
İLÂH İLLÂLLÂH

MÂSİVÂ KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS
KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS
MÂSİVÂ KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS
KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS

MÂSİVÂ KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS
KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS
MÂSİVÂ KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS
KÂŞİRDÂN ET İBRÂÎ HÂLÂS

Nihävend Iähi

Ilmari Inkeri Eekin sävellys

Lähde: Aino Malmberg (1880)
Esim. Eilinen (1880)

Andante

HÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ
 HÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ
 HÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ
 HÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ

HÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ
 HÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ
 HÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ
 HÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ

HÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ
 HÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ
 HÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ
 HÄ IÄHÄ IÄHÄ IÄHÄ

Nikriz İlahi

Üryan Gölüp Yısa Üryan Gölüfer

Üryan Aziz Mehmed Hattari
Bando Çengeli Yozlaşma

Düyah

1. BUN DA DE LEN İ DEĞER PE NE Çİ YAN DEĞER
2. DE Y İ Nİ Hİ DE DE BUN DE A Nİ
3. AL ÇA NEP HAL MA BU FA Nİ DE NE YA
1. LE YAN DE LIP Yİ NE LİR YAN Çİ DEĞER LER
2. DE DEĞER Çİ LİR BU HAL BUN Hİ Çİ PE Yİ
3. LA DEĞER Hİ Çİ ÇİP Lİ BUN LA PE DE DEĞER
4. DE Y İ Nİ Hİ Hİ HAN NEZ MEZ TA FA YA
1. E DEĞER DE DA İ DEĞER SA İH Çİ YAN DEĞER
2. DE YAN LAH DEĞER İ Y A Çİ HA SA Yİ
3. DE MAZ LAH Nİ Çİ FEN FA Hİ Çİ SA DEĞER
4. DE Y İ Nİ Hİ YA ÇEH Hİ Hİ DE NE YA YA
1. 2. 3. 4. DE YAN DE LIP Yİ NE LİR YAN Çİ DEĞER LER
A DE AL LAM HA Hİ AL LAM LA İ LA PE İ LA LAM
KE FEN AL LAM FA Hİ AL LAM Hİ HAN NEZ PE DE LA LAM
2. DE DEĞER ME YAN 2. DEĞER DEĞER AT LAZ İ TENE İY Lİ DE SEN DEĞER
MEP DEĞER Hİ YAN DEĞER A HA ZAN İY Lİ DEĞER DEĞER YA

(İ. p. a. b. v. Ayrica yazılmıştır. son iki ölçüde)

BUNDA DEĞER DEĞER PE İ Çİ YAN DEĞER
ÜRYAN GÖLÜP YİSA ÜRYAN GÖLÜFER
DEĞER DEĞER DEĞER BANA Çİ YAN DEĞER
BUNDA ÜRYAN GÖLÜP ÜRYAN GÖLÜFER

BİRİNCİSİNİN İÇİ BUNDA AŞAYI
BİR DÜM OLUP BU HALKIN HAN PA YI
BİR YANIN DEĞERİN AT LAZ KURATYI
BUNDA ÜRYAN GÖLÜP ÜRYAN GÖLÜFER

Rast İlahi

Sakın Dünyaya Aldırma

Ünvan: Aziz Muhammed Hattari
Esmâ: Mustafa Kemal İsmail Bey

Sakın dünyaya al dırma
Aç gözün gafletten uyan
Bunda kimse kalır kalmaz
Aç gözün gafletten uyan

Kani İsmail Kani Hakkı
Kani Muhammed Mustafa
Bu fandan unma yafa
Aç gözün gafletten uyan

Tanrı İstefar eyle
İbrahim Terhan eyle
Ehl-i Aşrafı Mâzâr eyle
Aç gözün gafletten uyan

Bu devle eyle Mâdhûr olma
Esmâ zevce Mehdîr olma
Tâ'atı Hattâr olur olma
Aç gözün gafletten uyan

Neşin aradan süre gör
Vahdet lâ'ne ehl-i şer
Aşrafı başına dize gör
Aç gözün gafletten uyan

Öl ki oldu Hakk'a vâsi
Öl ki oldu İsmâ-i Kâmil
Şer-i şeytâlardan ey dâfi
Aç gözün gafletten uyan

Mâdhûran Yunus gördü
Dergâhı Hakk'a tut tûd
Hedayden gös et sösdü
Aç gözün gafletten uyan

SAKIN DÜNYAYA AL DIRMAMA
AÇ GÖZÜN GAFLETTEN UYAN
BUNDA KİMSE KALIR KALMA
AÇ GÖZÜN GAFLETTEN UYAN

KANI İSMAİL KANI HAKKI
KANI MUHAMMED MUSTAFA
BU FANDAN UNMA YAFI
AÇ GÖZÜN GAFLETTEN UYAN

TANRI İSTEFAR EYLE
İBRAHİM TERHAN EYLE
EHL-İ AŞRAFİ MÂZÂR EYLE
AÇ GÖZÜN GAFLETTEN UYAN

BU DEVLE EYLE MÂDHÛR OLMA
ESMÂ ZEVCİ MEHDİR OLMA
TÂ'ATI HATTÂR OLUR OLMA
AÇ GÖZÜN GAFLETTEN UYAN

NEŞİN ARADAN SÜRE GÖR
VAHDET LÂ'NE EHL-İ ŞER
AŞRAFI BAŞINA DİZE GÖR
AÇ GÖZÜN GAFLETTEN UYAN

ÖL Kİ OLDU HAKKA VÂSİ,
ÖL Kİ OLDU İSMÂ-İ KÂMİL
ŞER-İ ŞEYTÂLARDAN EY DÂFİ,
AÇ GÖZÜN GAFLETTEN UYAN

MÂDHÛRAN YUNUS GÖRDÜ
DERGÂHI HAKKA TUT TÛD
HEDÂYDEN GÖS ET SÖSDÜ
AÇ GÖZÜN GAFLETTEN UYAN

Rast Şuâl

Elâ Yâ Es'ad-ül Evlâd

Gâhibî Aziz Mehmed Hâzretî
Semaî Çelebî Semaî

Elä Yä Es'ad-el Evlād

ELĀ YĀ ES'AD-EL-EVLĀD
SĀQ-DĪNĀ VE HEMMĀ SĀQ
VE CĀMĀ KĀLE MĀ TĀTĀD
VE LĀZMĀ HĪMETĀL-ŪSTĀD

TEDEVĀE KĀY TERĀ NĀZĪZĀN
VE HĀLLĀ NĀPĒSE VEĀL-ĀFĀN
VE MĀN FĀLEHĀL-ITLĀN
HEMĀKĀL-KĀDĀMĀ VEĀL-ĀFĀD

VE HĀSĀNĀ ARĪNĀDĀ JĀDĪ
VE KŪMĀKĀRĀ 'ĀLĀLĀ HĀDĪ
FE MĀN LĒMĀ YĀDĪNĀL-ĀSĀDĪ
TEHĀYER MĀ LĒMĀ MĀHĀDĪ

TE'RĒVĀ EYFĀHĒT-TULLĀB
LĀ MĀN YĀHĀMĀLĀ EYVĀB
MĀ EN YĒFTĀMĀLĀ MĀSĀB
LEHĀL-CŪMĀ LEHĀL-ĪSĀDĀ

TECELLĀ HĀSĀNĀVE RĀHĀMĀ
LEHĀL-PĀDĪ LEHĀL-ĪSĀMĀ
FE ENĀ YĀFĀMĀLĀ JĀSĀN
DĀ LĒM YĀKĀBELĀL-ĪSĀDĀ

Sabâ İlahî

Açılış Çini Bezm-i Elest

Allegretto Çinin Arzı: Mahmud Hâfız

AÇIŞ ÇİN BEZMİ ELEST
 ACIŞ ÇİN BEZMİ ELEST
 ACIŞ ÇİN BEZMİ ELEST
 ACIŞ ÇİN BEZMİ ELEST
 ACIŞ ÇİN BEZMİ ELEST
 ACIŞ ÇİN BEZMİ ELEST
 ACIŞ ÇİN BEZMİ ELEST

ACIŞ ÇİN BEZMİ ELEST
 ACIŞ ÇİN BEZMİ ELEST
 ACIŞ ÇİN BEZMİ ELEST
 ACIŞ ÇİN BEZMİ ELEST
 ACIŞ ÇİN BEZMİ ELEST
 ACIŞ ÇİN BEZMİ ELEST
 ACIŞ ÇİN BEZMİ ELEST

AÇIŞ ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST

ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST

ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST

ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST

ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST
 ÇİN BEZMİ ELEST

Sabā İlahi

Kudîmîn Rahmet ü Zevk ü Safâhîr Yâreseddâllâh

Gâhî: Arif Mehmed Hattat
Bâzî: İsmail Çelebi

Allegro

Hİ Zİ
 MİR İMİ
 ME İİ
 Zİİ
 Hİİ

İA İA
 İMİ İA
 İMİ İMİ
 İA İA

İİ İİ
 İA İA
 İİ İİ
 İA İA

İİ İİ
 İMİ İA
 İMİ İMİ
 İA İA

İİ İA
 İİ İA
 İİ İA
 İİ İA

İ İMİ
 İA İMİ
 İ İMİ
 İA İA

KUDİMİN RAHMET Ü ZEYK Ü SAFÂHİR YÂ RESÛLALLÂH
 ZUÛRUKU DİŞİLİ İSTİKÂKA DİŞİLİME YÂ RESÛLALLÂH
 İDDÂHİYE GEPÂTİ KİL DİŞİR ZÂHİR DİŞİR SÂTİR
 KAPINA İNİŞİR İTİMİ DİŞİR YÂ RESÛLALLÂH

Sabâ İlâhî

Nûr ile Dolulu Yine Kevn ü Mekân

Güfte: Aziz Mahmud Hüseyin

Trayan

NÛR İLE DOLU İYNE KEVN Ü MEKÂN
 BELDE HOB LÛTT İLE ŞEHR-İ RAMAZÂN
 ZEYN OLUP AÇILDI ERŞÂD-İ CÂLÂN
 BELDE HOB LÛTT İLE ŞEHR-İ RAMAZÂN

BÂĞRÂ HÜSÛN ARACAN SÖMÜR GÖR
 İZT-İ Mİ-CÂMİ HİKÂYETİ GÖR GÖR
 BEŞM-İ VAKİFTE SAFALAR SÖMÜR GÖR
 BELDE LÛTT İLE MÜRŞEH RAMAZÂN

NÛR İLE DOLU İYNE KEVN Ü MEKÂN
 BELDE HOB LÛTT İLE ŞEHR-İ RAMAZÂN
 ZEYN OLUP AÇILDI ERŞÂD-İ CÂLÂN
 BELDE HOB LÛTT İLE ŞEHR-İ RAMAZÂN

BÂĞRÂ HÜSÛN ARACAN SÖMÜR GÖR
 İZT-İ Mİ-CÂMİ HİKÂYETİ GÖR GÖR
 BEŞM-İ VAKİFTE SAFALAR SÖMÜR GÖR
 BELDE LÛTT İLE MÜRŞEH RAMAZÂN

Segâh İlâhî

Musâhibar Erzurûme Hep Câmide Eyyâd

Çiftâr-ı Arz-ı İsmâ'îlî (1886)

Dünya

Hâ Hâ Hâ Hâ
Hâ Hâ Hâ
Câm Lâ Eyyâ Yâ
Hâ Lâ Hâ Hâ Hâ
Hâ Hâ Hâ Hâ
Hâ Hâ Hâ Hâ
Hâ Hâ Hâ Hâ
Hâ Hâ Hâ Hâ
Hâ Hâ Hâ Hâ
Hâ Hâ Hâ Hâ

Musahhar Eririne Hep Cümle Eyvâ

-2-

The image shows a musical score for the song 'Musahhar Eririne Hep Cümle Eyvâ'. It consists of five staves of music in a single system, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The first staff contains the lyrics 'EVL' and 'EVL'. The second staff contains 'EVL' and 'EVL'. The third staff contains 'EVL' and 'EVL'. The fourth staff contains 'EVL' and 'EVL'. The fifth staff contains 'EVL' and 'EVL'.

MUSAHHAR ERİRİNE HEPE CÜMLE EYVÂ
 SENİNDE KUL, SENİNDE KÖM EYENDİ
 ELİN ALTINDAKİ DÜNYA Vİ ÜRSÂ
 SENİNDE KUL, SENİNDE KÖM EYENDİ

Sultāni-yegāh İlāhî

Yâ Mâli-î Yevmü'd-dîn

Lâhî: Âyâ Mânevî Hâkîm
 Söz: Seyyid Mânevî Hî
 (Mevlânâ'nın Dîvânî Zîrâkîsî)

Dâyîk

YÂ MÂLÎ İLÂHÎ YEVME'D-DÎN
 HÂKÎM O KÂRİM SÂDİK
 VÂ KÂRİM SÂDİK
 HÂKÎM O KÂRİM SÂDİK

KULLARINA KÂRİM ET
 FÂZLUNA İLÂHÎ ET
 TÖVBE İLÂHÎ ET
 HÂKÎM O KÂRİM SÂDİK

MEVÂNİ KÂRİM
 ETTİN YOLUNA İLÂHÎ
 OLDU KÂRİMİ MİTLAD
 HÂKÎM O KÂRİM SÂDİK

LUTP EYLENİP ET MEVLÂ
 EL VESLÂTIN İTÂ
 ET KÂRİMİN İLÂHÎ
 HÂKÎM O KÂRİM SÂDİK

İLÂHÎ HÂKÎM
 VESLÂTUNA İLÂHÎ
 BU İZET İLÂHÎ
 HÂKÎM O KÂRİM SÂDİK

Süzidil İlahi

İsteyen Yârin Hâk Uçlar Vârin

Tempo Söz: Arif Mâhmut MAHFAZ

İS İT İYEN YÂRİN VÂRİN HÂK UÇLAR VÂRİN
 İS İT İYEN YÂRİN VÂRİN HÂK UÇLAR VÂRİN

İS İT İYEN YÂRİN VÂRİN HÂK UÇLAR VÂRİN
 İS İT İYEN YÂRİN VÂRİN HÂK UÇLAR VÂRİN

İS İT İYEN YÂRİN VÂRİN HÂK UÇLAR VÂRİN
 İS İT İYEN YÂRİN VÂRİN HÂK UÇLAR VÂRİN

İSTİYEN YÂRİN
 NÂR EDEBİ VÂRİN
 NİLÂN TÂLÂRİN
 SÂKLAR İSÂRİN

İSİRMENİN ÇÂMÂ
 ENİN ÇÂMÂ
 GÜZLÜ MİYÂNIN
 YERİN FÂRÂN

YÂR ELİN TUTTU
 ENİLİCE YERİN
 DÜZET İLE İYER
 GÜZLÜ SÂRİN

İSİL - HİSÂ VİTİRİN
 AL HÂBİBİN İRİRİN
 İMÂNET İSTİYEN
 KÜLÜN İSÂRİN

Süzidil İlahi

Nefes Uyup Rah-i Hak'tan Tazra Çıkmak Yol Mudur

Üstün Arz İsmail Hakkari
Bazen Feyyaz Çelebi

Diğer

MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR
MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR
MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR
MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR
MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR
MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR
MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR
MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR
MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR

MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR
MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR
MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR
MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR

MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR
MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR
MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR
MERME UYUP RAH-I HAK'TAN TAZRA ÇIKMAK YOL MUDUR

Şedaraban İlahi

Tezelli Cemal İster

Ünvan: Aziz Mehmed Hattari
Söz: Hacı İsmail Bey

Dünya

TE CİL İL | CE MİL İB | TEN İDİ NİL, EĞ LİN MİLİ EĞ | LİN MİLİ
TE CİL İL | Vİ BİL İB | TEN İDİ NİL, EĞ LİN MİLİ EĞ | LİN MİLİ

NE DÜN | YA DA | NE ÜN | BİL | DA | İDİ NİL, İBİ | Cİ

NE CİY | BİL | İB | İB | İB | İB | İB | İB | İB | İB

İDİ NİL | İT | LİN | MİLİ EĞ | LİN | MİLİ

NE NİL | VET | İB | NE CİL | VET | TE | NE NİL | VET | TE
E GER | DÜN | YA | E GER | ÜN | BİL | YA DA | LİN | İDİ

NE NİL | VET | TE | NE NİL | BİL | DA | NE CİL | VET | TE
NE NİL | VET | DA | NE NİL | YA | İB | İB | İB | İB | İB | İB

İDİ NİL | EĞ | LİN | MİLİ EĞ | LİN | MİLİ
İDİ NİL | EĞ | LİN | MİLİ EĞ | LİN | MİLİ İB

TEZELLİ CEMAL İSTER
GÖNÜL EĞLENMEZ EĞLENMEZ
TEZELLİ VİSAL İSTER
GÖNÜL EĞLENMEZ EĞLENMEZ

NE DÜNYADA NE İNKARDA
GÖNÜL BİR ÖZGE NİVYADA
ÖZGE-ÖZGE FIKRİ MEVLADA
GÖNÜL EĞLENMEZ EĞLENMEZ

NE HALİTTE NE CİLVETTE
NE KEMETTE NE VANDETTE
NE TUNÂ DA NE CENNETTE
İBİL EĞLENMEZ EĞLENMEZ

EĞER DÜNYÂ EĞER İNKÂ
VİSÂLİMİZ KURU NİVYÂ
İNKÂT İTİMİZ İY MEVLÂ
GÖNÜL EĞLENMEZ EĞLENMEZ

Uşak İlahi

Gölin Düyolun Şevk ile

Gölin Arpa Mahmut Hâkîmî
Nesir Cahit Dede

Uşak

DÜM DÜYÜLME DÜYÜLME İLE LA İLÂHE İLÂLLÂHİM
AĞRI İLE DÜYÜLME DÜYÜLME İLE LA İLÂHE İLÂLLÂHİM
DÜYÜLME DÜYÜLME İLE LA İLÂHE İLÂLLÂHİM
DÜYÜLME DÜYÜLME İLE LA İLÂHE İLÂLLÂHİM

DÜM DÜYÜLME DÜYÜLME İLE
LA İLÂHE İLÂLLÂHİM
AĞRI İLE DÜYÜLME DÜYÜLME İLE
LA İLÂHE İLÂLLÂHİM

DÜYÜLME DÜYÜLME İLE
DÜYÜLME DÜYÜLME İLE
DÜYÜLME DÜYÜLME İLE
LA İLÂHE İLÂLLÂHİM

DÜYÜLME DÜYÜLME İLE
DÜYÜLME DÜYÜLME İLE
DÜYÜLME DÜYÜLME İLE
LA İLÂHE İLÂLLÂHİM

Uşak İlahi

Neyleyeyim Dünyayı

Çiller Arzu (Müzikçi/Besteci)
Nesrin Şenel (Söz)

Uşak

NEY Lİ YE YİM GÜM YÂ Yİ SA NA AL LÂ HEM GE HEM
NEZ NEZ GÜ GE HÂM İP ZÂM FER VÂ NE Yİ HEM MÜ HÂM
GE HEM MÜZ NÂ İİ VÂ Yİ GE HEM MÜZ NÂ İİ VÂ Yİ
HEM KÜ LÂH BİR DİRİ Dİ VÂH HEM KÜ LÂH BİR DİRİ Dİ VÂH
SA NA AL LÂ HEM GE HEM SA NA AL LÂ HEM GE HEM
SA NA AL LÂ HEM GE HEM SA NA AL LÂ HEM GE HEM
SA İİ DİRİ VÂ GÜ YÂ DA GE Dİ Lİ ÜR SA ÜR SA SA
HEM KÜ GE NE VÂ İİ KÜ HEM Kİ BÜ LÂ GÜM YÂ KÜ
HEM İİ Nİ BİR DİRİ Dİ DA DA HEM İİ Nİ BİR DİRİ Dİ DA DA
KÜ DA Yİ HEM İİ Zİ BÜ FER DA Yİ HEM İİ Zİ BÜ
SA NA AL LÂ HEM GE HEM SA NA AL LÂ HEM GE HEM
SA NA AL LÂ HEM GE HEM SA NA AL LÂ HEM GE HEM HEM

NEYLEYEYİM DÜNYAYI
BANA ALLÂHIM GEREK
DERİMEZ MÂSUVİYİ
BANA ALLÂHIM GEREK

BİLE İ DÜNYÂ DÜNYADA
BİLE ÜMİRÂ ÜMİRADA
HEM GÜC BİR SEVDADA
BANA ALLÂHIM GEREK

DETLİ DİRİMİN İPİN
KOLLAR BİL FÂHM İPİN
AŞIK CÂSÂNİN İPİN
BANA ALLÂHIM GEREK

MİCHİN İPİN LİYÂ'YI
VÂHM İPİN AŞRÂ'YI
KAR AĞLRI AĞLRI
BANA ALLÂHIM GEREK

BİLEĞİL İPİN KÂRİ ZÂR
FERÂNE'Yİ DÂRİM KÂR
HEM KULUN BİR DİRİ VÂR
BANA ALLÂHIM GEREK

SEVDÂE HÂVÂ'YI KÜ
KÂRİT BİLÂ GÜM YÂ KÜ
AŞIK'YIM BÜSÜ BÜ
BANA ALLÂHIM GEREK

Uşak İlahi

Tecelli-i Cemal İster

Gülşen Arzu Mahmut Yılmaz
Kuşun İstediği El

Öğretke

TE CEL Lİ İ CE MA İN TER
E VA DAV M N ERİ TİT Tİ

SO HAL SO LEN MEZ SO LEN MEZ
Vİ SA LİN N İZ İZ Mİ YET İ

TE ME Lİ İ MA İN TER
E ME Mİ İZ İZ İZ İZ

SO HAL SO LEN MEZ SO LEN MEZ
SO MEZ SO LEN MEZ

TECELLİ CEMAL İSTER
GÖRAL BİR İZMEZ DÖLENERİZ
TECELLİ CEMAL İSTER
GÖRAL DÖLENERİZ DÖLENERİZ

ME DÖLENERİZ ME DÖLENERİZ
GÖRAL BİR İZMEZ DÖLENERİZ
GÖRAL BİR İZMEZ DÖLENERİZ
GÖRAL DÖLENERİZ DÖLENERİZ

NE HALVETTE NE GELVETTE
NE NESRETTE NE GAZVETTE
NE TİMÂTİA NE CEMVETTE
GÖRAL DÖLENERİZ DÖLENERİZ

NE HALVETTE NE GELVETTE
NE NESRETTE NE GAZVETTE
NE TİMÂTİA NE CEMVETTE
GÖRAL DÖLENERİZ DÖLENERİZ

Uzzâl İlâhî

Tecellî-i Cemâl İster

Üstün Âzâ Mehmed Hâfîz
Nâm: Âhmed Müezzîni

Doğul

TE CİL Lİ İ CEMÂL İ TEP GÜ NÂL EĞ LEN MİZ EĞ LEN MİZ

TE CİL Lİ İ M NÂL İ TEP GÜ NÂL EĞ LEN MİZ EĞ LEN MİZ
KÖŞKÜ MİZ

NE DEN YÂ İM DE ÜH NÂ İM GÜ NÂL İM GÜ DE DEN YÂ İM

DE NÂ DEN İM İM İM LÂ İM GÜ NÂL EĞ LEN MİZ EĞ LEN MİZ
KÖŞKÜ MİZ

NE HAL VET TE NE CİL VET TE NE KİL VET TE NE VÂL ÖZÜ TE

NE TE BÂ DA NE DEN VET TE GÜ NÂL EĞ LEN MİZ EĞ LEN MİZ
KÖŞKÜ MİZ

E DEN DÜH YÂ E DEN ÜH NÂ Ü BÂ ÜH BÂ KÜ RÜ DEN DÂ

HÜ LÂ İ TEP İM İM İM LÂ GÜ NÂL EĞ LEN MİZ EĞ LEN MİZ
KÖŞKÜ MİZ

TECELLÎ CEMÂL İSTER
GÜZEL BÖLENMİZ BÖLENMİZ
TECELLÎ VESÂL İSTER
GÜZEL BÖLENMİZ BÖLENMİZ

NE HALVETTE NE CİLVETTE
NE KESRETTE NE VAKVETTE
NE TÜRÂDA NE CEMÂLETTE
GÜZEL BÖLENMİZ BÖLENMİZ

NE DONTÂDA NE ÜNEBÂDA
GÜZEL İMİZ ÇİZME NİVÂDA
DEM Â DİM FİDÂ İMİZ ÂDA
GÜZEL BÖLENMİZ BÖLENMİZ

EĞER DÖNÜŞ EĞER İZİNÂ
VEBÂLİMİZ KURU İZİNÂ
NEBÂYE İTTİMİZ İZİNÂ
GÜZEL BÖLENMİZ BÖLENMİZ

Bayrak Senin Ferman Senin

- 2 -

BAYRAK SENİN FERMAN SENİN
 DİNYE DİNYE DEĞİŞEN SENİN
 MÜHÜRÜNE ÇIĞIRAK SENİN
 YA HAKKINA YA HAKKINA
 LÜTF U KEREMLERİN SENİN

SENİN İZZETİNDEN SENİN
 DİNYE YOLA İŞİDİ SENİN
 İŞİDİNE MÜTAC SENİN
 YA HAKKINA YA HAKKINA
 LÜTF U KEREMLERİN SENİN

FAZLAĞINA İTLE NAZAR
 ÇİFTİN GÖZÜLLERİNDEN KİSİR
 BALIKTA VAPURUN SENİN
 YA HAKKINA YA HAKKINA
 LÜTF U KEREMLERİN SENİN

KİP ET CEMALIMDEN NOLAR
 İZLE OLA YA İZLE
 İZLEMEYİ DİŞİM DİŞİM
 YA HAKKINA YA HAKKINA
 LÜTF U KEREMLERİN SENİN

İYİ KİMİ U FERDİ U İHAZ
 İYİ KİMİ U İHAZ U İHAZ
 İTLE İHAZ İYİ İHAZ
 YA HAKKINA YA HAKKINA
 LÜTF U KEREMLERİN SENİN

Uşak İlahi

Kulden Sana Lâyet N'ela

İlahi Arif: Mehmed Hacıyev
Noter: Zümrüt Tokdemir

Ağır Ölçekte

ME LÂH SA LA HA LÂ YIK Mİ

LA A SA DE ME

ME SA HA TA DE ME

LA A SA DE ME

ME SA HA DE ME

LA E FİTİ HA TA

ME DE ME DE

ME SA D LA

KULDEN SANA LÂYET N'ELA
AĞIR SENİ KANDI KULA
BEĞER SENCİN NISAN OLA
YA RABBENÂ YA RABBENÂ
SENİN KİREM SENCİN ATÂ.

KÖMÜR HİDÂYETİ GÂMİR
VESİLİN ANA İTLE NÂSİR
YERİN MİRÂMÎ YA BİLİM
YA RABBENÂ YA RABBENÂ
SENİN KİREM SENCİN ATÂ.

Beyâti Araban İlahî

İzzittine Nâdî-yi Hak

Çiftâr-ı Arap Mânevîyyü'l-Üstâd
Fâzıl-ı Hâfız-ı Akbar

Beyâti Akademi

İ ZZİTTİNE NÂDÎ-Yİ HAK
DİĞİLLERİNE NÂDÎ-Yİ HAK
DİĞİLLERİNE NÂDÎ-Yİ HAK
DİĞİLLERİNE NÂDÎ-Yİ HAK
DİĞİLLERİNE NÂDÎ-Yİ HAK
DİĞİLLERİNE NÂDÎ-Yİ HAK
DİĞİLLERİNE NÂDÎ-Yİ HAK
DİĞİLLERİNE NÂDÎ-Yİ HAK
DİĞİLLERİNE NÂDÎ-Yİ HAK
DİĞİLLERİNE NÂDÎ-Yİ HAK

ÇİFTÂR-ı ARAP MÂNEVÎYYÜ'L-ÜSTÂD
FÂZIL-ı HÂFIZ-ı AKBAR
FÂZIL-ı HÂFIZ-ı AKBAR
FÂZIL-ı HÂFIZ-ı AKBAR
FÂZIL-ı HÂFIZ-ı AKBAR
FÂZIL-ı HÂFIZ-ı AKBAR
FÂZIL-ı HÂFIZ-ı AKBAR
FÂZIL-ı HÂFIZ-ı AKBAR
FÂZIL-ı HÂFIZ-ı AKBAR
FÂZIL-ı HÂFIZ-ı AKBAR

BİLÂ FULLEH BİLÂ FULLEH
ALİYYE YÂ KURRÜ'LLAH
HAKİMİN ALLÂH MEHİRİN ALLÂH
YÂ MÜSTEBİRİN ŞEYHİ'L-LÂH

İZZİTTİNE NÂDÎ-Yİ HAK
DİĞİLLERİNE NÂDÎ-Yİ HAK
DİĞİLLERİNE NÂDÎ-Yİ HAK
DİĞİLLERİNE NÂDÎ-Yİ HAK

ÇİFTÂR-ı ARAP MÂNEVÎYYÜ'L-ÜSTÂD
FÂZIL-ı HÂFIZ-ı AKBAR
FÂZIL-ı HÂFIZ-ı AKBAR
DİĞİLLERİNE NÂDÎ-Yİ HAK

BİLÂ FULLEH BİLÂ FULLEH
ALİYYE YÂ KURRÜ'LLAH
HAKİMİN ALLÂH MEHİRİN ALLÂH
YÂ MÜSTEBİRİN ŞEYHİ'L-LÂH

Çarğâh Nakış Ağır Semâi

Vüchüdün Mazharı Tarîmü-i Hücdür Yâvâzülâh

-1-

Çarğâh: İsmail Müslimov (Türkmen)
Baskı: Çarğâh Tarzı

Ağır Semâi

The musical score consists of two staves. The upper staff is the vocal line, and the lower staff is the piano accompaniment. The lyrics are written below the vocal line.

AH VE CÜ TÜR MÂR HA VE TÜR VE
 VE CÂ ZİR Yİ VE DÜ VE LÂH MÂR
 VE MÂ Lİ ZÜR VE L MÂR MÂR
 VE MÂ VE TÜR LÂ CÂ MÂR TÜR VE
 Lİ Zİ TÜR TÜR VE MÂ TÜR HA VE LÂH
 A DÜ TÂ MÂR MÂR VE MÂ VE VE
 VE CÂ VE LÂ VE VE TÂ MÂR MÂR VE VE
 MÂ VE VE Lİ TÜR VE VE VE VE
 DÜ MÂR VE MÂ VE TÜR VE VE

Çârgâh Nakış II.Beste

Bâbü'l Kî Aşyân-ı Kâdîmî Kayıp Gelir

Çârgâh: İsmâîl Mîsâkî (1911-1980)
Beste: Çârgâh Nakış

Lâzîkî Râzî

AN İSÂ, İSÂ, Hİ Â, Şİ TÂ, FENÂ, İSÂ, Mİ KÜ, YUP İSÂ
 OĞ, DİM, Mİ, ÇEN Kİ SÜ, Yİ MÜ HÂB, MİT DİM, YUP, İSÂ
 Mİ BİLİ ÖM, İM, Mİ Lİ DÖM, Mİ Lİ Mİ, İM, Mİ Lİ DÖM
 TEN NEN Nİ, TE NE NEN, İS, Mİ DE, DÂ İM, İ İ İ
 TEN NEN Nİ, TE NE NEN, Dİ, DE, Mİ HÂ, İM, İ İ İ
 BEY MİY Mİ Nİ TEN, ÇIRM, İ DÂ YOK, BAĞ, İS DÜ NÂ, İM, İ İ İ
 OĞ, DİM, Mİ, ÇEN Kİ SÜ, Yİ MÜ HÂB, MİT DİM, YUP, İSÂ
 Mİ BİLİ ÖM, İM, ÇEN, DÂ YAL, Dİ Fİ NÂ, Mİ İ, ZİY, İ İ İ
 Mİ Dİ, Mİ, ÇEN, DÂ YAL, Dİ Fİ NÂ, Mİ İ, ZİY, İ İ İ

BÂBÜ'L Kİ AŞYÂN-ı KÂDÎMÎ KAYIP GELİR
 SÂLDEN MEGER Kİ SÜN-İ MÂHÂBET DUTUP GELİR
 BÂD-İ HÂZÂNEBÂR ALDI FENÂ, BÜYÜK ZEVKİNİ
 İBÇÂB DÂRLİ DÜRLÜ LİBÂBİN KOTUP GELİR

TERCÜMÜ
 İSÂ, DİM Mİ, ÇEN Kİ SÜ, Yİ MÜ HÂB, MİT DİM, YUP, İSÂ
 TEN NEN Nİ, TE NE NEN, İS, Mİ DE, DÂ İM, İ İ İ
 TEN NEN Nİ, TE NE NEN, Dİ, DE, Mİ HÂ, İM, İ İ İ
 BEY MİY Mİ Nİ TEN, ÇIRM, İ DÂ YOK, BAĞ, İS DÜ NÂ, İM, İ İ İ

Acem Kürdî İlahî

Nûr-ê Dolûdî Yîne Kevrî û Melkî

Nûr-ê Dolûdî

Çavî: Jazî Mihemed Hîşîqî

NÛR - Ê - DOLÛDÎ YÎNE KEVRÎ Û MELKÎ
 BELÛ HOŞ LÛTÎ ÊLÊ ŞEHÎRÎ HAMAZÂN
 ZÛYN DÛLÛP AÇÛLÊ ŞEHÎRÎ-ÇÊRAN
 BELÛ HOŞ LÛTÎ ÊLÊ ŞEHÎRÎ HAMAZÂN
 AMMA KUR-ÂNÎ ALÛM ETTÎ WÛZÛL
 ŞEHÎRÎ ÇÛMMETÎ BÛYÛRÛN ANA REŞÛL
 TÂLÛBÎ HAKÛK'Â NÂSÎB OLA VÛZÛL
 BELÛ HOŞ LÛTÎ ÊLÊ ŞEHÎRÎ HAMAZÂN
 MÂSÛVÂ HÛRELLÛ ANAÇAN BÛRÛ ÇÛM
 ZATÎ BÛ-ÇÛNE HÛBAYÛRE ÇÛM
 BÛZÛM Î WÛZÛDETTÛ BÂFÛLAK ÇÛRÛ BÛM
 BELÛ LÛTÎ ÊLÊ ŞEHÎRÎ HAMAZÂN

NÛR - Ê - DOLÛDÎ YÎNE KEVRÎ Û MELKÎ
 BELÛ HOŞ LÛTÎ ÊLÊ ŞEHÎRÎ HAMAZÂN
 ZÛYN DÛLÛP AÇÛLÊ ŞEHÎRÎ-ÇÊRAN
 BELÛ HOŞ LÛTÎ ÊLÊ ŞEHÎRÎ HAMAZÂN

AMMA KUR-ÂNÎ ALÛM ETTÎ WÛZÛL
 ŞEHÎRÎ ÇÛMMETÎ BÛYÛRÛN ANA REŞÛL
 TÂLÛBÎ HAKÛK'Â NÂSÎB OLA VÛZÛL
 BELÛ HOŞ LÛTÎ ÊLÊ ŞEHÎRÎ HAMAZÂN

MÂSÛVÂ HÛRELLÛ ANAÇAN BÛRÛ ÇÛM
 ZATÎ BÛ-ÇÛNE HÛBAYÛRE ÇÛM
 BÛZÛM Î WÛZÛDETTÛ BÂFÛLAK ÇÛRÛ BÛM
 BELÛ LÛTÎ ÊLÊ ŞEHÎRÎ HAMAZÂN

Acemaşiran İlahi

Nûr ile Doldu Yine Kevn ü Mekân

Çalın: Aziz Mahmud Hüseyin
Nâzım: Süleyman V. Aksoy (1994)

8/8 *Allegretto*

NUR İLE DOLU YİNE KEVN Ü MEKÂN
DELİ HOŞ LÜTF İLE ŞEYH İ RAMAZÂN
ZEYNE OLUŞ AÇIK KERVAN İ CİSMİN
DELİ HOŞ LÜTF İLE ŞEYH İ RAMAZÂN

MÂNE HUBBUN ARADAN KURİ GÖR
ZÂT İ Bİ CÜMME KUDÂTİ ENE GÖR
NEDN İ YARDETTE SÂFÂLAR BÖRE GÖR
DELİ HOŞ LÜTF İLE MURÂRER RAMAZÂN

NUR İLE DOLU YİNE KEVN Ü MEKÂN
DELİ HOŞ LÜTF İLE ŞEYH İ RAMAZÂN
ZEYNE OLUŞ AÇIK KERVAN İ CİSMİN
DELİ HOŞ LÜTF İLE ŞEYH İ RAMAZÂN

MÂNE HUBBUN ARADAN KURİ GÖR
ZÂT İ Bİ CÜMME KUDÂTİ ENE GÖR
NEDN İ YARDETTE SÂFÂLAR BÖRE GÖR
DELİ HOŞ LÜTF İLE MURÂRER RAMAZÂN

Hüseyinî İlahî

Hak'tan Öğe Nesne Yoktur

Çiftler Arası Müslüman Yürüyüşü
Sema Elvan Paşa

Alış Olsun!

HAK TAN ÖĞE NESNE YOKTUR
TAN İLAHİ İLAHİ İLAHİ
YA HÜ YA MEN HÜ HÜ HÜ
AC ÖZ ZUH MEN ÇA HÜ İLAHİ
KAM DE KAL İB İY HÜ İLAHİ
AL İLAHİ HÜ İLA HÜ HÜ HÜ
HÜ İLA HÜ İLA MEN HÜ HÜ HÜ HÜ
İLAHİ İLA İLA İLAHİ İLA İLA İLAHİ
YA İLA İLA İLA İLA İLA İLA İLA
İLA İLA İLA İLA İLA İLA İLA İLA
YA HÜ YA MEN HÜ HÜ HÜ HÜ
İLAHİ İLA İLA İLAHİ İLA İLA İLAHİ
YA İLA İLA İLA İLA İLA İLA İLA

HAK'TAN ÖĞE NESNE YOKTUR GAYRILAN ÖMÜRÜ KES.
AÇ ÖZÜN İNŞİHAĞI BAR ALLAH BİR İLAHİ İLAHİ

İLAHİ İLAHİ İLAHİ İLAHİ İLAHİ İLAHİ İLAHİ İLAHİ
İLAHİ İLAHİ İLAHİ İLAHİ İLAHİ İLAHİ İLAHİ İLAHİ

Hicaz İlahi

Bayrakın Tut Rahmân'ın

Çelebi Dâvud Çelebi İsmail Hakkî

BAYRUKI TUT RAHMÂN'IN
TEVHİDE GEL TEVHİDE
TAZELENDİ BEMÂN
TEVHİDE GEL TEVHİDE
SEN SÂMİ Kİ SÂMİSİN
FÂRİTİ DAYANIRSIN
HOS SİN CUM UYANIRSIN
TEVHİDE GEL TEVHİDE
HÂDÂTİNİ GÜP EYLE
SEVNE GELİN CÜP EYLE
BU KAYDARIN MÜS EYLE
TEVHİDE GEL TEVHİDE

BAYRUKI TUT RAHMÂN'IN
TEVHİDE GEL TEVHİDE
TAZELENDİ BEMÂN
TEVHİDE GEL TEVHİDE

SEN SÂMİ Kİ SÂMİSİN
FÂRİTİ DAYANIRSIN
HOS SİN CUM UYANIRSIN
TEVHİDE GEL TEVHİDE

HÂDÂTİNİ GÜP EYLE
SEVNE GELİN CÜP EYLE
BU KAYDARIN MÜS EYLE
TEVHİDE GEL TEVHİDE

Hicaz İlahi

Bayrağın Tut Rahmân'ın

Çiftözlü - Arap İlahiyesi (Hicaz)

Çiftözlü - Arap İlahiyesi (Hicaz)

BAY RAĞIN TUT RAHMÂN'IN
TEVHİDİ GEL, TEVHİDİ
TÂ'İLİNDEN İBAREN
TEVHİDİ GEL, TEVHİDİ
LÂ İLÂH İLLÂLLÂHİ MÜ MÜ
LÂ İLÂH İLLÂLLÂHİ

BAYRAĞIN TUT RAHMÂN'IN
TEVHİDİ GEL, TEVHİDİ
TÂ'İLİNDEN İBAREN
TEVHİDİ GEL, TEVHİDİ

LÂ İLÂH İLLÂLLÂHİ MÜ MÜ
LÂ İLÂH İLLÂLLÂHİ

Lütfüyleyip Bir Kere Naza Eylesen Çar Sükrânınla

KA - ÇIKI - YU DA - İM - ÇIKI - VE İM -

İM - KA - İM -

LÜTFÜYLEYİP BİR KERE NAZAN
 İYİ OLARAK ÇEKİLSİN
 KÖRNE DEĞİL, ANIŞAN GAYİ
 İLİ İLA ÖZVÂSİNE

İLA HİSÂSİYE ATÂ
 ÇAN SEMTİNE ERİSİN
 DEHŞET VİRAHİ KÂDİR HİSÂ
 BİR DÂN VİRE DORMANINLA

Bayrak Senin Ferman Senin

(1)

ET KÂ DİR Ü HAYT Ü SA MED
 ET KÂ DİR Ü HAYT Ü SA MED
 EYLE İKŞAYTİ ME MED
 YÂ KÂDİRÂ YÂ KÂDİRÂ
 LÜTF Ü KEREM İNŞÂN SENİN

BAYRAK SENİN FERMAN SENİN
 DEĞER EYLE İVE DERNÂM SENİN
 MÜZMİLURİ QURÂN SENİN
 YÂ KÂDİRÂ YÂ KÂDİRÂ
 LÜTF Ü KEREM İNŞÂN SENİN

ET KÂDİR Ü HAYT Ü SA MED
 ET KÂDİR Ü HAYT Ü SA MED
 EYLE İKŞAYTİ ME MED
 YÂ KÂDİRÂ YÂ KÂDİRÂ
 LÜTF Ü KEREM İNŞÂN SENİN

Dilkeşâverân Durak

Behçey Bülbül Nedir Feryâd

Gâhibi Âzâz Mâhmedî Hâşimî

BEHEY BUL BUL NEDIR FERÛD
 VA EYLE HAK'DAN ESTERÛD
 HEBÛYI TÂD ET OLMA TÂD
 KIL OL KIM OLANN ÂCÂD

BEHEY BUL BUL NEDIR FERÛD
 VA EYLE HAK'DAN ESTERÛD
 HEBÛYI TÂD ET OLMA TÂD
 KIL OL KIM OLANN ÂCÂD

Eviç Durak

Vaslat Gibi Nîmet Mîvalur

Gâhib: Aziz Mahmud Hüsnî
Ney: H. Süleyman Arslan

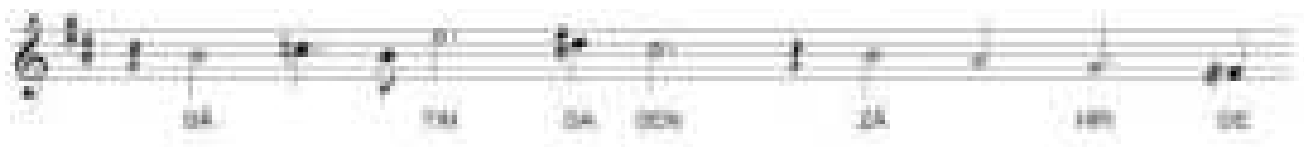
The musical score consists of ten staves. The first staff is the vocal line, and the second staff is the piano accompaniment. The lyrics are written below the vocal line. The score is in a 2/4 time signature and a key signature of one flat (B-flat major or D minor).

Lyrics:

HÜ
VA S L A T G İ B İ N İ M E T M İ V A L U R
Y A S A D İ N İ C İ S İ N İ S İ D E L İ M H Ü
N İ M E T G İ B İ D E V L E T N İ O L U R
Y A S A D İ N İ C İ S İ N İ S İ D E L İ M H Ü
Y A S A D İ N İ C İ S İ N İ S İ D E L İ M H Ü
C O D U M L A T Ç A O T U L E D İ N
M A T L İ N A N İ S A O T U L E D İ N
C A N İ D İ U S A O T U L E D İ N
Y A S A D İ N İ C İ S İ N İ S İ D E L İ M H Ü

Vaslat Gibi Nermel Mâzur

-2-

Hisar Bûselik Durak

Mevlânî Semaî Ağulların

Şâhîr: Aziz Mahmut Hacıoğlu
Noter: H. Süleyman Araz

HÜ MEV LÂN E DER LER HÜ İLE
 MEV LÂN E DER LER HÜ İLE
 TO LUN DA Hİ DA DİR LA İN
 MEV LÂN E DER LER HÜ İLE
 DİR Hİ Hİ DA Yİ MEV Lİ HİS
 MEV LÂN E DER LER HÜ İLE
 DİR Hİ Hİ Hİ Hİ Hİ Hİ Hİ Hİ Hİ Hİ
 İ LÂN E DER LER HÜ İLE

MEVLÂNİ SEMÂİ AĞULLARIN
 DÜVRAN EDİRLER HÜ İLE
 YOLUNDAĞI SÂZİDLƏRİN
 COVLAR EDİRLER HÜ İLE

ŞAHİR MƏLUMİ MƏFLİ HƏS
 MEVLÂ YETER BƏNİ HƏVƏS
 ZİRRƏNİ HƏRİCİN HƏN NƏPƏS
 İLÂN EDİRLER HÜ İLE

Hüseyinî Durak

Nâbî üyüq Râh-ı Hakk'ın Tâpâ Çıkarak Yol Müdar

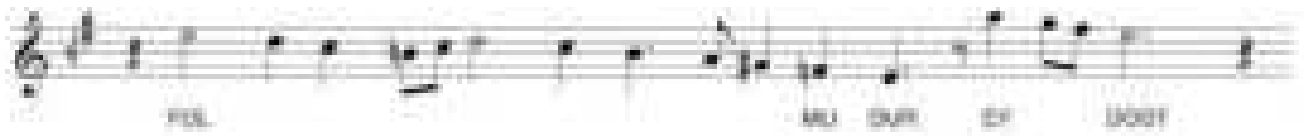
(1)

Şâir: Aziz Mahmut Hüsrevî
Nâzım: H. Süleyman Araz

HÜ
 HÜP BE U YLAF
 HA
 HE HAK
 ÇAR

 TA
 HA ÇH
 MAH

 YOL
 MU DUR

 HA
 HÜ ÜC
 H LE
 A DÜ
 DEH
 Vİ

 SE
 TAR
 MAH

 YOL
 MU DUR

 DÜDÜ MAH
 LA HA
 A LA
 İ HEM

 SE
 HA
 HA
 HA
 MAH

 YOL
 MU DUR
 EF DÜDÜ

Nefes Uyup Râh-ı Hakk'ın Tarza Çıkarak Yol Mıdır

-2-

NEFES UYUP RÂH-ı HAKK'IN TARZA ÇIKARAK YOL MUDUR
 KİM İ-Âİ VÂ-Âİ İLE ÂDİM DERVİŞİ SARMAK YOL MUDUR
 BATILAN AT-Âİ YERİN EDİNÂRÂ ERİŞEK YOL MUDUR
 YÂ-Âİ SÂ-Âİ VÂ-Âİ İKEN AYOĞARA SARIMAS YOL MUDUR

İNCE BİR EMÂREKLİKTE İTLEME NERİSİN KÂRÂR
 BİRER FİREKİ SÂ-Âİ LÂ-Âİ İT OL İNAN İNAN
 KÜ-Âİ VÂ-Âİ İSEN İLE GEL HÂ-Âİ İTLE İTİZAR
 YER MURADI HÂ-Âİ VÂ-Âİ SEN GAYRÂ SARMAK YOL MUDUR

Kürdi Durak

Cemâli Fikriye Lâyik Amel Yek

Üstün: Aziz Mehmed Hacıyev
Notlar: H. Süleyman Aşraf

DÖSTÜM İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM
 LÂ YEKİM AĞRIYOR YEKİM
 YEKİM AĞRIYOR YEKİM AĞRIYOR
 İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM
 İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM
 İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM
 İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM
 İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM

CEMALİ FIKRİYE LAYİK AMEL YEK
 YEKİM AĞRIYOR YEKİM AĞRIYOR
 İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM
 İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM İZİNİ ALDIM

Reng-i Dil Durak

Ey Dertlilerin Dardına Dermanı Veren Allah

Şair: Aziz Mahmud Hüseyin

Beste: H. Süleyman Arslan

COĞU ET DERT U LU NA DİN İL Mİ DİN MÂNİ İ DİN

AL LÂH Hİ

MÜ-NE KU LU NA NÂH İST İ GÜP

MÂN İ DİN AL LÂH

İ DİN LA Mİ NÂ NÂH LA Mİ Nİ

MÂN İ DİN AL LÂH

MÂN LA Mİ NÂ YOL LA Mİ Nİ

İ DİN İ DİN AL LÂH Hİ

EY DERTLİLERİN DARDINI DERMÂN VEREN ALLÂH
 İÇÜNİS KULLARINA NÂHİT İ GAYRÂN İDİN ALLÂH
 ÂŞİKLARINA YULAKIN İŞRÂN İDİN ALLÂH
 KULLARINA YOLLARINI İŞÂN İDİN ALLÂH

ÇOKTUZ KESİMİ LİTTİ, O NÂHİÂN U NÂHİMİN
 İŞÂRINA GAYET Mİ VÂR OL İYÂTT U KÂDİMİN
 Bİ HÂC KÂHİMİN GÖRDÜ HESÂTT O NÂHİMİN
 KULLARINA YOLLARINI İŞÂN İDİN ALLÂH

Sultân-i Irak Durak

Olmayacak Senden Arâ

1. 1.

Şâhîr: Ârif Mehmed Hüsrevî
Neyr: H. Süleyman Arif

OL MAY HI ÇAK SEN DEN A TA DOST

MA VEY LE ŞEY FA MA VE ŞE ŞE

DOST

HI TEN SE HI ÇAK İKA SE LU LA KÖ İ

ME MEZ ME İ İ DOST

ÇAK A ÇI VEY MEZ VEY FO LU

MA VE LE ŞEY FA MA VE ŞE ŞE

DOST

ME ÇAK ÇA VEY RA VAT ÇA DOST

Olmayacak Senden Arah

-2-

The musical score is written in 2/4 time and consists of four staves of music. The lyrics are written below the notes. The notes are in a treble clef with a key signature of one sharp (F#).

4
 4321 321 234 567 876 543 21
 1234 567 89 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20
 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1052 1053 1054 1055 1056 1057 1058 1059 1060 1061 1062 1063 1064 1065 1066 1067 1068 1069 1070 1071 1072 1073 1074 1075 1076 1077 1078 1079 1080 1081 1082 1083 1084 1085 1086 1087 1088 1089 1090 1091 1092 1093 1094 1095 1096 1097 1098 1099 1100 1101 1102 1103 1104 1105 1106 1107 1108 1109 1110 1111 1112 1113 1114 1115 1116 1117 1118 1119 1120 1121 1122 1123 1124 1125 1126 1127 1128 1129 1130 1131 1132 1133 1134 1135 1136 1137 1138 1139 1140 1141 1142 1143 1144 1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153 1154 1155 1156 1157 1158 1159 1160 1161 1162 1163 1164 1165 1166 1167 1168 1169 1170 1171 1172 1173 1174 1175 1176 1177 1178 1179 1180 1181 1182 1183 1184 1185 1186 1187 1188 1189 1190 1191 1192 1193 1194 1195 1196 1197 1198 1199 1200 1201 1202 1203 1204 1205 1206 1207 1208 1209 1210 1211 1212 1213 1214 1215 1216 1217 1218 1219 1220 1221 1222 1223 1224 1225 1226 1227 1228 1229 1230 1231 1232 1233 1234 1235 1236 1237 1238 1239 1240 1241 1242 1243 1244 1245 1246 1247 1248 1249 1250 1251 1252 1253 1254 1255 1256 1257 1258 1259 1260 1261 1262 1263 1264 1265 1266 1267 1268 1269 1270 1271 1272 1273 1274 1275 1276 1277 1278 1279 1280 1281 1282 1283 1284 1285 1286 1287 1288 1289 1290 1291 1292 1293 1294 1295 1296 1297 1298 1299 1300 1301 1302 1303 1304 1305 1306 1307 1308 1309 1310 1311 1312 1313 1314 1315 1316 1317 1318 1319 1320 1321 1322 1323 1324 1325 1326 1327 1328 1329 1330 1331 1332 1333 1334 1335 1336 1337 1338 1339 1340 1341 1342 1343 1344 1345 1346 1347 1348 1349 1350 1351 1352 1353 1354 1355 1356 1357 1358 1359 1360 1361 1362 1363 1364 1365 1366 1367 1368 1369 1370 1371 1372 1373 1374 1375 1376 1377 1378 1379 1380 1381 1382 1383 1384 1385 1386 1387 1388 1389 1390 1391 1392 1393 1394 1395 1396 1397 1398 1399 1400 1401 1402 1403 1404 1405 1406 1407 1408 1409 1410 1411 1412 1413 1414 1415 1416 1417 1418 1419 1420 1421 1422 1423 1424 1425 1426 1427 1428 1429 1430 1431 1432 1433 1434 1435 1436 1437 1438 1439 1440 1441 1442 1443 1444 1445 1446 1447 1448 1449 1450 1451 1452 1453 1454 1455 1456 1457 1458 1459 1460 1461 1462 1463 1464 1465 1466 1467 1468 1469 1470 1471 1472 1473 1474 1475 1476 1477 1478 1479 1480 1481 1482 1483 1484 1485 1486 1487 1488 1489 1490 1491 1492 1493 1494 1495 1496 1497 1498 1499 1500 1501 1502 1503 1504 1505 1506 1507 1508 1509 1510 1511 1512 1513 1514 1515 1516 1517 1518 1519 1520 1521 1522 1523 1524 1525 1526 1527 1528 1529 1530 1531 1532 1533 1534 1535 1536 1537 1538 1539 1540 1541 1542 1543 1544 1545 1546 1547 1548 1549 1550 1551 1552 1553 1554 1555 1556 1557 1558 1559 1560 1561 1562 1563 1564 1565 1566 1567 1568 1569 1570 1571 1572 1573 1574 1575 1576 1577 1578 1579 1580 1581 1582 1583 1584 1585 1586 1587 1588 1589 1590 1591 1592 1593 1594 1595 1596 1597 1598 1599 1600 1601 1602 1603 1604 1605 1606 1607 1608 1609 1610 1611 1612 1613 1614 1615 1616 1617 1618 1619 1620 1621 1622 1623 1624 1625 1626 1627 1628 1629 1630 1631 1632 1633 1634 1635 1636 1637 1638 1639 1640 1641 1642 1643 1644 1645 1646 1647 1648 1649 1650 1651 1652 1653 1654 1655 1656 1657 1658 1659 1660 1661 1662 1663 1664 1665 1666 1667 1668 1669 1670 1671 1672 1673 1674 1675 1676 1677 1678 1679 1680 1681 1682 1683 1684 1685 1686 1687 1688 1689 1690 1691 1692 1693 1694 1695 1696 1697 1698 1699 1700 1701 1702 1703 1704 1705 1706 1707 1708 1709 1710 1711 1712 1713 1714 1715 1716 1717 1718 1719 1720 1721 1722 1723 1724 1725 1726 1727 1728 1729 1730 1731 1732 1733 1734 1735 1736 1737 1738 1739 1740 1741 1742 1743 1744 1745 1746 1747 1748 1749 1750 1751 1752 1753 1754 1755 1756 1757 1758 1759 1760 1761 1762 1763 1764 1765 1766 1767 1768 1769 1770 1771 1772 1773 1774 1775 1776 1777 1778 1779 1780 1781 1782 1783 1784 1785 1786 1787 1788 1789 1790 1791 1792 1793 1794 1795 1796 1797 1798 1799 1800 1801 1802 1803 1804 1805 1806 1807 1808 1809 1810 1811 1812 1813 1814 1815 1816 1817 1818 1819 1820 1821 1822 1823 1824 1825 1826 1827 1828 1829 1830 1831 1832 1833 1834 1835 1836 1837 1838 1839 1840 1841 1842 1843 1844 1845 1846 1847 1848 1849 1850 1851 1852 1853 1854 1855 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862 1863 1864 1865 1866 1867 1868 1869 1870 1871 1872 1873 1874 1875 1876 1877 1878 1879 1880 1881 1882 1883 1884 1885 1886 1887 1888 1889 1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898 1899 1900 1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907 1908 1909 1910 1911 1912 1913 1914 1915 1916 1917 1918 1919 1920 1921 1922 1923 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571 2572 2573 2574 2575 2576 2577 2578 2579 2580 2581 2582 2583 2584 2585 2586 2587 2588 2589 2590 2591 2592 2593 2594 2595 2596 2597 2598 2599 2600 2601 2602 2603 2604 2605 2606 2607 2608 2609 2610 2611 2612 2613 2614 2615 2616 2617 2618 2619 2620 2621 2622 2623 2624 2625 2626 2627 2628 2629 2630 2631 2632 2633 2634 2635 2636 2637 2638 2639 2640 2641 2642 2643 264

Şedaraban Durak

Bahçey Bülbul Nedir Feryad

Çarlık Arca (Mehmet Hakkı)
Biraz Şeyli (Eyy)

BEHÇE BÜLBÜL NEDİR FERİYAD
VAR FİLE HAYDAN İSTİMLİK
NEDİR YAD ET OLMA YAD
KUL OL KİM OLARIN AZAD

BEHÇE BÜLBÜL NEDİR FERİYAD
VAR FİLE HAYDAN İSTİMLİK
NEDİR YAD ET OLMA YAD
KUL OL KİM OLARIN AZAD

Şevkefzâ Durak

Teyyid-ü Ademide Kâimîsâ Eger Sevdây-ı Aşk

- 1 -

Şâhî: Ârif Mehmed Hüsrevî
Nevî: H. Süleyman Araf

DÜST TÛ ME Nİ A DEN DE KİM ME SA
 İ DEN BİR TA YI AĞR
 DEN ME Nİ BİR DA ME Nİ BİR MAZ O
 OL DA HA YI AĞR
 DEN İ MAH İ DEN ZU Hİ TA
 OUL İ BİR İB YA OUL İBİR
 MAZ İ MAH İL TE MAH MAZ İT İ
 DEN DEN HA YI AĞR
 TA LI İB DE DEN O LUP

Teyzət-i Âlemde Kötümüsə Eger Sevdây-ı Aşk

♩

AŞK İLMAK İZİNİ TÂ HÂGİRİ DİR

SÂMİ İLMAK İZİNİ İZİNİ İZİNİ İZİNİ İZİNİ

SÂMİ İZİNİ İZİNİ İZİNİ

İZİNİ İZİNİ

Teyzət-i Âlemde Kötümüsə Eger Sevdây-ı Aşk
 Cənabət-i Məhəbbətə Səhəbət-i Ol Dənə, ı Aşk

Rənc-i Məhəbbətə Düşür, Gəlir Eynə Lâ-Cəfəm
 Səhəbət-i Məhəbbətə Səhəbət-i Məhəbbətə Səhəbət-i Aşk

Səhəbət-i Məhəbbətə Səhəbət-i Məhəbbətə Səhəbət-i Aşk
 Səhəbət-i Məhəbbətə Səhəbət-i Məhəbbətə Səhəbət-i Aşk

Şivenümâ Durak

Hüdayâ Cümlesi Âlâm

(12)

Şâir: Ârif Mehmed Hüsrevî
Nesr: E. Süleyman Araf

DÜST HÜSÂ ŞÂ
 CEM HÜSÂ YEM
 ŞÂ ŞÂ Â ŞÂ
 ŞE HÜSÂ LEM
 ŞE HÜSÂ LEM
 HÜSÂ CEM HÜSÂ ŞE
 Â CEM
 ŞÂ ŞÂ Â ŞÂ
 ŞE HÜSÂ LEM

Hüdaya Cümle-i Âlem

♩

SE. MEN ÖLÜ

A. Ö. LER

ÖZÜ LER

Ö. MEN ÖLÜ Nİ LER

ÖLÜ ÖLÜ LER

SE. Nİ ÖZÜ

ER LE. MEN ÖLÜ LER

ÖLÜ ÖLÜ ÖLÜ LER

ÖLÜ ÖLÜ ÖLÜ LER

SE. Nİ ÖLÜ LER

HÜDAYA CÜMLE-İ ÂLEM
SANA AŞK SENSİN ÖZÜM
BİLİR FIKRİ ÇİM İZİMİ-ÂDEM
SANA AŞK SENSİN ÖZÜM

REHBERİME AÇILAN DÜLLER
ÖZÜM SÜRÜM BİLİPİLLER
BİNERİ BELİRLİLE SÖZÜMLER
SANA AŞK SENSİN ÖZÜM

Acem Kürdî İlahî

By Gâmilî Şelîh-ı Âh-îâmî Cîr

Çiftâr: Aziz Mahmud Hüskî
Ritm: Müstakîl-î Müstevvî

İY DÖNÜŞ BÖL BÂH-ÂLİ-BÂHİ GÖN
NÖN İ FÂR-İ HAKİKİT İ SAHİBİ GÖN

İZNEDE HURŞİD-İ ÂLEM YÂSA BÂH
KÂREDE BÖL BÂHİ-İ Hİ-PAYÂHİ GÖN

TÂŞİRDAN BAKMA YÜCÜD İLİMİNE
GÖN SERPİT İ ŞERİF DÜLTÂHİ GÖN

NECE BİR LEVİS-İ ŞİVÂSA KALASIN
AÇ GÖZÜN VÂSİL OLAN YÂRÂHİ GÖN

İN MA HİD-ŞİN Ü HİŞÂ-ŞİN OL BÖZÜM
BÂHİ İ FÂLİTİLE OLAN İŞÂHİ GÖN

İY DÖNÜŞ BÖL BÂH-ÂLİ-BÂHİ GÖN
NÖN İ FÂR-İ HAKİKİT İ SAHİBİ GÖN

İZNEDE HURŞİD-İ ÂLEM YÂSA BÂH
KÂREDE BÖL BÂHİ-İ Hİ-PAYÂHİ GÖN

TÂŞİRDAN BAKMA YÜCÜD İLİMİNE
GÖN SERPİT İ ŞERİF DÜLTÂHİ GÖN

NECE BİR LEVİS-İ ŞİVÂSA KALASIN
AÇ GÖZÜN VÂSİL OLAN YÂRÂHİ GÖN

İN MA HİD-ŞİN Ü HİŞÂ-ŞİN OL BÖZÜM
BÂHİ İ FÂLİTİLE OLAN İŞÂHİ GÖN

Acem Tevşih

Kudîmân Rahmet ü Zevk ü Safâhîr Yâresedilâhî

Çalın: Acem Tevşih Üstâzı
Nâm: Hâkîm

Allegro

KU Dİ MLÂN RAHMET Ü ZEVK Ü SAFÂHİR YÂRESEDİLÂHÎ
 Hİ Dİ MLÂN RAHMET Ü ZEVK Ü SAFÂHİR YÂRESEDİLÂHÎ
 Hİ Dİ MLÂN RAHMET Ü ZEVK Ü SAFÂHİR YÂRESEDİLÂHÎ
 Hİ Dİ MLÂN RAHMET Ü ZEVK Ü SAFÂHİR YÂRESEDİLÂHÎ

KUDİMLÂN RAHMET Ü ZEVK Ü SAFÂHİR YÂRESEDİLÂHÎ
 Hİ Dİ MLÂN RAHMET Ü ZEVK Ü SAFÂHİR YÂRESEDİLÂHÎ
 Hİ Dİ MLÂN RAHMET Ü ZEVK Ü SAFÂHİR YÂRESEDİLÂHÎ
 Hİ Dİ MLÂN RAHMET Ü ZEVK Ü SAFÂHİR YÂRESEDİLÂHÎ

Dügâh İlâhî

Ersâli Hicrânın Deyrî

Çaldır İsmâ Mânevî Hâkîmî

Erâz

E - MÂ - MÂ - İC - MÂ - MÂ - CÂ - MÂ
 ET - MÂ - MÂ - İC - MÂ - MÂ - VE - CÂ
 İC - LÂ - MÂ - İC - MÂ - İC - CÂ - MÂ
 ET - MÂ - MÂ - İC - MÂ - MÂ - VE - CÂ

ERSÂLİ HICRÂNIN DEYRÎ
 ET MÂHİ GÂFİRÂN ULVEDÂ
 İC LÂTMA DEN Mİ ÂRİMİ
 ET MÂHİ GÂFİRÂN ULVEDÂ

Düğâh Tevşih

Sâhib-i Cemî' Mürcelîn Sennin Yâ Resûlallâh

Çiftârî, Nâmî Hâzretü'l-Üstâzân
 (Sâhib-i Cemî' Mürcelîn)

Tevşih

Sâhib-i Cemî' Mürcelîn
 Sennin Yâ Resûlallâh
 Rahmetin İftihâlî
 Sennin Yâ Resûlallâh

Nûrîl-Hüseyinî Vevhâc
 Âlemîl-Hânâ Muntâc
 Sâhib-i Tâc ü Mîrâc
 Sennin Yâ Resûlallâh

Âyâtü'l-Karîmânî
 Mûlî'l-Mâ'î'l-Estevsânî
 Sennin Sennin Yâ Resûlallâh

Nâmî Hâzretü'l-Üstâzân
 Çiftârî Nâmî Hâzretü'l-Üstâzân
 Çiftârî Sennin Yâ Resûlallâh

SÂHİB-İ CEMİ' MÜRCELİN
 SENİN YÂ RESÛLALLÂH
 RAHMETİN İFTİHÂLÎ
 SENİN YÂ RESÛLALLÂH

NÛR-İ HÜSEYİNÎ VEVHÂC
 ÂLEM-İ HÂNÂ MUNTÂC
 SÂHİB-İ TÂC Ü MİRÂC
 SENİN YÂ RESÛLALLÂH

ÂYÂT-İ KARÎMÂNÎ
 MÛLÎ'L-MÂ'Î'L-ESTEVSÂNÎ
 SENİN SENİN YÂ RESÛLALLÂH

NÂMÎ HÂZRETÜ'L-ÜSTÂZÂN
 ÇİFTÂRÎ NÂMÎ HÂZRETÜ'L-ÜSTÂZÂN
 ÇİFTÂRÎ SENİN YÂ RESÛLALLÂH

Hicaz Hümâyun İlahî

Aşk-ı Mâşûkâ Edeelden İhtiyâr

Çalın: Kuru Mehtaplı (Hicaz)

Hicaz

HE Hİ MA MA DU HU HU İ DEĞ
AS Hİ LE LE HOĞ İN DE İNİ
DEĞ DEĞ İN İN Tİ HAN MAZ
YOR DE GÖN TE ET LE MEZ OL
DU DU DU HA MAZ

AKŞ-ı MAŞÛKÂ EDELENDİ İHTİYÂR
AKŞ İLE HOĞ İZİNDİRİR İYİSİNİ GÖNÜL
TEYRİBİ GÖNDE İYİLEMİZ OLDU KARÂR
BİR KÂFFİR BİRDEKİ İYİSİNİ GÖNÜL

Hüseyinî İlahî

Elhas Çakırık Müthür

Çarşı Annesi Mahmut İsmail

Time

EL HAS ÇAKIRIK MÜTHÜR

EL LA Vİ ÇARŞI ANNESİ İSMAIL

RAH İSMİL LE İM AL LA Vİ İSMİL

EL MA Vİ İSMİL İM EL Vİ ÇARŞI

ELHAS ÇAKIRIK MÜTHÜR
 EPLAŞI ÇARŞI ANNESİ
 RAH İSMİL AL LA Vİ İSMİL
 EL MA Vİ İSMİL İM EL Vİ ÇARŞI

Müstear İlâhi

Her Şey Terâvîhî Târîfî

İlâhî: Aziz Mahmut Hüseyin

Trillat

HER ŞEY TERAVİHİ TARİFİ
 VEHİCİ ÖZÜ ZİYNETİ
 MÜŞKÜ, DEĞERİ Mİ FİREKLİTİ
 ET MÂNİ-İ ŞERHİN ÖLÜVEDÂ

HER ŞEY TERAVİHİ TARİFİ
 VEHİCİ ÖZÜ ZİYNETİ
 MÜŞKÜ, DEĞERİ Mİ FİREKLİTİ
 ET MÂNİ-İ ŞERHİN ÖLÜVEDÂ

Uşak İlahi

Nefes Uyup Râhi Haktan Tâgra Çıkmak Yol Mudur

Çalın: İsmail Hakkı Pazarlı
Söz: İsmail Hakkı Pazarlı

8/8

NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR
NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR
NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR
NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR
NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR
NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR
NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR
NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR

NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR
NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR
NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR
NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR

NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR
NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR
NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR
NEFES UYUP RÂHİ HAKTAN TÂGRA ÇIKMAK YOL MUDUR

Sazkâr İlâhî

Açıldı Çim Bîzm-i Elîst

Çiftârî Nâmî Mânevî Tîzârî
Nâmî Nâ'îlî Vîlî Kîlîk Nâmî

İsmâîlî Dîvânî Bîzmîlî

A Çİ Bİ Zİ
AÇ DÖVR EYLE Dİ PEYMANESİ
ANŞAR ŞEYLER OLDU NİST
AYL MİLİŞ MENTANESİ

AÇ DÖRÜMÜ HAN İLE BAR
OBU HUZÂ YİTİRİŞ BEŞAR
KÂMİL OLURMUS İHL İ HAN
DÖRÜMÜMÜ İYVİL ANEM

AÇILDI ÇİM BİZİM İLEST
DÖVR EYLEDİ PEYMANESİ
ANŞAR ŞEYLER OLDU NİST
AYL MİLİŞ MENTANESİ

AÇ DÖRÜMÜ HAN İLE BAR
OBU HUZÂ YİTİRİŞ BEŞAR
KÂMİL OLURMUS İHL İ HAN
DÖRÜMÜMÜ İYVİL ANEM

Âşkın Makamında Çi Mahabbül-Bi-Hemâ İmiş

-2-

HEM HEM HEM HEM HEM
 HEM HEM HEM HEM HEM
 HEM HEM HEM HEM HEM
 HEM HEM HEM HEM HEM
 HEM HEM HEM HEM HEM

ÂŞKIN MAKAMINDA Çİ MAHABBÜL-Bİ-HEMÂ İMİŞ
 HEMMETİ CAVET BÜCCANDI MATLAK BİLÂ İMİŞ

NEM İ PAK İ HAKIKİ HAK İLE BÜHÜR ET ET DÖMEL
 BİLECE YÂHM ÇÖMMEYEN YÂHM DAVÂ İ MÂ İMİŞ

Remziye

ÇİL FİŞKİM, ÇİL FİŞKİM, DİŞİLE DİŞMÂN KİMİYER
 HEN TÂSİS BİR ÇÂRİE BÖYLER, NERHİM ANÇAK BENDÖRİ

Mâhur İlahî

Aç Gözün Gafletten Uyan

Çalın: Kârî Mâhmutî HÂSÂNİ
Söz: Cevdet Nâzî

Divânî Makâmı

AC GÖZÜN GAFLETTEN UYAN
BÂSİT EYLE HER ZAMAN
RECEP SA'BÂN Ü RAMAZÂN
MÜBÂRER AYLARIN GİLEN

BU HARÂR LORBAYI TEBE
KİŞİ ARIDIMMI BÖYLEME
İBÂDETİN TEBE İYLEME
MÜBÂRER AYLARIN GİLEN

(Sâvevî, bu kârî Divânîta
Sûlûmâretâte.)

Acem Kürdî İlahî

Ey bu Gâhilim Şehriñ Bin Lütf ile Ferhâd eden

Gâhî: Aziz Mahmud Hüdayî
Bîst: Nâzım Hikmet (1911-1963)

Darbeyaz

EY BU GÂHİLİM ŞEHİRİN BİN LÜTF İLE FERHÂD EDEN
ÖN NERDE BİR ALİMİN BİR İSMİ İLE İRÂD EDEN
ZÂT-ı ÖLÜMÜN VEKÂİLİNDEN MÜVECCİZDİR SENİN
PİR SENİ YÂ KÂDİR BULURUN AĞLATIP FURKÂD EDEN
KÂŞI KLİSÂ İNGÜRÜP İNŞÂA MİTHÂR OL MİRÂA
AŞIĞA SAKLIK CİGÂLİN KESTİP FERHÂD EDEN
KÂŞIĞE OLARIZDAN ÖN GÖSTERMEYİP ÖĞÄRİNİ
İNGÜRÜP BÂKİ HÂKİRÂ LİK SONRA ŞÂD EDEN
SEN İNAYET SİN İHDAYET Kİ, HÜDÂYİ BİNDİRME
ÇÜNKİ SÖZÜN HER MURÂGA İNGÜRÜP İRŞÂD EDEN

EY BU GÂHİLİM ŞEHİRİN BİN LÜTF İLE FERHÂD EDEN
ÖN NERDE BİR ALİMİN BİR İSMİ İLE İRÂD EDEN

ZÂT-ı ÖLÜMÜN VEKÂİLİNDEN MÜVECCİZDİR SENİN
PİR SENİ YÂ KÂDİR BULURUN AĞLATIP FURKÂD EDEN

KÂŞI KLİSÂ İNGÜRÜP İNŞÂA MİTHÂR OL MİRÂA
AŞIĞA SAKLIK CİGÂLİN KESTİP FERHÂD EDEN

KÂŞIĞE OLARIZDAN ÖN GÖSTERMEYİP ÖĞÄRİNİ
İNGÜRÜP BÂKİ HÂKİRÂ LİK SONRA ŞÂD EDEN

SEN İNAYET SİN İHDAYET Kİ, HÜDÂYİ BİNDİRME
ÇÜNKİ SÖZÜN HER MURÂGA İNGÜRÜP İRŞÂD EDEN

Hicaz Hümâyun İlahî

Cesâb-ı Pâkine Lâyik Amel Yok

Çalın: Nâzîk Kâmilî (1842)
Nâzîk Kâmilî

1842

CE SÂB-ı PÂKİNE LÂYİK AMEL YOK
YINE ÂRIF KERRİM MEVLÂ SEVİNİR
NEBİ VAR KULLUĞU İZMİRÂNİNDEN ANTIĞI
YINE LÖTÜLÜ KERRİM MEVLÂ SEVİNİR

CE SÂB-ı PÂKİNE LÂYİK AMEL YOK
YINE ÂRIF KERRİM MEVLÂ SEVİNİR
NEBİ VAR KULLUĞU İZMİRÂNİNDEN ANTIĞI
YINE LÖTÜLÜ KERRİM MEVLÂ SEVİNİR

Olmayacak Sendein 'Ain

-2-

The image shows a musical score for the song 'Olmayacak Sendein 'Ain'. It consists of three staves of music in a 2/4 time signature. The melody is written on a treble clef. The lyrics are written below the first staff. The first staff has two lines of lyrics: 'Kİ YA DİY YAN YA DİY YAN' and 'Kİ YA DİY YAN YA DİY YAN'. The second staff has two lines of lyrics: 'Kİ YA DİY YAN YA DİY YAN' and 'Kİ YA DİY YAN YA DİY YAN'. The third staff has two lines of lyrics: 'Kİ YA DİY YAN YA DİY YAN' and 'Kİ YA DİY YAN YA DİY YAN'. The score ends with a double bar line and a fermata.

Kİ MAYAKAR SENDEN 'Kİ
 Kİ, NEYLESEN YA KARANNA
 DÄN İYİ SENİN ÜMİTİ
 Kİ, NEYLESEN YARABENÄ

ÜÇÜN KAFESTEN ANKULUN
 KİNA HÜSRUYI GARD
 ET DÜŞÜNÜŞÜN İN KİMİN
 Kİ, NEYLESEN YARABENÄ

